

SPOR ARENA

ŞUBAT 2018

SAYI: 1

ERTUĞRUL ÖZKÖK
KANAT ATKAYA
UĞUR MELEKE
MERT AYDIN
SERHAN ASKER
EMRE KIZILKAYA
ÇETİN CEM YILMAZ
UĞUR VARDAN
DENİZ SATAR
KENAN BAŞARAN
BENER ONAR
BAŞAK KOÇ
MURAT MERİÇ
SARPER GÜNSAL
FATİH SABOVIÇ
ONUR SALMAN
AHMET CAN
CEYHUN KUBURLU
ORHAN ULUCA
ENGİN KRATZER
AHMET ERCANLAR
KEREM AKBAŞ
FATİH GÜNDOĞAN
İNAN ÖZDEMİR
MERVE TOY
ARAS BAYRAM
KORAY GÜRTAŞ
ALPASLAN AKKUŞ
EFKAN BUCAK
DİDEM BELEN
ADİL DEMİRÇUBUK
KORAY DURKAL
M. FEVZİ TANIRLI

SİMİT
ÇAY

PEPE

SPOR ARENA

PLUS

YAYIN SAHİBİ:

Spor Arena Dijital
Hizmetler Pazarlama
ve Ticaret Anonim
Şirketi

Genel Yayın Yönetmeni:
Mehmet ARSLAN

Sorumlu Yazı
İşleri Müdürü:
Adil DEMİRCUBUK

Yayın Koordinatörü:
Kenan BAŞARAN

Görsel Yönetmen:
Umut Hızdıl

Editörler:
Koray DURKAL
Fatih SABOVIÇ

Reklam Direktörü:
Zeynep TANDOĞAN

ADRESİ:

● 100. Yıl Mah
2264. sok. No: 1 Kat: 5
Bağcılar - İstanbul

SPOR ARENA

ERTUĞRUL ÖZKÖK
SAYFA 84-85

KANAT ATKAYA
SAYFA 92-93

MERT AYDIN
SAYFA 100-101

SERHAN ASKER
SAYFA 20-22

UĞUR VARDAN
SAYFA 24-27

UĞUR MELEKE
SAYFA 76-77

HOLLANDALILAR'IN TÜRKİYE ÇARESİZLİĞİ

● Dünya futboluna yön veren
ama Türkiye'de başarısızlığa
mahkum olanların hikayesi...

SAYFA 8-12

GELMİŞ GEÇMİŞ EN İYİ 10 FUTBOL FİLMİ

● Cehennemde İki Devre'den
Dar Alanda Kısa Paslaşma-
lar'a, 10 efsane film.

SAYFA 24-27

4 BÜYÜKLER DEMİR ÇELİKÇİ OLSAYDI...

● Türkiye'nin en büyük ku-
luplerinin görünmeyen yüzü.
Ekonomik gerçekler...

SAYFA 28-30

FUTBOLDA 'ABİ' DÖNEMİ BİTTİ

● 'En çok kazanan 100
Sporcu' listesinin saha dışı
geliri 3.1 milyar dolar.

SAYFA 34-36

TOPUN %100'ÜNÜ İSTEYEN ADAM

● Pep Guardiola'nın ustalık
dönemi eseri: Manchester
City. Nereden nereye...

SAYFA 37-39

HAKKINDA EN ÇOK ŞARKI YAZILMIŞ TAKIM

● Fenerbahçe, hakkında en çok
şarkı yazılmış takım. Beşiktaş
da büyük atak içerisinde...

SAYFA 44-46

KENAN BAŞARAN
SAYFA 74-75

KEREM AKBAŞ
SAYFA 28-30

ARAS BAYRAM
SAYFA 66-67

DENİZ SATAR
SAYFA 82-83

ORHAN ULUCU
SAYFA 4-7

ALPASLAN AKKİŞ
SAYFA 86-88

ADİL DEMİRCUBUK
SAYFA 8-12

DİDEM BELEN
SAYFA 34-36

ÇETİN CEM YILMAZ
SAYFA 37-39

KORAY DURKAL
SAYFA 41-43

MURAT MERİÇ
SAYFA 44-46

FATİH GÜNDOĞDU
SAYFA 47-49

EMRE KIZILKAYA
SAYFA 78-81

KORAY GÜRTAŞ
SAYFA 68-70

**BENİ BU SLOGAN
BEŞİKTAŞLI YAPTI**
● Pepe, Türkiye'deki en geniş kapsamlı röportajını Spor Arena Plus'a verdi.

SAYFA 50-65

**OYNAT UĞURCUĞUM'
DÖNEMİ BİTTİ**
● 'İleri sar-geri sar' dönemi bitti. Spor yayıncılığında yeni bir çağ başladı.

SAYFA 66-67

**MUSTAFA KEMAL'İN
ASKERİ CRUYFF**
● Cruyff'lu Dünya Karması 2 Haziran 1981'de F.Bahçe ile İstanbul'da maç yapmıştı.

SAYFA 68-70

ENGİN KRATZER
SAYFA 14

AHMET ERCANLAR
SAYFA 134-136

SARPER GÜNSAL
SAYFA 116-118

AHMET CAN
SAYFA 119-125

BAŞAK KOÇ
SAYFA 140-144

**YERİN ALTINDAN
GELEN ADAM**
● Liverpool efsanesini yaratan Bill Shankly'nin sıradışı yaşam öyküsü...

SAYFA 78-81

**BASKETBOLUN
SİYAH FEDERER'i**
● NBA'in sıradışı yıldızı Joel Embiid'in 'Bu kadarı filmde olur' dedirten yaşam öyküsü.

SAYFA 106-108

**'TAVŞAN ATLETLER'
VE VALBUENA**
● Aykut Kocaman, Fransız yıldız Valbuena hakkında gerçekte neler düşünüyor.

SAYFA 134-136

BENER ONAR
SAYFA 89-91

MERVE TOY
SAYFA 112-113

FATİH SABOVIĆ
SAYFA 95-97

EFKÂN BUCAK
SAYFA 98-99

MURAT FEVZİ TANIRLI
SAYFA 13-15

ONUR SALMAN
SAYFA 102-105

İNAN ÖZDEMİR
SAYFA 106-108

CEYHAN KUBURLU
SAYFA 31-33

BEŞİKTAŞ BAYERN MÜNİH'i NASIL ELER?

1 . Beşiktaş asla geride hareketsiz beklememeli. Bayern'i sürekli rahatsız ederek ezber bozmalı.

2 . Garantili ve baskı karşısında bozulmayan orta sahaları artık yok. Riskli oynamayı seven bir orta sahaları var. Hücum gücü yükselse de oyunu kontrol kabiliyeti geçmişe göre düştü.

3 . Ön alan presiyle bozulabiliyorlar. Bunu yaparken kenarlar kapatılmalı, uzun toplara dikkat kesilmeli. Pres yaparken Münih'in karşı presle topu kazanıp hücum çıkmasına dikkat etmeli. Presle topu kapattığınızda derhal hücum yerine oyunu kontrol etmeye öncelik verilmeli.

4 . **Süle**, genç ve hata yapmaya müsait. **Sven Ulreich**, **Manuel Neuer** seviyesinde değil. Baskı sonucu top kendisine geldiğinde hata ihtimali yüksek.

5 . Oyun yüksek tempoda kaosa dönerse Bayern büyük avantaja sahip oluyor. Düşük tempoda belirlenmiş planla hareket etmek Bayern'in tecrübe ve fizik farkını engeller.

6 . Duran top etkinlikleri artış kaydetti. İçre kavisli toplarda kaleci çıkıp çıkmamakta tereddüt ederse, ölümcül olabilir.

7 . Bayern'e karşı topa sahip olmak olanaksız değil. En azından İstanbul'daki rövanşta Beşiktaş bunu başarabilir.

ORHAN ULUCA

B EŞİKTAŞ, Şampiyonlar Ligi'nde Bayern Münih ile eşleşince kamuoyunun yüzde 99'u "**Buraya kadar**" dedi. Alman devi bu sezon oynadığı 29 resmi maçın sadece 3'ünü kaybetti. Bunun yanı sıra skor olarak istediğini aldı fakat oyun olarak rakibine boyun eğdiği Frankfurt ve Werder Bremen maçlarını da baz alarak, Bayern'e zorluk çıkaran takımların ortak paydasına bakalım. Ve böylece Bayerlilerin gösterdiği zaafıların ne olduğunu ve Beşiktaş'ın da nelere dikkat etmesi gerektiğini görelim:

KENAR KONTROLLÜ ÖN ALAN PRESİ

● Geride 'hareketsiz' bekleyerek sonuç almanız bu takıma karşı mümkün değil. Onları topa sahip olduğu ilk andan itibaren rahatsız etmeli, ezberini bozmalısınız. Oyun kurulumunda dünya markası stoperlere sahip olan Bayern Münih'in prese karşı geçmişte olduğu kadar dayanıklı olmadığının altını çizmeliyiz. Bunun da en önemli nedeni üçleme yaptığı sezonda sahip olduğu deneyimli orta saha oyuncularından yoksun olması. Baskı karşısında sorun yaşamayan ve isabetli pas oranı yüksek **Xabi Alonso** ya da **Philipp Lahm** gibi isimler artık kadroda yok. Hücum katkısı daha fazla olan ve riskli pasları oynamayı seven orta sahalar bu oyuncuların yerlerini aldılar.

Hücum gücü bu oyuncularla yükseldi belki ama oyunu kontrol etmek geçmişe göre daha zor oldu. **Hummels** ve **Boateng** gibi muazzam pasörlere sahip olmasına rağmen Bundesliga'da Bayern Münih'e sorun yaşatan takımların ön alan presiyle bunu başardığının altını çizmeliyiz. 4-2 kazanmış olsalar da Werder Bremen maçı bunun nasıl yapılacağına dair güzel örnekler gösterdi. Öte yandan bu presi 'eksik' yapan takımların sonu da hazin oldu. Özellikle Boateng ama aynı zamanda tandemki eşi **Hummels** ikilisinin uzun top başarı oranı çok yüksek. Takımlar Bayern Münih'e pres yaparken Baviera temsilcisinin etkili kenar oyuncularını boş bıraktılar ve bu ölümcül hata sonucu kolay gol yediler.

Eğer Bayern Münih yapılan presi topu uzun top ya da bekler vasıtasıyla hızlı bir şekilde kenarlara taşıyarak kırarsa sonucu tahmin etmek zor değil. Bu riske rağmen

Bayern'e karşı sorun çıkaran her takım geride bekleyerek değil, ileride rakibin oyun kurmasını engelleyerek bunu başardılar. Frankfurt ligde oynadığı maçı belki 1-0 kaybetti ama **Jupp Heynckes** yönetimi altında oyunun büyük bölümünde savunma yaparak maç kazandıkları tek karşılaşma olarak dikkat çektiler.

Frankfurt'un etkili presi Bayern'in dengesini bozmaya yetti. Werder Bremen belki de bu sezon Baviera temsilcisine en fazla zorluk çıkartan ekip oldu. 4-2 kaybettikleri maç sonucu Bayern Münih yönetimi ve oyuncuları rakibi oynadıkları oyundan dolayı kutlarken puanı hak ettiklerinin altını çizdi. O maçın başlama düdüğüyle prese başlayıp top kazanan Bremen maç sonunda iki gol atmasının dışında etkili akınlar geliştirmeyi başardı. Özetle zamanlaması doğru ayarlanmış, rakibin kenarları kontrol altına alınmış ön alan presleri hem gol bulma hem de rakibi durdurma adına etkili bir silah.

HEDEF SÜLE VE ULREICH

● Ön alan presi yapan takım aynı zamanda rakibin oyunu nereden ve hangi oyuncuyla kurması gerektiğini de belirleme hakkına sahip olur. Santrforunuz ayağı iyi stopere baskı yaparak oyunun diğer stoper tarafından kurulmasına neden olur. Niklas Süle gerçekte pasör niteliği olan önemli bir savunma oyuncusudur. **Boateng** ve **Hummels**'e göre ise pas kalitesi daha düşük. Aynı zamanda savunmada tecrübe yetenekten daha önemlidir. Süle, genç ve hata yapmaya müsait. Son maçlarda yenilen goller onun uzaklaştırma konusundaki eksikliğinden kaynaklandı. Özellikle deplasmanda taraftar baskının da olduğu maçlarda bu genç oyuncuların hata payı yükseliyor.

Dolayısıyla ön alanda rakibe baskı yaparken oyunu Bayern'in Süle üzerinden kurmasını sağlayarak olası hata payını yükseltmiş olursunuz. Benzer şekilde kaleci **Sven Ulreich** ortalama bir kaleciye göre ayakları iyi olsa da **Manuel Neuer** seviyesinde değil. Baskı sonucu top kaleciye geldiğinde hata yapma ihtimali yüksek. Werder Bremen maçında onun uzaklaştıramadığı topun dönüşünün gol olduğunun altını çizmekte fayda var.

Bireysel oyuncu kalitesi dünya çapında olan Bayern Münih'in zayıf halkası bu iki oyuncudur. Elbette bunlar kadronun diğer oyuncularına göre yapılan kıyas sonucu ortaya çıkan veriler. **Sven Ulreich** bu sezon performansı ile parmak ısırtırken **Niklas Süle** de gelecekte yıllarca Bayern formasını terletecek niteliklere sahip yetenekli oyuncu.

GEÇİŞ OYUNUNDA KARŞI PRES TEHLİKESİ

● Bayern Münih gibi dev rakiplere karşı mücadele eden takımların en önemli silahı kapılan topoların ardından yapılan hızlı hücumlardır. Rakibi hücum pozisyonunda yakalayarak savunmasının henüz yerleşmediği noktada saldırıp golü bulmak pek çok takımın kendisinden güçlü rakiplere karşı saha içerisinde sıklıkla denediği yöntemdir. Burada kaçınılması ya da bu geçişin getireceği zararları düşünerek hareket edilmesinde fayda var. **Carlo Ancelotti** ile **Jupp Heynckes**'in Bayern Münih'i arasındaki temel fark da burada oluşur. Alman temsilcisine pres yaparak topu kendi sahanızda kazanmanız yüksek bir ihtimal.

Öte yandan bu presin hemen sonrasında Bayern Münih'in de karşı pres(gegenpressing) yaparak sizden topu kazanması ve akabinde dengesi bozulmuş savunmaya hücum ederek sonuç alması da kaçınılmaz. Dolayısıyla Bayern Münih'e karşı oynuyorsanız eğer topu kazandığınız noktada hücum etmek yerine oyunu kontrol altına almak yapılması gereken ilk eylemdir.

Savunmanız yerleşim aldığı anda gol yeme ihtimaliniz yüzde yirmiyse topu kazandığınız anda hücumla geçerken kaybettiğiniz noktada gol yeme ihtimaliniz yüzde 50'ye çıkıyor. 2014 Dünya Kupası'nın taktiksel getirileri adı altında Almanya'da yapılan seminerde en çok dikkat çekilen ayrıntı da bu olmuştur. Rakiplerin yerleşik savunma düzenini bozmak için rakip yarı sahada bilinçli olarak topu kaybedip yeniden pres yapıp kazanarak rakip savunmanın dengesini bozmak neredeyse bir hücum seti haline geldiğinden bahsedilmişti. Almanya'da en az **Klopp** kadar **Heynckes**'in de 'karşı pres' üzerine teori geliştirmiş ve diğerlerinden farklı şekilde bunu uygulayarak başarı kazanmış bir teknik direktör olduğunun altını çizelim.

Dolayısıyla kendi sahanızda pres yaparak topu kazandığınız anda ilk düşünmeniz gereken ayrıntı hızlı hücum değil isabetli

paslarla oyunu kontrol altına almak olmalıdır. Topu kendi sahanızda kazandığınız zaman Bayern Münih rakip sahaya yerleşmiş olduğu için sayıca fazla adamla orada bulunma riskini yok etmek için baskı yapacaktır. Hızlı hücumu daha çok rakip yarı sahada kazanılan toplarda düşünmekte fayda var. Başka bir ifadeyle yerleşik savunmanın sahasına yerleşmiş Bayern Münihli futbolculardan topu kazandığı an gol yemeye en fazla yaklaştığı zaman dilimidir. Tam bu noktada hücumla kalkmak, kalenizi tehdit altında bırakmakla eş anlamlıdır.

TEMPODAN VE KAOSTAN KAÇINMAK

● Bayern Münih bireysel oyuncu kalitesi dünya çapında olan futbolculardan oluşan kadroya sahip. **Rafinha, Hummels, Alaba, Boateng, Thomas Müller, Robben, Vidal, Ribery, Lewandowski** gibi isimleri yan yana koyduğunuzda elde ettiğiniz tecrübe kalite miktarının çok yüksek olduğu hepimizin malumu. Gerek birbirleriyle uzun süre oynayan oyuncuların olması gerekse de yaş, tecrübe ve kalite baz alındığında erişilmesi çok yüksek bir seviyeye sahip olması onlara kaos anında avantaj kazandırıyor.

Özellikle oyunun temposu arttığı ve kaosun hakim olduğu anlarda Bayern Münihli futbolcular fizik kalite ve tecrübe farkını ortaya koyuyor. Düşük tempoda belirlenmiş plan içerisinde hareket etmek Bayern Münih'in tecrübe ve fizik farkını ortaya koymasının önüne geçecektir. Diğer türlü Bavyera temsilcisi dünyanın en iyi takımlarına karşı dahi tecrübe farkıyla avantaj kazandığını ve bu kaos anlarında muazzam işler yapan oyuncularla sonuca gittiğini söyleyebiliriz.

HEYNCKES İLE GELEN KORNER GOLLERİ

● **Carlo Ancelotti** döneminde Bayern Münih 40 maçta kornerlerden 4 gol bulmuştu. **Jupp Heynckes** döneminde ise sadece 2018 yılında yaptığı 3 maçta 4 korner golü atmaya başardılar. Geçen hafta sonu oynadıkları Hoffenheim maçındaki muazzam geri dönüş içerisinde iki korner golü attıran **Robben** aynı zamanda Leverkusen maçında da yine kornerden gol attırmıştı.

Keza bir diğer tehlikeli isim de **James Rodriguez**. Sezonun ortasında gelen

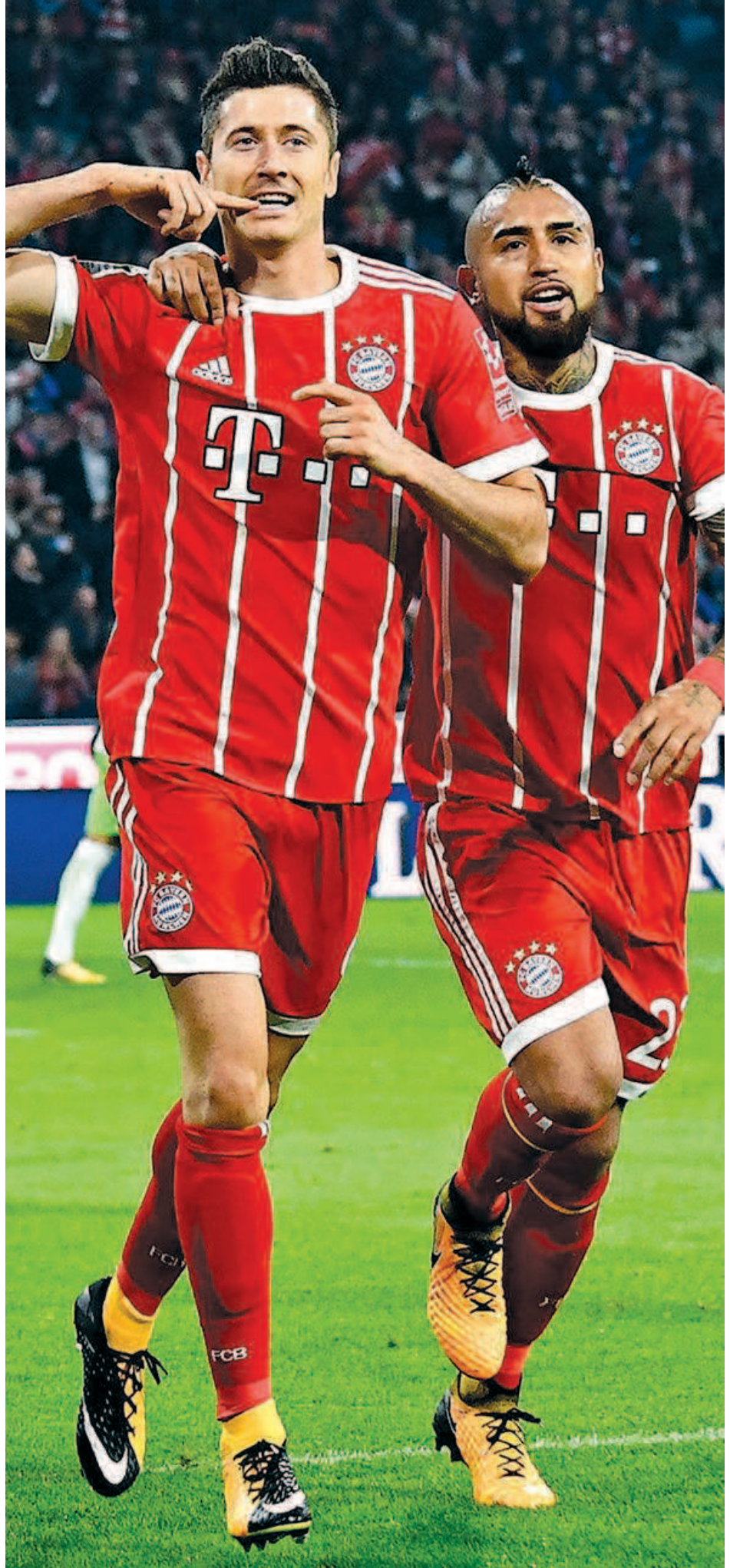
Jupp Heynckes yönetiminde Bayern Münih duran toplardan toplam 7 gol buldu. Penaltılar hariç duran toplardan gelen bu goller toplam gollerin yüzde 21'ini oluşturuyor. **Ancelotti** dönemi bu sezon duran toplardan sadece 2 gol bulmuş ve bu da İtalyan teknik adam döneminde atılan gollerin yüzde 14'üne denk düşüyordu. Hem **James** hem **Robben** kornerlerde topu içe kavisli kesiyor. Bu ayrıntı da iki önemli detaya rakiplerin dikkat kesilmesini şart koşuyor: Bu tarz içe kavisli kornerlerde kalecinin ceza sahası hâkimiyeti yoklanacaktır.

Topa çıkmakta tereddüt etme ya da çıkmamak ölümcül hatadır. Kaleciler o alanı kontrol ettiği noktada hem **James** hem **Robben** topu ön ya da arka direğe doğru hedef belirlediği oyuncunun kafasına atıyor. Hoffenheim maçında **Robben** arka direğe keserken Bremen maçında **James** ise ön direğe yakın noktaya keserek asist yaptılar. Bayern Münih **Guardiola**'dan bu yana kornerlerde arka direk organizasyonu gerçekleştirerek **Boateng**'i etkin bir şekilde kullandığını ve önlem alınması gereken oyuncular arasında Alman oyuncunun da bulunduğunu belirtmek gerekir.

TOPA SAHİP OLMAK MÜMKÜN!

● Bayern Münih'in rakiplerine karşı topa sahip olma konusunda üstünlük kurduğunu biliyoruz. Belki de en büyük yanılgı bunun kaçınılmaz olduğu düşüncesidir. Kontrolü eline alan Bayern Münih topu bırakan rakibe karşı skor alma konusunda hem deneyimli hem becerikli. Gerek ön alan baskısı gerekse de topa sahip olma konusunda çekingen kalan takımların Bayern'e karşı başarı kazanma şansı yok denecek kadar azdır. Belki Bayern Münih'e karşı sahasında topa sahip olma konusunda isterseniz de başarı kazanma şansınız çok fazla yoktur ama evinden uzakta olan Bayern'e bu sezon üstelik iyi olduğu dönemde bunu başaran takımlar oldu.

Eintracht Frankfurt'un 1-0 kaybettiği maçta topa sahip olma oranları neredeyse yarı yarıya eşit çıktı. Üstelik doksan dakika boyunca bir şekilde bulduğu golü korumak için Bayern Münih çok uzun zaman sonra kendi yarı sahasında kalarak savunma yapmak zorunda kaldı. Frankfurt etkili presiyle hem topu aldı hem de oyunu kurdu ve rakibine skor olarak olmasa da oyun olarak net bir şekilde üstünlük kurmayı başardı. Kontrolü Bayern Münih'e bırakmak sonuca en uzak yol ile aynı anlama çıkıyor. Bu maç içerisinde Frankfurt rakibinden daha fazla şut pası çıkardı, aynı sayıda korner kullandı, ikili mücadele kazanma oranı daha yüksek olan taraftı. Gol konusunda becerikli olsalardı sonucu da alacaklardı. Eğer sizin olağan oyun yapınız topa sahip olarak sonuca gitmekse bunu Bayern Münih'e karşı da yapabilirsiniz, en azından kendi sahanızda. Eğer bunu başarırsanız belki de bu dünya devine karşı en etkili savunmayı yapmış olacaksınız!

.. UÇAN HOLLANDALILARIN TÜRKİYE ÇARESİZLİĞİ

**DÜNYA FUTBOLUNA YÖN VEREN AMA TÜRKİYE'DE
'BAŞARISIZLIĞIN KİTABI'NI YAZANLARIN HİKAYESİ...**

“ HIDDINK, BEENHAKKER, RIJKAARD VE ADVO-
CAAT DÜNYANIN EN BÜYÜK KULÜPLERİNİ VE MİLLİ
TAKIMLARINI ÇALIŞTIRDILAR. SAYISIZ BAŞARI KA-
ZANDILAR AMA, TÜRKİYE'DE 'SIFIR' ÇEKTİLER, DEYİM
YERİNDEYSE KAVGA DÖVÜŞ GÖNDERİLDİLER. ”

“ ONLARIN TÜRKİYE MACERASI 'UÇAN HOLLAN-
DALI' EFSANESİNİN KAHRAMANI KAPTAN VAN DER
DECKEN GİBİ ASLINDA. DECKEN NASIL DENİZLERE
MEYDAN OKUDUĞU İÇİN FELAKETE SÜRÜKLENDİYSE,
BU HOCALAR DA İNATLARININ FATURASINI ÖDEDİ. ”

“ NE GARİPTİR Kİ, TÜRKİYE'DE KUPA KAZANAN
TEK HOLLANDALI TEKNİK DİREKTÖR; KARİYERİ
DİĞERLERİ İLE TARTIŞILMAYACAK KADAR ZAYIF
OLAN VE ASLINDA İYİ HOCA OLUP OLMADIĞI DAHİ
TARTIŞILAN JAN OLDE RIEKERINK OLDU. ”

ADİL DEMİRÇUBUK

HOLLANDALI teknik direktörlerin Türkiye'de neden başarılı olamadığı sorusunu, yıllardır Hollanda'da yaşayan ve Türk futbolseverlerin 'fl-yingdutchman' adlı bloguyla tanıdığı **Fırat Topal**'a sorduk. İki ülke insanı arasında ciddi bir mantalite ve kültür farkı olduğunu belirten **Topal**'in tespitleri şöyle:

- Biz Türkler çok fazla sonuç almaya odaklıyız. Üstelik bunu en hızlı şekilde istiyoruz. Hollandalılar böyle değil. Sabırlı ve sistemli biçimde yaşıyorlar. Bizde özellikle 3 büyüklerde görev yapıyorsan, kaybetme gibi bir ihtimali aklına dahi getiremezsin. Hollandalı teknik direktörler Fenerbahçe, Galatasaray ya da milli takımın başına gelseydi, böyle olmazdı. 34'te 34 isteyen bir taraftar görüncə haliyle bocalıyorlar. Mesela Hollanda ekolünden yetişen **Şota Arveladze**, Kayserispor ve Kasımpaşa'da daha uzun süreler dayandı.

- Bizde ikincilik asla başarı değildir ama Hollanda'da geçen sezon PSV Eindhoven ile ikinci olan **Cocu** halen görevinin başında. Hollandalılar bir maçı ya da sezonu kaybettikleri zaman, "**Dünyanın sonu değil, bir daha deneriz**" diye düşünüyorlar. Bu işi ölüm kalım meselesi olarak görmüyorlar.

BEENHAKKER İLK GÜNDEN ZLATAN'A KÜFÜR ETTİ

- Hollandalılar çok direkt insanlardır. '**Bunu söylersem karşı taraf ne düşünür?**' diye düşünmezler. Bunun en yakın örneğini Fenerbahçe'de **Dick Advocaat**'la yaşadık. **Van Gaal** de böyleydi, **Beenhakker**'de daha da fazlaydı. **Beenhakker**, **Zlatan İbrahimovic**'e daha birinci gün küfür eden bir adamdır. **Riekerink** çok ekstrem bir insandı. Son derece kibardı ve bilgiliydi. Galatasaray açısından kaybı kötü oldu. Hollandalılarda istifa diye bir düşünce asla olmaz. "**Ben istifa etmem, memnun değilsem kovarlar**" derler. Ama kimse de kendini kovdurmaya çalışmaz. Mesailerine tam saatinde gelirler, bitince de 1 dakika bile beklemeden giderler.

- Hollandalı teknik direktörler için yetenekten ziyade görev bilinci ön plandadır. '**Ben bir futbolcuya görev verdiğim zaman en iyi şekilde yapacak, konsantrasyonunu kaybetmeyecek**' der. Mantalite farklılığı futbolcu seçiminde de var. Bizim futbolcu seçmelerinde forvet oyuncusunun ne kadar çalım attığına, defans oyuncusunun da boyuna posuna bakılır. Hollanda'da başka şeylere bakarlar. Defans oyuncusu illa uzun olacak diye bir şartları yok.

GUUS HIDDINK'İN KAZANDIĞI KUPALAR

● 1986-87 Hollanda 1. Ligi	PSV
● 1987-88 Hollanda 1. Ligi	PSV
● 1987-88 Hollanda Kupası	PSV
● 1988-89 Hollanda 1. Ligi	PSV
● 1988-89 Hollanda Kupası	PSV
● 1987-88 Avrupa Kupa Galipleri	PSV
● 1989-90 Hollanda Kupası	PSV
● 1997-98 D. Kulüpler Kupası	R. Madrid
● 2002-03 Hollanda 1. Ligi	PSV
● 2004-05 Hollanda 1. Ligi	PSV
● 2004-05 Hollanda Kupası	PSV
● 2005-06 Hollanda 1. Ligi	PSV
● 2008-09 Premier Lig	Chelsea

GUUS HIDDINK'İN ÇALIŞTIRDIĞI TAKIMLAR

● PSV EINDHOVEN
● FENERBAHÇE
● VALENCIA
● HOLLANDA MİLLİ TAKIMI (2 KEZ)
● REAL MADRID
● REAL BETİS
● GÜNEY KORE
● AVUSTRALYA
● RUSYA
● CHELSEA
● TÜRKİYE MİLLİ TAKIMI
● ANJİ

3'lü savunma Tudor'dan önce Hiddink'i yakmıştı!

● 1986-89 yılları arasında PSV Eindhoven'e 4 lig, 2 Hollanda Kupası ve 1 Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası kazandıran **Guus Hiddink**, 1990 yazında son derece görkemli bir şekilde Fenerbahçe'nin başına geçti.

Dönemin en iyi kadrolarından birine sahip takım, sezon öncesi yapılan TSYD Kupası maçında Galatasaray'ı 5-2 yenince, tüm taraftarlarına pembe hayaller kurdurdu. Ancak, daha ligin ilk maçında işler tersine döndü. 1. Lig'e yeni çıkan Aydınspor, 3'lü defans oynayan sarı lacivertli takımı, **İlker Yağcıoğlu** (3), **Hikmet** (2) ve **Mustafa**'nın gollerıyla Fenerbahçe Stadı'nda 6-1 yenerek, tarihi bir şok yaşattı.

Sonraları Galatasaray'da **Igor Tudor**'un da ipini çeken 3'lü savunma ile işlerin yürümeyeceği herkes tarafından görülmesine rağmen bu sistemde ısrar eden **Hiddink**, Fenerbahçe'yi ligin en çok gol atan ve yiyen takımlarından biri haline getirdi.

MİLLİ TAKIMDA DA HÜSRAN

O sezonu tamamlamadan kovulan **Hiddink**, oynattığı futboldan çok **Dansöz Yağmur** ile çekildiği fotoğrafla hatırlanır.

Aynı **Hiddink**, '**aynı nehirde iki kez yıklanılmaz**' sözünü unutmuş olsa gerek, 1 Ağustos 2010'da bu kez A Milli Takımımızın başına geçti. Hollandalı hoca yönetimindeki ay yıldızlı ekibimiz, 2012 Avrupa Şampiyonası elemelerindeki 12 maçta 5 galibiyet, 3 beraberlik, 4 yenilgi aldı. Play-off turunda Hırvatistan'a kendi evinde 3-0 yenilip, deplasmanda 0-0 berabere kalan milli takım, Avrupa Şampiyonası'nı televizyondan seyretmek zorunda kaldı.

Türkiye'deki iki macerasında da sıfır çeken **Hiddink**, Güney Kore Milli Takımı'nda destansı başarılarla imza atarken, dünyanın en zorlu ligi olarak kabul edilen Premier Lig'de Chelsea'yi mutlu sona ulaştırdı.

PARANIN GÜCÜYLE GELDİ 9 maç dayanabildi

● **İSTANBULSPOR**, 1990'lı yıllarda Türk futbolunun en çok konuşulan kulüpleri arasındaydı. **Tanju Çolak, Oğuz Çetin, Aykut Kocaman, Emre Aşık, Hamza Hamzaoğlu, Sergen Yalçın** gibi dönemin en iyi yerli futbolcularının yanı sıra, **Igor Salenko** gibi dünya çapında yabancı futbolcular astronomik bedeller karşılığında sarı siyahlı formayı giydi.

O kadar çok para harcadı ki, **'trilyonluk takım'** tabiri ilk kez İstanbulspor için kullanıldı. Takım, dört büyüklerden çok daha yüksek bir rakama kurulmuştu.

BEENHAKKER, REAL MADRİD'E 6 KUPA KAZANDIRDI

Parayı bastırıp, beğendiği her oyuncuyu alan kulüp yönetimi, belki de en büyük transferini 1995-96 sezonuna girerken **Leo Beenhakker**'i teknik direktörlüğe getirerek yaptı. Zira **Beenhakker**, o zamanın en önemli teknik adamlarından biriydi. 1986-89 yılları arasında Real Madrid'e neredeyse İspanya'daki bütün kupaları kazandıran **Beenhakker**, gelirken yanında Ajax'tan **Peter Van Vossen** ve **Johan Van Den Brom** adında iki futbolcu da getirdi.

Ne var ki, **Beenhakker** sadece 9 maç İstanbulspor'un başında kalabildi. Çünkü sonuçlar tam bir felaketti. Takım, ligin dibine demir atarken, **Beenhakker**, beraberinde getirdiği **Van Vossen** ve **Van Den Brom** ile birlikte geri gönderildi.

LEO BEENHAKKER'İN KAZANDIĞI KUPALAR

- 1979-80 Hollanda 1. Ligi Ajax
- 1986-87 İspanya 1. Ligi Real Madrid
- 1987-88 İspanya 1. Ligi Real Madrid
- 1988-89 İspanya 1. Ligi Real Madrid
- 1988-89 İspanya Kral Kupası Real Madrid
- 1988-89 İspanya Süper Kupa Real Madrid
- 1989-90 İspanya Süper Kupa Real Madrid
- 1998-99 Hollanda 1. Ligi Feyenoord
- 1989-90 Hollanda 1. Ligi Ajax
- 1999-00 Hollanda Süper Kupa Feyenoord

ÇALIŞTIRDIĞI TAKIMLAR

- SV EPE
- VEENDAM
- SC CAMBUUR
- GO AHEAD EAGLES
- FEYENOORD
- AJAX
- REAL ZARAGOZA
- VOLENDAM
- HOLLANDA MİLLİ TAKIMI (2 KEZ)
- REAL MADRİD (2 KEZ)
- GRASSHOPPERS
- SUUDİ ARABİSTAN
- AMERİKA (2 KEZ)
- İSTANBULSPOR
- GUADALAJARA
- VİTESSE
- FEYENOORD (2 KEZ)
- TRİNİDAD (2 KEZ)
- POLONYA
- FEYENOORD (3 KEZ)
- UJPEST
- SPARTA ROTTERDAM

1990'lı yılların transfer şampiyonu, Türkiye'nin ilk 'trilyonluk takımı' İstanbulspor'un başına elbette ki Leo Beenhakker gibi bir efsane teknik direktör yakıştırdı. Ancak, kağıt üstündeki hesaplar, saha ile örtüşmeyince Beenhakker, geldiği gibi gitti.

Sevmedi sevemedi SEVİLMEDİ

● **VITOR Pereira**'nin gönderilmesi sonrası Fenerbahçe'nin başına **Dick Advocaat**'in getirilmesi kendisi için bile büyük sürpriz olmuştur... Zira, 2015 Ekim'inde Sunderland takımından ayrıldıktan sonra Hollanda Millî Takımı ve ADO Den Haag Kulübü'nde 'danışmanlık' gibi 'geri hizmet' işleriyle uğraşan **Advocaat**, teknik direktörlüğü bırakıp bırakma arasında gidip geliyordu. Diğer taraftan Fenerbahçe camiası da **Aykut Kocaman**'in gelmesini bekliyordu. Ancak **Kocaman**'in, "Konyaspor'u yarı yolda bırakmam" diyerek teklifi reddetmesi **Advocaat**'a Fenerbahçe kapılarını açtı.

17 Ağustos'taki imza töreninde Türk basınının karşısına çıkan **Advocaat**, "Fenerbahçe son yıllarda ya şampiyon ya da ikinci olmuş. Demek ki, takımda bir potansiyel var, biz de o potansiyeli en iyi şekilde kullanacağız" dedi. Bu iddia ile göreve başlayan **Advocaat** için ligin ilk 3 haftası tam bir kâbus oldu. Başakşehir ve Bursa'ya 1-0 yenilen sarı lacivertli takım, tek puanını 3-3'lük skorla Kayseri'den alırken, 3. hafta sonunda takım 16. sırada yer alıyordu. 4. haftadaki 5-1'lik Kasımpaşa galibiyeti 'bir patlama' gibi yorumlansa da bu başarının devamı gelmedi.

Devreyi 39 puanlı lider Başakşehir'in 7 puan gerisinde 4. sırada tamamlayan Fenerbahçe, ikinci yarıda da 32 puan toplayabilince, lig üçüncülüğü ve Avrupa Ligi elemeleri vizesiyle yetindi. Ligde hayal kırıklığı yaratan sarı lacivertliler, Türkiye Kupası'nda da yarı finalde Başakşehir'e elendi ve sezonu kupasız kapatmak zorunda kaldı.

'Altı ayrı millî takımı çalıştıran' teknik direktör olan; PSV Eindhoven, Glasgow Rangers ve Zenit kulüplerine tarihlerinin en parlak dönemini yaşatan **Advocaat**, ne başarı ne de sempati yönünden Türkiye'de beklediğini bulamadı. Fenerbahçe, koca bir sezonu kupasız kapatırken, taraftarlar savunma ağırlıklı futbolu nedeniyle **Advocaat**'a bir türlü ısınmadı. Futbolcuları da, puan kaybedilen maçlardan sonra kendilerini hedef gösteren sözleri nedeniyle kendisini sevmedi.

Advocaat'tan gazeteciye:

**'GEL, OTOBÜSE GİDELİM
FUTBOLCULARA SORALIM!'**

● **LAFINI** hiç sakınmayan **Dick Advocaat**, kötü sonuçlarla biten maçlardan sonra, "Bu takımla üçüncülük bile başarıdır. Çünkü çok fazla aynısından var" demekte sakınca görmedi. Fenerbahçe yöneticilerinin dahi 'fazla

açıksözlü' bulup eleştirdiği **Dick Advocaat**'ın olay yaratan bazı sözleri şöyle:

"(Millî takım aralarında niye hep Hollanda'ya gittiğini soran gazetecilere) Güzel bilgiler almışsınız! Bunu size kim söyledi bilmem ama eğer kulübümüz benden daha iyisini bulabilir ve o şekilde yola devam edebileceğini düşünürse, bunu yarın yapabilir. Ben kendim için burada değilim. Bu kulüp için buradayım."

'(Oyuncular Aykut Kocaman'ı istiyor' diye haberler çıkıyor sorusu üzerine) Gel otobüse gidelim, soralım. Bir tek oyuncu bile bu dediğinizi söylerse ben yarın buradan giderim."

DICK ADVOCAT'IN KAZANDIĞI KUPALAR

● 1995-96 Hollanda Kupası	PSV
● 1996-97 Hollanda 1. Ligi	PSV
● 1996-97 Hollanda Süper Kupa	PSV
● 1997-98 Hollanda Süper Kupa	PSV
● 1998-99 İskoçya 1. Ligi	G.Rangers
● 1998-99 İskoçya Lig Kupası	G.Rangers
● 1999-00 İskoçya Ligi	G.Rangers
● 2006-07 Rusya 1. Ligi	Zenit
● 2007-08 Rusya Süper Kupa	Zenit
● 2007-08 UEFA Kupası	Zenit
● 2008-09 UEFA Süper Kupa	Zenit
● 2009-10 Hollanda Süper Kupa AZ Alkmaar	
● 2012-13 Hollanda Süper Kupa	PSV

DICK ADVOCAT'IN ÇALIŞTIRDIĞI TAKIMLAR

● HOLLANDA MİLLÎ TAKIMI (3 KEZ)
● PSV EINDHOVEN (2 KEZ)
● GLASGOW RANGERS
● B.MÖNCHENGLADBACH
● BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
● GÜNEY KORE MİLLÎ TAKIMI
● ZENİT
● BELÇİKA MİLLÎ TAKIMI
● AZ ALKMAAR (2 KEZ)
● RUSYA MİLLÎ TAKIMI
● SİRBİSTAN MİLLÎ TAKIMI
● SUNDERLAND
● FEYENOORD
● FENERBAHÇE
● ADO DEN HAAG
● SPARTA ROTTERDAM

İyi mi kötü mü kimse ANLAYAMADI

BARCELONA'YA ŞAMPİYONLAR LİĞİ DAHİL 6 KUPA KAZANDIRAN RIJKAARD, 1.5 SEZON KALDIĞI G.SARAY'DA HİÇBİR İZ BIRAKAMADI. DAHA SONRA SUUDİ ARABİSTAN'DA KISA BİR DÖNEM GÖREV YAPAN RIJKAARD ŞİMDİLERDE İŞSİZ.

● **FUTBOLCULUĞUNDA** adını Milan tarihine altın harflerle yazdıran **Frank Rijkaard**'in teknik direktörlük kariyeri öyle inişli çıkışlı oldu ki, kimse onun aslında iyi hoca mı, kötü hoca mı olduğunu anlayamadı. Futbolu bıraktıktan sonra Hollanda Milli Takımı'nda **Guus Hiddink**'in yardımcılığına getirilen **Rijkaard**, **Hiddink** görevi bırakınca tek sorumlu oldu. 2000 Avrupa Şampiyonası'nda milli takıma oynattığı futbolla takdir toplamasına rağmen, turnuva sonunda görevi bırakmak zorunda kaldı. 2001-02'de Hollanda 1. Ligi'nde Sparta Rotterdam'ı çalıştırdı ve 2. Lig'e düşürdü.

Hollanda Milli Takımı'nın başına adeta paraşüt- le inen **Rijkaard**, 2003'te bu kez **Johan Cruyff**'un tavsiyesiyle Barcelona Teknik Direktörlüğü'ne getirildi. Hollanda ekolünü başarıyla uygulayan **Rijkaard**, Barcelona'da 2 kez La Liga, 1 kez Şampiyonlar Ligi ve 1 kez İspanya Süper Kupası şampiyonluğu kazandı.

LINCOLN, KEWELL VE BAROS

40'lı yaşların ortasında olmasına karşın dünyanın en başarılı teknik direktörleri arasına giren **Rijkaard**, 2008'de Barça'dan ayrıldı. 5 Haziran 2009'da Galatasaray'la 2 yıllık sözleşme imzalayan Hollandalı teknik direktör, **Lincoln**, **Kewell**, **Baros** gibi yıldızların bulunduğu kadroyla lige 6'da 6 yaparak rüya gibi bir başlangıç yaptı. İlerleyen haftalarda başarı grafiği düşen takım, ligi 3. sırada tamamlarken, Türkiye Kupası'nda çeyrek final, Avrupa Ligi'nde de 2. turu görebildi.

Zvezdan Misimovic ve **Emiliano Insua** gibi yıldızların eklendiği 2010-11 sezonunda işler en baştan kötü gitti. Ligde ilk galibiyetini 3. haftada alabilen takım, Avrupa Ligi'nde de Ukrayna takımı Lviv'e elenerek gruplara dahi kalamayınca **Rijkaard**'in Galatasaray macerası sona erdi. Hollandalı teknik adam, tazminat olarak 3 milyon Euro alırken, yerini Galatasaray'ın efsanesi **Gheorghe Hagi**'ye bıraktı.

FRANK RIJKAARD'IN KAZANDIĞI KUPALAR

- 2004-05 İspanya 1. Ligi Barcelona
- 2005-06 İspanya 1. Ligi Barcelona
- 2005-06 Şampiyonlar Ligi Barcelona
- 2005 Dünya Kulüpler Kupası Barcelona
- 2005-06 İspanya Süper Kupa Barcelona
- 2006-07 İspanya Süper Kupa Barcelona

FRANK RIJKAARD'IN ÇALIŞTIRDIĞI TAKIMLAR

- HOLLANDA
- SPARTA ROTTERDAM
- BARCELONA
- GALATASARAY
- SUUDİ ARABİSTAN

RIEKERINK'İN 2 KUPASI DA G.SARAY'DA

● **KARİYERİNİN** büyük bölümünü altyapı antrenörü olarak geçiren **Jan Olde Riekerink**, 2016'da G.Saray'a da bu amaçla getirildi. Mart 2016'da **Mustafa Denizli**'nin istifası sonrası A takımın başına geçen **Riekerink**, Türkiye Kupası ve Süper Kupa kazandırmasına rağmen Şubat 2017'de görevden alındı.

**TEKNOLOJİ Mİ
YOKSA İNSAN MI?**

HAKEM ARTIK BÜYÜK MAÇ İSTEMİYOR!

TÜRKİYE'DE
OLUŞTURULAN ORTAM
NEDENİYLE HAKEMLER
ARTIK ÜÇ BÜYÜKLERİN
MAÇINI YÖNETME
RÜYASINI GÖRMEKTEN
KORKUYOR.

HAFTA sonu oynanacak olan lig maçları öncesinde yaşanıp geçmesi beklenen bir **'Perşembe'** gününü sıradanlıktan çıkaran gelişme, 25 Ocak 2018 tarihinde haftanın hakemlerinin açıklanmasının ardından yaşandı. Eski hakem olan benim gibiler ile medyanın her daim hakem konuşmak için fırsat kollayan bir kesimi için MHK tarafından bir şahane fırsat daha servis edilmişti.

Ali Palabıyık, dünya tarihinde örneği görülmemiş şekilde, ardışık 2 sezonda iki takım arasında ligde oynanan dördüncü maçı da yönetme görevi verilerek MHK'nın bir başka rekora daha imza atmasına vesile olmuştu. Keza hem maç günü hem de maçın oynanmasının ardından da yankıları sürdü.

Ağustos ayından bu yana hakem konusundaki ağırlıklı gündemi açık ara **VAR** (Video Asistant Referee) olan yurdu-ma, nur topu gibi çocuğu hediye eden MHK'mızın göreve geldiği günden bu yana icraatları her daim tarihe geçecek nitelikte olmaya devam ediyordu ve belki de şaşırmamak gerekiyordu aslında. Hakem görevlendirmeyi unuttukları maçlardan, FIFA kategorisine yükselecek hakemlerin FIFA'ya resmi olarak bildirilmesinde yaşanan skandallara kadar saymakla bitmez.

baktığımızda en az 10 maçta düdük çalan hakem sayısı sıralamasında **'sonuncuyuz'**. İtalya Serie A, oran olarak en düşükmüş gibi gözükse de yanıltıcı değerlere sahip. Çünkü İtalya MHK'sı sezon içerisinde 40 hakem birden kullanabilecek cesaretle ve hakeminin gelişimine önem verir nitelikte davranış sergiledi. Üst düzey ligleri Serie A kadrosunda yer almayan yaklaşık 20 hakeme, sezonun belli dönemlerinde o ligin heyecanını 1'er maçla da olsa tattırdılar.

VAR İÇİN BU ACELE NİYE?

Geçen sezon kart ortalaması en yüksek 2. ülke durumundaydık ancak hatırlarsanız özellikle kırmızı kartlardaki eleştiriler, ligimizde cimri davranıldığının göstergesiydi. 73 kırmızı kart ile 6 lig içerisinde en az kırmızı gösterilen 3. sıradaydık.

Benzer şekilde Avrupa'nın 5 büyük ligi ile pek çok açıdan karşılaştırma yapılabilir. Hatta hepimizin en sevdiği kategori olan **'kart/faul'** kıyasları tadından yenmez. Bu sezon Premier Lig'de bir maçtaki toplam faul sayısı 15'i geçtiğinde **'galiba sert maç olmuş'** diyecek durumdayken, yıllardır ligimizde faul sayısı 30'un altına düşen

maçları bayram niteliğinde kutlar seviyedeydik. Bunun sorumluluğunu da hakeme yüklemek gibi trajikomik bir davranış sergiliyoruz olmamız da cabası.

Bunların hepsi, yapacağınız bir araştırmayla veya veri analizleriyle ulaşabileceğiniz somut tablo. Bir de

içerisi var ki asıl kanayan yara: Hakem, yardımcı hakem ve gözlemcilerimiz... **Ali Palabıyık**'ın Fenerbahçe ile Trabzonspor arasındaki son 4 maçı da yönetmesinden daha radikal önemde satır başları var. Halihazırda dünya futbolu **VAR** hakemini tartışırken, uygulama yöntemleri üzerinde denemeler yaparken, biz ise yine sağlıklı test süreci yaşamadan devreye alma önderliğine soyunanlardan olduk. Sebep? Hakem hataları yaşandıkça **'Kulüpler Birliği'** önderliğinde **"Hemen geçelim"** bas-

kısının federasyona gelmesi. İlk deneyen ülkelerden olduğumuz ve akabinde yine bir gecede kaldırdığımız **'ilave yardımcı hakem uygulaması'** gibi, prematüre olarak hayata getirilmek istenen bir uygulama. UEFA Hakem Komitesi Üyesi **Jaap Uilenberg** ile yaptığım görüşmede üstüne basa basa durduğu nokta, kendi ülkesi Hollanda'da bile 4 yıldır sadece kupadaki maçlarda **'denedikleri'** yönünde. Keza Almanya'yı da erken geçişten dolayı eleştiriyor.

CÜNEYT ÇAKIR TRABZON MAÇI ALAMIYOR!

Gelmek istediğim nokta, **VAR** sisteminin eğrisi doğrusu tartışması asla değil. Son 20 yılda yaşanan örneklerden de görüleceği üzere, kulüpler istediği sürece hakemliği bitirilenlerden başlayarak, **"Cüneyt Çakır"**, Trabzon maçı yönetemez", **"Halis Özkahya"**, Fenerbahçe maçı yönetemez", **"Ali o maçı gidemez"**, **"Fırat"** şu takımın maçlarına çıkamaz", **"Bülent"** artık istenmiyor" sınırlarını ne yazık ki kulüplerin belirliyor olması. Bu sınırları onlara çizdirme hakkını veren yöneticilerin varlığının Türk hakemliğini bir santimetre ileriye taşımayacağı aşikardır.

Bugün **Cüneyt Çakır**'a 19 Eylül 2015'ten bu yana Trabzonspor maçı verilememesinin, **Halis Özkahya**'ya 11 Kasım 2012'deki G.Saray-F.Bahçe maçından bu yana tam 5 yıldır Kadıköy'de maç verilememesinin izahı yok.

Premier Lig'de **Arsene Wenger**'in seviyeli ama sert bir hakem eleştirisinin ardından daha 24 saat geçmemiştir ki, 3 maçlığına kendisini tribünde buluverdi. Otorite, her daim kendini hissettirir nitelikte yerini almış durumda ve zorunlu saygı, işin **'farzlarından'** biri.

Dünyanın 1 numaralı liginde her hafta siyah-beyaz denilecek, skandal hata denilecek seviyede en az 3-4 maç oynandığının da altını çizmek gerek.

O KORNERİ ATTIRMAYAN PSİKOLOJİ

Dünya teknolojiyi tartışıyor, **VAR**'ı değerlendiriyor, bizim de genel gündemimiz bu minvalde ilerliyor. Hatta yurt dışındaki pek çok makale ya da görüşte gol çizgisi teknolojisinin çok daha verimli bir uygulama olduğu belirtiliyor.

10 MAÇ ÜZERİ ALAN 15 HAKEM VAR

LİG	TOPLAM MAÇ	HAKEM SAYISI	10 MAÇ +	10 MAÇ+ %
SERIE A	380	40	22	55%
LA LIGA	380	20	20	100%
PREMIER	380	19	16	84,21%
BUNDESLIGA	306	23	18	78,26
FRANSA	380	24	16	66,67
TÜRKİYE	306	24	15	62,5

Son 2 sezonda Avrupa'nın 5 büyük ligine ve Süper Ligimiz'e baktığımızda en az hakem kullanan ligin Süper Lig olduğunu görüyoruz. Neredeyse şampiyonluğa oynayan bir takımın kadrosu gibi bir çırpıda sayılabilecek 10-11 hakem etrafında dönen ligimizde 22 hakemin Süper Lig kategorisinde sözleşmeli şekilde yer aldığını, maaş aldığını, her meslek grubundaki çalışanlar gibi hedefleri, hayalleri olduğunu unutmamak gerek. 2016-2017 sezonunun tamamına

VAR SİSTEMİNE GEÇİŞTE ACELE EDİLİYOR. HOLLANDA, 4 YILDIR SADECE KUPADA DENEMEYİ SÜRDÜYÖR. ALMANYA ERKEN GEÇTİĞİ İÇİN ELEŞTİRİLİYÖR. BİZ İLAVE YARDIMCI HAKEMDE DE ACELE ETİK VE SONRA KALDIRDIK.

VAR uygulamasının arkasında da neticede **'insan yer alacak'** deniliyor. Nihayet ki **'insan'** kelimesi aklı geldi yabancı liglerde. Çünkü bizde zaten hepten unutulmuştu. Trabzon'daki maçın son saniyelerinde Fenerbahçe korneri kullanmış, ardından top tekrar kornere çıkmıştı ki **Ali Palabıyık** yenisini kullandırmadan maçı bitirmişti.

İşte Türk hakemliğini sağından sollundan çekistirerek psikolojisini yıpratıp, üzerine bu kadar baskı yaratılmasının doğal bir yansımasıdır bu.

Hataları azaltmak için pek çok teknolojinin getirilmesi düşünülürken, **'yetenekli hakem'** bulup yetiştirme sorumluluğundaki yöneticilik anlayışından uzaklaşmakta, hiç kimse ana değer olan **'insan'** kavramı üzerinden yeni **'iyileri'** bulma gayretinde bulunmamaktadır. Söze gelince **"yeni Cüneyt Çakır'lar yetiştireceğiz"** cümlesi sarfeden MHK başkan ve üyeleri, hâlâ derbilerin iki isminden biri olarak FIFA'an çıkardıkları hakemine **"Aman Fırat koş, kurtar bizi"** demektedirler. FIFA hakemlerine üst düzey maç veremeyen bir zihniyetin, ilerleyen yıllarda FIFA listelerinde hangi hakemlerimizi dünya sahnesine sunacağını tahmin etmek zor değil.

Jaap Uilenberg dönemindeki altın sayfalar, **Cüneyt Çakır'**ın emekli olmasıyla 20 yıl önceki Azerbaycan, Kazakistan

takımlarının maçlarını yöneten seviyeye dönecek bu gidişle...

A Milli Takımı'mızdaki **'altyapı'** başlığında uzun soluklu tartışılan sorun, hakem dünyamızda da şiddetle artıyor. Hakemliğe merhaba dediğim ilk günde gözümü kapatıp İnönü'de, Ali Sami Yen'de, Kadıköy'de 40-50 bin kişinin önünde hayal ederdim kendimi her bu sevdaya yeni başlayan gibi. Bugün gelinen noktada neredeyse 3 büyük takımın maçını istemeyecek duruma gelen, getirilen bir hakemliğimiz var.

GERİYE TEK SÖZ KALACAK!

Maçlarda görev alabilmek, klasmanını koruyabilmek için daha çok çaba sarfetmek, cezaya girmemeye gayret etmek, İngilizcesini geliştirmek gibi hakemliğin sportif kanadında çalışması gereken hakemler, düzen nedeniyle bu çizgiden uzaklaşırken, eğitimden bihaber ve günü kurtarma durumuna gelen yöneticilerin ellerinde sıkışmış kalmış durumdalar.

Rüyaların korkuya terk edildiği bir ülkede uzay çağı teknolojisini maçlarda kullansanız da ruhunu rahatlatmadığınız ve doğasını yaşatmadığınız hakemlerimize söylenecek tek söz kalacak: **"Bu ülkede hakemlik mi yapılır!"**

ADİL DEMİRCUBUK

TEK MAÇTA BİTEN KARIYERLER...

Bir hakem ilk defa kendisi için düdük çaldı

SERDAR ÇAKMAN

'BEN HOMOSEKSÜEL MİYİM?' DİYE HASTANEYE BAŞVURDU

25 OCAK 1995'TEKİ KOCAELİSPOR-SAMSUNSPOR MAÇINDA İLK KEZ BİR HAKEM KENDİ KARIYERİ İÇİN DÜDÜK ÇALDI. HAKEM SERDAR ÇAKMAN, DAKİKALAR 37'Yİ GÖSTERİRKEN 'KENDİSİNE EDİLEN KÜFÜRLERE' DAHA FAZLA DAYANAMADI VE SAHAYI TERK EDİP GİTTİ; BİR DAHA DÖNMEMEK ÜZERE.

25 OCAK 1995 sadece Türk hakemliği için değil Kocaeli için de önemli bir gündü. Zira İzmit İsmetpa-

şa Stadı'nda ilk gece maçı oynanıyordu. Dönemin Spordan Sorumlu Devlet Bakanı **Şükrü Erdem** de bu 'anamlı' karşılaşmayı şerefleştirmek adına şeref tribünündeki yerini almıştı.

Mustafa Denizli'nin yönettiği Kocaelispor, Türkiye Kupası çeyrek finalinde Samsunspor ile karşılaşyordu ve dakikalar henüz 2'yi gösterirken **Roman Dobrowski**'nin golüyle 1-0 öne geçmişti. Her şey Kocaelispor lehine giderken, hakem **Serdar Çakman**'ın 30. dakikada Kocaelisporlu Tu-

ran'a kırmızı kart göstermesi gerçek anlamda bir 'kader' anı oldu...

Kararı beğenmeyen yeşil siyahlı taraftarların bazıları küfürlü teza-hüratta bulununca hakem **Çakman**, anons yaptırdı. Baktı ki olmadı, bir daha yaptırdı. Sonra yine küfürler devam edince 37. dakikada maçı tatil edip soyunma odasına gitti.

'NE BENİM ANNEM O.... NE DE BEN İ...YİM'

İSMETPAŞA Stadı'ndaki ilk gece maçında, üstelik Bakan **Şükrü Erdem**'in gözü önünde böyle bir olayın yaşanması herkesi şoke etti. Kocaelispor Başkanı **Sefa Sirmen** hemen soyunma odasına inip, **Çakman**'ı sahaya döndürmeye çalıştı. **Sirmen** ikna etmek için dil dökerken yanında Bakan **Erdem** de vardı. Ne var ki **Çakman** kararından dönmedi. Ertesi gün gazetecilere,

"Ne benim annem tescilli, ne de cinsel tercihlerimde sapık temayüller var. 5 bin 600 Türk hakeminin onuru için bu kararı aldım" diyen

Serdar Çakman'ın maçla ilgili Futbol Federasyonu'na gönderdiği rapor dünya futbol tarihine geçen ifadelerle doluydu:

"11 dakika süreli bir küfür

tezahüratı altında kaldım. Annemin o... ve benim de i.... olmadığımı vereceğiniz kararlar spor kamuoyuna duyuracağınıza olan inancımı belirtiyor, alacağınız her türlü karara saygılı olacağımı arz ediyorum."

Türkiye'deki bu tip birçok olayda görüldüğü üzere **Çakman** ilk etapta futbol camiasında hemen herkesten destek aldı. Başta Faal Futbol Hakemleri ve Gözlemcileri Derneği olmak üzere birçok kişi ve kurum, "Yanındayız" mesajı verdi. Ne var ki yüzüne, "Sen bizim kahramanımızsın"

diyen insanların, sadece birkaç gün içinde 180 derece dönebileceği gerçeğini acı biçimde yaşıdı **Çakman...**

Dönemin Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, 30 Ocak 1995'te yaptığı toplantıda, küfür nedeniyle tatil edilen Kocaelispor-Samsunspor maçında hakem **Serdar Çakman**'ı kusurlu(!) buldu ve karşılaşmanın 15 Şubat 1995'te seyircisiz olarak tekrar oynanmasına karar verdi. **Çakman** da bu kararın hemen ardından kendisinden bekleneni yapıp, düdüğünü astı.

"Peki tekrar edilen maç ne oldu?" diye soracak olursanız hemen söyleyelim; seyircisiz oynanan karşılaşma 0-0 sona erdi. Samsunspor ilk maçı 2-0 kazandığı için Türkiye Kupası yarı finaline yükseldi.

BANA AYAKKABI ATAN TARAFTAR, SAVCI ÇIKTI

SERDAR Çakman, düdüğünü astıktan sonra Hürriyet Gazetesi'ne verdiği röportajda, 20 yıllık hakemlik kariyerinde yaşadığı ilginç olayları anlatırken, bir yerde hakemlerin sesi oldu:

- "Numune Hastanesi'ne gittim, **'Homoseksüel miyim, değil miyim?'** diye rapor alayım dedim. Bana 20 sene böyle bağırıldılar. Doktor arkadaşına, **'Beni bir muayene eder misiniz? Bunu doktor raporu ile belgeleyip, gazetede yayımlayacağım. Ben böyle bir adam değilim. Bana haksız yere bağırıyorsunuz, bunu ispat için buraya geldim'** dedim."

- "Adam maçta bana ana avrat küfretti. Emniyet müdürüne, **'Alalım**

bu adamı' dedim, **'Alamayız'** dedi. Nedenini sordum, **'Savcı bey attı size ayakkabısının tekini'** dedi. Diyarbakır'da başıma geldi. Savcı bey, şeref tribününde otururken ayakkabısının tekini fırlattı, başıma geldi. O ayakkabının teki bende. Benim bir koleksiyonum var evde, 20 senede oluşturduğum. 20 yıl önce Libero çakmaklar çok modaydı, bol mik-tarda var bende. Doğu'da özellikle ucuz olduğu için pilli radyo sık atılırdı. Artık o küçük bıçakları, sustalıları, çakıları falan saymıyorum."

TAÇ ATMAYA GİDEN BİYIKLI FUTBOLCU, BİYIKSIZ DÖNDÜ!

- "Terfi maçlarından birinde ya Siirt, ya Bingöl'de, bir kum yığını var sahanın kenarında. Top hep oradan taca çıkıyor. Niye buradan çıkıyor diye merak ettim. Top yine taca çıktı. Uzun boylu, biyıklı bir çocuk topu almaya gitti. Bir geldi kısa boylu, biyiksiz biri taç atıyor. Eğildim baktım, kumun arkasında 3 kişi yatıyor. Üzerlerinde formaları var. Ne yaptıklarını sordum, **'Ağabey, biz yorulunca burada dinleniyoruz'** dediler.

'Kalkın oradan' diyerek kovaladık. **"Serdar-Çakman**, Futbol Federasyonu'nun **'tekrar'** kararının ardından basın

men-supralarının gözü önünde düdüğünü federasyon binasının kapısına astı. Sonrasında bir müddet televizyonlarda hakem yorumcusu olarak izlediğimiz **Çakman**, bir ara siyasete soyunup Genç Parti'den Amasya milletvekilliğine aday oldu. Şimdilerde ise Sakaryaspor'da kulüp müdürü olarak görev yapıyor.

ALİ AYDIN, BEŞİKTAŞ-G.SARAY MAÇINDAN SONRA DÜDÜĞÜ ASTI

KOVALANMAYA GEREK KALMADAN KENDİSİ GİTTİ!

ALİ Aydın, hakemlik kariyerine nokta koyduğu sezon MHK'nin tartışması en güvendiği hakemdi. O **Ali Aydın** ki, 8 Kasım 2003'te oynanan Fenerbahçe-Çaykur Rizespor maçında konuk takımdan **Victoria**'ya 86. dakikada ikinci sarı kartı çıkardığını unutup, futbolcuyu oyundan ihraç etmemesine rağmen, 4 Nisan 2004'te Atatürk Olimpiyat Stadı'nda yapılan Galatasaray-Besiktas derbisine atanmıştı.

Ancak, 'hakem şansı' Ali Aydın'ın yanında olmadı. Beşiktaş'ın 2-1 kazandığı maçta çok fazla tartışmalı pozisyon yaşandı. Öyle ki, ertesi gün birçok gazete karşılaşmayı, "Ali Aydın çaldı, Kartal oynadı" manşetleriyle duyurdu.

CANAYDIN 'KURAL HATASI' VAR DEDİ BIRAKMASINI İSTEDİ

DÖNEMİN Galatasaray Başkanı merhum **Özhan Canaydın**, maçın ertesi günü bir basın toplantısı düzenleyip, Hakem **Ali Aydın**'ı eleştiri yağmuruna tuttu ve 'kural hatası' iddiasıyla federasyona başvuracaklarını şu sözlerle duyurdu:

"Bu hakem uzun süredir kulübümüzle uğraşmaktadır. Derbide herkes gördü; kendi vicdanına karşı bir suç işlemiştir.

Ali Aydın'ın, her onurlu kişi gibi görevi yapması

lazımdır. Sevgili hakem arkadaşımız mutlaka düdüğünü terk etmelidir. İnaniyorum ki, bizim kovalamamıza bile hacet kalmadan onurunun gereğini yapacaktır. Kural hatası maç içinde 3-4 kere oldu.

Galatasaray lobisi, Türkiye'de kaybolmaz, aksine güçlenerek devam eder."

TARİHİN EN DÜŞÜK NOTUNU ALDI

ÖZHAN Canaydın kural hatası itirazında bulunacakları pozisyo-

nu da şöyle anlattı:

"25. dakikada **Petre**'ye yapılan bir hareket sonrası hakem **Ali Aydın** faul düdüğünü çaldı. Bu sırada **Berkant**, topu taca gönderdi. Oyuna faul atışıyla başlanması gerekirken, Galatasaraylılar taç kullandı. **Ali Aydın** yanlışlığın farkına vardı ama bu arada başka bir hata yaptı. Yine faul atışı yaptırmayıp, bu kez Beşiktaşlılara taç attırdı."

Ali Aydın'ın kötü maç yönettiğini herkes kabul ediyordu. Derbinin gözlemcisi **Sabri Çelik**, futbol tarihinde çok az görülen bir karara imza atarak, kendisine en düşük not olan **'5.9'**u layık gördü.

Ali Aydın üzerindeki baskılar o denli yoğunlaştı ki, 7 Nisan'da TFF Başkanı **Haluk Ulusoy** ve MHK Başkanı **Bülent Yavuz** ile görüşüp, hakemliği bıraktığını bildirdi.

Ulusoy ve **Yavuz**, kendisini kararından döndürmek için çok uğraştı ama **Aydın** dönmedi. Daha sonra **Ulusoy** ve **Yavuz** ile birlikte basın toplantısı düzenleyen **Aydın**, kararını ve gerekçesini şöyle anlattı:

"Ben kararımı Rize maçından sonra MHK ve **Haluk Ulusoy**'a söylemiştim. Bir hakemin bir sezonda iki kez federasyon ve MHK'yi bu kadar gündeme taşımasının hakkı olmadığını düşündüm. Bırakma nedenim, birileri mesaj gönderdiği için değil. Birilerinin hoş olmayan yayınlar yapmasından dolayı değil. Maçtan sonra bu konuyu eşimle tartıştık. Ülkenin en üst düzey hakemlerinden biri olarak bu olayı masaya yatırmaya hakkım olmadığını düşündüm."

Galatasaray Futbol Şubesi Sorumlusu **Ergun Gürsoy**'un, "Onurlu bir

kişiymiş ki, hakemlik hayatına nokta koydu. Bu da gösteriyor ki, bu hataları isteyerek ve bilerek yapmamış" yorumunu yaptığı **Ali Aydın** şimdilerde ticaretle uğraşıyor.

SALİH DURSUN O KIRMIZI KARTLA BİTNEL'İN KARIYERİNİ BİTİRDİ

O 'KIRMIZI' BÜTÜN HAYATINI KARARTTI

"**BİR** insanın hayatı sadece bir maçla nasıl tepetaklak olabilir?" sorusuna verilecek en acı yanıtır **Deniz Ateş Bitnel**'in başına gelenler...

Bitnel, 2015-16 sezonunun en parlak hakemiydi. En çok maç yöneten ve para kazanan ismiydi. Dönemin MHK Başkanı **Kuddusi Müftüoğlu**, kendisi için, "Aldığı notlarla **Cüneyt Çakır**'ı geride bıraktı" diyordu. Bu hızlı yükseliş sonucunda FIFA kokartı takan **Bitnel**'in talihi 21 Şubat 2016'daki Galatasaray-Trabzonspor maçıyla bir anda tersine döndü...

FUTBOLCUDAN KIRMIZI KART GÖREN HAKEM!

TÜRK Telekom Stadi'ndeki karşılaşma dünya futbol tarihine geçen bir olay yaşandı... **Deniz Ateş Bitnel**'in, skor 1-0 Trabzon lehine iken 59. dakikada **Özer**'i oyundan ihraç etmesi ortamı bir anda gerginleştirdi. 63'te **Sneijder**'le gelen Galatasaray golünden 7 dakika sonra **Aykut** kırmızı kart gördü. 86'da **Bitnel**'in **Cavanda**'ya kırmızı kart göstermesiyle işler çığırandan çıktı. İtiraz eden Trabzonsporlu futbolculardan **Salih Dursun**, hakemin elinde kırmızı kartı zorla almaya çalıştı. Bu sırada yere düşen kartı alan **Salih**, kırmızı kartı hakeme gösterip, eliyle **'Dışarı'** işaretini yaptı. **'Bir maçta hakeme kırmızı kart gösteren ilk futbolcu'** olarak tarihe geçen **Salih Dursun**, bu hareketinin sonucunda oyundan ihraç edilen 4. Trabzonsporlu oldu.

Güç bela tamamlanan 90 dakikanın ardından Trabzonspor Başkanı **Muharrem Usta**, **Salih Dursun**'la birlikte basın toplantısı düzenleyip, **Bitnel**'i yayılım ateşine tuttu. **Bitnel**'in fitness hocası olmasına gönderme yapan **Usta**,

ALİ AYDIN, 4 NİSAN 2004'TEKİ BEŞİKTAŞ-G.SARAY MAÇINDAKİ KARARLARINA İSYAN EDEN SARI KIRMIZILI CAMİADAN GELEN BASKILAR ÜZERİNE HAKEMLİĞİ BIRAKTI.

“Deniz Ateş Bitnel, fitness merkezi mi açıyorsun, ne yapıyorsun çekil buradan. Salih Dursun, Türk futboluna kırmızı kart göstermiştir” dedi.

Sonrasında, **Salih Dursun**’un, hakeme dışarıyı gösteren fotoğrafı bir sembol oldu. TS Club tarafından tişörtü yaptırıldı. Hatta Trabzon’un Maçka ilçesine **Salih Dursun heykeli** bile dikildi.

Olayın ilginç taraflarından biri, **Salih**’in esasında Galatasaray’ın futbolcusu olmasıydı. Trabzonspor’da kiralık olarak forma giyen **Salih** daha sonra bu maçla ilgili sorulara, “Yaptığımı yanlış olduğunun farkındaydım. O dönemde Trabzonspor’un çok hakkı yenmişti ama ne kadar hakkı yenilirse yenilsin onu yapmak bir futbolcunun işi değildi” cevabını verdi.

Salih Dursun şimdilerde Antalyaspor’da forma giyiyor. **“Peki, Deniz Ateş Bitnel ne yapıyor?”** diye soracak olursanız, işte orası tam bir dram...

İŞSİZ KALDI

Jet hızıyla FIFA listesinden A klasmanına, son olarak B klasmana düşürüldü. Profesyonel liglerde yönettiği son maç 20 Ağustos 2016’da Manisaspor ile Elazığspor arasındaki TFF 1. Lig karşılaşması

oldu. Bu maçtan sonra İstanbul Süper Amatör Lig’deki Çamlıca-1877 Alemdağ karşılaşmasında düdük çaldı. TFF’nin resmi sitesine **Deniz Ateş Bitnel** adını yazdığınızda, **“Askıda”** ibaresi yer alıyor. Profesyonel hakemliğe başladığı için fitness merkezinden de ayrılan **Bitnel**, işsiz kaldı. Evinin kredi borcunu ödemek için otomobilini sattı. Bir bankada müdire olan eşi, işten çıkarıldı. **Deniz Ateş Bitnel**’in ifadesine göre, bazı kişiler 6 yaşındaki çocuğunun okuluna gidip, üstü kapalı tehditler dahi savurdu.

‘YAN HAKEMLERİM TALİMAT ALDI’

DENİZ Ateş Bitnel, hakemliğini bitiren o maçtan sonra sadece bir kez Trabzon yerel medyasına konuştu. Yardımcı hakemlerinin kurbanı olduğunu ifade edip **‘komplo’** imasında bulunan **Deniz Ateş Bitnel**, “Ben Galatasaray-Trabzonspor maçında birlikte görev aldığım yardımcılarım hiçbirleriyle daha önce çalışmadım. Benim yardımcılarım maçtan bir gün önce sebepsiz yere değiştirildi. Maçta verdiğim hatalı kararların tamamına yakını yardımcı hakemlerin yönlendirilmeleri sonucu oldu. Kesinlikle bu maçta yan hakemlerin talimat aldığına inanıyorum ve beni günah keçisi yaptılar” ifadelerini kullandı.

90+5’TEKİ PENALTI RİZE’Yİ KURTARDI AMA KENDİSİNİN HAKEMLİĞİNİ BİTİRDİ

● **BAZEN** bir tek hatalı karar bütün kariyerinize mal olabilir. Tıpkı **Deniz Çoban**’ın düdüğünü asmasına neden olan penaltı kararı gibi.

28 Eylül 2015’te oynanan Kasımpaşa-Çaykur Rizespor maçının son dakikasına ev sahibi takım 1-0 önde girmişti. Karşılaşmanın bitiş düdüğü beklenirken, 90+5’inci dakikada Rizesporlu **Kweuke** rakip ceza alanında Kasımpaşa kalecisi **Isaksson** ile girdiği ikili mücadelede yere düşünce penaltı düdüğü geldi. Kasımpaşalılar şiddetle itiraz etti ama **Çoban** kararından dönmedi ve penaltıyı kullanan **Koray Altınay**, skorun 1-1 olduğunu ilan etti.

‘MAÇI KATLETTİM İNANILMAZ ÜZÜLDÜM’

Maçtan sonra herkesi şaşırtan bir olay yaşandı. Kasımpaşa Teknik Direktörü **Rıza Çalımbay** canlı yayında oyunun değerlendirmesini yaparken, **Deniz Çoban** yanlarına geldi ve, **“Federasyon başkanımız, MHK Başkanı ve üyelerinden özür diliyorum. Kendimle ilgili kısa sürede bir karar vermem gerektiğini düşünüyorum. İki taraftan da çok özür diliyorum”** diyerek, hakemliği bırakacağını ima etti.

Rıza Çalımbay, **“Hocam, sizin gibi hakemlere ihtiyacımız var. Kendinizi üzmemeyin”** diye teselli etmeye çalışsa da başarılı olamadı.

Çoban daha sonra, **“Maçın görüntülerini izledim. Kasımpaşa aleyhine verdiğim penaltının, penaltı ile alakası olmadığını gördüm. Böyle penaltı olmaz. Rize’ye gösterdiğim 2. kırmızı kart da doğru değildi. Maçı katlettim. İnanılmaz üzüldüm. Bittim. Kahroldum. Nasıl böyle bir hata yaparım ben. Bu işler bu kadar basit mi! Kulüpler milyonlarca lira yatırıyor”** sözleriyle üzüntüsünü ifade etti ve hakemliğe nokta koydu. Asıl mesleği öğretmenliğe devam eden **Deniz Çoban**, bir yandan da hakem yorumculuğu yapıyor.

CAMUS'NÜN YIRTIK POTİNLERİ VE **TANGO**

SERHAN ASKER

SENE 2006'ydı.. Karış karış Arjantin'i dolaşırken kendimi şahane öykülerin içinde buluyordum.. Stadyumda karşılaştığım manzarayı anlatmadan önce San Telmo'yu biraz anlatmalıyım.. Tangonun doğduğu yer olarak nitelenen San Telmo Meydanı'nda 80'li yaşlarını devirmiş iki çiftin dansı tüm izleyenler gibi beni de büyütüyordu. Orada karşılaştığım bir Uruguaylı, **"Tangonun gerçek vatani bizim memleketidir"** dese de hiçbir Arjantinli oralı bile olmuyordu. Herkesin yüzünde tebessüm yaratan yaşlı çiftte doğru yöneldim.. **"Biz her sabah uyanınca müziği açar, yatak odasından banyoya Tango yaparak geçeriz"**.. Ben size daha ne söyleyebilirim ki.. Burası Latin Amerika.. Burası **Arjantin**..

STADYUMDA AŞKA DAVET..

O gün **Buenos Aires**'te bir büyük derbi vardı.. **Estadio Libertadores de Amerika Stadi**'nda.. Kıran kırana bir maç.. Bizim pek bilmediğimiz ama bütün Latin Amerika'nın hürmetle izlediği bir derbi.. **Independiente-Racing Club** maçı.. San Telmo'dan sonra soluğu bu maçta almıştım.. Maçı ünlü hakem **Horocio Elizondo** (2006 Dünya Kupası finalinde **Zidane**'a kırmızı kart gösteren hakem) yönetiyor.. Dev kapışmayı 75 bin kişi izliyordu.. Tam bir karnaval. Karşılıklı atışma ve büyüleyici atmosferle maç başladı...

Buraya kadar her şey normal.. O coğrafyaya göre normal bana göre ise anormal gelen görüntü maçın devre arasında geldi.. Maç boyunca çılgınlar gibi bağırduğuna tanık olduğum Independiente taraftarları devre arasında sanki bir kültür devrimi gerçekleştiriyordu. **Che Guevara**'nın torunları devre arasında kitap okuyordu. Pantolonların arka cebindeki minik kitapları çıkarıp okuyanların arasında İncil bile okuyan vardı.. Şaşkın ama bir o kadar da mutluydum. Hele genç bir çiftin birbirlerine katıksız bir aşkla bakışması devre arasında bütün stadyumu etkisi altına alan kültürel devinimli romanın sanki son sayfasıydı..

Devre arasında genç, kız arkadaşına şiir okuyordu.. O an başımı bütün stada doğru çevirdiğimde gördüm ki, millet okuyor. Bu bir rüya değildi.. Ben sevgilisine elindeki kitaptan şiir okuyan çocuğa gittim.. Yüzü ilk yarıda bağırımdan kıpkırmızıydı.. Terlemiş, nefes nefeseydi. Karşısındaki kızın gözlerinin içi gülüyordu.

Biraz daha yaklaştım onlara. Yaklaşınca gördüm ki el ele tutuşmuşlar.

Okuduğu şiiri öğrendim.. **Pablo Neruda**'nın dizeleriyle sevgilisini bambaşka ufuklara davet ediyordu romantik taraftar:

"...İstersen incele gece karası gözlerinle beni, yeter ki yelken açıp uyuyayım isminde..."

Maçın ikinci yarısını da sadece o çifti izledim..

Takımları galip geldi. Onlar sarmaş dolaş bir halde coşkuyla stattan ayrıldı.. Gözüm onları kaybedene kadar hep onlara odaklandım, aklımda devre arasında kitap okuyan diğer onbinleri de tutarak..

Dedim ya burada çok farklı bir damar var.. **Arjantin**'den **Brezilya**'ya geçtim.. Samba diyarında gördüğümü ise hemen anlatmalıyım..

"GEL GELL FUENTES'E GEL"

Sao Paulo'da da büyük bir gösteri vardı. **Sao Paulo-Corinthians** maçına girmek için stat etrafında rastladığımız manzara çok bildikti. Her şey tıpkı bizim maç öncesi statlarımız etrafında gördüğümüz fotoğraf gibiydi.. Bağırınlar.. Köfte-ekmek satanlar.. Kaşkol forma satanlar.. Tel örgülerin üzerine asılan bayraklar.. Satıcıların ellerinde formalar.. O karmaşanın içinden birinin sesi hepsinden gür çıkıyordu.. **"Marquezzzz... Nerudaaa... Fuentesss... Bor-gesss... Llosaaaa"** Karşılaşmaya çıkacak iki takımı da biliyorum. Öyle bir futbolcuları yok. Yaklaşınca o bağırın gencin tablasındaki kitapları gördüm.. Sordum.

"Kitap satıyorum. Sao Paulo taraftarı kültürlü taraftardır." Latin Amerika beni şaşırtmaya devam ediyordu..

"Peki satışlar nasıl?"

"Karşıda kaşkol forma satan benim abim... Üç haftadır ben ondan daha çok para götürüyorum eve."

Sabahtan beri bağırımdan kısılan sesiyle

"Şu an aklım nerede biliyor musunuz?
Arjantin'de...
Devre arasında sevgilisi Erica'nın gönlüne Neruda'nın dizeleriyle sokulmaya çalışan Flavio'da...
Acaba evlendiler mi?
"

"Biz her sabah uyanınca müziği açar, yatak odasından banyoya Tango yaparak geçeriz...
Ben size daha ne söyleyebilirim ki...
Burası Latin Amerika...
Burası Arjantin...
"

aldı eline Bolivyalı şair **Pedro Shimo-**
se'nin yazdığı şiirden birkaç dize okudu:

"Dumanla vuruyorlar darbeyi
bana, toprağım ben;

Nerede olursa olsun bir yara
açıyorlar,

Halkım ben..."

Ve **"Bu şiir Ernesto için yazıldı"**
diye de ekledi..

Yüreğim stadyum önünde kitap satan
Alvaro'yu alkışlıyordu...

TOP HANGİ KÖŞEDEN GELİR?

Her iki ülkede tanık olduğum manza-
rayla anladım ki futbol ve edebiyat iç içe
geçince ortaya böylesine çarpıcı man-
zaralar çıkıyor.. Çok uyumlu bir ikili...
Aklıma hemen **Albert Camus** geldi...
Yazının efendisinin futbolla dansı. Büyük
yazar futboldan beslenenlerden. Eski bir
kaleci. Kendisini sözcüklerin okyanusu-
na atmadan önce kale çizgisindeydi...
Cezayir Üniversitesi'nin kalesinde gole
geçit vermeyen **Camus**, yoksul bir ha-
yattan geliyordu. Babaannesiyle yaşayan
Camus 17 yaşında tüberküloza yakala-
nınca futbolla muhabbetini kesti.. Ama
futbol oynadığı 8 sene ona bir felsefe
gibi ufuk açmış.. **"Ahlak ve insanın**
yükümlülükleri hakkında güvenebi-
leceğim ne biliyorsam onu futbola
borçluyum. Çünkü hayat da futbol
gibidir. Topun hangi köşeden gele-
ceğini asla bilemezsin..." der. Yıllar
sonra çok saygın bir yazarken röportaj
verdiği gazeteci sorar..

"Neden santrfor değil de kaleci-
lik?"

"Çünkü yoksulluk içinde geçen
bir çocukluğum vardı. Ve futbolda
en az kalecinin ayakkabısı yıpranı-
yordu..."

MARQUEZ ÖLDÜ VE KONTAK...

Ve Şili... Santiago... Latin
Amerika'da yaşadığım
masalların belki de en
güzeli..

Bir Pazar
günüydü.. Öğ-
leden sonraki
yakıcı sıcak
tüm kenti
ablukaya
almıştı.. Ka-
meraman
arkadaşım
la bir ağacın
altına park
etmiş taksie

bindik.. Ben öne oturdum. 60'lı yaşlar-
daki taksici radyodan maç dinliyordu.
Elinde de bir kitap vardı. **La Hojaras-**
ca.. Gabriel Garcia Marquez'in ilk
kitabı **'Yaprak Fırtınası'**... Biz taksie
binince burnunun ucuna kadar gelen
gözlüğün üstünden önce bana sonra
da arkada oturan **Birol**'a baktı. Çerçe-
vesinin kenarları aşınmış gözlüğü alıp
kısık kollu gömleğinin cebine yerleştirdi.
Kulağının üstündeki küçülmüş kurşun
kalemi de kitapta kaldığı sayfanın arasına
koyup kitabı torpidoya bıraktı. Son ola-
rak radyonun sesini biraz kısıp **"nereye**
gidiyoruz?" diye sordu.

Müşteri beklerken hem maç dinleyen
hem de kitap okuyan bir taksiciyi hayran
hayran izlerken gelen soruyu bir soruyla
karşıladım.

"Hep kitap okur musunuz?"

Radyonun sesini biraz daha kıstı.

"Geçen hafta Marquez öldü ve
ben iki gün kontak açma-
dım."

Son
cümleyi kurarken gözleri
kısılan taksici gözlerini daha da
kısık sesini yükseltip:

'Evet nereye gidiyoruz?'

"İsla Negra'ya götür bizi. Pablo Neruda'nın Pasifik
kıyısındaki evine."

Taksie bindiğimizden beri hiç gülmeyen taksicinin yüzünde
nihayet tebessüm belirdi.

"Benim adım da Pablo."

KALECİYDİ ÇÜNKÜ, EN AZ
ONUN AYAKKABISI
YIPRANIYORDU...

Son cümleyi kurar-
ken gözleri kısılan
taksici gözlerini
daha da kısık
sesini yüksel-
tip:

'Evet
nereye gi-
diyoruz?'

"İsla
Negra'ya
götür
bizi. Pablo
Neruda'nın

Pasifik kıyısındaki evine..."

Taksie bindiğimizden beri hiç gülme-
yen taksicinin yüzünde nihayet tebessüm
belirdi.

PEKİ YA ALİ İLE İSMAİL...

"Benim adım da Pablo. Babam
Neruda'nın hayranı olduğu için
onun adını vermiş."

O gün bir taksiciyle edebiyat dolu bir
yolculuk yapmıştım...

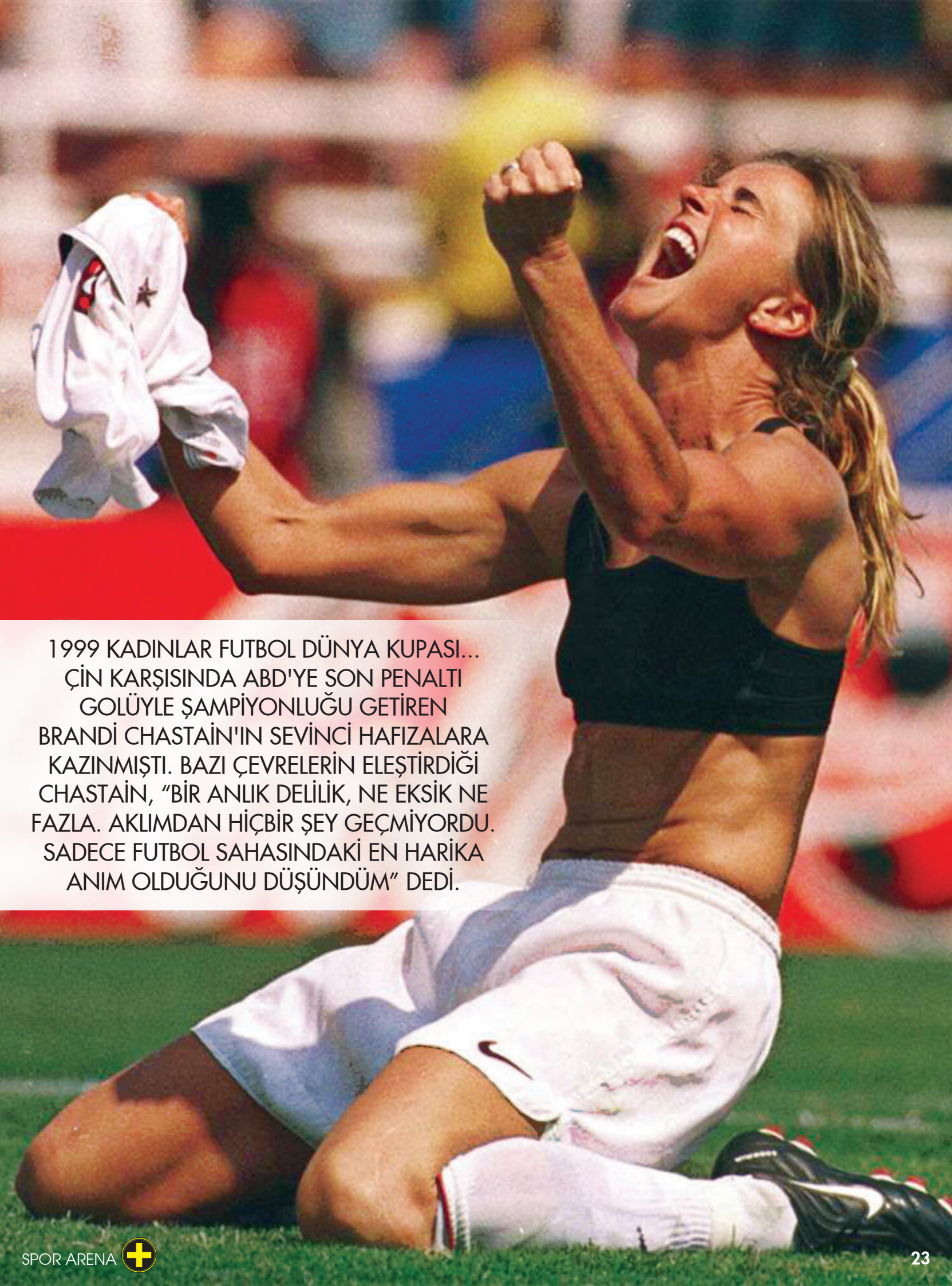
Şu an aklım nerede biliyor musunuz?

Arjantin'de.. Devre arasında sevgili
Erica'nın gönlüne **Neruda**'nın dizeleriyle
sokulmaya çalışan **Flavio**'da.. **Acaba**
evlendiler mi? Çocukları oldu mu? Oğul-
ları olduysa mutlaka futbolcu olmuştur.
Romantik bir topçu. Sao Paulo'da stadın
önünde hançeresini yırtarak edebiyatın
büyük futbolcularını haykıran **Alvaro** şim-
dilerde hâlâ aynı işi yapıyor mu? Yine her
hafta sonu eve forma satan kardeşinden
daha fazla kazanç götürmenin mutluluğu-
nu yaşıyor mu?

Şilili **Pablo... Neruda**'nın adaşı...

Tuttuğu takım Colo Colo'nun maçlarını
dinlerken taksie kitap okumaya devam
ediyor mu acaba? Takımı Colo Colo'nun
şampiyonluk turuna eski model taksisiyle
eşlik ediyor mu? Kimbilir? Belki de şu an
elinde **Fuentes**'in Terra Nostra'sı vardır,
La Moneda Sarayı'nın Plaza de Armas'a
bakan köşesinde yolcu beklerken. Kaleci
Albert Camus da aklımın bir köşesinde..
Ve düşünüyorum da... Yomraspor'un ka-
lecisi **Ali Köse** ya da **Tokatspor** kalecisi
İsmail Köseoğlu da onun gibi yokluktan
mı kaleci oldu acaba?

1999 KADINLAR FUTBOL DÜNYA KUPASI...
ÇİN KARŞISINDA ABD'YE SON PENALTI
GOLÜYLE ŞAMPİYONLUĞU GETİREN
BRANDİ CHASTAIN'IN SEVİNCİ HAFIZALARA
KAZINMIŞTI. BAZI ÇEVRELERİN ELEŞTİRDİĞİ
CHASTAIN, "BİR ANLIK DELİLİK, NE EKSİK NE
FAZLA. AKLIMDAN HİÇBİR ŞEY GEÇMİYORDU.
SADECE FUTBOL SAHASINDAKİ EN HARİKA
ANIM OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜM" DEDİ.

“HAYAT
FENA HALDE
FUTBOLA
BENZER”

DAR ALANDA KISA PASLAŞMALAR

İzlediğiniz en iyi maç

Peki ya izlediğiniz en iyi FUTBOL FİLMİ?

SİNEMADA YÖNETMEN
FUTBOLDA TEKNİK DİREKTÖR...
İKİSİNDE DE ORTAYA BİR PARA KOYAN
VARDIR...

SİNEMADA PATRON YAPIMCIDIR,
FUTBOLDAYSİ BAŞKANDIR.
VE İKİSİNİN DE PERDE ARKASINDA
EMEKCİLERİ VARDIR...

UĞUR VARDAN

O ÇOK sevdiğimiz filmlerinden
'Dar Alanda Kısa Paslaşmalar'ın
toplumsal hafızamıza naksettiği
özlü hatıralardan biri de, "Hayat
futbola fena halde benzer"

cümlesidir. Benim öyle geride özlü sözler
bırakmak gibi ne derdim ne de yeteneğim
var ama naçizane şu notu düşmek isterim:
"Sinema da futbola fena halde benzer."

● Yok hayır, bunun yine naçizane benim
ikisinin de eleştirmeni olarak hayatımı
kazanmamla ilgisi yok; meselenin özü
disiplinlerarası bağlantı (bu da 'bloklararası
bağlantı'dan mülhem olsun!)...

YÖNETMEN VE TEKNİK DİREKTÖR

● Peki nasıl mı? Hemen açıklayayım
ki, yıllar önce sinema yazarı dostum
Tunca Arslan'ın 'Futbol ve Sinema'
kitabının önsözüne benzer
şeyler karaladığım için, işim
kolay! Efendim, bir kere ikisinin
de bir perde arkası beyni, bir

anlamda yaratıcısı vardır: O kişiye birinde
'yönetmen', diğerinde 'teknik direktör'
denir. Film ya da takımın başarısında bu ikili
öne çıkar, başarısızlıkta ise ilk onlar tefe
ya da kapı önüne konur. İkisi de temasa
sanatına dahil sayılır ve kitleler ikisini de
çok sever. Bir bakıma 'seyirci' denen ortak
bir paranteze sahiptirler. Bu parantezin
genişliği, onların ruhunu okşar, hayat
sevinci aşılar, motive eder. Bazen ikisinin
de sergiledikleri kıymetli olsa da fazla
seyirciye ulaşmaz veya 'anaakım'dan uzak
kalır, bu durumda da farklı tanımlar ortaya
çıkır. Bu tanımların sinemadaki karşılığı
'bağımsız', futboldaki ise 'amatör' olur.

YAPIMCI VE BÜYÜK BAŞKAN!

● İkisinin de bir para yatırımcısı vardır;
yapımcı ve başkan diye adlandırılan...
Ayrıca kitlelere bu iki disiplini de sevdiren
farklı yüzler, farklı esintiler vardır. Onları
tanımlamak için de ortak sözcükte
buluşuruz: 'Yıldızlar'... Takımları ya da

filmleri daha bir albenili, daha bir çekici, daha bir büyüklü yapanlarda yani... Eh bir de yıldızların ardındakiler var: Takımlarda asıl yükü çekenler, oyunun emekçileri... Ya da sinema cephesindekiler: Ara (ya da yan) rollerin sahipleri, karakter oyuncularları... Bir başka ortak nokta da icra alanları; statlar ve salonlar... Ve ikisinin de daha büyük kitlelere ulaşmasını sağlayan aygıt: Televizyon... Tabii perde gerisi kahramanları da unutmamak gerek: Kameraman, ışıkçı, kurgucu, sanat yönetmeni, kostüm tasarımcısı vs vs... Ya da malzemeci, çevirmen, doktor, kondisyoner vs vs...

Bu iki büyük nehrin birbirinin içine geçtiği yerde ise 'futbol filmleri'ni buluruz. Sinemanın kapısını nadiren çaldığı türü yani... Peki bu durumun sebebi ne ola ki? Dilimiz döndüğünce açıklamaya çalışalım: Bir kere futbolun sinemaya ihtiyacı yok. Kendi yolunda yürümek ona yetiyor. Çünkü kitlesi de biliyor ki, bir filmde aradığı coşkuyu, heyecanı, iniş çıkışları zaten sevdiği oyun ona yeterince sunuyor. Öte yandan sinema daha çok bireylere (kahramanlara) odaklı bir sanat. Futbol ise evet, kendine özgü kahramanlara sahip ama genel olarak bir kolektivizmin eseri. 11 kişinin sahadaki ortak icrasından yaratılan bir başarı, bir mutluluk ya da üzüntü var ortada. Zaferin veya trajedinin dağılımı çoğu kez eşit: Gol atan forvet kadar asisti yapan da, çizgiden topu çıkaran savunmacı da, meşin yuvarlağı kornere yollayan kaleci de önemli ve ulaşılan sonuçta pay sahibi...

Peki sinemanın futbola ihtiyacı var mı? Arada bir diyelim. Bunun başlıca nedenine gelince; sinema belki bir Fransız icadı ama asıl taşıyıcısı tarih boyunca Amerikalılar oldu. Dolayısıyla bu türden buluşmaların daha çok seyirciye ulaşmasındaki aracı kurum Hollywood olabilir ama malum 'Yeni Dünya'dakiler başka sporlara daha bir meftun. Futbol onlar için yeni bir eğlence kaynağı ama asla bir, iki, üç hatta dört numaralı öncelikleri değil... Bir zamanlar Radikal Futbol dahilinde **Tanıl (Bora)**,

O-O beraberliklerin bile ne kadar güzel olabileceğini dair bir yazı kaleme almıştı. Lakin Amerikalılar beraberlikle biten oyunları pek sevmez, çünkü aradıkları ya zaferdır ya da trajedi; bu iki seçenek için de bir tarafın kazanması gerekir.

Elbette **'ayak topu'**yla aralarındaki mesafenin tek nedeni bu olamaz ama basketbol, beyzbol, Amerikan futbolu, buz hokeyi daha bir sevdalı, daha bir tutkulu oldukları sporlardır...

EN ÇOK BİLİLEN 'ZAFERE KAÇIŞ'TIR

● Zaten sinema tarihine şöyle bir göz attığımızda **'futbol filmleri'** denen kısa koridorun öncelikli duraklarında **'Avrupa yapımı'** örneklerle rastlarız. Naçizane benim için gelmiş geçmiş en iyi futbol filmi olan **'Cehennemde İki Devre'**'nin bir Macar yönetmenin, **Zoltan Fabri**'nin elinden çıkması gibi. Bu yapıtın popüler sinemadaki versiyonu niteliğindeki **'Zafere Kaçış' (ki belki de bütün zamanların en çok bilinen futbol filmidir)** ise İngiltere-ABD-İtalya ortak yapımıdır. Yönetmen koltuğunda oturan kişi her ne kadar Ame-

rika doğumlu olsa da köken bakımından Britanyalı **John Huston**'dur. İlginç bir nokta; öykünün Amerikalı tek karakteri kaleye geçen **Robert Hatch**'tir ve bu karakteri aslında bir **'boksör' (!)** olan **Sylvester 'Rocky' Stallone** canlandırmıştır...

Ya bizim sinemamız? Futbol zaman zaman bizde de peliküle sızmıştır ve az sayıdaki buluşmanın şahikası **'Dar Alanda Kısa Paslaşmalar'**'dir. **Serdar Akar** imzalı bu yapım bakış açısı, oyuncu, topluma, dönemin siyasi konjonktürüne yaklaşımı ve sosyolojik okumalarıyla kanımca sadece bizim değil dünya sinemasının da futbol alanındaki medar-ı iftihar filmelerinden biridir...

Son satırlarda dolasırsak; evet, geçmişe bakıldığında iki disiplinin buluşmaları azdır, beklentilerimiz daha çok olması yönündedir. O halde bir futbol klişesiyle bitirelim: **Yedinci sanat uzun bir maraton, önümüzdeki filmlere bakalım...**

SERDAR AKAR İMZALI 'DAR ALANDA KISA PASLAŞMALAR', SADECE BİZİM DEĞİL, DÜNYA SINEMASININ DA FUTBOL ALANINDAKİ MEDAR-I İFTİHARI FILMLERDEN BİRİDİR. DAHA ÇOK FUTBOL FİLMİ LAZIM. O HALDE BİZ DE KLİŞE TABİRLE "ÖNÜMÜZDEKİ FİMLERE BAKALIM" DİYELİM

EN İYİ 10 FUTBOL FİLMİ

CEHENNEMDE İKİ DEVRE

KET FELİDO A POKOLBAN / 1961

● (Yön: Zoltan Fabri)

● **HİTLER**'in doğum gününde Alman askerleriyle esirler bir maç yaparlar. Zafere Kaçış'ın orijinalidir.

DAR ALANDA KISA PASLAŞMALAR

● (Yön: Serdar Akar / 2000)

● **ENDÜSTRİYEL** futbolun ayak seslerine karşı amatör futbolun destansı direniş çabasıdır...

AMİGOLAR

ULTRAS / 1990

● (Yön: Ricky Tognazzi)

● **ROMA**'nın fanatik taraftarlarının Juventus deplasmanına gidişlerini ve hooliganizmin nedenlerini anlatır.

3

KUPA

PHÖRPA / 1999

● (Yön: Khyentse Norbu)

● **BİR** Budist tapınağında öğrenciler 1998 Dünya Kupası'nı izlemek ister ama TV yasaktır!

6

KARAVAN

THE VAN / 1996

● (Yön: Stephen Frears)

● **İRLANDA** Dünya Kupası'ndadır. İki arkadaş da karavanla balık ve cips işine girer. İşler başlangıçta yolundadır ama...

9

HAYATA ÇALIM AT

LOOKING FOR ERIC / 2009

● (Yön: Ken Loach)

● **FUTBOL** fanatigi postacı Eric için hayat kötü gitmektedir. Ta ki bir gün Eric Cantona çıkıp gelene kadar...

4

KUPA FİNALİ

GMAR G'AVI'A / 1991

● (Yön: Eran Riklis)

● **FİLİSTİNLİ** gerillalarla esir aldıkları İsrailli askerlerin tek ortak noktası 1982 Dünya Kupası finalidir...

7

HAYATIMIN ÇALIMI

BEND IT LIKE BECKHAM / 2002

● (Yön: Gurinder Chadra)

● **BECKHAM** aşığı Hintli bir kız, bir kadınlar takımına yazılır. Ancak ailesinin duymasıyla işler karışır...

10

LANETLİ TAKIM

THE DAMNED UNITED / 2009

● (Yön: Tom Hooper)

● **EFSAİNE** olacak Brian Clough'un öncesinde Leeds'teki 40 günlük cehennem günlerini anlatır..

5

GÜZEL İNSANLAR

BEAUTIFUL PEOPLE / 1999

● (Yön: Jasmin Dizdar)

● **YUGOSLAVYA** parçalanırken en acı günler, İngiltere'nin Hollanda ile Dünya Kupası eleme maçı oynadığı zamana denk gelir. İki eski komşu, Londra'da karşılaşır 'düşman'a dönüşür.

8

BORSADA YER
ALAN DÖRT KULÜBÜN SON
5 SEZONDA BANKALARA
YAPTIĞI FAİZ VE KUR
ÖDEMESİNİN TOPLAMI

1.1 MİLYAR TL!

BU GİDERİN YÜZDE 58'İ
SADECE SON İKİ SEZONDA
MEYDANA GELEN
ZARARLARDAN OLUŞTU! KA-
SADA NAKİT YOK,
ÖZ KAYNAKLAR DA
EKŞİDE...

BÜYÜKLER demir çelikçi olsaydı çoktan kapanmıştı

|| KEREM AKBAŞ ||

SONUCUNU bildiğiniz bir maçı ne kadar heyecanla izlersiniz? İnsanların sporu sevmesinin pek çok nedeni var. Bu nedenlerden en belirleyici ve ayırt edici olanı ise hiç şüphesiz içerdği **'belirsizlik'**. Sporun hangi dalı olursa olsun sonucun belirsizliğine yapılan her müdahale sporun

ruhuna edilmiş bir ihanettir.

Bireysel müsabakalardan, birden fazla kişi ile yapılan takım sporlarına rakiplerin her zaman birbirlerine üstünlük sağlayabilme durumları sporun doğasını oluşturuyor. Tenis gibi bire bir yapılan karşılaşmalarda favorilerin kazanma oranı her ne kadar yüksek olsa da müsabaka takım sporuna

dönüp birden fazla kişinin yetenek, organizasyon ve koordinasyonunu tek bir amaca yönlendirmek gerektiğinde favorilerin bekleneni verememe oranı artıyor.

Takım sporlarında bekleneni verememe ve belirsizlik kendini en çok futbol maçlarında gösteriyor. Taraftarın futbola olan tutkusunda en

KULÜPLERİN KASALARINI AÇIP BAKALIM. NE YAZIK Kİ KASADAKİ PARA VE ALACAKLARIYLA BİRLİKTE BİLE BORÇLARINI KAPATMALARI MÜMKÜN DEĞİL. İŞLETME SERMAYELERİ DE YİNE NEGATİF BİR DURUMDA. YANİ PARAYA ÇEVİRİLECEK HER ŞEYLERİNİ ORTAYA KOYDUKLARINDA BU KISA VADELİ BORÇ ÖDEMESİNE BİLE YETMİYOR.

büyük paylardan birine sahip olan belirsizlik, taraftarlığın irrasyonelliği ile birleşince futbol takımlarının umdukları maç sonucu ile gerçekleşen maç sonucu arasındaki farklar futbolun renk katan bir unsur oluyor.

Üç temel sorun var...

Futbol ekonomisinin geldiği noktada, yeşil sahada futbola renk katan **'belirsizlik'** kulüplerin ekonomileri için ise tam bir kâbus. Bu sisli ortamlarda kaptanların gemiyi sağ salım limana yanaştırması gerekirken, mevcut yapı başkanların 'yelkenler fora' demesine bir engel tanımıyor. Borsaya açık kulüplerin mali tablolarını incelediğimizde 3 temel sorun göze çarpıyor.

1- KASADA NAKİT PARA YOK

● Mali tabloların bize ilk söylediği sorun 'likidite sorunu' yani 'para yok' sorunu.

Finansal sistemde şirketler, kulüpler ya da adı ne olursa olsun, iktisadi faaliyet gösteren kuruluşların bir takım borçları ve buna karşı alacakları ve nakit parası vardır ve gemi bu gerçeklik ile yüzdürülür. Ancak **futbol kulüplerinin mali tablolarına baktığımızda kulüplerin kasasındaki para ile tahsil edecekleri alacaklar borçlarını ödemeye yetmiyor**. Rakamların da gösterdiği gibi, kulüplerin kasalarındaki mevcut para ve alacaklarını tahsil etseler dahi, borçları ödemekte sıkıntı yaşayacakları ortada.

31.08.2017 NET NAKİT AÇIĞI (TL)	BJK	GS	FB	TS
NAKİT VE ALACAKLAR	162.683.856	200.786.114	203.864.102	89.714.953
KISA VADELİ BORÇLAR	893.762.800	737.005.471	718.610.153	421.908.481
NAKİT AÇIĞI	-731.078.944	-536.219.357	-514.746.051	-332.193.528

2- PARAYA DÖNÜŞECEK MAL YOK

● Mali tabloların bize fısıldadığı bir başka sorun ise **'işletme sermayesi'** sorunu ya da daha anlaşılır bir şekilde ifade edecek olursak, **hemen paraya çevrilebilecek neyin var neyin yok, hepsini versen de kısa vadeli borcunu ödeyemezsin**. Tüm mali tablolar sıcak para ile başlar ve varlıkların nakide dönebilme kabiliyetine göre sıralanır. Borsaya açık kulüplerin bu sıralamadaki nakide dönebilecek varlıkları, bir yıl içerisinde ödenecek borçları karşılamamaktadır.

31.08.2017 İŞLETME SERMAYESİ AÇIĞI (TL)	BJK	GS	FB	TS
DÖNEN VARLIKLAR	285.403.681	337.484.289	667.143.747	90.918.673
KISA VADELİ BORÇLAR	893.762.800	737.005.471	718.610.153	421.908.481
NAKİT AÇIĞI	-608.359.119	-399.521.182	-51.466.406	-330.989.808

3- HER ŞEYİ SATSAN DA YETMİYOR

● Mali tabloların son olarak bizi uyardığı konu ise **'öz kaynak açığı'**. Öz kaynak açığı; **'neyin var neyin yok satsan bile borcunu kapatmıyor'** demenin politik yolu. Son mali tablolara göre kulüplerin öz kaynak açığı **2 milyar TL**'ye ulaşmış durumda. Kulüpler her şeylerini satsalar bile **2 milyar TL** daha borçları kalacak demek. İşin teknik detayında Yeniden Değerleme gibi yollarla kulüpler hayatlarına devam ediyorlar.

Ancak bunlar futbol kulübü değil de birer demir çelik işletmesi olsaydı şimdiye çoktan kapılarına kilit vurulmuştu.

31.08.2017 ÖZ KAYNAK AÇIĞI (TL)	BJK	GS	FB	TS
	-516.240.613	-565.602.262	-527.088.513	-324.317.178

Mali tabloların gözler önüne serdiği bu üç temel sorun, bir başka soruna yani borçlanmaya yol açıyor. Tüm bu açıkları kapatmanın yolu nakit girişinden geçiyor ve kulüplerin gelirleri bu açığı kapatamadığı için önce bankalardan sonra da maliyeti daha yüksek faktoring kuruluşlarından borçlanma yoluna gidiyorlar.

Suya atılan taş borçlanma ise taşın suya değmesi ile oluşan halkalar da faiz. Faiz bir nevi paranın kirası. Vakti geldiğinde aldığınız borç (anapara) ödenirken yanında kullandığınız sürenin kirasını (faiz) da ödemek gerekiyor. Ancak o vakit geldiğinde borcun tamamı ya da bir kısmı ödenemiyor ve faiz artık anaparaya dönüşüyor ve bunun üzerinden bir daha faiz hesaplanıyor. Bu sarmaldan nasıl çıkılması gerektiği konusunda kulüpler henüz başarılı bir sınav veremedi.

Borçlanma ve faizin yanı sıra, futbolun evrenselliğini mali tablolarda da hissetmemizi sağlayan bir unsur olarak **'kur farkı'** karşımıza çıkıyor.

FAİZ VE KUR FARKI GİDERİ

Milyon TL	BJK	GS	FB	TS	Toplam
2016/17	-86,43	-134,66	-76,31	-75,22	-372,62
2015/16	-82,07	-101,80	-75,86	-20,74	-280,48
2014/15	-67,37	-72,73	-100,78	-5,91	-246,79
2013/14	-30,75	-68,80	-32,72	-7,59	-139,86
2012/13	-20,69	-58,97	1,51	-8,41	-86,56
TOPLAM	-287,31	-436,97	-284,16	-117,87	-1.126,31

Borsaya kote dört kulübün son 5 sezonda bankalara yaptığı faiz ve kur ödemesi karşımıza 1.1 milyar TL olarak çıkıyor.

SON BEŞ YILDA KULÜPLER, SEZONLUK ORTALAMA KAZANDIKLARI HER 100 TL'NİN 20 TL'SİNİ KUR FARKI VE FAİZ OLARAK ÖDEDİ. GEÇEN SEZON İSE BU TUTAR, 24 TL'YE KADAR DAYANDI.

"FUTBOLU FUTBOLDAN GELENLER YÖNETSİN" SÖYLEMİ, YERİNİ ARTIK "PARAYI PARADAN GELENLER YÖNETSİN" ANLAYIŞINA BIRAKIYOR. GEÇ KALMAMAK LAZIM.

yor. Bu giderin yüzde 58'i sadece son iki sezonda meydana gelen zararlardan oluşuyor. Kur farkı ve faizi yönetmenin finansal sistemde bir takım karşılıkları olmasına rağmen kulüpler bunun maliyetine katlanmak istemiyorlar. Sonrasında ise gemi, rüzgâr ve dalganın geldiği yöne doğru savruluyor. Ve kimse bu rüzgâr ve dalganın, şiddetini, boyutunu, zamanını bilemediği için hasar beklenenden büyük oluyor.

Kulüplerin son dönemde bir ortağı var. Hem de ne ortak! Kârdan almıyor payını çünkü ortada kâr yok ama bu ortaklar için hiç sorun değil. Çünkü bu ortaklar, yani bankalar payını gelirden alıyor.

100 TL GELİRİN NE KADARI BANKALARA GİDİYOR?

%	BJK	GS	FB	TS	Toplam
2016/17	15,15	39,02	16,84	47,46	24,40
2015/16	21,27	19,28	14,05	21,53	18,09
2014/15	30,23	17,68	32,05	5,67	23,44
2013/14	21,72	19,84	10,82	7,10	15,58
2012/13	15,58	21,51	-0,48	12,61	10,99
TOPLAM	19,76	22,93	14,77	22,13	19,37

Yukarıdaki tablo kısaca kulüplerin kazandıkları her 100 TL'nin ne kadarını kur farkı ve faiz olarak ödediğini gösteriyor. **Son beş sezonda kulüpler sezonluk ortalama kazandıkları her 100 TL'nin 20 TL'sini kur farkı ve faiz olarak ödemişler. Geçen sezon ise bu tutar 24 TL'ye kadar dayanmış durumda.**

Kulüpler her sezonu, bir önceki seneden başarılı olma parolası ile açıyor. Bu süreçte kimilerinin hedefi şampiyonluk, kimilerinininki ise ligde kalıcı olmak. Her kulüp hedefine göre bir takım harcamalar yapıyor, kadro kuruyor ve bir takım yükümlülüklerin altına imza atıyor. Bu imzalar atılırken imza atanların sonrasına dair bir sorumluluğu bulunmuyor. Bu süreçte her takım kendi çapında iyi olduğuna inandığı takımlar kuruyorlar. Futbolun güzelliği ise; sonucun, ne kadar para harcadığından bağımsız olması.

TEK ŞAMPİYON VAR, ONA GÖRE!

● Sezona 100'er milyon Euro harcayarak başlayan 18 takım olsa bile sezon sonunda sadece birinin ipi göğüsleyeceğini bilmek kulüplerin finansal yönetiminde yeni yaklaşımların ortaya konmasını zorunlu kılıyor. Şampiyon olmak ile ikinci olmak arasında 45-50 milyon Euro gibi bir gelir farkı söz konusu şu anda. Önümüzdeki sezondan itibaren gelecek olan yeni Şampiyonlar Ligi ön eleme formatı belki bu açığın kapanması konusunda

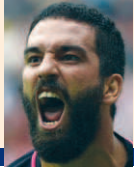
yardımcı olabilir. Finansal anlamda planlamalarda 'en iyi', 'en kötü' ve 'olası' senaryoların bir şekilde bütçelenmesi ve sapmaların kulübün temeline dinamit koymaması için gerekli çalışmanın yapılması kulüplerin geleceği için hayati önem taşıyor.

Artık kulüpler için teşhis zamanı geçmek üzere. Teşhisi doğru yapıp tedavi sürecine başlamayan kulüpleri zor günler bekliyor. Sıkça söylenen **"Futbolu futboldan gelenler yönetsin"** anlayışı futbolun artık birçok büyük paraların döndüğü bir iş kolu olması nedeniyle geçerliliğini yitirmek üzere. Kulüplerde artık **"Parayı paradan gelenler yönetsin"** devri başlıyor. Geç kalmamak lazım.

● Özellikle dört büyükler her sezona transfere büyük paralar harcıyor. Bunu da şampiyon olarak karşılamaya çalışıyorlar. Süper Lig'de şampiyon olmakla ligi ikinci bitirmek arasında yaklaşık 50 milyon Euro gibi Türkiye için devasa bir gelir farkı bulunuyor.

2015: Arda Turan, **34 milyon Euro** karşılığında Barcelona'ya transfer oldu. Bu aynı zamanda bir **Türk futbolcusuna ödenen en yüksek bonservis bedeli** olarak kayıtlara geçti.

BACASIZ SANAYİİ FUTBOLUN

SON

1996-97:

Türk futbolu ilk kez 'Havuz Sistemi' ile tanıştı. Maçlar için 40 milyon dolar ödendi.

1999:

TFF kulüplerin maçlarını 120 milyon dolar karşılığında yeni bir yayıncıya sattı.

2000:

UEFA Kupası'nı kazanan Galatasaray, prim olarak 4 milyon Euro kazandı. Sponsorlar ve bilet gelirleriyle bu rakam 50 milyon Euro'yu buldu.

2000:

Jardel'e 17,5 milyon Euro ödeyen Galatasaray, Türk futbol tarihinin bonservis rekorunu kırdı.

2001:

Türk futbolseverler ilk kez VIP koltuklar ve localarla Şükrü Saraçoğlu Stadi'nda tanıştı. F.Bahçe G.Saray maçında 480 bin lira hasılat elde etti.

2008:

Galatasaray, Türk Telekom'la anlaştı ve kasasına 40 milyon dolar koydu.

2005:

Süper Lig'in adı Turkcell Süper Lig oldu. Şirket 5 yıl boyunca futbola 125 milyon dolar aktardı.

YILINA NELER DAMGA VURDU

2013: Beşiktaş, yeni stadının **isim hakları** için Vodafone ile 15 yıllığına tam **145 milyon dolara** anlaştı. **2017** yılına geldiğimizde ise Türk futbol endüstrisinin değeri **2,5 milyar liraya** ulaştı.

1 990 yılı Türkiye'de eğlence ve medya sektörü için yeni bir dönemin başlangıcıydı.

İlk özel TV kanalları bu dönemde yayın hayatına başlamıştı.

Ancak bir kaç yıl sonra TV dünyasında yaşanacak gelişmeler Türk futbolunun da endüstrileşme alanında ilk adımlarının atılacağına habercisiydi.

1971'den beri TRT ekranlarından izlenen lig maçları artık şifreli kanallara taşınacaktı...

1996-1997 sezonu için yapılan yayın ihalesi ile Türk futbolu ilk kez 'havuz sistemi' ile tanıştı...

Ve bu tarihten sonra Türk futbol izleyicisi için hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı...

O gün yapılan ihalede Türkiye 1'inci Futbol Ligi maçları için tam **40 milyon dolar** ödendi. Bu ihaleden üç yıl sonra 1998 kışı İstanbul...

Türk futbolu Avrupa'daki gelişmelerinde rüzgarıyla yeni bir yayın ihalesi üzerinde çalışmaya başladı...

Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) 1999 yılında yeni bir ihale hazırladı ve 2 sezon için kulüplerin maçlarını 120 milyon dolara yeni bir yayıncı kuruluşu sattı...

Bu para özellikle büyük kulüplerin transfer harcamalarını artıracaktı...

Takvim yapıları 1999'un yazını gösterirken transfer haberlerinde artık milyarlar değil trilyonlar konuşuluyordu...

Bu ihaleden tam 18 yıl sonra Süper Lig'in yayın hakları 500 milyon dolara çıkacak ve Türk futbolu gelir bakımından Avrupa'nın en büyük 5 liginden hemen sonra gelecekti...

1 TÜRK FUTBOL İZLEYİCİSİ 16 YIL ÖNCE VIP KOLTUKLAR VE LOCALARLA TANIŞTI

● Eski localar bir nevi gecekonduydu. Yıkılan Ali Sami Yen'deki localar yan yana kutulardan ibaretti.

● 6 Mayıs 2001 Şükrü Saracoğlu Stadyumu. 2 yıl önce yenileme çalışmalarının başladığı stat, tam kapasite olarak Galatasaray maçına yetiştirilmişti...

O güne kadar en çok izlenen lig maçı yine bir **Fenerbahçe-Galatasaray** derbisiydi...

İnönü Stadı'nda 1977 yılında oynanan derbiyi 41 bin 243 kişi izlemişti...

● Yeni statlarda localar, sahipleri tarafından ofis olarak dahi kullanmaya elverişli konfora sahip.

6 Mayıs tarihinde oynanan derbiyi bu kez **42 bin 500** biletli izleyici Şükrü Saracoğlu Stadyumu'nda izleme fırsatı bulmuş, bu derbiden sarı-lacivretli takım dönemin parasıyla tam 480 milyar lira kazanmıştı.

Hem izleyici hem de hasılat rekoru yine dev derbide kırılmıştı.

Bu maçın ardından Türk futbol izleyicisi localar, **VIP** koltuklar, stadyum restoranları ve etkinlikler ile tanışacaktı... O tarihten sonra Türk futbolu tesisleşme adımlarını atacak ancak bu çalışmalar 10 yıl sonra meyvelerini verecekti...

2010'dan itibaren ise sırasıyla Kayserispor ve Galatasaray yeni statlarına kavuşacak ve 2010'dan itibaren Süper Lig'deki tüm takımların statları yenilenecekti...

2 TRANSFER TARİHİNE DAMGA VURAN BREZİLYALI KİMDİ?

● 17 Mayıs 2000 günü **UEFA Kupası**'nı müzesine götüren Galatasaray Türk futbol tarihinin de en çok kazanan kulübü olmuştur...

O gün UEFA'dan kupa primi olarak sarı-kırmızılı takım 4 milyon Euro'ya yakın para kazanmıştı...

Ancak sponsorlar ve bilet gelirle-

riyle Galatasaray o sezon 50 milyon Euro'ya yakın para kazanmıştı...

Bu paranın bir bölümünü transfere harcamayı planlayan kulüp bir kez daha Türk futbol tarihine geçiyor ve 17.5 milyon Euro'ya Brezilyalı yıldız Jardel'i kadrosuna katıyordu...

2000 Temmuz'undan sonra Türk futbolu uzun yıllar yabancı oyuncular için harcanan bonservis bedellerini tartışacaktı.

Türk futbolu 2000 yılından sonra altın çağını yaşamaya başlamıştı...

Galatasaray'ın **UEFA Kupası**'nı kazanması, Milli Takım'ın Dünya Kupası'nda 3'üncü olmasıyla futbol artık farklı bir boyut kazanıyordu...

2005 yılına gelindiğinde ise Süper Lig milyonlarca kişi tarafından izleniyor ve Fenerbahçe-Galatasaray derbisi yabancı haber ajansları tarafından dünyanın en iyi 10 maçı arasında gösteriliyordu...

Türkiye'nin önde gelen şirketlerinden Turkcell o tarihe kadar spora arka planda destek veriyordu...

2005 yılında yapılan anlaşma ile Süper Lig'in adı artık "Turkcell Süper Lig" olmuştur.

Bu anlaşma futbol endüstrisinin de önemli bir kilometre taşını oluşturacaktı...

Şirket tam 5 yıl boyunca futbola 125 milyon dolara yakın kaynak aktarmıştı.

3 TESADÜFLERLE DOLU BİR GECE VE BİR YILDIZ

● 2005-2006 futbol sezonu sonuna doğru Süper Lig'de Fenerbahçe ve **Galatasaray** kıyasıya rekabet içindeydi.

Fenerbahçe, 15 Nisan 2006 gecesi Manisaspor deplasmanında tarihi bir yenilgi alacak ve o sezon **Galatasaray** şampiyon olacaktı. 15 Nisan gecesi bazıları için de yeni bir başlangıç anlamına geliyordu.

O gece **Manisaspor** forması ile sahaya çıkan birçok genç oyuncu kısa süre sonra Türkiye'nin 4 büyük kulübünde forma giyecekti. Ancak içlerinden birisi dünya devinin formasını giyecekti.

O gece saat 01.00 gibi çaldı **Arda Turan**'ın telefonu.

Hattın diğer ucunda dönemin efsane Galatasaray yöneticisi **Adnan Polat** vardı.

"Arda merhaba Adnan Polat ben" dedi, Turan bir an duraksayarak "Merhaba başkanım" dedi.

“Tebrikler Arda, çok iyi oynadin bu akşam” dedi Polat.

Arda o dönem Galatasaray altyapısında forma giymiş ve sezon başında Manisaspor’a kiralık olarak gönderilmişti.

Manisaspor ise o dönem birçok yeteneği kadrosuna katmış ve Süper Lig’de başarılı sonuçlara imza atıyordu.

Başlarında da genç yetenek avcısı **Ersun Yanal** vardı.

Caner Erkin, Selçuk İnan, Sinan Kaloğlu, Filip Holosko ve **Arda Turan** o dönem Manisaspor forması giyiyordu.

Ancak **Arda Turan**’ın morali çok bozuktu.

Bir sezon boyunca Galatasaray’dan kimse kendisini aramamıştı ta ki o geceye kadar.

“Sezon bittiği gibi çantayı topla Florya’ya gel” dedi **Adnan Polat** ve telefonu kapattı.

O telefonda tam 9 yıl sonra Türkiye’nin kahramanı olacaktı Bayrampaşalı **Arda**.

7 Temmuz 2015 günü İspanyol devi Barcelona’ya 34 milyon Euro karşılığında transfer oldu.

Türkiye, 80 milyon kişi arasında 1 tane **Arda Turan** yetiştirebilmiş o da tesadüflerle dolu bir gecede yıldızlaşmıştı.

başlamıştı...

2008 yazı İstanbul Aslantepe...

Galatasaray artık yeni stadyumu için gün

melerine daha stat yıkılmadan önce başlamıştı.

Türkiye’nin en büyük sponsorluk anlaşması bir Ağustos günü imzalanacaktı.

İngiliz GSM devi Vodafone spordaki gelişmelere kayıtsız kalamamış ve elindeki bütçeyi kullanmak için bir dizi görüşmeler yapmaya başlamıştı.

Vodafone yönetimi Beşiktaş’ın yeni stadyumunun pazarlama faaliyetleri için çok etkili bir lokasyonda olduğu sonucuna varmıştı. Şirket aynı zamanda stadi tam anlamıyla bir outdoor reklam mecrası gibi kullanacaktı...

8 Ağustos 2013’te yapılan anlaşma Türk spor tarihine geçmiş ve toplam 145 milyon

dolarlık imza atılmıştı...

Böylece Vodafone Türkiye, yerine yenisi yapılacak stadyumun isim hakkının 15 yıllığına sahibi olmuştu.

5 BACASIZ SANAYİNİN YILLIK GELİRİ 2.5 MİLYAR LİRAYI BULDU

● 2011 kışı Antalya...

Türkiye Spor Yazarları Derneği’nin 48. Yıl Sporun Zirvesi Semineri’nde Türkiye’nin önde gelen spor adamları konuşmacı olarak katılıyor. İlk güne ise Türkiye’nin en başarılı teknik direktörleri arasında yer alan **Şenol Güneş**’in konuşması damga vuruyor.

“Eskiden futbolu aç ve fakirler oynar, tok zenginler seyredirdi. Şimdi ise tok oyuncular oynuyor, fakirler seyrediyor.”

Bu açıklamadan tam 6 yıl sonra...

Türkiye futbol endüstrisi artık 2.5 milyar liralık geliriyle Türkiye’nin en önemli sektörlerinden biri olmuştu.

Lig sonuncusunun bile 70 milyon lira gelir sağladığı, yıllık transfer harcamalarının 300 milyon lirayı geçtiği, maç başı ortalama bilet fiyatlarının 99 lira olduğu bir dönemdi bu...

Yıldız oyuncuların özel uçaklarla Türkiye’ye getirildiği, her oynadığı maç için ücret ödendiği, sponsorluk anlaşmalarında markaların öne çıktığı, statların bir sosyal tesise dönüştüğü çok özel bir endüstriydi bu. Milyonları peşinden sürükleyen futbol, artık bacasız bir sanayi gibi durmadan nakit sağlıyordu...

sayıyordu...

Bir gün Galatasaray Başkanı **Adnan Polat**’ın telefonu çaldı...

Polat daha bir kaç ay önce sarı-kırmızılı takımın 33’üncü başkanı olmuştu.

Arayan Türk Telekom’un üst düzey bir yöneticisiydi...

Türkiye’de tam anlamıyla GSM şirketleri arasında rekabet savaşı yaşanıyor ve o gün Türk Telekom’un pazarlama ekibi yeni sponsorluk çalışmalarını görüşmek üzere yönetim kuruluna bir sunum yapmıştı...

Bu sunumda dünyadaki örnekler verilerek, Galatasaray’ın yeni stadyumuna isim sponsorluğu gündeme gelmişti...

Polat’ı arayan yönetici de bu konuyu görüşmek istiyordu...

8 Ağustos 2008 günü Türkiye’de ilk defa bir stadyuma bir şirket ismi veriliyor ve bu birçok tartışmayı da beraberinde getirecekti...

Ancak Galatasaray bu anlaşmayla kasasına tam 40 milyon dolar koymuştu...

2013 baharı İstanbul... Tarihi İnönü Stadyumu’nda Beşiktaş, Gençlerbirliği ile son maçına çıktı...

Bu tarihten itibaren stadyumun yıkım çalışmaları için start verildi...

Ancak **Fikret Orman** sponsorluk görüş-

4 ADNAN POLAT’I ARAYAN BİR ŞİRKET YÖNETİCİSİ NE TEKLİF ETMİŞTİ?

● TÜRK futbolunda sponsorluk

çalışmaları çok eski tarihe dayanıyordu...

Ancak her 10 yılda bir futbola kaynak arayan sektörler değişiyordu.

1990’larda bankacılık sektörü neredeyse tüm kulüplerin ana sponsoru konumundaydı...

Emlak Bankası’ndan Vakıf Bankası’na kadar birçok marka formalarda yer alıyordu.

2000’lerde ise daha çok gıda sektörünün öne çıktığı bir döneme girilmişti...

2010’dan sonra GSM şirketleri birçok alanda futbola destek olmaya

FUTBOLDA 'ABİ' DÖNEMİ BİTTİ ÇOCUKLAR

DİDEM BELEN

SON yıllarda pazarlama ve iletişim çalışmalarında yapılan 'ünlü' işbirliklerinin trendi hızla yükselmeye devam ediyor. Bu çalışmalar, bir çok şirket tarafından marka ve ürün tanıtımında garantili bir başarı formülü olarak değerlendiriliyor. Ancak konu şirket değerleri ve ürün vaatlerini doğru bir şekilde aktaracak kişileri seçmeye geldiğinde bu başarı formülü o kadar da kolay işlemiyor.

TÜRKİYE YOLUN BAŞINDA

Türkiye'de bu konuda henüz hak edilen seviyede olmasak da, marka işbirliklerinde sporcularla yapılan çalışmalar en güvenilir ve en etkili yöntem olarak değerlendiriliyor. Öyle ki uzun dönem sponsorluk anlaşmaları ya da kısa vadeli reklam çalışmaları, sporcuların sahadaki başarılarıyla elde ettikleri geliri saha dışında da katlamalarını sağlıyor.

3.1 MİLYAR DOLAR

2017 Haziran ayında **Forbes Dergisi** tarafından yayınlanan dünyanın en çok kazanan sporcuları listesindeki 100 ismin toplam geliri **3.1 milyar dolar** olarak hesaplanırken bunun 887 milyon dolarlık bölümünün reklam ve sponsorluk anlaşmalarından geldiği açıklandı.

Bu oranın bu kadar yüksek olmasında hem global markaların vizyonu hem de sporcuların imajlarına yaptığı yatırımın büyük önemi var.

“

Sporcular ve menajerler artık şu gerçeğin farkına varmalı: Markalar artık sadece popülariteye değil, popülaritenin kalitesine ve birlikte çalışacakları sporcunun kendi değerleriyle uyumunu da gözetiyor. Sahadaki başarı kadar saha dışındaki duruşları da önemli. Yani 'abi tavsiyesi' dönemi bitti. 'En Çok Kazanan 100 Sporcu' listesinin saha dışı toplam geliri **3.1 milyar dolar!** Duyurulur...

”

SPONSORLUK VE REKLAMDAN EN ÇOK KAZANAN 10 SPORCU

Dünyanın En Çok Kazanan Sporcuları - 2017

Saha İçi Geliri

Sponsorluk ve Reklam Geliri

1	Cristiano Ronaldo	58 Milyon \$	35 Milyon \$
2	LeBron James	31,1 Milyon \$	55 Milyon \$
3	Lionel Messi	53 Milyon \$	27 Milyon \$
4	Roger Federer	6 Milyon \$	58 Milyon \$
5	Kevin Durant	26,6 Milyon \$	34 Milyon \$
6	Andrew Luck	47 Milyon \$	3 Milyon \$
7	Rory McIlroy	16 Milyon \$	34 Milyon \$
8	Stephen Curry	12,3 Milyon \$	35 Milyon \$
9	James Harden	26,6 Milyon \$	20 Milyon \$
10	Lewis Hamilton	38 Milyon \$	8 Milyon \$

Spora en büyük yatırım giyim markalarından...

● Bu listenin başında görmeye alıştığımız **Cristiano Ronaldo** ve onu takip eden **LeBron James**'in saha dışındaki gelirinin büyük bir kısmı, Nike'in her iki sporcuyla imzaladığı ve ömür boyu geçerli anlaşmalardan geliyor. 2015 yılında ilk yazılı ömür boyu anlaşmayı imzalayan **LeBron**, spor giyim devinden her yıl yaklaşık 30 milyon dolar alırken, **Ronaldo** 2016 yılında imza attığı sözleşmeden yıllık 24 milyon dolar kazanıyor.

Listenin 3. sırasında yer alan **Lionel Messi**'nin 27 milyon dolarlık sponsorluk ve reklam gelirinin yarısı, 2016 Aralık ayında ömür boyu sözleşme imzaladığı Adidas'tan geliyor.

Nike, en çok kazananlar listesindeki 48 sporcu ile sözleşmeli çalışırken, Gatorade markasını da bünyesinde barındıran PepsiCo 20, Adidas 17, Under Armour ise 11 sporcu ile işbirliği yapıyor.

Listede hızlı bir yükselişle dikkatleri üzerine çeken ve 8. sıraya yerleşen **NBA**'in en başarılı ve popüler oyuncularından **Stephen Curry**'nin bu atağında, **Under**

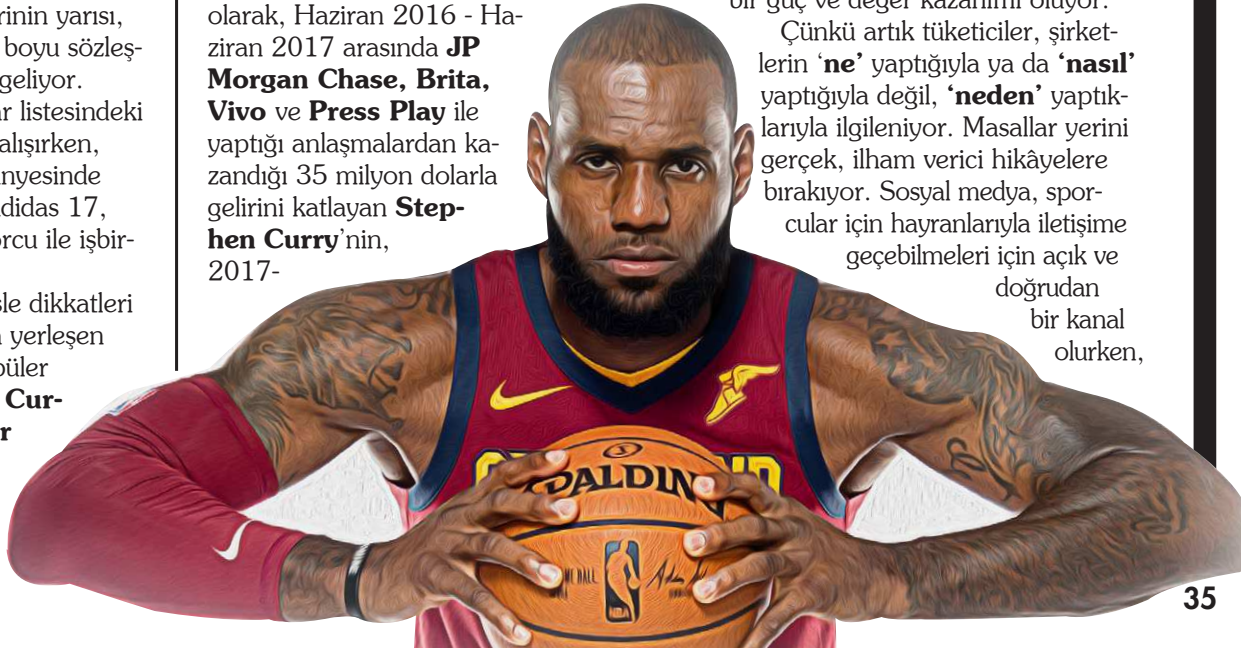
Armour işbirliği başta olmak üzere Çin'deki markalarla yaptığı anlaşmalarının kaydadeğer etkisi oldu. İsmi verdiği ayakkabıların, aktif **NBA** oyuncularında en çok satanlar listesinde 3. sıraya yerleşmesinin ardından yenilenen **Under Armour** anlaşması, en değerli sporcu-marka anlaşmalarından biri olarak kayıtlara geçti. Temmuz 2017'de ise Nissan, lüks segment markalarından Infinity ile **Curry**'nin arasındaki uzun dönemli anlaşmayı duyurdu. 2016-17 sezonunda sahadan elde ettiği 12 milyon dolara ek olarak, Haziran 2016 - Haziran 2017 arasında **JP Morgan Chase, Brita, Vivo ve Press Play** ile yaptığı anlaşmalardan kazandığı 35 milyon dolarla gelirini katlayan **Stephen Curry**'nin, 2017-

2018 sezonunda saha dışında attığı imzalarla 80 milyon dolardan fazla kazanacağı ön görülüyor.

TEK BİR PAYLAŞIMLA MİLYONLARA ULAŞIYORLAR

● Sponsor markalar bu işbirliklerinden yüksek miktarda gelir elde etmekle kalmıyor, aynı zamanda değer aktarımı için de güvenli bir yol kullanıyorlar. Doğru işbirliklerinin geri dönüşü, sporcu ve marka için karşılıklı bir güç ve değer kazanımı oluyor.

Çünkü artık tüketiciler, şirketlerin 'ne' yaptığıyla ya da 'nasıl' yaptığıyla değil, 'neden' yaptıklarıyla ilgileniyor. Masallar yerini gerçek, ilham verici hikâyelere bırakıyor. Sosyal medya, sporcular için hayranlarıyla iletişime geçebilmeleri için açık ve doğrudan bir kanal olurken,

markalar da bu kanalı daha da etkin bir şekilde kullanmaya yöneliyor. Yapılan araştırmalar, sosyal medya üzerinden yapılan bu iletişimin, hayranların satın alma kararını 2 kat artırdığını ortaya koyuyor. Dolayısıyla markalar, reklam ve sponsorluk anlaşmalarında sporcunun sosyal medya gücünü ön plana alırken, sporcuların temsilcileri de sözleşme aşamasında bu gücü sonuna kadar kullanıyor. En çok kazananlar listesinde ilk sıradaki **Cristiano Ronaldo**, 275 milyon sosyal medya takipçisiyle yaptığı paylaşımlar sonucunda **'etkileşimi en yüksek sporcular'** da lider. Etkileşimleri inceleyen **Hookit**, **Ronaldo**'nun 1516 sosyal medya içeriğinin 2 milyara yakın etkileşim (**beğeni, yorum, paylaşım**) aldığını belirledi. Onu 165 milyon takipçileriyle **Neymar Jr.** ve **Lionel Messi** takip ediyor.

ARDA, BİRKAN, CEDİ OSMAN

● Artık insanların, sevdikleri sporcuların sahada kazandığını görgüsüzce harcadığını görmekten keyif aldıkları bir dünyada yaşamıyoruz. Tam aksine hayranları, sporculardan örnek davranışlar görmeyi bekliyor. Saha dışındaki fırsatları değerlendiren sporcular da marka ve imaj çalışmasının öneminin farkındalar, birlikte çalışacakları ekibi popülerite ve gelirlerini en etkili şekilde artırmak üzere seçiyorlar. Sporcu sahadaki performansına konsantre olup, saha dışındaki hayatında da spor disiplinini devam ettiren, menajerlerin yanı sıra marka stratejilerini ve bu doğrultuda ihtiyaçların belirleyen, sosyal medyayı planlı yöneten, marka işbirliklerini ele alan profesyonel ajanslarla çalışıyorlar. Sahadaki başarıları kadar saha dışındaki imajlarını da ciddiye alıyorlar.

Türkiye'de örnekler hak edilen seviyede değil. Marka ve imaj yönetiminde ciddi bir eksiklik var.

Bu konuda hizmet veren Octagon, Galaktikos ve Possible gibi ajanslar mevcut. Octagon, dünyada **Michael Phelps**, **Stephen Curry**, **Simone Biles**, **Martina Hingis** ve **Anna Kournikova** gibi spor ünlüleriyle çalışıyor. Octagon İs-

tanbul ise Kafkasya ve EMEA bölgesinde kulüpler ve spor etkinliklerine pazarlama ve operasyonel konularda danışmanlık ve yönetim hizmetleri veriyor. Türkiye'de sporcu pazarlamasını profesyonelce değerlendirmek üzere yola çıkan ilk ajans Galaktikos, **Enes Ünal**, **Şahika Ercümen**, **Çağla Büyükakçay**, **Salih Uçan** gibi pek çok isimle çalışıyor. Possible da sporculara marka ve kariyer yönetimi hizmeti veriyor. Başta **Arda Turan** olmak üzere, **NBA**'de Cleveland Cavaliers'e giden ve bir süredir Head&Shoulders ile işbirliği süren **Cedi Osman**, Nike Airforce 1'in 31. yılında marka yüzü olan **Birkan Batuk**, yakın dönemde Puma ve Okan Üniversitesi markalarını sponsorları arasına ekleyen Red Bull sporcusu **Lena Erdil** gibi isimler

Possible'dan hizmet alan sporcular arasında... **ABD** ve Avrupa'da olduğu gibi ülkemizde de bu alandaki fırsatları en iyi şekilde değerlendirmek için hem markalara, hem de sporcu ve menajerlerine bir hayli iş düşüyor. Öncelikle markaların spor pazarlaması konusundaki korkularını yenip, Türk sporcuları ile işbirliği

inde olmaları, sporcuların bu kadar çok sevildiği bir ülkede önemli getiriler sağlayacaktır.

Sporcular ve menajerler şu gerçeği görmeli: Markalar artık sadece popüleriteye değil, popüleritenin kalitesine ve birlikte çalışacakları sporcunun kendi değerleriyle uyumunu da değerlendiriyorlar. Saha içindeki başarıları kadar saha dışındaki duruşları da önemli hale geliyor. Zaman, 'abi tavsiyesi' ile ilerlemeye çalışmak yerine profesyonel ellere emanet olmak zamanı.

Markalar sponsorluk için en çok sporcularla çalışmayı tercih ediyor. Türkiye'de Arda Turan, Birkan Batuk, Cedi Osman, Lena Erdil, Salih Uçan, Enes Ünal, Çağla Büyükakçay ve Şahika Ercümen, ajanslarla çalışan sporculardan...

PEP'İN
USTALIK DÖNEMİ
ESERİ:

MANCHESTER CITY

GUARDIOLA
BAŞ AĞRITACAK
KADAR TEKRARLARA DAYANAN
İDMANLARIN MİMARİ...
TOPA YÜZDE 100
SAHİP OLMAK İSTEYEN
FAKAT FUTBOLUNA
'TİKİ-TAKA'
DENİLMESİNDEN DE
NEFRET EDEN BİR
YARATICI FUTBOL
ADAMI O...

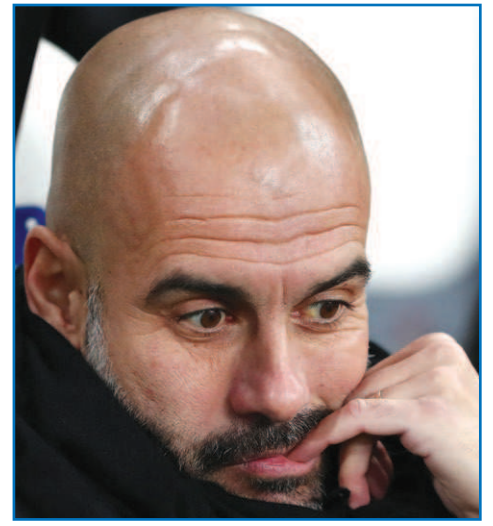
%100 TOPUN 'ünü isteyen adam

Pep Guardiola'nın
Manchester City'si
an itibariyle Avrupa'nın
en formda takımı.
Yıkıcı güçleri ve
estetik pas oyunları
sayesinde,
Katalan teknik
direktöre dair
tartışmaları da
sonsuz
kadar rafa
kaldırılmış
görünüyor.

ÇETİN CEM YILMAZ

BARCELONA'nın Paris Saint-Germain'i 6-1 yendiği geceyi hatırlıyor musunuz? Retorik bir soru olduğunun farkındayım. **Barcelona**, Şampiyonlar Ligi tarihinde 4-0'lık ilk maç yenilgisinden sonra turu geçmeyi başaran ilk takım olmuş, **"Bunu bir takım yapacaksa o da biz oluruz"** iddiasının altını doldurmuştu. 8 Mart'ı bu kadar gururla hatırlamayan bir Katalan da var. O da **Pep Guardiola**.

O gece, Premier Lig'de oynanan erteleme maçında **Manchester City**, **Stoke City** karşısında gol bulamamış, dahası 90 dakika boyunca sadece bir tek isabetli şut atabilmişti (**Guardiola**'nın teknik direktörlük kariyerinde iç sahada kaydettiği en düşük sayı). Maç bittiğinde **City**, **Chelsea**'nin 10 puan gerisinde kalmış ve fiilen lige havlu atmıştı. **Guardiola**, ilk defa çalıştırdığı bir takımla ilk sezonunda şampiyonluk yaşamayacaktı ve kendisine dair pek çok iddia kabul görmeye başlayacaktı:

- Topa sahip olmanın modası geçmişti.
- Premier Lig başka liglerle kıyaslanamazdı.
- Soğuk ve yağmurlu bir Stoke akşamında galibiyet almak

Messi'yle şampiyon olmaya benzemezdi.

● Zaten Barcelona ve Bayern Münih gibi takımları babamız da şampiyon yapardı...

Sekiz ay sonra, **Manchester City**'de o soğuk geceden eser yok. **City**, 2018'e gezegenin en formda takımı olarak karşıladı. Şimdiden lig şampiyonluğunu rezerve etmiş durumdalar ve artık merak edilen, bunu ne kadar erken yapabilecekleri. Ve yolda kaç rekor kıracakları. Şöyle bakalım:

- Premier Lig yarılандığında, **Manchester City** 60 gol atmıştı.
- Ligin tarihindeki takımların yüzde 76'sının sezon boyunca attığı golden fazlasını, daha 19 maçta kaydetmişlerdi.
- Lig tarihinin bu alandaki rekoruna sahip olan 2009-10 model **Chelsea**, maç başına 2,71 gol atıyordu.
- Bu **City**, 3,16'lık bir ortalama tutturdu. Bu hızla giderlerse o rekoru ligin 33. haftasında kıracaklar.

BİR TEKNİK DİREKTÖRDEN FAZLASI

● **City**, bu satırların yazıldığı an itibarıyla bu sezon çıktığı 31 resmi maçın 28'ini kazandı. Nasıl böyle korkunç bir makineye dönüştüler? Cevabı, **Pep Guardiola**'yı yakından takip etmiş gazetecilerden sızan açıklamalarda gizli. **Bayern Münih**'teki ilk yılını adım adım takip eden **Marti Perarnau**'nun **'Pep Confidential'**'da yazdığına göre **Guardiola**'nın **"tek yaptığı, rakipleri inceleyip onları yıkmaya çalışmak."**

Guardiola, bu sözleri 2012 yılında efsanevi şef **Ferran Adria**'ya söylemişti. Yılda bir milyon tane rezervasyon talebi

alıp sadece sekiz bin tanesini ağırlayabilen, Restaurant Dergisi tarafından beş kez dünyanın en iyisi seçilen **El Bulli**'nin arkasındaki beyin **Adria**, **Pep**'in büyük bir hayranıydı.

"Pep, sen bir teknik direktörden fazlasın, sen büyük bir mucitsin."

Guardiola bu övgüleri alçak gönüllülükle yanıtladı: **"Bak Ferran, benim tek yaptığım, rakiplerin maçlarını izleyip onları nasıl yıkabileceğimi çözmeye çalışmak. Tek yaptığım, kendi cephanem üzerinde çalışmak ve her durum için ihtiyaç duyduklarımı seçmek."**

BAŞ AĞRITAN ANTRENMANLAR

● Bu fazla basit oldu. Belki de **Guardiola**'nın etkisini ölçmek için kendisine değil, yokluğuna bakmak gerek. Son Oktoberfest sırasında **Bayern Münih**, **Carlo Ancelotti** ile yollarını ayırdı. **Ancelotti**, Avrupa'nın beş büyük liginin dördünde şampiyonluk yaşayan ilk teknik direktördü, pragmatik yöntemleri ve yıldızlarla anlaşmasıyla tanınırdı; ama **Guardiola** sonrasında bu yeterli değildi. **Pep** döneminde Bayern antrenmanları, okulun en despot hocasının girdiği geometri dersi gibiydi. Durmadan oyunculara verilen talimatlar, sahayı alanlara bölmeler, pozisyonlara, alanlara dair söylenenler: Bayern oyuncuları antrenman sonunda yorgunluktan çok

baş ağrısı hissediyorlardı. Yıpratıcıydı, ama yine de oyuncular daha iyi bir oyuncu olduklarını hissediyor, daha önce görmedikleri şeyleri gördüklerini fark ediyordu. **Ancelotti** de şüphesiz iyi bir teknik direktördü, ama onun hafif çalışma programı (çoğunlukla önce biraz koşu, sonra da çift kale maç) bir süre sonra oyuncular arasında huzursuzluk yaratacağı. Oyuncular yönetime gidip **"Pazar günleri de antrenman yapsak iyi olur ama her Pazar izinliyiz"** demeye başladılar. Yukarıdaki anekdotu anlatan Alman gazeteci **Raphael Höni-gstein**'in ifadesiyle: **"Guardiola ile çalışan her bir oyuncu ilerleme sağlamıştı. Ancelotti ile çalışan hiçbir oyuncu, üzerine koyamadı."**

HEP DAHA İYİSİ VAR

● **Guardiola**'nın City ile ikinci yılının anahtarı da bu: Gelişmek. **Kevin De Bruyne**, **Raheem Sterling**, **Leroy Sane** veya **Kyle Walker**: Hepsi yetenekli oyuncular, ama bu insanların bir arada böyle bir makine haline gelmeleri tamamen **Guardiola**'nın başarısı. Antrenman sahasında sonsuz tekrarlar, sayısız direktifler, biraz daha tekrar ve sonra biraz daha. Ona göre her zaman daha iyisi olabilir. Bayern'in Arsenal'i 5-1 yendiği maçta sahanın yıldızı **Alcantara** için **"Daha da iyi olabilir"** demişti. Aynı maçta idealinin **"topa yüzde 100 oranında sahip olmak"** olduğunu da açıklamıştı.

GUARDIOLA SIRRINI ŞÖYLE VERİYOR: TEK YAPTIĞIM, RAKİPLERİN MAÇLARINI İZLEYİP, NASIL ONLARI YIKABİLECEĞİMİ ÇÖZMEYE ÇALIŞMAK. TEK YAPTIĞIM KENDİ CEPHANEM ÜZERİNDE ÇALIŞMAK VE HER DURUM İÇİN İHTİYAÇ DUYDUKLARIMI SEÇMEK.

SAKIN OLA ONA 'TİKİ-TAKA' DEMEYİN!

● **Kevin De Bruyne**, **"Sürekli pas çalışıyoruz. Beşe iki, altıya iki paslaşıyoruz. Eğer ortadakilere topu kaptırmadan 60 pas yapabilirsek buna bayılıyor. Bunu antrenmanda yapabilirseniz, maçta da yapabilirsiniz"** diyor.

Guardiola'ya göre topa sahip olmak, oyunun en büyük anahtarı. Ama sakın **"Tiki-taka"** demeyin, çünkü bundan nefret ediyor. **"Pas yapmış olmak için pas yapmaktan nefret ediyorum. Pasın bir anlamı olmalı. Barcelona'da yaptığımız tiki-taka değildi! Takım sporlarında işin sırrı, bir tarafa yüklenip rakibin dengesini bozmak, diğer tarafı savunmasız yakalamaktır. İşte bu yüzden pas yapmalısın, gerçek bir amaçla."** Cümleyi okurken kafanızda bir Manchester City hücumu canlanıyor: Sağ taraftaki **De Bruyne** topu ceza sahasının soluna atıyor, **Sane** kontrol edip gerideki **Silva**'ya bırakıyor ve **Silva** tek pasla ters taraftaki **Sterling**'i buluyor; **Sterling** tek dokunuşla topu boş kaleye yuvarlıyor.

PEP'İN DENGİ ANNEMİZİN KÖFTESİ DEĞİL!

Şüpheler, City'nin sınırsız kaynaklarından bahsedebilirler. Doğru, City'deki oyuncuların 7'si, futbol tarihindeki en pahalı 50 arasında. Ama, bunca para harcayıp bu seviyelere ulaşamayan pek çok takım var; **Barcelona** ve **Bayern** de dahil. Her iki takım da **Guardiola**'nın çıkarttığı seviyelere, galibiyet yüzdelere, gol atma ve yememe performanslarına bir daha yaklaşamadılar. Çünkü kimse kazanma ve bunu güzel oynayarak yapma konusunda **Guardiola** kadar mükemmeliyetçi değil.

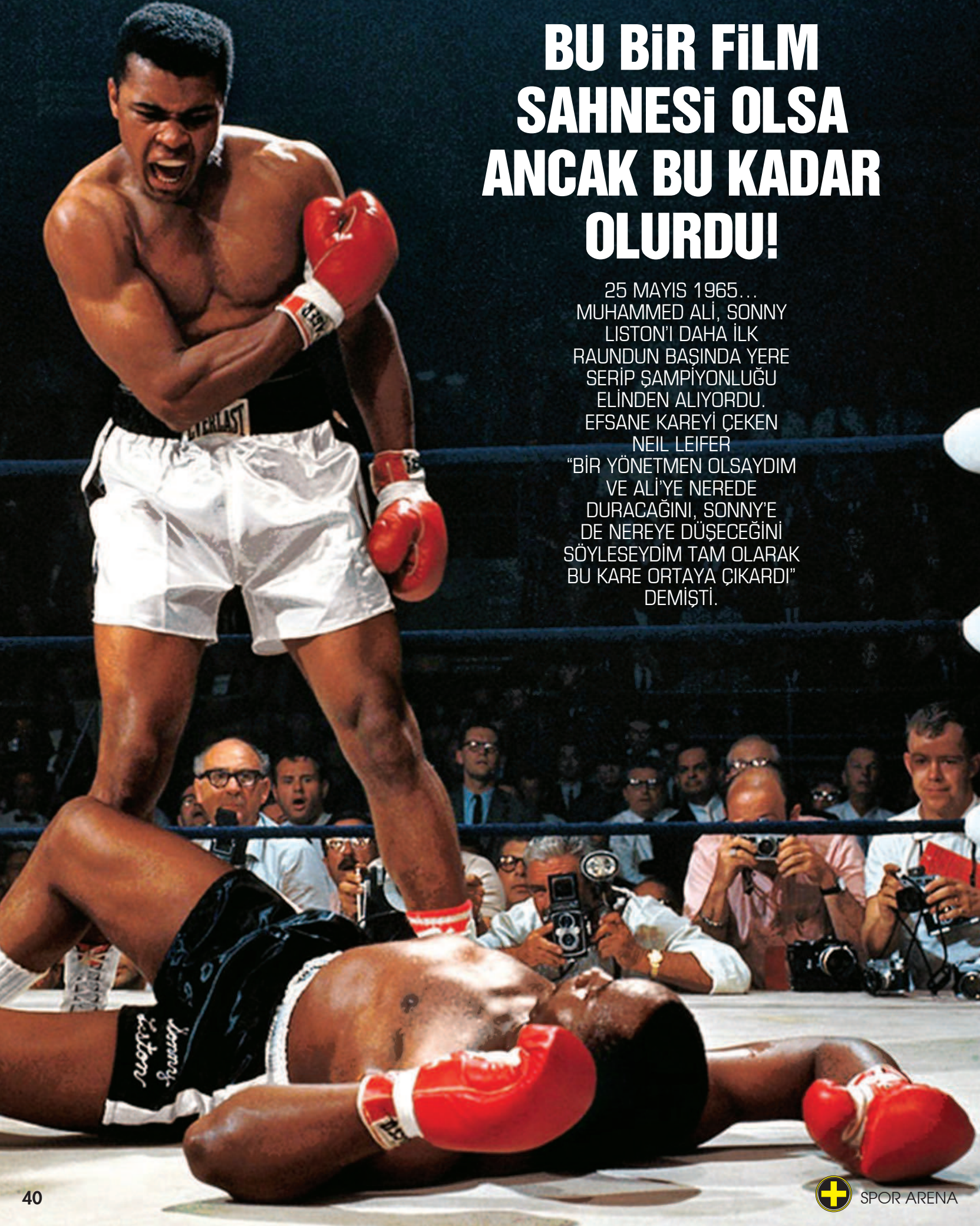
Evet, belki hiçbir zaman kıt kaynaklarla başarılı olan bir takımda çalışmayacak. Ama takımlarının öyle bir seviyesi var ki, buna birilerinin çıkması lazım.

Futbolun çitasının ne olduğunu görmemiz için. Belki **Diego Simeone** veya **Jürgen Klopp**, daha ortalama malzemelerden de lezzetli ve doyurucu bir yemek çıkarabiliyor. Ama **Pep**'in futbolda yakaladığı mükemmeliyetin dengi, annemizin harika köfte pilavında değil; **El Bulli**'de. Bu mükemmeliyete ulaşmak, karın doyumaktan öte sanatsal bir keyif almak için her malzemenin en iyisi gerekiyorsa, bırakın buna sahip olsun. Her maçı kazanmak, hep daha fazla gol atmak, hiç yememek, topu rakibe hiç vermeden oynamak: Büyülü bir ütopyayla hastalık derecesindeki takımların bulunduğu bir zihinden çıkacak fikirler bunlar. Ve futbolun o zihne çok ihtiyacı var.

BU BİR FİLM SAHNESİ OLSA ANCAK BU KADAR OLURDU!

25 MAYIS 1965...
MUHAMMED ALİ, SONNY
LISTON'I DAHA İLK
RAUNDUN BAŞINDA YERE
SERİP ŞAMPİYONLUĞU
ELİNDEN ALIYORDU.
EFSANE KAREYİ ÇEKEN
NEIL LEIFER
"BİR YÖNETMEN OLSAYDIM
VE ALİ'YE NEREDE
DURACAĞINI, SONNY'E
DE NEREYE DÜŞECEĞİNİ
SÖYLESEYDİM TAM OLARAK
BU KARE ORTAYA ÇIKARDI"
DEMİŞTİ.

**ARTIK
FUTBOL
SADECE
TRIBÜNLERDEKİ
SEYİRCİDEN
İBARET
OLMAYACAK!**

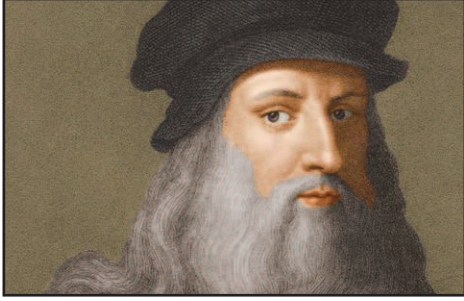
**90 BİN
KİŞİLİK
STATLAR
YERİNİ
ÇEVİRİMİÇİ
TARAFTARLARA
BIRAKACAK!**

DA VİNCİ'NİN FLORANSA'SI

KORAY DURKAL

YIL 1966...

YER futbolun beşiği İngiltere... Çamurlu sahalarda, isılandıkça ağırlaşan toplar ve çivili kramponlarla oynanan bir Dünya Kupası. Aradan geçen 50 yıl ve değişen bir dünya. Artık kulüpler sadece 90 dakikalık bir eğlenceyi bekleyen futbol-severler yerine farklı bir kitleyi cezbetmeye çalışıyor.

Dijital dünyanın tüm nimetlerini kabul etmiş **'çevrimiçi taraftarlar'**. Bu akımla birlikte yenilikçi içerikler üretmek, kaliteli paylaşımlar, interaktivite ve uluslararası iletişim kulüplerin futboldan sonraki en önemli görevlerinden biri haline geldi.

YouTube'u sadece video barındırma platformu olarak görmeyip, taraftarlarını günlük olarak dinleyebilmenin yolu olarak benimseyen kulüpler futboldaki dijital devrimi yakalamayı başardılar. Bu da beraberinde güçlü sponsorlukları ve daha yüksek maddi fayda üretmeyi getirdi. Ve Manchester City tüm bu argümanları kullanarak YouTube'da 1 milyon aboneye ulaşan ilk Premier League kulübü oldu. Bu inanılmaz büyümeyi geçen yıl 250 bin yeni abone edinerek başaran City, klasikleşen **'Maçın Oyuncusu'** ve **'Ayın Golü'** videolarından çok taraftarları eğlendirmek için orijinal videolar topluluğu oluşturarak bu noktaya getirdi.

Şut yarışmaları, kulüpten videolar, Etihad'dan tünel çekimleri, yemek tadımı ve **Pep Guardiola'nın** Taksi programları gibi çok özel konuları içeren gerçek bir editör stratejisi hazırlayan City, kulübün spor dışı videolara nasıl entegre olabileceğine dair bir planlama yaptı. **'Harlem Shake'** videosu 10 milyon izleyiciye ulaşarak kulüp rekoru kırdı, 5 milyondan fazla izlenen **'Manchester City Efsaneleri'** en önemli videoları oldu.

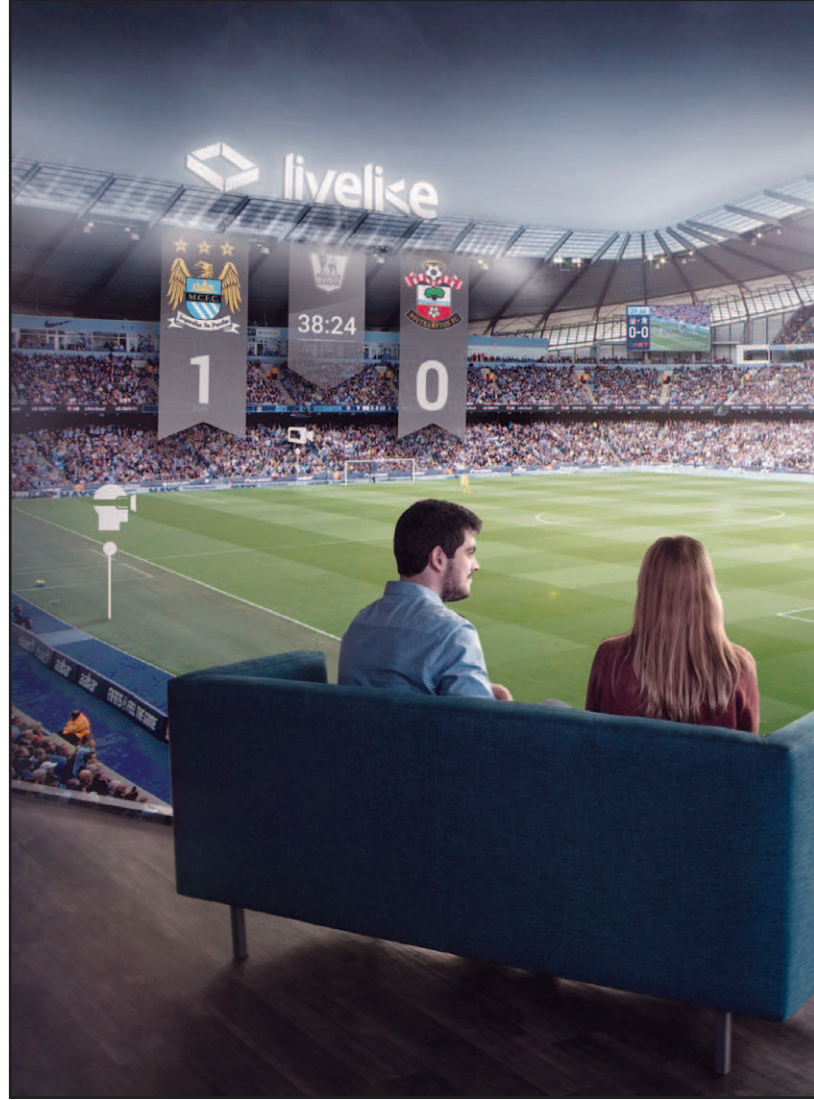
HER PLATFORMA ÖZEL DİJİTAL STRATEJİ

● YouTube'da 3,3 milyon aboneli Barcelona ve 2,6 milyon aboneli Real Madrid'den sonra üçüncü sıraya yükselen Manchester City, 180 ülkede daha fazla taraftara sahip olmak

“

**LEONARDO
DA VİNCİ...
ORTAÇAĞI
KARANLIKTAN
KURTARIP, AĞAÇTAKİ
ELMANIN NEDEN
YERE DÜŞTÜĞÜNÜN
BİLİNMEDİĞİ
ZAMANLARDA
RÖNESANS'I
BAŞLATARAK
DÜNYAYI YENİDEN
ŞEKİLLENDİRDİ.**

”

için her sosyal platformda farklı bir dijital strateji izleme kararı aldı.

Kulübün medya ve yeniliklerden sorumlu kıdemli başkan yardımcısı Gigliani ve beraberindeki ekip, Mayıs ayında 'sanal gerçekliğe' adım attı. Man City Sky Sports ve LiveLike ile Londra, New York ve

Melbourne'da bulunan hayranlarına bir VR deneyimi ile Etihad Stadı'nda oynanan Manchester City – Arsenal maçını izlettiler. Bu deneyimden alınan sonuçlar o kadar başarılı oldu ki Jaunt ile işbirliğine giden kulüp 360 derece VR uygulamasını daha yaygın hale getirdi.

Bu genişleme, antrenman sırasında oyuncular tarafından giyilen iON kameralar, maç günlerinde oyuncuların çıkış yaptığı tünelin çatısına yerleştirilen 360 derecelik bir kamera ve bir Go-

GUARDIOLA'NIN MANCHESTER'I

“

PEP GUARDIOLA...
FUTBOLUN
YENİ ŞİFRELERİNİ
YAZDI
BARCELONA
İLE BAŞLATTIĞI
AKIMI ÖNCE
MÜNİH'E TAŞIDI.
MANCHESTER'DA
İSE BU ŞİFRELERE
SOSYALLEŞMEYİ
VE DİJİTALLEŞMEYİ
EKLEDİ.

”

Katılımcılar OptaPro ve ChyronHego verilerinden yararlandı. ChyronHego, TV, haber ve spor için gerçek zamanlı veri görselleştirmeleri yaratırken, OptaPro kulüplerle çalışmak ve atlet performansını artırmak için analitik verileri sağladı.

12 hafta boyunca, Opta ve ChyronHego'nun verilerini, oyuncu hareketlerini, geçerken, koşarken ve genel performansı iyileştirmek için yeni fikirler geliştirmek üzere birleştirmek için 12 ekip oluşturuldu. Kazananlar oyunlarda karar vermeye odaklanan bir makine öğrenme algoritması geliştirdi. Şampiyon ekip 7 bin poundluk bir ücretle ödüllendirildi. Manchester City'nin imyelerinden biri de espor oldu. Espor oyuncusu **Kieran 'Kez' Brown**'u transfer eden City, oyuncunun Twitch hesaplarında adeta uçarcasına hareket etmesini sağlarken ona özgü YouTube videolarıyla da desteğini artırdı. Bu strateji sadece dijital platformlarda abone sayısını artırmakla kalmadı gelirlerine de yüzde 21 artış olarak yansıdı. Facebook'ta yüzde 300 oranında büyüyen kulüp, YouTube'da ise bir önceki yıla göre görüntülenme sayısını iki kat artırdı. Mediciler'in maddi gücünü fikirlerini hayata geçirmek için kullanan **Leonardo Da Vinci**'yi ve yeniden şekillendirdiği Floransa'yı hatırlar mısınız? İşte **Guardiola** da tıpkı **Da Vinci** gibi fikirlerini hayata geçirmek için **Şeyh Mansur**'un büyük gücünden yararlanıyor. Manchester'in mavi tarafını yeniden yapılandırmak için...

ogle Cardboard özellikli CityVR App'in başlatılması da dahil olmak üzere önceki girişimlerin üzerine entegre edildi. Bu entegrasyonla birlikte sanal gerçeklik sanal bir VIP süite taşındı.

VIP sültilere taşınan taraftarlar birden fazla lokasyonda yer alan bir kamera simgesine bakarak maç boyunca sahanın farklı köşelerine geçebilmeye başladı. Geçişlerle birlikte oyuncu bilgilerini ve maç istatistiklerini gösteren sanal bir gösterge tablosuna erişebilen kullanıcılar başka bir noktada ise Replay Center uygulamasıyla da Pep'in Taksisi de dâhil olmak üzere City'nin YouTube videolarını izleyebilir hale geldi.

FACEBOOK'TA YÜZDE 300 BÜYÜME

● Sürekli olarak hayranlarıyla bağlantı kurmanın yeni yollarını arayan Manchester City, VR denemesinden bir ay sonra Premier League'de bir ilki daha gerçekleştirerek Facebook Messenger botu başlattı. Temmuz ayında ise diğer endüstrilerde sıkça görülen **'sol şeride geçme'** düşüncesiyle yeni bir oluşumu daha hayata geçirdi. Hack-MCFC adı verilen bu paketle özel bir yarışma düzenlendi.

KULÜPLERİN SOSYAL MEDYA DEĞERLERİ

● Barcelona:	30 milyon dolar
● Real Madrid:	25 milyon dolar
● M. United:	15 milyon dolar
● Arsenal:	10 milyon dolar
● M. City:	5 milyon dolar

“

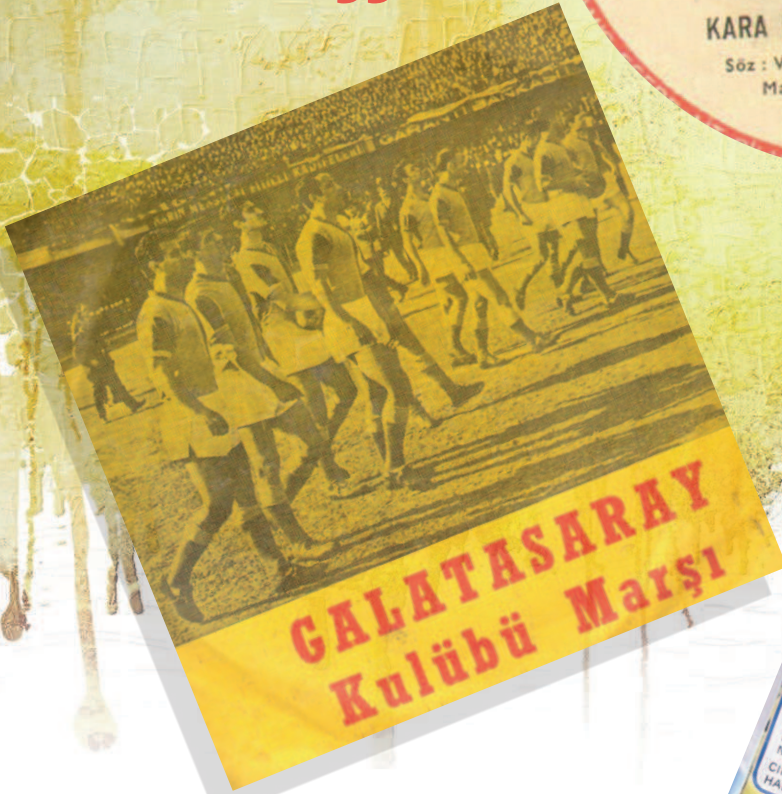
TAKIMLARA
DESTEK OLMASI İÇİN YAPILMIŞ
ŞARKILAR,
KARŞI TARAFIN MORALİNİ BOZMAK
ÜZERE SESLENDİRİLENLER
KULÜP MARŞLARI VE KİMİ MÜHİM
HADİSELER ÜZERİNE YAZILMIŞ
ŞARKILAR,
YAPILMIŞ PLAKLAR,
KASETLER,
CD'LER VE DAHA
NİCESİ... ”

“

HAKKINDA
EN ÇOK
ŞARKI YAZILMIŞ
TAKIM
FENERBAHÇE,
SON YILLARDA
BEŞİKTAŞ DA
BÜYÜK BİR
ATAK İÇERİSİNDE.
SADECE
ÜÇ BÜYÜKLER
İÇİN DEĞİL
ANADOLU
TAKIMLARI
İÇİN DE
PLAKLAR
YAYINLANMIŞTIR.

”

SPORCULARA MERHABA!

HAKKINDA EN ÇOK ŞARKI YAZILMIŞ TAKIM

2 004 yılında İletişim Yayınları tarafından basılan, 11 yıl sonra yeni baskısı NTV tarafından yapılan **Halit Kıvanç** kitabının adıyla başlayayım kelama: **'Futbol Bir Aşk'** Bana en uzak olanından üstelik! **"O halde burada işin ne?"** sorusunu duyar gibiyim... Futbola uzak duruyor oluşum onu sevmiyor olduğum anlamına gelmiyor elbette. Oyundan ziyade folklorunu sevdiğim muhakkak. Bunun için buradayım: Bugüne kadar yapılmış futbol şarkılarıyla alakalı birkaç kelam etmek için...

Tribünlerde söylenen şarkıların tarihi, futbol kadar eski. Plaklar da öyle. 78 devirli taş plaklardan bugüne uzanan külliyat sonsuz, sınırsız. Bundan sonra bu sayfalarda bilinen şarkılardan bilinmeyenlere uzanacak, kıyıda köşede kalmış olanları dillerde olanlarla buluşturacak, geçmişten bugüne yapılmış enteresan şarkıları sizlerle paylaşacağım. En azından niyetim bu. Takımlara destek olması için yapılmış şarkılar, karşı tarafın moralini bozmak üzere seslendirilenler, kulüp marşları ve kimi mühim hadiseler üzerine yazılmış şarkılar, yapılmış plaklar, kasetler, CD'ler ve daha nice...

Memleket sınırlarında kalmaya çalışacağım zira yüzümü dünyaya çevirirsem, içinden çıkamam. Yine de, ilerleyen aylarda, 'dışarıda' yapılmış kimi enteresan plaklardan söz etmem kaçınılmaz zira arşivimdeki kimi plakları ortalığa çıkartmak için fırsat kolluyorum. Zaman zaman bunları yazdım, radyo ve televizyon programları yaptım ama yetmiyor. Malzeme gani, heyecan büyük! Bunun için, bu sayfalar benim için değerli. Bu hissi karşılıklı yaşarsak, ne âlâ!

MÜHİM OLAN TRIBÜNÜN TUTMASI

Okuyucuyla buluşmuş iki kitabım var, ikisi de futbol şarkılarıyla sonlanıyor. **'Pop Dedik / Türkçe Sözlü Hafif Batı Müziği'nin (İletişim Yayınları, 2006) son yazısının başlığı, bir Tanju Okan şarkısından: 'Haydi Dolmuş Maça'. Sınırı, plaklar:** Kasetler ve CD'ler üzerindeki şarkılardan söz etmiyor, memlekette yayınlanmış futbol plaklarından laf açıyorum. Bant ve BirGün'de yayımlanmış iki yazının nihai hâli bu. **'100 Şarkıda Memleket Tarihi'nin (Ağaçkakan Yayınları, 2016) sonunda yer alan on şarkılık 'Futbolun da ayrı bir tarihi var'** başlıklı bölüm, buradan türeme. Yeni bilgilerle zenginleştirilmiş, bir anlamda 'genişletilmiş' yeni bir baskı bu. Ağırlık, yine plaklar üzerinde kalmış şarkılarda. Okuduğunuz diziyi bunlardan ayıran, plak (ya da başka bir mecra) üzerine raptedilmiş şarkılardan da söz edecek oluşum...

Bir dönem, futbol plakları art arda yayımlanmış. Kaset döneminde 'bereket' artmış, ortalığı kasetler sarmış. Dijitale geçtiğimiz andan itibaren

resmî ürün sayısı azalıyor ancak futbol şarkıları bilhassa internet üzerinden yayılmasını sürdürüyor. Şüphesiz hiçbir yerde yayınlanmamış, dilden dile dolaşmak suretiyle kitlelere ulaşmış şarkılar da var... **Kimi bildik bir şarkıdan tornistan -ki en çok rastlanan bu-, kimi özgün. Kimi resmî, kimi taraftarlarca yapılmış.** Taraftarın yaptığını zaman zaman kulüp sahiplenmiş ya da tersi vuku bulmuş: Kulüp tarafından yaptırılan, tribünlerde karşılığı bulamamış. Futbol şarkılarında mühim olan, dillere düşmesi. Şarkı ne kadar güzel olursa olsun, tribünlerde hep bir ağızdan söylenmediği takdirde bir anlamı olmuyor. Bunun için tribünlerde doğan, büyüyen şarkıların yeri ayrı. Bunlar arasında genel ahlaka mugayyir olanlar da var; zaman zaman bu sayfaları şenlendirecekler.

İLK FUTBOL PLAĞI 1909'DA YAYINLANDI

Memlekette yayınlanmış ilk futbol plağı, bir hayli eski. Dünyada daha eski bir örneği var mı bilmiyorum ama varsa da bu, ilklenden biri: **'Galatasaray-Fener Maçı'. 'Kıtalarası' tek derbi, bildiğimiz ilk futbol plağına konu olmuş. İki takımın ilk kez karşı karşıya geldiği gün, 17 Ocak 1909. Plak, bir süre sonra yayınlanmış. Columbia'nın 1930-32 yılları arasında bu plağı bastığına dair bilgiyi Cemal Ünlü'den aldım. Ünlü, plağı anlatırken, o güne dek firma zarfında satışa sunulan plakların aksine, Ömer Nuri imzasıyla tasarlanmış bir zarfın içinde satışa sunulduğunu da söylüyor.**

Zarf, Fenerbahçe Stadi'nin ve iki takımın fotoğraflarıyla süslenmiş ve üzerine 'Galatasaray-Fener Maçı (Netice: Galatasaray 1-Fenerbahçe 1)' ibaresi ilıştırılmış. Bir mizansen hazırlanmış ve goller, plağın iki yüzüne paylaştırılmış. Birinci yüzdeki etikete, **'Galatasaray-Fener Maçı, birinci haftaym/ Galatasaray/re re re ra ra ra Galatasaray Galatasaray Cim bom bom bom / Galatasaray: 0-Fenerbahçe 1'**, diğer yüze ise **'Galatasaray-Fener Maçı, ikinci haftaym/Fenerbahçe /ya ya ya şa şa şa Fenerbahçe çok yaşa/Galatasaray 1-Fenerbahçe 1'** cümleleri yazılmış.

İlk golü Galatasaray'ın attığına bakmayın, plak döneminin şanslı takımı Fenerbahçe. 1929-30

" YILMAZ SAN TARAFINDAN ÇIKARILAN 'KARA KARTALLAR ÇOK YAŞA' İSİMLİ ÇALIŞMA, BEŞİKTAŞ İÇİN YAPILMIŞ AZ SAYIDAKİ PLAKTAN BİRİDİR... **"**

sezonundaki altıncı şampiyonluğu ve o yıl aldığı **(Cumhuriyet Halk Fırkası'nca verilen)** İstanbul Şildi, Muallim Kâzım Bey'in ilgisini çekmiş ve bestekâr, 1931 yılında, **'Fenerbahçe Şampiyonluk Hatırası'** adlı şarkıyı bestelemiş. Sonrası daha da bereketli: 30 Mayıs 1968'de AEK'i yenerek aldığı Balkan Kupası ve aynı yılın 2 Ekim günü Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası'nın ilk turunda Manchester City'yi Mithatpaşa Stadı'nda 2-1 yenerek elemesi, **'şanlı Fenerbahçe plakları'** tarihini başlatan hamleler. Sonrası, **Nesrin Sipahi**'nin seslendirdiği, takımın resmî marşı olarak kabul gören **'Yaşa Fenerbahçe'**ye kadar uzanıyor.

FENERBAHÇE GOL ATİYOR KIZLAR BAYRAM YAPIYOR!

Kaset ve CD döneminde de durum farklı değil: Hakkında en çok şarkı yayınlanmış takım, Fenerbahçe. Sonraki yazılarda bunlara tek tek göz atarım elbette ama bugün, tadımlık bir şarkı ilâştireyim bu paragrafın ucuna: **Rüştü Demirci** tarafından seslendirilen **'Şampiyon Fenerbahçe'**. Sözleri **Zeki Tükel**'e ait şarkının bir yerinde karşımıza çıkan dizeler, eğlenceli: **"Fenerbahçe gol atıyor/ Kızlar bayram yapıyor..."**

İlk taş plağın diğer kahramanı, Galatasaray. Camiası kalabalık, müzisyeni bol. Şansı buradan. 1968-69 sezonunda aldığı şampiyonluk sonrasında onun için de çok şarkı yapılmış. Başlama vuruşu biraz geç ama şarkı sayısı rakibine yakın. Şarkıların çoğunda takımdan ziyade camia vurgusu var. Sarı kırmızılı takımın bir diğer şansı, gelmiş geçmiş en büyük oyuncu olarak kabul gören **Metin Oktay**. Sadece onun için yapılmış plaklar, şarkılar, Galatasaray'a olan ilgiyi artıran hamleler.

LEFTER, METİN KADAR ŞANSLI DEĞİL

Bir diğer büyük oyuncu **Lefter**, şarkılar açısından **Metin** kadar şanslı değil ama her dem onun yanında.

Üç büyüklerin diğer üyesi Beşiktaş, son yıllarda art arda yaptığı hamlelerle rakiplerine yetiştirdi. 100. yıl sonrasında pek çok albüm yapıldı, **Mustafa Sandal**, **Hayko Cepkin**, **Feridun Düzağaç** gibi

isimler, destekledikleri takım için taraftar nezdinde kabul gören şarkılar yaptı. Plak döneminin şanssız takımı, sonraki dönemin şanslısı. Bunda, Çarşı'nın yeri büyük elbette... **Yılmaz San** tarafından yapılan **'Kara Kartallar Çok Yaşa'**, siyah beyazlı takım için yapılmış az sayıda plaktan biri: **"Siyah beyaz renklerimiz/ Kara Kartallarız biz/Kararlıyız azimliyiz/ Şampiyonlukta yerimiz..."** Şarkının başında **Perteve Tunaseli**'nin sesinden bir maç anlatımına şahit oluyoruz. **Halit Kıvanç**, **Ali Kocatepe**, **Necati Karakaya**, **Orhan Ayhan**, plaklarda anlatımlarına rastladığımız diğer isimler...

ANADOLU'NUN DA PLAKLARI VAR

Sadece üç büyükler değil, Anadolu takımları için de şarkılar yapılmış. **Trabzonspor** ve **Eskişehirspor**, haklarında plak yapılan iki şanslı takım. **Bursaspor**, **Adana Demirspor**, **Sarıyer** gibi takımlar, plak dönemine yetişmiş. **Kayserispor**, 27 Mayıs 1973'te **Orduspor**'u yenerek şampiyon olunca, onun için bir şarkı yapılmış. Plak etiketlerinde takımı ilk görüşümüz değil bu. Yazık ki şampiyonluk maçından altı yıl önce, elim bir hadiseyle gündeme gelmiş: 17 Eylül 1967'de Kayseri Atatürk Stadı'nda Kayserispor – Sivasspor arasında oynanan maç, faciayla bitmiş. 43 kişinin hayatını kaybettiği, 600'ü aşkın insanın yaralandığı maç hakkında yapılmış şarkı, birden fazla. Facia şarkıları ya da facialar tarafından yakılmış ağıtlar bununla sınırlı değil. İlk akla gelen, 20

Ocak 1989'da bir kaza geçiren Samsunspor ardından yazılmış şarkılar...

Yazıyı kasvetli bitirmeyeyim... Millî maçlar, uğruna şarkılar yazılan bir diğer hadise, ilerleyen dönemde bu şarkılardan söz edeceğim ama bir şeyin altını çizelim: Şarkılarda bahsi geçen, sadece futbol değil.

Başka spor dalları için yazılmış şarkılar da var ama şimdilik onları es geçeyim, sözü uzatmayayım... Yazının sonunu, Cici Kızlar'ın neşeli siması **Bilgen Bengü**'nün 1983 tarihli **'Kıvırcık'** albümünün açılışında yer alan şarkıyla getireyim. Şarkının adı, **'Olimpiyatlar'**. Yazının başlığı da bu şarkının giriş cümlesi zaten... **Turhan Yükseler**'in bestesi, 'ülkeleri kaynaştıran sonsuz heyecan'dan söz ediyor. Memleket pop tarihinin en ayrıksı şarkılarından biri

bu: **"Bir yarıştır başlar/Hedef altın madalya/Dalgalandan her bayrak altında/ Kimi ülke mutlu / Kimisi de zamandan umutlu/ Bu yarışlar sonunda..."** Şarkılar, başta futbol, bütün spor dallarını güzelleştiriyor. **Sadece onları değil, hayatı da... Aranızdan ayrılmadan, ilk yazımı, temennilerin en şahanesiyle bitireyim: Bol şarkılı günler**

bize barışı getirsin. Sadece sahalarda değil, bütün dünyada!

**SPORUN YÜZ
KARASI İRKÇİLİK**

GOLÜNÜ SEVİYOR TENİNDEN NEFRET EDİYOR

H&M'İN SİYAHİ BİR ÇOCUĞA GİYDİRDİĞİ VE 'ORMANIN EN COOL MAYMUNU' YAZILI BU TİŞÖRTLERİ DÜNYADA BÜYÜK TEPKİYE YOL AÇTI. İRKÇİLİKLA SUÇLANAN FİRMA ÖZÜR DİLESE DE BİR ÇOK SİYAHİ SPORCUNUN SERT TEPKİSİNE MARUZ KALDI

|| FATİH GÜNDOĞDU ||

HATIRLANACAĞI gibi Ocak ayının başında İsveçli ünlü giyim markası H&M'in yaptığı reklam tüm dünyada ırkçılık karşıtı söylemleri yeniden alevlendirmiş ve bu durum şirketin hisselerinin rekor seviyede değer kaybetmesine yol açmıştı.

Reklamda küçük bir siyahi çocuğa giydirilen sweatshirt üzerinde yer alan '**Ormanın en cool maymunu**' ifadesinin dünyada bir infial etkisi yarattığı söylene sanırım abartılmış olmaz.

Her ne kadar firma derhal özür metinleri hazırlayarak bunun arkasında kötü niyet aranmaması gerektiğini ve amaçlarının ırkçı söylemlerde bulunmak olmadığını ifade etmeye çalışsa da, bu açıklama saha içinde de ırkçılıkla mücadele etmiş bazı sporcuları sakinleştirmek için yeterli olmadı.

LeBron James, Romelu Lukaku ve Kevin Prince Boateng konuyla ilgili oldukça sert açıklamalarda bulunarak ırkçılığa karşı saha içinde verdikleri mücadeleyi saha dışına taşıdılar.

KENDİ TARAFTARLARI İRKÇİLİK YAPTI

● Özellikle **Kevin Prince Boateng**, bu konudan oldukça muzdarip. Ganalı milli oyuncu hatırlanacağı gibi 2013 yılının Ocak ayında AC Milan'ın dördüncü lig temsilcisi Pro Patria takımıyla yaptığı dostluk

TAKIMINDAKİ SİYAHİNİN ATTIĞI GOLE ÇILGIN GİBİ SEVİNEN TARAFTAR, SİYAHİ BİR RAKİPTEN GOL YEDİĞİNDEYSE ONA KARŞI IRKIÇLIK YAPABİLİYOR. **BOATENG** GİBİ BAZEN KENDİ TARAFTARININ SALDIRISINA UĞRAYANLAR DA VAR

maçında Pro Patria takımı seyircileri tarafından aleyhine yapılan ırkçı tezahüratlar sebebiyle topu tribünlere atmış ve sahayı terk etmiş, bu eyleminde takım arkadaşları da kendisini yalnız bırakmamıştı.

İtalyan Futbol tarihine '**Boateng Olayı**' olarak geçen bu olayın ardından her ne kadar dönemin **FIFA Başkanı**, eyleminden rahatsızlık duysa da, kendisi Birleşmiş Milletler'e davet edilerek ırkçılıkla ilgili bir konuşma yapmıştı. Benzer bir olay aynı yıl bu sefer **AS Roma**'ya karşı yaptıkları müsabakada yine **AC Milan**'ın oyuncusu **Mario Balotelli**'nin başına gelmiş, İtalya Futbol

Federasyonu bu olay sebebiyle 50.000 Euro ceza ödemek zorunda kalmıştı.

Eski **Juventus** oyuncuları **Paul Pogba** ve **Angelo Ogbonna** ile hâlâ bu takımda yer alan ve bir süredir Galatasaray'ın gündeminde olan **Kwadwo Asamoah**'ın başına gelenler ise daha da ilginç; bu üç oyuncu bizzat kendi taraftarlarının ırkçı söylemlerine maruz kalmışlardı.

Tabii ırkçılık denilince mesele yalnızca siyahilere karşı yapılan söylemlerden ibaret değil.

Din üzerinden yapılan ırkçı söylemlerle de oldukça sık karşılaşmakta.

AEK futbolcusu **Giorgos Katidis**'in saha içinde verdiği Hitler selamı nedeniyle Yunanistan

Futbol Federasyonu tarafından ömür boyu milli takımdan uzaklaştırılmasının ve kulübünün sözleşmesini sene sonuna kadar askıya almasının üzerinden çok uzun zaman geçmedi. 2012 yılında **SS Lazio-Tottenham** takımları arasında yapılan maçtan bir önceki gece, aslında birbiriyle hiç anlaşılmadıkları herkes tarafından bilinen **SS Lazio** ve **AS Roma** taraftarların bir araya gelerek, '**Yahudi düşmanlığı**' ortak paydasıyla Tottenham'lı taraftarlara saldırması ve ertesi günkü müsabakada bir grup maskeli taraftarın '**Yahudi Tottenham**' diye bağırması oldukça ürkütücü bir tablo ortaya koymuştu.

'TÜRKİYE'DEN NEFRET EDİYORUZ'

● Bunlar dışında bazen ırkçı söylemler nasyonalist düşüncelerle de gerçekleşebilmektedir. Alman taraftarların '**Jingle Bells**' melodisi üzerine yazdığı '**Galata, Galata, Galatasaray, Beşiktaş, İstanbul, wir hassen die Türkei (Türkiye'den nefret ediyoruz)**' tezahüratı buna örnek olarak gösterilebilir. Ancak bu alanda da İtalyanların eline su dökmek mümkün değil. Sadece ten rengi ve dini ırkçılık malzemesi olarak kullanmak onlara yetmemiş olacak ki son yıllarda kuzey-güney ayrımını ırkçı söylemlerine malzeme yapmış durumdadır.

Özellikle güneyli kesimi geri kafalı, tembel ve kaba olmakla suçlayan kuzeyliler, bu söylemlerini acımasızca tezahüratlarında dile getirmekten çekinmiyorlar. Durumun vahametini **AC Milan** taraftarlarının **Napoli** taraftarlarına hitaben yaptıkları şu bestede görmek mümkün: '**Köpekleri bile kaçırarak şu leş kokuyu duyuyor musunuz? Napolililer geliyor. Ah kolera hastaları, deprem onları yerle bir etti. Onlar ömürleri boyunca bir parça sabun görmemişlerdir. Ah Napoli! Sen İtalya için utanç kaynağısın**'.

**TÜRKİYE'DE TCK'NIN
125. MADDESİNE BİR
HÜKÜM EKLEYEREK, IRKÇI
SÖYLEMLER
ÜZERİNDEN İŞLENEN
HAKARET SUÇU
'NİTELİKLİ HAKARET SUÇU'
OLARAK KABUL EDİLMELİ VE
ŞİKÂYETE BAĞLI
BİR SUÇ
OLMAKTAN DA
ÇIKARILMALDIR...**

Tabii işin bu boyutlara varması İtalyan federasyonunu bazı önlemler almak zorunda bıraktı ve UEFA'nın ırkçılık karşıtı hükümlerini de aşan bir ırkçılık kavramını geliştirerek yeni bir ırkçılık türünü ortaya attı: **'Bölgesel ırkçılık'**.

Gelinen noktada ülke spor federasyonlarının veya sporu organize eden uluslararası diğer yapıların düzenlemelerinin ırkçılıkla mücadele anlamında yetersiz kaldığı söylenebilir. Olimpik şartta ırk sebebiyle ayrımcılık yapılmasının olimpik harekete uymadığının belirtilmesi, FIFA ve UEFA'nın disiplin talimatlarında sporcu ve spor kulüplerine yönelik birtakım yaptırımlar öngörülmesi ırkçılıkla mücadelede yeterli direnci sağlayamamaktadır. Tüm bu düzenlemelerde disiplin altına alınmaya çalışılanın kulüpler ve sporcular olması ister istemez bu sonucu doğurmaktadır.

Halbuki bu fiilin faili çoğu zaman taraftarlardır ve asıl onların bir takım yaptırımlara tabi tutulmaları bu mücadelenin daha etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayacaktır. Bunu da başarılı olabilmesi iç hukukta ırkçılığa ilişkin özel hükümlerin kanunlarda yer almasına bağlıdır. Yoksa sporu yöneten yapıların bu konudaki bilinci artırmaya yönelik iyi niyetli çabaları, tek başına bu sorunun, en azından istenen hızda çözülmesinde

maalesef etkili olamayacaklardır.

Türkiye örneği üzerinden meseleye yaklaşacak olursak; Türk Ceza Kanunu'nda bireysel olarak bir kişiye yönelik olarak ırkçı söylemlerde bulunma suçu düzenlenmemiştir. Konumuzla ilgili olarak TCK'da bulunan yegâne hüküm **'Halkı kin ve düşmanlığa tahrik ve**

**MARIO BALOTELLI, ROMA
TARAF TARININ IRKÇI TEZA-
HÜRATI ÜZERİNE "BİR DAHA
YAPILIRSA SAHAYI TERK
EDECEĞİM" DEMİŞTİ**

aşağılama' başlıklı 216. maddedir ve hükümde bir kişiye değil, halkın bir kesimine yönelik hakaret ele alınmaktadır. Dolayısıyla bu hüküm gereğince ırkçı söylemlerin suç niteliği kazanabilmesi, birden fazla kişiyi, kanunun ifadesiyle toplumun bir kesimini hedef almış olmasıdır.

TCK'da bir kişiyi hedef alan ırkçı söylemler yalnızca hakaret suçunu düzenleyen madde 125 kapsamına sokulabilmektedir ki, bu hükümde

düzenlenen suç şikâyete bağlı bir suç olması, hükmün açıklanmasının geri bırakılması imkânının bulunması ve alt sınırdan verilen cezaların paraya çevrilebilmesi gibi nedenlerle maalesef caydırıcı bir özelliğe sahip olamamaktadır. Bu konuda özel bir düzenleme getirmesi ve soruna çare olması beklenen 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun da, TCK'dakine paralel bir düzenleme getirerek beklentileri boşa çıkarmıştır. Sonuç olarak gerçek anlamda ırkçılıkla mücadele edilmesi bu konu üzerinde ayrıca durulmasını ve bu fiili işleyenlerin bireysel olarak cezalandırılmasını gerektirir. Tabii ki spor hukukunun kendine has kuralları çerçevesinde spor kulüplerinin, taraftarlarının yaptıkları davranışlardan sorumlu olması makul karşılanabilir.

Ancak bu mücadelenin, bizzat fiili işleyen kişiye etkili bir yaptırım uygulanmadığı sürece başarıya ulaşması pek mümkün görünmemektedir. Burada çözümün TCK madde 125'e bir hüküm ekleyerek ırkçı söylemler üzerinden işlenen hakaret suçunun **'nitelikli hakaret suçu'** olarak kabul edilmesi, böylelikle hem şikâyete bağlı bir suç olmaktan çıkarılması hem de cezalarının artırılması olduğu söylenebilecektir.

“
BENİ
BU
SLOGAN
BEŞİKTAŞ'A
GETİRDİ.
”

Kaynak
gösterilmeden,
izinsiz kullanılamaz.

“

İNSANLARIN
BANA OLAN
SEVGİSİNİ
İNTERNETTEN
ÖĞRENDİM.

”

Kaynak
gösterilmeden,
izinsiz kullanılamaz.

“

BU
SAYEDE
ŞİMDİ
SİZLERLE
İSTANBUL'DAYIM.

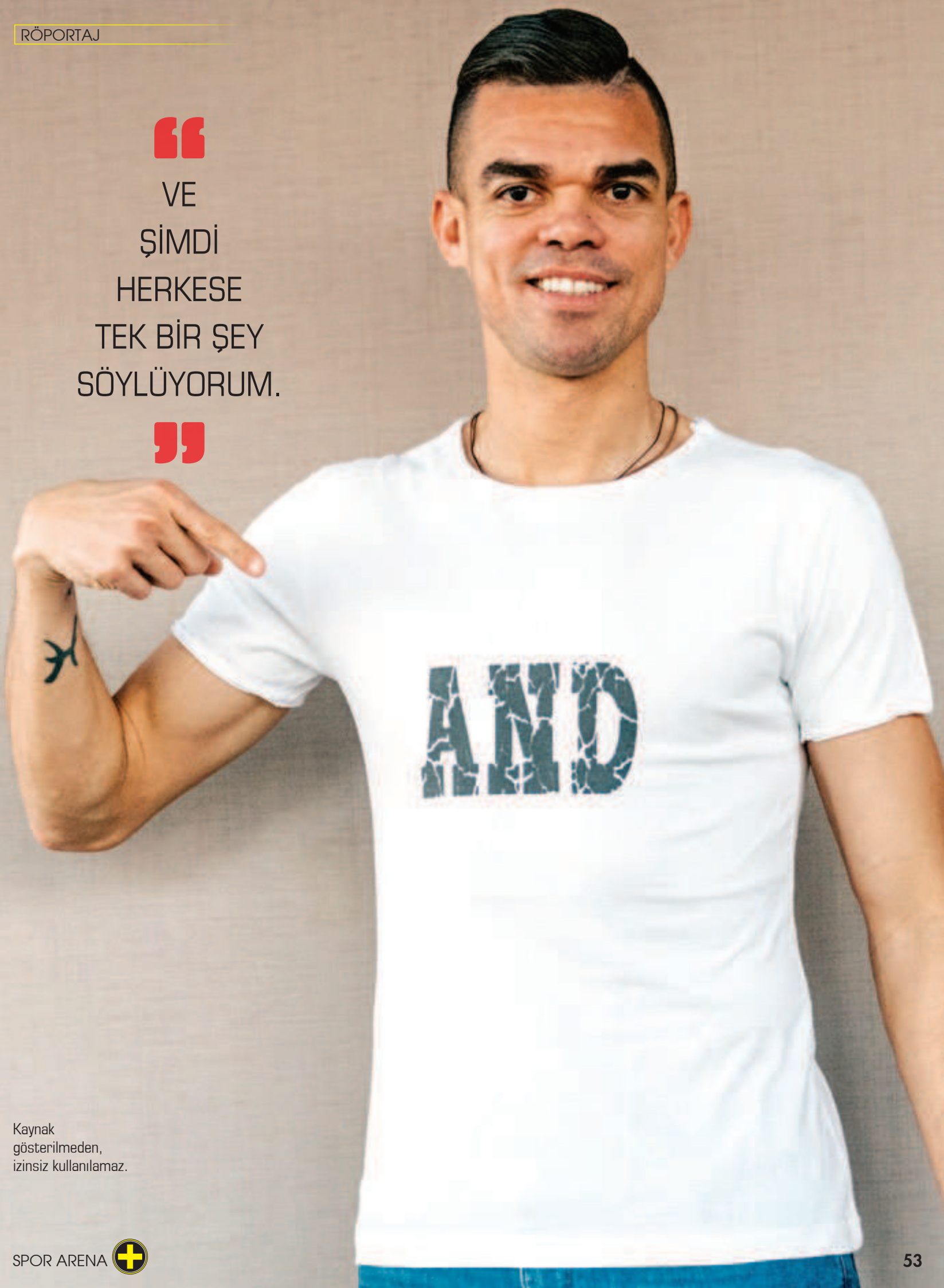
”

Kaynak
gösterilmeden,
izinsiz kullanılamaz.

“
VE
ŞİMDİ
HERKESE
TEK BİR ŞEY
SÖYLÜYORUM.
”

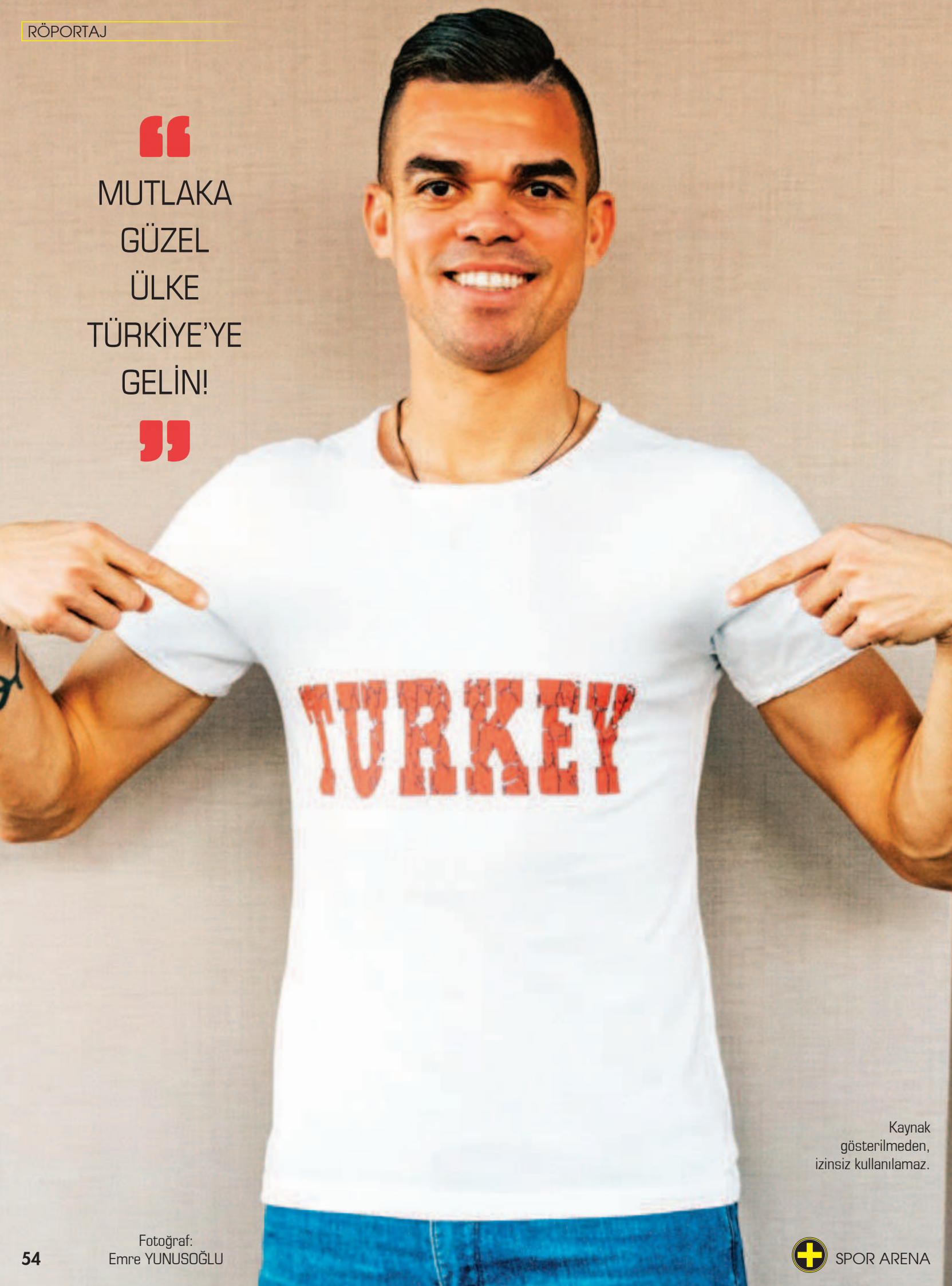
Kaynak
gösterilmeden,
izinsiz kullanılamaz.

“

MUTLAKA
GÜZEL
ÜLKE
TÜRKİYE'YE
GELİN!

”

Kaynak
gösterilmeden,
izinsiz kullanılamaz.

AYŞE ARMAN

Oleeeeeeeey!

Bunu da yapmadı demeyin.

Yaptım.

Mehmet Arslan, son zamanların en havalı dijital spor dergisi “**Spor Arena Plus**”ı hayata geçirdiklerini söyleyince, maydanoz olmaya karar verdim.

Ve kendisinden Beşiktaşlı **Pepe**’yi rica ettim.

Ben olmaz zannettim.

Ama **Mehmet Arslan** bu, oldurdu!

Ve şansa bakın ki, Beşiktaş Kulübü’nün **Pepe** röportajı için verdiği tarih, benim Hindistan’da olduğum bir güne denk geldi.

Sorarım size, bir kadını ne durdurabilir hayatta?

Hiçbir şey!

Röportajı, kimseye vermedim, üzerine atladım ve FaceTime üzerinden yaptım.

Kendimi de “**cut out**” şeklinde **Pepe**’nin yanına kondurdum!

O da çok eğlendi, ben de...

“**Cut out**” eylemlerim devam edecek!

Pepe’ye samimiyeti için teşekkür ederim. Gerçekten adam gibi adam. Ailesine, karısına ve çocuklarına bağlılığına da bayıldım...

ADAMSIN PEPEEEE

Kaynak
gösterilmeden,
izinsiz kullanılamaz.

SEVGİLİ Pepe... Seninle röportaj yapmak benim için bir onur. Fenerbahçeliler de, Galatasaraylılar da, herkes seni seviyor, sayıyor. Senin gibi dünya çapında bir oyuncunun Türkiye’de oynamasından herkes çok mutlu. Sen ne durumdasın? Mutlu musun?

- Hem de nasıl. Çok çok teşekkürler. Ben de burada olduğum için çok mutluyum. Böyle bir tecrübeyi yaşamak benim için de, ailem için de muhteşem. Hayatımın bir dönemi sizinle ve Türk milletiyle yaşamak

gelmiştim. İki maç oynadım burada. İstanbul’un özel ve kendine has bir şehir olduğunu biliyordum. O maçlardan birinde, Beşiktaş’ın eski stadyumunda, yani İnönü Stadyumu’nda, antrenman yapmışım. Ve bu şehri ve insanları çok sevmiştim. Hatta kendi kendime, **“Burada yaşamak isterim!”** bile demiştim. Beşiktaş’tan böyle bir teklif geldiği zaman, o anı hatırladım ve çok sevindim. Sonra süreç başladı. Beşiktaş şartlarını ortaya koyduktan sonra, ben de zaten gelmeye istekliydim, hedeflerimiz örtüştü, kontratı imzaladım ve işte buradayım.

● **Nasıl bir hayat seninki? Nereden nereye geldin? Bir çocukken hayallerin neydi? Hayal ettiğin her şeyi kavuşabildin mi?**

- Ben hep kendi hedeflerimin ve hayallerimin peşinden koştum. Hem kişisel olarak hem takım olarak bu uğurda çalıştım. Real Madrid’de bu kadar oynadıktan sonra pek çok kişi uyardı beni, **“İstanbul’a gidince belli zorluklar yaşayacaksın!”** diye. Ben her şeyin farkındaydım. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim, acayip huzurluyum. Ve Beşiktaş’a fayda sağlaya-

bilmek için buradayım. Türk insanını ve Türk kültürünü tanımak için elimden gelenin en iyisini yapacağım.

● **Real Madrid’den sonra insan kendisini nasıl motive ediyor?**

- Yaptığım işi çok seviyorum ben. Ve “an”ı seviyorum. “An”dan zevk almayı hedefliyorum. Ve bunun için uğraşıyorum. Her sabah uyandığım da şunu biliyorum: Yaptığım işi iyi yaparsam, hatta çok iyi yaparsam, yani çok iyi futbol oynarsam, pek çok kişiyi mutlu edebilirim. Bunun için de elimden geleni yapıyorum. Çünkü gerçekleştirmek beni de mutlu ediyor.

TANRININ SEÇİLMİŞ KULUYUM

“HER SABAH YÜZÜMDE BİR GÜLÜMSEMEYLE BEŞİKTAŞ KULÜBÜ’NE GİDİYORUM.”

bir onur aynı zamanda. Beşiktaş taraftarı, takımına tutkun, geldiğim ilk günden beri beni de sarıp sarmaladılar. Çok müteşekkirim. Türkler çok sıcakkanlı, bana da öyle yaklaştılar. Sadece sevmiyorlar, saygı da gösteriyorlar.

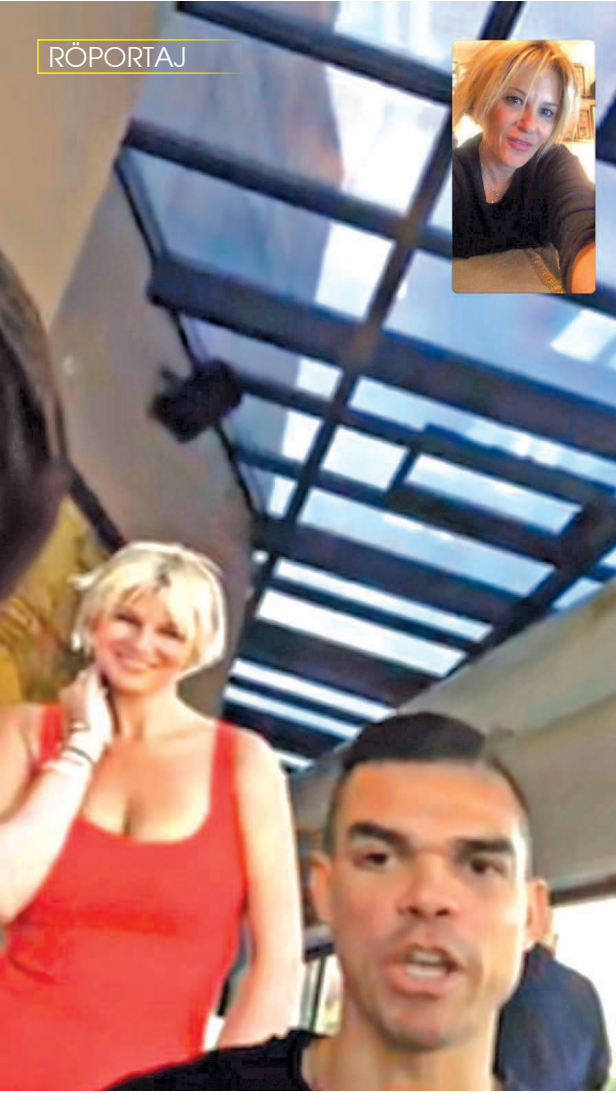
● **İspanya’dan sonra Türkiye de iyi geldi yani...**

- Evet, dediğim gibi çok özel bir tecrübe oldu benim için. Hiç adaptasyon sorunu yaşamadım. Çünkü şahane karşılandım.

● **İstanbul senin için ne ifade ediyor?**

- Real Madrid’le daha önce

“

ONLAR 10 HAREKET YAPIYORSA BEN 11-12 YAPMAYA ÇALIŞIYORDUM.

”

● **Sen gelmiş geçmiş en önemli futbolcularından birisin. Bu adam olabilmek için ne kadar emek verdin?**

- Çoooook. Profesyonel futbolcu olmak için gerçekten çok emek gerekiyor. Ultra bir disiplin lazım bir kere. Futbol gibi üst düzey bir sporda, yaptığınız işi doğru yapıp yapmadığınızı da kavrayabilmeniz gerekiyor. Kendinize dışarıdan bir gözle bakabilmeniz gerekiyor. Çünkü bazen patinaj çekiyorsunuz, bazen boşa zaman harcıyorsunuz. Ben kendimi Tanrı tarafından seçilmiş biri gibi hissediyordum. Şanslıyım çünkü pek çok başarı yaşadım ve bunun için sürekli şükrediyorum. Her sabah yüzümde bir gülümsemeyle Beşiktaş Kulübü'ne, yani işime gidiyorum.

● **Sana en çok kim inandı? İnsanın kendisine inanması yetiyor mu?**

- Ben her zaman kendime inandım. Çalışma kapasiteme, gücüm, iradem... Bugün gördüğünüz adam olabilmek için elimde bütün malzeme vardı, sadece bir araya getirmem gerekiyordu. Esas olarak da çok çalıştım. Başarmanın başka bir yolu yok zaten.

● **Ne zaman, nasıl Pepe oldun?**

- Hmmmm o zaman hikayemi anlatayım: 12 yaşındayken, Brezilya'da yaşadığım şehirde bir futbol kulübün seçmelerine katıldım. 50 çocuk vardı. Sadece 10-15 dakikamız vardı ve bir şeyler göstermemiz gerekiyordu. Ben de acayip heyecanlandım ama elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım. Seçmeyi değerlendirecek

hocanın direktiflerini çok iyi dinledim. Kafamda bir soru oluştuğunda ona sordum. O da dedi ki, **“Sen defans oyuncusuysan, defans yapman lazım! Takımın gol yemezse, işini iyi yapıyorsun demektir!”** Ben de elimden geldiğince defans yapmaya çalıştım. İki hafta sonra bir sürü elemenden geçtik ve kulübe kabul edildiğim söylendi. Hoca da, **“Artık rahatla, bu kulübün bir parçasısın!”** dedi bana. Hikayem böyle başladı. Sene-lerce geçti tabii, kendimin iyi ve kötü, güçlü ve güçsüz yanlarını keşfettim.

● **Neler onlar?**

- Hız ve dayanıklılık iyi yanımdır. Bunları daha da geliştirdim. Zayıf olduğum yanlarımı da hocama sordum,

“Oyunu daha iyi okuyabilirsin!”

dedi. Ve ben 16 yaşında profesyonel oldum. Her yıl daha da iyi olabilmek için kendimle ve takım arkadaşlarımla bitmek bilmeyen bir mücadelenin içine girdim. Tabii ki o zaman, benim pozisyonumda oynayan diğer oyuncular yaşça benden daha

büyüklerdi, ama ben onlar gibi olmaya çalışmıyordum, onlardan daha iyi olmaya çalışıyordum. Onlar, 10 başarılı hareket yapıyorsa, ben 11 ya da 12 yapmaya çalışıyordum. Tüm bunlar, bir Portekiz takımı Maritimo beni keşfedene kadar devam etti.

● **Hayatının değişti anlardan biri bu, değil mi?**

- Evet.

● **Kaç yaşındaydın o zaman ?**

- 17... Maritimo'nun teknik direktörü ve başkanı, benim oynadığım takımdaki bir forvet oyuncusuyla ilgi-

leniyordu. Onu izlemeye gelmişlerdi. Bizim takım başkanı bana geldi ve dedi ki, **“Böyle böyle, bizim forveti izliyorlar. Şuna biraz yardımcı olalım, pas-mas verin adam iyi performans gösterebilir, satalım!”** O böyle deyince, benim gözümde ışıkla yandı...

● Nasıl yani?

- Onun bu sözü üzerine Avrupa'yı, Avrupa'da top koşturmayı hayal etmeye başladım. **“Tamam”** dedim başkana. Ve o maçta ekstra efor sarf ettim. Kimse de anlam veremedi. Çünkü adamlar beni değil, bizim takımın forvetini izlemeye gelmişlerdi. Ben de kendi kendime dedim ki, **“Birini alacaklarsa o forveti değil, beni alsınlar. Ya da ikimiz birden gidelim!”** Nitekim öyle oldu. O oyuncunun yanında, eşantiyon olarak ben de gittim!

Süpeeeeeer!

- Evet, Avrupa maceram böyle başladı. Marítimo'da **Van der Waard** diye Hollandalı bir stoperle oynadım. Benden büyüktü, kendisi bana çok yardımcı oldu. Avrupa'da çok farklı bir oyun oynanıyordu, Brezilya'ya göre çok hızlıydı. Kulüp tesislerinde kalıyordum ben, Bragasia adında bir arkadaşım vardı, Portekizli, onunla iyi arkadaş oldum. Tatillerde Brezilya'ya dönecek param olmadığı için, o beni kendi evine davet ediyordu, ailesiyle vakit geçiriyordum. İkinci senem de şu anda menajerim olan **Jorge Mendes** ile tanıştım.

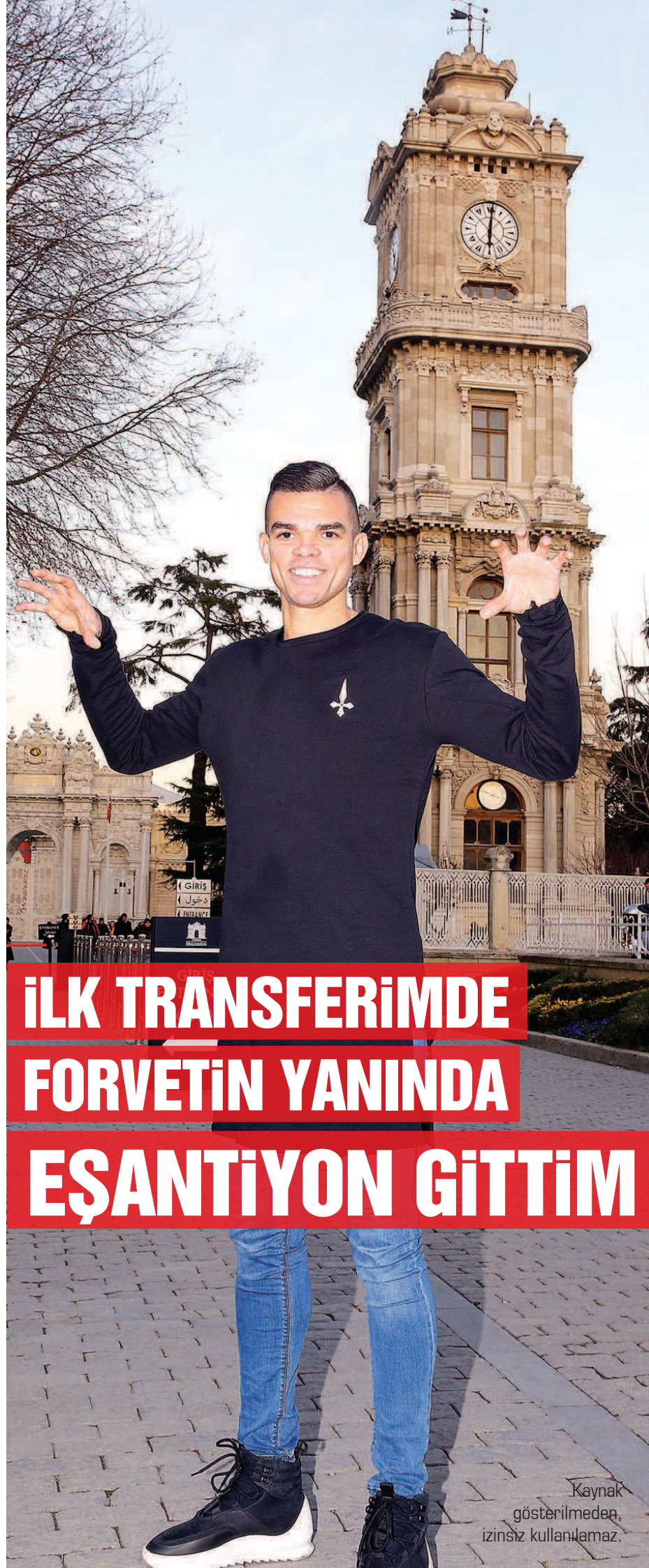
ASLANIN AĞZINA GİTTİM

Benim geleceğim için önemli bir dönüm noktası daha. O dönemde benimle ilgili çok fazla transfer haberi çıkıyordu. **“Lyon'a ya da başka Avrupa takımlarına gidecek”** diye. Marítimo, Lyon'la anlaşmıştı. Gidip gitmemek konusunda söz sadece bana kalmıştı, menajerim **“Eğer şimdi gitmezsen, devam edersen birkaç sene sonra Avrupa'nın en büyük kulüplerinden birinin ilgisini çekebilirsin!”** dedi. Gerçekten de Lyon'a gitmekten vazgeçtim, pek çok kulüpten teklif aldım ama ben sonunda benim için en zor olacak kulübe Real Madrid'e gitmeye karar verdim.

Kendi çalışma kapasiteme inandım ama menajerim de korkuyordu aslında. **“Sen aslanın ağzına gidiyorsun!”** dedi. Doğru. Çünkü Real Madrid, özellikle defans oyuncularını öğüten bir kulüp. Totalde Portekiz'de 6 sene oynadım, 3 sene Marítimo'da, 3 sene Porto'da, sonra da ver elini Real Madrid. O dönem için Real Madrid'in transferleri arasında bir defans oyuncusuna ödenen en büyük rakamla transfer oldum.

30 milyon aldım. O günün şartlarında, boşuna verilmiş bir para olarak değerlendirildi. Hatta Madrid havaalanında gazetecilerin bana ilk sordukları soru şuydu: **“30 milyonu geri mi getirdin!”** O kadar inançları yoktu basın. Ama sonra kimsenin umudunu boşa çıkarmadığımı gördüler.

Fotoğraf:
Emre OKTAY

**İLK TRANSFERİMDE
FORVETİN YANINDA
EŞANTİYON GİTTİM**

Kaynak
gösterilmeden,
izinsiz kullanılamaz.

Aptal biri futbolcu olamaz

● “Pepe” ne anlama geliyor?

- “Daha uzun, daha cüsseli” anlamına geliyor!

● Futbol en çok neyle oynanır?

- Hem beden gücü, hem zekayla.

● Defans oyuncusu olmanın en zor yanı ne?

- Gol yemek!

● Aptal bir adam, defans oyuncusu olabilir mi?

- Olamaz! Aptal biri, futbolcu da olamaz!

● Dünyanın en iyi takımlarında top oynadın. En keyif aldığınız oyuncu?

- **Cristiano Ronaldo.** Ve Barcelona takımına karşı oynamaktan da çok keyif aldım.

● Ne kadar yakınsın Cristiano Ronaldo’yla?

- İyi bir arkadaşlığımız var. Güveniriz birbirimize. İyi günde kötü günde birbirimizin yanındayız.

● Hala

sahaya çıktığınızda heyecanlanıyor musun?

- Elbette, her zaman...

● Totem yapıyor musun?

- Katoliğim. Ailem de Katolik. Maça çıkmadan önce hem kendim için hem takımım için hem de diğer takım için dua ederim. Allah herkesi korusun derim ve izleyenler de maçtan keyif alsınlar isterim.

● İstanbul’da son 6 aydır kiliseye gittin mi?

- Yok, taşlar yeni yeni yerine oturuyor. Kiliseye gidemedim, ama bu dua

etmediğim anlamına gelmiyor.

● Mutlu bir aile misiniz siz?

- Çok şükür ki, sadece sahada değil, evinde de mutlu bir adamım ben. Eşim ve çocuklarım konusunda çok şanslıyım. Aşkla bağlı olduğum bir karım ve iki minik kızım var. Biri üç, biri beş yaşında.

● Eşin, kariyerin için çok fedakarlık yaptı mı?

- Evet çok. Eşim tıp eğitimi alıyordu, son senesinde sırf benim kariyerim için bıraktı, evinin kadını ve çocuklarının annesi oldu. Benim hayalimi yaşamak için benim yanımda oldu. Ben de futbolu bıraktığım zaman, her şeyi bırakıp, onun hayalini yaşayacağım!

● 83 doğumlusun. Kaç yıl daha oynamayı düşünüyorsunuz?

- Bedenim beni bırakmak isterse, mental olarak da bu işi artık yapamayacağımı düşünürsem bırakırım. Ben bunu kendine itiraf edecek kadar şeffaf bir adamım, gitme zamanı gelince giderim, futbol beni bırakmadan, ben onu bırakırım...

DOĞRU İNSANLA SEKS

● **AŞK, futbolun önünde bir engel mi? Çok aşık biri, iyi futbol oynamaz mı?**

- Hayatta her şey adanmışlık istiyor ama dengelemek de gerekiyor. Ben bazı şeyleri dengeledim hayatımda. Basit yaşamayı seviyo-

rum, aile insanıyım. Aynı şekilde düşünen bir insan buldum. Çok şanslıyım.

● **"Haftada 4-5 kere sevişiyorum ama maçlardan önce asla!" diyen futbolcular var. Senin böyle bir rejimin var mı?**

- Maçtan önce seks yapmışsın, yapmamışsın benim adamlığı belli bir seviyeye çıkarmaz ya da düşürmez. Bir de tabii seks yapmak kadar kiminle yaptığınız da önemli. Eğer doğru insanla yapıyorsanız, sorun teşkil etmez.

● **Beşiktaş taraftarını nasıl tanımlanır? Çarşı kültürünü tanıyor musun? Takıma bağlılıkları muazzam ve çok yaratıcılar. Bunun farkında mısın?**

- Sadece 6 aydır buradayım, ukalalık yapmak istemem ama saha içinde mücadele eden bir oyuncu görmek istiyorlar. O formayı hak etsin istiyorlar. Çok tutkulular. Bir hayat felsefeleri ve duruşları var.

● **Taraftar seni Madrid'de mi daha çok seviyordu İstanbul'da mı?**

- Kibir gibi algılamayın, galiba iki tarafta da sevilirim. Bu da çok hoşuma gidiyor.

● **Peki sen, Türk insanının hangi özelliğini seviyorsun?**

- Şefkatli, merhametli ve çok duygulu insanlar Türkler. Çocukları da çok seviyorlar. Çocuk sevmeyen Türk görmedim. Beni de bu çok etkiledi.

● **Türk kültürü, İspanyol kültürü ve Portekiz kültürünün benzerlikleri neler?**

- Üçü de Akdeniz kültürü. Tutkulu insanlar. Brezilya ile de benzerlikleri var. Yemekleri bile benziyor.

● **En sevdiğiniz Türk yemeği ne?**

- Şahane nohut yemekleri yedim. Ben galiba daha çok ev yemeği seviyorum, tencere yemeği.

● **İstanbul'da nerelere gidiyorsunuz?**

- Eşimle dışarı çıkmayı seviyorum ama aynı zamanda çocuklarımla yanında olmayı da seviyorum. Zaten işim gereği uzak olduğum için, boş zamanlarımda evde olmak daha çok işime geliyor. Çünkü kızlarımla yükü onun üstünde, bari evde olduğum zaman yardımcı olayım. Yoksa yazık yani kadına!

● **Yardımcınız var mı?**

-Yok, burada yok. Her şeyle bizzat kendi ilgileniyor.

● **Kişiliğinin en çok hangi yönüyle gurur duyuyorsunuz?**

-Bence dürüst biriyim. Benim için hayattaki en büyük erdem dürüstlük. Dürüstlük insanın her şeyine yansır.

ÇOCUK SEVMİYEN TÜRK GÖRMEDİM

EVET, SİMİT ÇOK ŞAHANE AMA POĞAÇA HASTASIYIM

● **BİR Türk Acil Yardım Kiti hazırladık size. Şimdi tek tek soruyorum... Tanıyorsunuz musunuz bu Türk keyifleriyle... Simit ne ifade ediyor?**

- Simit şahane. Ama çatal ve poğaça daha da şahane! Benim sloganım, peynirli poğaça candır! Hele sıcak olursa. Hastasıyım!

● **Beyaz peynir?**

- Çok severim. Ezine'yi de öğrendim. Çok seviyorum.

● **Baklava?**

- Hımmmm çok güzel. Cevizliyi de yedirdiler... Ama fıstıklıyı alayım!

● **Pişmaniye?**

- O ne? Onu henüz bilmiyorum.

● **İnce belli bardaktan çay içme?**

- Ooooo onu da öğrendim. İlk geldiğinde belinden kavıyordum. Elim yanıyordu. Baktım milletin, ince belliden çay içme taktiği var, ben de öğrendim o taktiği. Altına ve tepesine parmağını koyuyorsun ve hüüüüüp diye içiyorsun! Taktiği kaptım, Türk çayına da bayılıyorum.

Kaynak
gösterilmeden,
izinsiz kullanılamaz.

SPOR ARENA

KEPLER LAVERAN NASIL PEPE OLDU

“

BABAM ÇOK ANSİKLOPEDİ OKUYAN BİR ADAMDİ. BİLİM ADAMLARI KEPLER VE LAVERAN HAKKINDA OKUDUKLARI SONRASI BANA BU İSMİ VERMİŞ.

”

'COME TO BEŞİKTAŞ' DEDİLER GELDİM

AYŞE Arman'la FaceTime aracılığıyla röportaj yapan **Pepe** ile biz de Boğaz'da yüz yüze konuşma şansı bulduk. Hürriyet Spor Müdürü **Mehmet Arslan**, Beşiktaş muhabirlerimiz **İsmail Er** ve **Emre Oktay**'ın da katıldığı sohbette Portekizli futbolcu, sorularımızı şöyle yanıtladı:

● **Asıl ismin Kepler Laveran. Babanın bu isimleri tercih etmesinin ardındaki hikâyeyi anlatır mısınız?**

- Babam çok ansiklopedi okuyan bir adamdı. **Kepler** ile ilgili bir şeyler okumuş. Kız kardeşlerime ve ablalarım 'K' harfiyle başlayan isimler seçmiş. Benim de ismimi **Kepler** koymuş. Yine ansiklopedi okurken **Laveran**'ı bulmuş ve **Kepler Laveran** isminde karar kılmış. Ancak Brezilya'da söyleniş çok zor olduğu için özellikle seçmelerdeki hocalarım ailemin bana **Pepinho**, **Pinho** diye seslendiklerini duymuş. Hocalardan biri babama **Pepinho** biraz küçültme eki olan bir isim. Onun gibi güçlü fiziğe sahip stoper oyuncusuna **Pepinho** diyemeyiz. **Kepler**'in söylenmesi de çok zor demiş. Boyum da çok uzun olduğundan ortayı bulmuşlar ve **Pepe** isminde karar kılmışlar.

BAYERN'İ YENEİLİRİZ

● **Çok zor bir gruptan yenilgisiz lider olarak çıktınız. Sırada Bayern Münih var. Bu eşleşmeyi nasıl değerlendiriyorsun?**

- Doğruyu söylemek gerekirse futbolda her zaman şansınız vardır. Alçakgönüllü bir şekilde takım ruhumuzu, kazanma isteğimizi ortaya koyarsak yenemeyeceğimiz bir takım değil.

● Peki ya Şenol Güneş?

- Üst düzey çok üst düzey bir teknik adam. Dürüst ve çok net bir insan. Aynı zamanda çok detaycı. Oyuncularından da bunu bekliyor. Akılla hareket etmelerini ve bu akılla da takım için kullanmalarını istiyor.

OĞUZHAN VE EMRE MOR

● **Türkiye'de şimdilerde beğendiğin ve gelecek vaat ettiğini düşündüğün oyuncular var mı?**

- **Oğuzhan** çok fazla maç oynamış bir oyuncu. Bence hâlâ genç ve çok beğendiğim bir oyuncu. **Celta Vigo**'da oynayan **Emre Mor** da çok kaliteli bir oyuncu. Türk futbolunda çok fazla sayıda yetenekli oyuncu var zaten. Dünya Kupası'na katılmamış olmak bence milli takıma iyi yansıyacaktır. Oyuncular biraz daha şapkalarını önlerine koyup düşüneceklerdir bunu. Daha fazla çalışıp daha fazla önem vereceklerdir. Bireysel yetenekle futbolda bir şeyler kazanılmıyor. Takım olarak çalıştığınız zaman bir şeyleri başarabiliyorsunuz. Tabii bireysel yetenekleri de birleştirdiğinizde olay daha doğal geliyor.

● **'Come to Beşiktaş' sloganının yarattığı etki hakkında neler söylersin?**

- Benim için çok önemli. Bu slogan beni Beşiktaş'a getirdi. Sloganı oluşturmak ve ortaya çıkarmak çok önemliydi. İnternet faktörünü unutmamak lazım herkesin elinin altında olan büyük bir güç bu. İnsanlar bu sloganı kullanıp bana olan sevgilerini gösterdiler. Bu sayede Türkiye'ye ve Beşiktaş'a geldim. Hepsine tek tek teşekkür ederim.

KORAY DURKAL

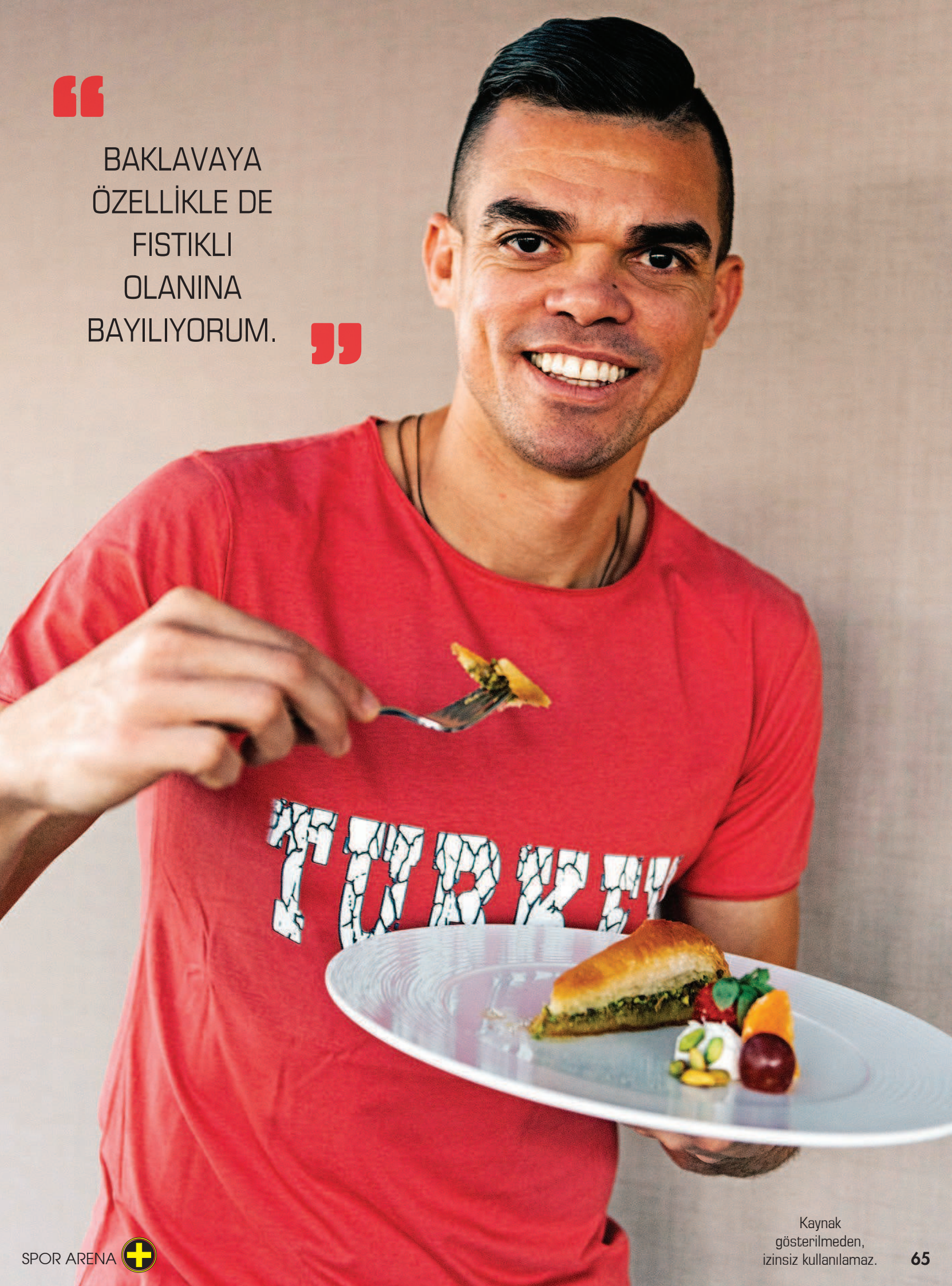

“

BAKLAVAYA
ÖZELLİKLE DE
FISTIKLI
OLANINA
BAYILIYORUM.

”

MANCHESTER CITY AKIL ALMAZ TEMPODA OYNARKEN, GOLDEN STATE HÜCUMUN İLK 8 SANİYESİNDE ŞUTU BULMAYA ÇALIŞIRKEN, AĞIR SPOR PROGRAMLARI YOLA BÖYLE DEVAM EDEMEZ. ROMANTİZMİN VE POLİTİK DOĞRUCULUĞUN SONUNA GELDİK. DEVİR; VİDEOLARIN, PODCAST'LERİN, TWEET'LERİN, XG'LERİN, PER'LARIN DEVRİ.

'Oynat bakalım Uğurcuğum'

DEVİRİ BİTTİ!

- ✓ 3 SAAT SÜREN VE AYNI KONULARIN SAKIZ GİBİ ÇİĞNENDİĞİ SPOR PROGRAMLARI ARTIK ÇEKİCİ DEĞİL
- ✓ 'İLERİ SAR-GERİ SAR'CILIĞI, NEDENSE HER DAİM YAMUK GÖRÜNEN OFSAYT ÇİZGİSİ TUTULMUYOR ARTIK
- ✓ SİRF FUTBOL OYNADIKLARI İÇİN TELEVİZYONLARDAN YORUM YAPANLAR DA YETERSİZ KALİYORLAR
- ✓ SPOR GEÇMİŞİ OLMASA DA KUŞ BAKIŞI ANALİZ YAPAN MODERN YORUMCULAR RAĞBET GÖRÜYOR

ARAS BAYRAM

SPOR programı denince 2000'lerin **NBA Stüdyo'su** geliyor benim aklıma. Develer tellal iken, pireler berber iken hesabı! NBA TV;

kabloluya henüz teşrif etmişken üniversitede dersleri ekmeyi kendine görev biçmiş bünyem, patatesle çekilmiş 144p atdhe linklerini yeni yeni keşfetmiş iken, olanca masumluğuyla NBA Stüdyo vardı. Hakemlerin tamamı ABD'li olduğundan **Murat Murathanoğlu** sadece basketboldan bahsedebiliyordu.

Murat Kosova henüz **Rıdvan Dilmən**'in politik ajandalarına maruz kalmamıştı, **Kaan Kural** inenler çıkanlar tablosunu gösterirken spor yorumculuğunun tepe noktalarından biriydi.

1 ETRAFINIZDAKİ SULAR YÜKSELİYOR!

● Amacım nostalji fetişizmi yapmak değil, tüketim alışkan-

lıklarımız da izlediğimiz spora ulaşabilme araçlarımız da bu sporlardan bahsedecek mecralarımız da değişti nihayetinde. Üstelik 2000'lerin NBA Stüdyosu; kalite-siyle, coşkusuyla, heyecanıyla, kullandığı

dille, hepsinden de öte konuştuğu konu ve sporla, yazıya konu spor programlarından başka bir yerde duruyor.

Başlangıç noktasını **NBA Stüdyo'dan** almak tam da bu yüzden sorun teşkil ediyor belki de. Daha eski anılarım TRT'deki **Avrupa'dan Futbol'a** ve Show TV'deki **Maraton'a** kadar uzanıyor. 1996 yılında, Show TV'nin felaket ışıklandırılmış stüdyosunda, özel kanallar hayatımızın tam merkezine oturmak üzereyken, maç yayınlarının gücünü de arkasına alan **Maraton**, en azından benim bildiğim anlamıyla

"Pazar akşamı TV'de futbol konuşulur" klasiğini de başlatmış oluyordu.

20 sene dayanan, dallanıp budaklanan, yorumcu değiştiren, simültane çeviriyle **Markus Merk'e** yıllarca program

3 DK'LIK YOUTUBE VIDEO- LARI, 3 SAATLİK PİERO'LU ANALİZDEN; 280 KARAKTERLİ TWEET 280 DK'LIK PROGRAM- DAN DAHA ÇOK TÜKETİLİYOR

yaptırmayı başaran, -yorumlarını beğenirsiniz beğenmezsiniz- akıl almaz metaforlarıyla **Erman Toroğlu** gibi bir ekran efsanesi yaratan, yayınlarla birlikte paralı kanala transfer olan, **Ender**'iyle **Uğur**'uyla kendi dilini yaratan; ne pastırmalar, ne tuvalet kağıtları, ne Kangele'ler atlatan program bu futbol sezonu içinde yayın hayatına son verdi.

Maraton'un bitişine sebep olarak **Şansal Büyüka**'nın metal yorgunluğu gösterilse de, ana faktörün spor programcılığının çehresinin değişmesi olduğu çok açık. 3 saat süren spor programları, eski çekiciliğini kaybetti. Hızlı tüketim bir yaşam tarzından çok bir zorunluluk artık. Sporun kendisi sosyal medya çağının, post-modernizmin gerekliliklerine uymaya çalışırken, bizatihi o sporları konu edinen programlarının yavaş temposu, 'ileri sar-geri sar'cılığı, nedense her daim yamuk görünen ofsayt çizgisi tutulmuyor artık.

Manchester City, sahanın ortasına yerleştirdiği iki oyun kurucusunun yanına beklerini çekip, forvetini düşürüp akıl almaz tempoda dikine pas oyunu oynarken; **Golden State Warriors** ribaundu alan uzunlarıyla geçiş hücumuna başlayıp, hücum süresinin ilk 8 saniyesinde doğru şutu bulmaya çalışırken; basket-futbol programlarının çehresini değiştirmesi kaçınılmaz bir son.

Maraton ve maç özetine dayalı spor programlarının 3 saat beklenip izlenen maç özetleri dışında pek bir çekiciliğinin kalmamasının tek sebebi oyunun değişmesi değil, oyun değişirken yorumcu konusundaki beklentinin de değişmiş olması. **Maraton**'un ve TRT'nin "Bu topu konuşacaksan önce oynamış olman lazım"cı 40 yaş

üstü erkeklerle (kendini ayrı tutmak için 40 yazdım yoksa 30'dan da kesebiliriz.) hitap etmek için inatla eski futbolcu/teknik direktör kovalaması da ciddi sorun teşkil ediyor. Halbuki "Jokey olmak için at olmaya gerek yok"çular ekranı, hak ettikleri üzere, çoktan ele geçirdi. Eski formundan uzak olsa da TV'nin altın çağına damga vuranlardan **Mehmet Demirkol**, spor sevgisi ve entelektüel birikimiyle çok sevilen **Ali Ece**, futboldan yavaş yavaş ipini koparınca çok yönlülüğüyle fark yaratan **Mert Aydın** ve yabancı basına hâkimiyetiyle **Uğur Meleke** gibi spor geçmişini olmayan yorumcular, analiz edilen sporun içinden değil de kuş bakışı bakabilenlerin daha modern anlatı yeteneklerine sahip. Basketbolda da durum farklı değil, zaman içinde müthiş bir oyun içi analistine dönüşen koç **İhsan Bayülken**'i bir kenara bırakırsak, basketbol programcılığının sefirleri **Kaan Kural**, **İsmail Şenol**, **Orkun Çolakoğlu** gibi isimlerin herhangi bir basketbol geçmişi yok.

2 ZAMAN ÖNEMLİYSE

Yaşını başını almış, başka bir dönemin başka bir sporundan bahseden spor yorumcularının; Manchester'ın maden işçileri, Portland'ın sosyalist komünitesi gibi romantizmleri de prim yapmıyor artık üstelik. **Manchester** şehrinin futbol takımları maden işçilerinin değil; Arap ve ABD sermayesinin; **Bill Walton** ve **Jack Ramsay**'nin takımı **Microsoft CEO**'su satın aldı. Spor, romantizmi aşalı çok oluyor. Maraton gibi programların ve bu tarz yorumcuların parodileri kendilerinden daha çok ilgi çekiyor. Yorumcucaps'in,

Twitter'in en muazzam işlerinden biri olmasının sebebi bu.

Bu hızlı tüketim ve eğlencede tempo kaygısının sosyal medya ile simbiyotik bir ilişkisi var. Spor konuştuğumuz mecra değişti artık, üstelik fikrine başvurabildiğimiz kişi sayısı da arttı. 3-5 dakikalık Youtube videoları, 3 saatlik Piero'lu maç analizlerinden çok daha rahat tüketiliyor, 280 karakterlik

tweet'ler ekranda 280 dakikası olan eski futbolculardan daha çok bilgi veriyor. Yurt dışında ise bahsi geçen videoların yanında ülkemizde henüz yayılmamış olan, bir arka plan sesi olduğu için tüketim alışkanlıklarımıza oldukça uygun olan podcast'ler revaçta. Tam da bu noktada, blogger kültüründen yetişme, oyunun hem x'ini g'sini bilen hem de bunları sosyal medyaya uygun şekilde ifade edebilecek yetkinliğe sahip **Uğur Karakullukçu-Emre Özcan** gibi adamları anmak lazım. Yeni çağa doğru adım adım giden spor programcılığının geleceğini bu ve benzer donanımda yorumcular şekillendiriyor.

3 YÜZMEYE BAŞLAYIN

Tam da bu yüzden, bitmeye yüz tutmuş her akım gibi; spora hâkimiyeti zaten sıkıntılı olan eril dilin yeniden ürettiği, bahsettiği sporla ilgili hiçbir şey söylemeyen futbol programları gittikçe çirkinleşmeye başladı. **Beyaz Futbol** gibi programların ekranda tutunmak için attığı taklaların bir sonu gelecekti elbet. Sosyal medyada var olabilmeleri tamamen büyük spor hesapları tarafından anında alıntılanabilecek ve ilgiyi televizyona çekecek laflara bağlı olan ve bunlar dışında numarası olmayan programlar ve figürler, hak ettikleri üzere, yavaş yavaş da olsa, sadece yancılıklarına tutunup, kaybolup gidiyorlar.

Televizyonda bildiğimiz anlamda spor programcılığının sonuna geldik. Romantizmin ve politik doğruculuğun bitişine, post-modernizmin ve hızlı tüketimin çağına hoş geldiniz. **Devir; videoların, podcast'lerin, tweet'lerin, xG'lerin, PER'ların devri. Bob Dylan'ın da dediği gibi: "O zaman yüzmeye başlasanız iyi olacak, yoksa taş gibi batacaksınız, çünkü zaman değişiyor."**

FENERBAHÇE
VE KADROSUNDA
CRUYFF'UN DA OLDUĞU
AVRUPA KARMASI,
2 HAZİRAN 1981'DE
İSTANBUL'DA
KARŞI KARŞIYA
GELDİ. ALİ SAMİ
YEN'DEKİ MAÇIN
NEDENİ
**ATATÜRK'ÜN
100. DOĞUM
YILIYDI...**

MUSTAFA KEMAL'İN ASKERİ CRUYFF

MAÇIN EN ÖNEMLİ YILDIZI OLAN **CRUYFF**, SAKATLIĞI NEDENİYLE 15. DAKİKADA SAHAYI TERK EDER. BU ESNADA BAZI TARAFTARLARCA PROTESTO EDİLİR. HOLLANDALININ MAÇ ÖNCESİ VERDİĞİ DEMEÇ İSE DİKKAT ÇEKİCİDİR:

“ATATÜRK’ÜN ADINA LAYIK BİR OYUN ORTAYA KOYACAĞIM.”

SOLDAN SAĞA AYAKTAKİLER: Organizatör Branko Perovanovic, Tony Currie, Nenad Stojkovic, Vassilev, Onur Kayador, Dragan Pantelic, Sinan Alağaç, Selçuk Yula, Johan Cruyff, İsa Ertürk, Erol Togay, Velimir Zajec.

SOLDAN SAĞA OTURANLAR: Sedat Karaoğlu, İlyas Tüfekçi, Özer Umdü, Bernhard Dietz, Cem Pamiroğlu, Plamen Markov, Volkan Yayın, Fatih Terim, Engin Verel, Mehmet Hacıoğlu, Milan Radovic. (Foto: Mehmet Hacıoğlu arşivi)

KORAY GÜRTAŞ

2 **HAZİRAN** 1981 tarihinde, takviyeli Fenerbahçe ile Türk oyuncuların da yer aldığı Avrupa Karması takımları, **Atatürk'ün doğumunun 100. yılı** münasebetiyle oynanan özel maçta artık tarihe karışan **Ali Sami Yen Stadı**'nda karşı karşıya geldi.

1980 yılında, o dönem Fenerbahçe Dış İlişkiler Koordinatörü olan **Ali Şen**'in **UEFA Başkanı Artemio Franchi** nezdinde yaptığı görüşmelerle startı verilen organizasyon, bir ara UEFA'nın izin vermemesinin gündeme gelmesiyle tehlikeye girse de sorunlar çözüldü ve maç oynandı.

Avrupa Karması'nda gözler **Johan Cruyff**'un üzerindeydi. Hollandalı yıldız, daha önce **Ajax**'ın **Beşiktaş** ve **Fenerbahçe** ile oynadığı Şampiyon Kulüpler Kupası maçları için İstanbul'a gelmişti. Hatta Fenerbahçe seferinde, **Ajax**'ı taşıyan otobüsün Osmanbey'de kaza yapması sonucu araba itmek zorunda bile kalmıştı! **Cruyff**, bu kez İspanya 2.Ligi takımı Levante'de kısa bir süre oynadıktan sonra, sakatlıklarla boğuştuğu bir dönemde İstanbul'daydı. Gazetecilere verdiği "**Atatürk'ün adına layık bir oyun ortaya koyacağım**" beyanatıyla da hayli sempati toplamıştı. Avrupa Karması'nda

öne çıkan diğer oyuncular Alman **Dietz**, İngiliz **Currie** ve Yugoslav kaleci **Pantelic** idi. Aslında **Hansi Müller**, **Krol**, **Cha Bum Kun**, **Pezzey**, **Blokhin** gibi daha şöhretli futbolcuların Avrupa Karması forması giyeceği haberleri basında yer alıyordu. Ancak karşılaşmanın planlanan tarihten kısa bir süre önce riske girmesi sebebiyle kadro beklentilerin altında kaldı. Bu yıldızların yerine Yugoslav ve Bulgar oyuncular geldi.

MUSTAFA DENİZLİ'YE KIRMIZI KART ENGELİ

Teknik direktörlüğünü **Coşkun**

Özari'nin yaptığı Avrupa Karması'ndaki Türk oyuncular ise **Galatasaray**'in kaptanı **Fatih Terim**, o zaman Stuttgart'ta oynayan **İlyas Tüfekçi**, Bursasporlu **Sedat Özden (Sedat 3)**, Beşiktaşlı **Necdet Ergün**, Adanasporlu **Malik Gençalp** ve Rizesporlu **Sinan Turhan**'dı. Altay'ın kaptanı **Mustafa Denizli** de karmaya çağırılan isimler arasındaydı. **Denizli**, maç için İstanbul'a geldi. Ali Sami Yen Stadı'nda mücadeleye çıkmaya hazırlanırken Futbol Federasyonu'ndan **Mustafa Denizli**'nin son lig karşılaşmasında kırmızı kart gördüğü için bu maçta oynayamayacağı tebliği geldi.

Gelelim **Fenerbahçe** cephesine... Sarı-lacivertli takım kâbus gibi bir sezonu geride bırakmış ve averajla ligde kalmıştı. Bu arada organizasyonun mimarı **Ali Şen**, başkanlık koltuğuna oturmuştu. Bu karşılaşma hem anlamı, hem de seyirciyle biraz olsun barışma fırsatı olarak görülmesi nedeniyle ciddiye alınmıştı. Kısa süre önce vefat eden **Friedel Rausch** yönetimindeki **Fenerbahçe**, başta da belirttiğim üzere, takviyeli bir kadroyla sahaya çıktı. Geride kalan sezonda Beşiktaş forması giyen **Özer Umdü**, Anderlecht'te aradığını bulamayan **Engin Verel**, Eskişehirsporlu **Sinan Alağaç**, Zonguldaksporlu **Volkan Yayın** bu maç için sarı-lacivertli formayı giydi. **Ali Şen**, prensip anlaşmasına varılan Galatasaraylı **Erdoğan Arıca**'yı da bu maçta

takımdaydı. Ertesi gün Ankaragücü-Trabzonspor maçı olduğundan kupa ve lig şampiyonlarının oyuncuları bu özel günde yer alamadı.

Kadrolar hakkındaki bilgilerden sonra artık maça geçelim... Avrupa Karması, sahaya **Atatürk**'ün 100. doğum yılı olan dev bir pankartla, Fenerbahçe ise üstünde **Atatürk** portresi olan bir dövizle çıktı. **Emin Tuncalı**, **Ali İrfan Ada** ve **Mehmet Gökman** hakem üçlüsünün yönettiği maç için 18 bin 262 biletli seyirci Ali Sami Yen Stadı'nın tribünlerini doldurmuştu.

CRUYFF PROTESTO EDİLDİ!

Karşılaşmanın 15. dakikasında **Cruyff**, sakatlığı nedeniyle oyundan çıktı ve yerini Bursasporlu **Sedat Özden**'e bıraktı. **Sarı Fare**'yi izlemek için maça gelen bazı futbolseverler bu duruma tepki gösterip Hollandalı yıldızı protesto etti. Bir grup futbolsever ise **Cruyff**'u alkışladı. Seyircilerin memnuniyetsizliğini fark eden **Cruyff**, maçtan sonra sakat olmasına ve doktorların izin vermemesine rağmen Türkiye'ye geldiğini belirtecek ve bir kez daha İstanbul'da Türk futbolseverlerin önüne çıkma sözü verecekti. Maçın ilk golü 25. dakikada Fenerbahçeli **İsa**'dan geldi. Aralık 1980'de Dünya Karması forması giyen ilk Türk oyuncu unvanını alan yıldız futbolcu, Avrupa Karması filelerini havalandırmıştı. İlk yarı 1-0 bitti. **Fenerbahçe** 76. dakikada **Erol**'un penaltı golüyle

SOLDAN SAĞA AYAKTAKİLER:

- Togay Bayatlı
- Mustafa Denizli
- Coşkun Özari
- Sedat Özden
- Organizatör Branko Perovanovic
- Tony Currie
- Antrenör
- Johan Cruyff
- Dragan Pantelic
- Bernhard Dietz
- Vassilev
- Velimir Zajec

oynatmak istemişti, ancak Galatasaray transferin henüz gerçekleşmediğini belirterek, itiraz etti. Ezeli rekabet az da olsa bu maça da yansımıştı. 1981-82 sezonu için anlaşmaya varılan Edirnespor kalecisi **Nurettin Yıldız** da kadrodaydı. Takviye edilen oyuncuların yanında Fenerbahçe'nin kendi futbolcuları **İsa Ertürk**, **Cem Pamiroğlu**, **Onur Kayador**, **Mehmet Hacıoğlu**, **Sedat Karaoğlu**, **Selçuk Yula**, **Erol Togay**, **Mustafa Arabacıbaşı**, **Hasan Yıldız** ve **Suat Akdereli**

farkı ikiye çıkardı. 80. dakikada Avrupa Karması, **Stojkovic** ile penaltı kaçırdı. Maçın son bölümünde **İsa**, bir kez daha sahneye çıktı ve mücadelenin skorunu **3-0** olarak belirledi.

Böylelikle futbol tarihimizin bu enteresan buluşması sona erdi. Bu özel güne dair ilginç notlardan biri ise damatlıklarını İstanbul'dan alan Yugoslav oyuncu **Stojkovic**'in maçtan bir gün sonra ülkesinde evlenmesiydi.

SOLDAN SAĞA OTURANLAR:

- Masör Kubilay Erginbaş
  - Necdet Ergün
  - Sinan Turhan
  - Malik Gençalp
  - Fatih Terim
  - Milan Radovic
  - Nenad Stojkovic
  - Plamen Markov
  - İlyas Tüfekçi
- (Foto: Sinan Turhan arşivi)

FUTBOLDA MİLENYUMUN İLK YILDIZI RONALDINHO

“

"HEP SÖYLÜYORUM. GENÇ YAŞINIZDA SOYUNMA ODASINDA OLMAK KOLAY DEĞİL. RONALDINHO İSE BENİM İÇİN HER ŞEYİ KOLAYLAŞTIRDI. ONUNLA BİRLİKTE OLDUĞUM İÇİN VE BİRÇOK ŞEY PAYLAŞTIĞIM İÇİN ÇOK ŞANSLIYIM. İNANILMAZ BİR İNSAN." **LIONEL MESSI**

”

● **Ronaldinho**, öğrencisi **Messi** ve veliahtı olarak gösterilen **Neymar**'ı sık sık Barcelona'da ziyaret etti.

KORAY DURKAL

BUNDAN 20 yıl kadar önceydi. O zamanlar daha 18 yaşındaydım. Yeşil sahalarda olmasa da menajerlik oyununda bir **Ronaldinho** fırtınası ortalığı kasıp kavuruyordu. Canlı olarak tek bir maçını bile izleme şansımın olmadığı **Ronaldinho**'yu takımıma transfer etmek için kaç kez teklif yaptım inanır hatırlamıyorum bile. **Ronaldinho** da o zamanlar bizim bildiğimiz **Ronaldinho** değildi. Gremio'da forma giyen 19 yaşında bir gençti. Öyle büyük rivayetlere mazhardı ki bir maçta 23 gol attığı bile anlatılıyordu. Bulduğum birkaç **Ronaldinho** videosunun ardından futbol dünyasındaki en favori futbolcum haline geldi.

EL CLASICO'YU DEĞİŞTİRDİ

Bu hikâyenin üzerinden geçen birkaç yılın ardından, şimdilerde **Neymar**'a 222, **Mbappe**'ye 180 milyon Euro ödeyen, Paris Saint Germain **Ronaldinho**'yu transfer etti. **Cobertura (aşirtma), chapeu (şapka) ve passe sem olhar (bakmadan pas) terimleri onunla birlikte hayatlarımızda yer edinmeye başladı.**

Tüm bu büyük şöhrete rağmen Paris yılları **Ronaldinho** için beklentilerin altında kaldı. Ancak Barcelona tüm hikâyeyi yeniden şekillendirdi.

Hikâyenin son cümlelerinin yazıldığının düşünüldüğü zamanlar yerini yepyeni bir önsöze bıraktı.

O yıllarda Real Madrid, İngiliz

“

COBERTURA (AŞIRTMA), CHAPEU (ŞAPKA) VE PASSE SEM OLHAR (BAKMADAN PAS) TERİMLERİ RONALDINHO İLE BİRLİKTE HAYATLARIMIZDA YER EDİNMEYE BAŞLADI.

”

yıldız **David Beckham**'a imza attırırken tüm dünya bu transferi konuşuyordu. **Ronaldinho**'nun attığı imza bu transferin yanında oldukça sönük kaldı. Fakat hiç kimse El Clasico destanının yeniden yazılacağına farkında bile değildi. **Ronaldinho**, ezeli rekabete öyle dokunuşlar yaptı ki Bernabeu Stadı'nda ayakta alkışlanan ilk Barcelonalı futbolcu oldu.

Peki, Chelsea maçında yaptığı kadife vuruşu hatırlayanınız var mı? Ya Brezilya formasıyla İngiltere'nin efsane kalecisi **David Seaman**'a attığı unutulmaz golü. Sanatıyla zekasını harmanladığı baraj altından

attığı frikik golleri daha dün gibi aklımda. Sanırım Rönesans döneminde yaşasaydı **Leonardo Da Vinci** bile ona hayran

olurdu.

O bir ilham kaynağı, o topun da bir ruhu olduğunu düşünmemizi sağlayan bir sanatçı, o imkânsız diye düşündüklerimizi sıradanlaştıran bir virtüöz...

O, dünya futbolunda **Messi-Ronaldo** rekabetinin doğuşuna neden olan adam...

HERKES ONU ARADI

Evet, yanlış okumadınız. Dünyanın en iyi iki futbolcusunun bu denli kusursuz olmasının sebebidir **Ronaldinho**. **Messi** onun ellerinde büyümüştür. Ona ilk asisti yapıp, ilk gol sevincini paylaşan da yine odur.

Messi, "Hep söylüyorum. Soyunma odasına girdiğim ilk andan itibaren **Ronaldinho** beni çok iyi karşıladı ve destek oldu. Genç yaşımda soyunma odasında olmak kolay değil. **Ronaldinho** ise benim için her şeyi kolaylaştırdı. Onunla birlikte olduğum için ve birçok şey paylaştığım için çok şanslıyım. **İnanılmaz bir insan.**" sözleriyle Brezilyalı yıldız olmadan bu seviyelere geleceğini her zaman dile getirdi.

Sadece **Messi** mi? **Cristiano**

Ronaldo'nun bile bakmadan pasını taklit etmeye çalıştığı, 'onun gibisi bir daha gelmez' dediği ilham kaynağıdır **Ronaldinho**. Yine **Ronaldo**'nun sıkça denediği Flip Flap çalımını **Ronaldinho**'nun ustalık eserlerindendir. Bugün her ikisinin topa dokunuşlarındaki zarafette **Ronaldinho**'dan esintiler görmemiz bundandır.

Real Madrid'in **Robinho**'yu transfer ettiği zamanlara ne demeli. Bugün yolu Sivas'a düşen **Robinho**'dan bahsediyorum. Bernabeu'dan alkışlarla ayrılan **Ronaldinho**'nun bir benzerini bulma arayışının sonucu oldu. Sirtında çok büyük bir yükü vardı. O ahenk, estetik, dokunuş yoktu kramponlarında.

OLMADI, OLDURAMADI...

Şimdilerde gözler **Neymar**'ın üzerinde. Belki de attığı çalım-lardan vuruş stiline kadar ona en çok benzeyen isim **Neymar**'dan başkası değil. Onu taklit ederek büyümesi kadar **Messi** ile yıllarca yan yana top koşturması bile **Ronaldinho** gizemini çözmek isteyen **Neymar**'ın öyküsünde özel bir yer tutar. **Neymar**'ın yaptıklarını düşündükçe kafamdaki sorular da artıyor.

Ronaldinho'nun yarım bıraktığı mirası tamamlamak için Paris Saint Germain'e imza atması olabilir mi? Hatta o formayla Anderlecht'e karşı barajın altından attığı frikik golü o mirasa sahip çıktığının bir işareti miydi?

Yazılarına hayran olduğum **Simon Kuper** ile belki de tek ters düşme nedenim olan **Ronaldinho** bugün 38 yaşında futbola veda etti. **Kuper**'e göre bir kaybeden olan **Ronaldinho** bana göre ise modern futbolu bu kadar çok sevmemizin vücut bulmuş halidir.

KAZANDIĞI KUPALARI

- 1** Dünya Kupası
- 1** Şampiyonlar Ligi
- 2** La Liga
- 2** İspanya Süper Kupa
- 1** Serie A
- 1** Copa Libertadores
- 1** Copa America
- 1** Konfederasyon Kupası

BAŞARILARI

- 2** Ballon d'Or
- 1** Avrupa'da Yılın Futbolcusu

KARİYERİ

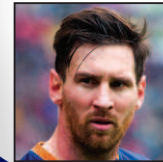
KULÜP	MAÇ	GOL	ASİST
Barcelona	198	91	52
AC Milan	95	26	29
Atletico MG	73	24	26
PSG	69	22	-
Flamengo	44	19	13
Queretaro	27	8	6
Fluminense	7	-	-

● **GUARDIOLA:** **Ronaldinho**, Barcelona'da muhteşem işler yaptı. **Messi** ortaya çıkana kadar **Ronaldinho** gibi bir futbolcu görmemiştik.

● **MOURINHO:** Hayallerimden biri **Ronaldinho**'yu çalıştırmaktı. Bu her zaman sahip olacağım olağanüstü bir rüya.

● **MESSİ:** "Ronaldo mu yoksa sen mi diye soranlara, **Ronaldinho**'nun hala hayatta olduğunu söyleyip konuyu kapatıyorum."

● Gerçek adı **Ronaldo de Assis Moreira**'dir. **Ronaldinho** lakabının sebebi ise o sıralar Inter'de forma giyen **Ronaldo**'nun hayranı olmasıdır. **Ronaldinho**, Portekizce'de "Küçük Ronaldo" anlamına gelir.

● 2004'te **Pele**, **Ronaldinho**'yu yaşayan en büyük futbolcular listesine almıştır.

● Kariyerinin zirvesindeki **Ronaldinho**, annesinin kanser olması üzerine bir nevi futbol hayatını bitirir ve ülkesi Brezilya'ya döner.

52

YILLIK İNGİLİZ 'MASTÜRBASYONU'

“ İNGİLİZLER İÇİN FUTBOL ‘SERT ADAM’LARIN OYNADIĞI BİR OYUNDUR. BU YÜZDEN 19. YÜZYIL İNGİLTHERESİ’NDE GENÇLER MASTÜRBASYONDAN UZAK TUTULMAK İÇİN FUTBOL OYNAMAYA TEŞVİK EDİLMİŞTİR! ”

|| KENAN BAŞARAN ||

GUARDIOLA'nın City'de 'post Cruyff' dönemine geçirdiği söylenen 'Total Futbol'un arazinin düzlüğü ve sınırlı olmasıyla bir ilgisi var mı? **David Winner**, 'Harika Portakal' isimli muhteşem kitabında Total Futbol ile mimari arasında bir ilişki olduğuna beni ikna etti.

Winner, Hollanda mimarisinin düz ve sınırlı arazinin verimli kullanılmasını şart koştuğunu belirtirken, bunun futboluna da yansıdığını tartışıyor kitabında. Özünde Total Futbol da alanı iyi parselleyip, verimli kullanmayı esas alıyor.

Winner'in Hollanda arazisi, mimarisi ve futbolu arasında kurduğu ilişki bana heyecan verdiği gibi Türkiye futbolu üzerine de bu açıdan düşünmeye sevk etti. Hani bizim futbolumuzu bir şeye benzetmeye kalksam acaba nasıl bir örnek bulabilirdim?

Ve bulduğum cevap şu: İstanbul...

Madem ki Türkiye futbolu için en geçerli benzetme 'kaos futbolu', o halde bu kavramın mimari olarak karşılığı da İstanbul'dur...

Esasen **Mithat Cemal Kuntay**'a gönderme yaparak söylersem, ortada 'Üç İstanbul' var. Bir yanda ayakta kalan tarihi mekânlarıyla eskisi, diğer yanda köyden kente göç dalgasının yarattığı melez ve son olarak da bugün her ikisini de gölgede bırakan gökdelen İstanbul...

GÖKDELEN VE DİKİNE FUTBOL

Gecekondu'dan gökdelen'e geçişi; yani 'dikine yapılaşma'yı, 'dikine futbol'un rağbet gördüğü 'günümüz futbolu'nda iyimser bir işaret olarak görebilir miyiz(!)...

Tezatlık dedim. Evet bu topraklarda 90 dakikalık maçta hareketin de en güzeli ve en çirkinine şahitlik edebiliriz. Tıpkı Kadıköy'den

WAYNE ROONEY

GEORGE BEST

WALTER SCOTT

vapurla Sirkeci'ye geçip oradan da bir otobüsle Bağcılar istikametine gittiğinizde görebileceğiniz mimari güzellik ve çirkinlikler gibi. Neyse, cesaretimi toplarsam ben de **'İstanbul ve Türkiye futbolu'** arasında ilişki kuran bir kitap yazabilirim. Böylece **Winner**'in kitabına önsöz yazan **Güneş Duru**'nun bu yönde verdiği **'ödev'**i yapmaya da bir nevi talip oldum!

SEKS VE İNGİLİZ FUTBOLU

Şimdi bu yazının konusu olan **Winner**'in bir diğer kitabı olan **'Köklere'** dönelim...

Winner, **'İngiliz Futbolu'nun Yakın Tarihi'** alt başlığı taşıyan kitapta yine bir spor yazarını kışkırtan bir iş çıkarmış.

Seks, çizgi romanlar ve sinema başta olmak üzere, birçok mevzuyla İngiliz futbolu arasındaki ilişkileri, dediğim gibi, kışkırtacak bağlantılarla kaleme almış.

Kuşkusuz en çarpıcı kısmı **'Seksi Futbol'** başlığını taşıyan bölüm. Ben de bu bölümden aldığım notları paylaşmak istiyorum.

Genel anlamda İngiliz futbolu demek **'sertlik'** demek. Yani futbol, **'sert adamlar'**ın oynadığı bir oyundur.

Futbolda kaval kemiğine vurulmasının yasaklanmasını hazmedemeyenler bu yüzden ki rugby'e yönelmişlerdir.

Sir **Walter Scott**'un The Talisman kitabında kılıcıyla ipek bir mendili jilet gibi ikiye bölen **Selahaddin Eyyübi**'ye karşılık olarak Aslan Yüreklili **Richard** ise devasa palasıyla tek vuruşta bir demir çubuğu ortadan ikiye bölmüştür.

Richard, **Eyyübi**'nin estetiğinden etkilense de **"Biz marifetle yapamadığımızı kuvvetle yaparız"** demistir.

Winner da bu sözün **'İngiliz futbol kafası'**nı çok iyi tarif ettiğini söylüyor.

'Sertlik' ve hep **'sert kalma'**, özellikle **Victoria** döneminde İngilizlerin yaşam şiarıdır. O halde sertliğe halel gelmemelidir! Peki ne yapılmalıdır? Yasadışı cinsellikten, hele hele ki mastürbasyondan uzak durulmalıdır.

Öyle ki mastürbasyon, Victoria İngilteresi'nde eşcinsellikten daha 'tehlikeli' bulunuyor. İngiliz erkeğinin, mastürbasyondan uzak ve sert kalabilmesinin en iyi yollarından biri de spordur. Özelden de bu futboldur. İnsanları

sakat bırakacağına inanılan **'en büyük günah'** olan mastürbasyondan koruyacak yeni araç futboldur.

FAHİŞE KOVALAYAN BAŞBAKAN

Dönemin başbakanı **William Ewart Gladstone** bile geceleri sokağa çıkıp fahişelerle seksin günahlarını anlatıp imana çağırıyordu. Bu görüşmelerden duyduğu suçluluk nedeniyle de eve döner dönmez kendi kanını akitana kadar kırbaçlatmış, sayın başbakan!

Tarihçi **Katy Mullin**, mastürbasyon paniği için şunları dillendiriyor: **"Tüm takım sporları, özellikle de futbol, bu durumun panzehiri olarak icat edilmişti. Bencilliği durduracak şey buydu."**

Winner, 1900'de özel okullardan uzaklaştırılan tüm oğlan çocuklarının mastürbasyon zanlısı olduğunun altını çiziyor.

1901 tarihli yazıda **E.A.C Thomson** da futbol ve erkeklik arasındaki ilişkiyi ilan ediyor:

"Futboldan daha erkeksi bir spor yoktur. Futbol yürek, serinkanlılık ve dayanıklılık gerektirmesiyle tam İngiliz işidir. Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur. Bu da ancak sağlıklı egzersizler yaparak ve efemine huylardan kaçınılarak mümkündür."

James Wookey, mastürbasyonu günah saydığı ve gençleri Tanrı'ya sığınmaya çağırdığı **'Enkaz İnsanlar'** kitabıyla 150 bin satışa ulaşırken, İngiliz bakan **F.B. Meyer** de askerlerine mastürbasyona tenezzül etmemeleri için **"Bisiklet sürün, haftada bir kriket, futbol, tenis oynayın. Bunu Tanrı aşkına yapın"** diyerek, yalvarır!

İngilizlerin mastürbasyon takıntısı ağırlıkla **Freud** öncesi. Lakin **Freud** sonrası da 'sertlik'lerin korurlar. **Winner**, **Rodney**

Marsh, **Peter Osgood**, **Charlie George**, **Alan Hudson**, **Tony Currie**, **Stan Bowles** ve **Frank Worthington** gibi **'kafasına göre'** takılan yetenekli ve yaratıcı futbolculardan milli takımın yararlanmadığını vurgular. Çünkü, bu **'seksi futbolcular'**, **Alf Ramsey** ve **Don Revie** gibi seçiciler tarafından **'cüzamı'** olarak görülüyor neredeyse. 66 şampiyonluğu sonrasında bir daha Dünya Kupası'nı kaldıramamasının belki de en temel nedeni kadroların bu **'serkeş hazırcılar'**dan ziyade, genelde **'sert adamlar'**dan seçilmiş olmasıdır.

İngiliz futbolunun en büyük ikonlarından İrlandalı **George Best** için taraftarların yaptığı şu tezahürata bakar mısınız:

"George Best süperstar

Kadın gibi yürür

Sütyen takar"...

O İngilizler ki yakın zamanda da benzer biçimde **David Beckham**'a sataşır. Çene yapısı başta olmak üzere, sevdikleri sert görünümüne birebir uyan **Wayne Rooney**'i idol yaparken, **'futbolu kadınsılaştıran heteroseksüel eşcinsel poster çocuğu'** **Beckham**'ın tacı alınır!

Şu tanıma da bakın: 'Heteroseksüel eşcinsel'!...

Mastürbasyona bu kadar takık İngilizler, 52 yıl boyunca 1966 Dünya Kupası şampiyonluğuyla yatıp kalktılar. O gün kazandıkları için hep bir sonraki kupanın da doğal favorisi olarak gördüler kendilerini.

İronik bir şekilde, 52 senedir sporda en çok korktukları şeyi yaptılar: Mastürbasyon!

Ama artık İngiliz fut-

bolu **'sert İngilizler'**in insafsızlığının hâkimiyetinde değil. Neyse ki oynattıkları futbolla adeta cinsel bir haz da yaşatan **Guardiola**, **Conte**, **Klopp** gibi 'hazcılar' var. 2017'de İngilizler gençlerde üç dünya şampiyonluğu yaşadı. Bu 'mastürbasyon'un sonu mu; yani 2018 Dünya Kupası şampiyonluğu için bir işaret mi?

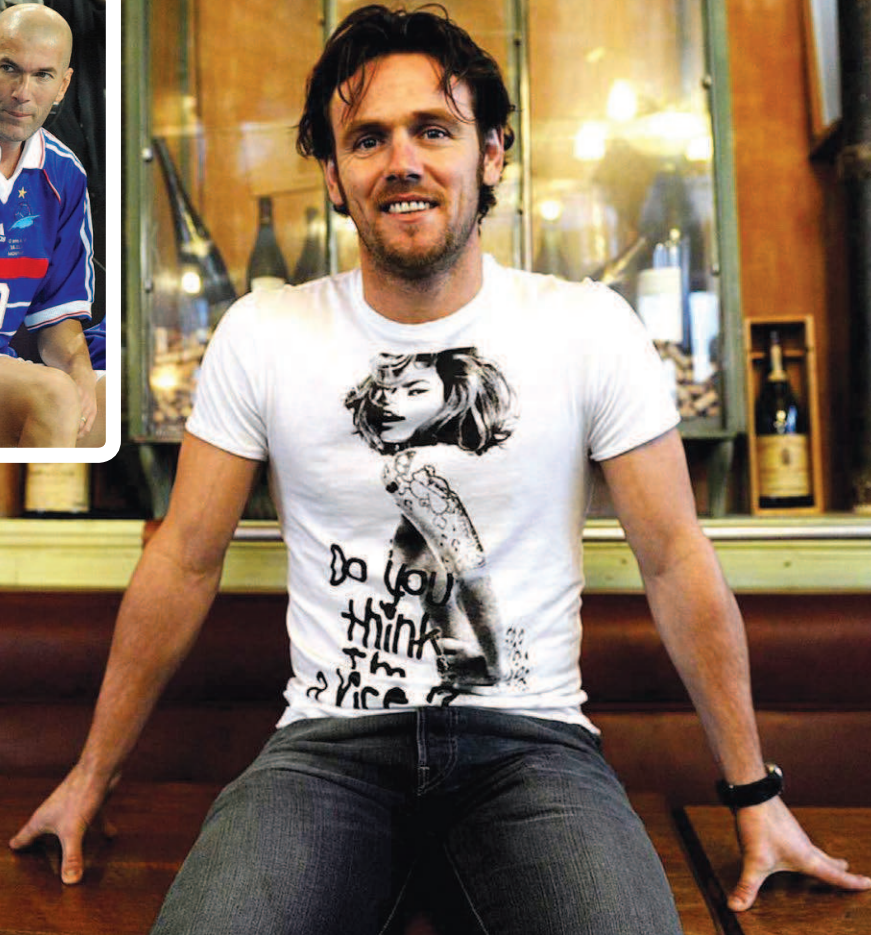
MASTÜRBASYONU EŞCİNSELLİKTEN DAHA KORKUTUCU BULAN İNGİLİZLER, 1966 DÜNYA KUPASI ŞAMPİYONLUĞUNDAN BU YANA BİR NEVİ 'SPORTİF MASTÜRBASYON' YAPIYORLAR. ÇÜNKÜ HEP FAVORİLER!

STEVE SAVIDAN'ın Külkedisi öyküsü

ÇÖPÇÜLÜKTEN FRANSA

MİLLİ TAKIMI'NA

UĞUR MELEKE

31 YAŞINDA FRANSA MİLLİ TAKIMI FORMASINI GİYDİ. MONACO İLE 5 MİLYON EURO'YA ANLAŞTI. ANCAK İMZA ÖNCESİ GİTTİĞİ SAĞLIK KONTROLÜNDE KONULAN **"KALBİNDE RİTİM PROBLEMİ VAR"** TANISIYLA YIKILDI. FUTBOLU BIRAKTI...

SIKÇA bana hangi takımın taraf-tarı olduğumu sorarlar. Ben de kendime bazen aynı soruyu soruyorum aslında; yahu gerçekten de izlediğim herhangi bir takım, kalbimde ekstra bir kıpırtı yaratıyor mu diye... Cevabım, hayır... Futbol izlerken beni esas heyecanlandıran takımlar değil, oyuncular oluyor daha çok. Şu sıralar 40'inci doğum gününü kutlama-ya hazırlanan emekli Fransız forvet **Steve Savidan**, beni heyecanlandıran adamların başında geliyordu. Onu ilk kez yaklaşık 10 yıl önce, **Valenciennes** gibi mütevazı bir kulüple Ligue 1'de kalma yarışı yaparken fark ettim; o sıralar editörlüğünü yaptığım ekte de sık sık yer verirdim **Savidan**'ın öyküsüne.

BİR ZINEDINE ZIDANE DEĞİLDİ

1978 Angers doğumlu **Steve**, futbola çok geç başlamıştı, ama herkes gibi onun da hayali Fransa Ligi'nde büyük takımlarda oynamak, hatta bir-iki kere de olsa milli formayı giymekti. Lakin genç **Steve**, **Zidane** ya da **Henry** gibi özel bir yetenek değildi; 1998'de başlayan futbol hayatı, çoğunlukla ikinci ve üçüncü lig takımlarında geçti. Doğup büyüdüğü kentin takımı Angers'te iki yıl oynadıktan sonra **Chateauroux**'nun dikkatini çekti, ama burada 20 maça çıkıp 3 gol atabildi ve Ajaccio'ya satıldı.

Savidan'ın Ajaccio'da da kaderi değişmedi, çok kötü bir sezon daha geçirdi ve futbola başladığı Angers'e geri döndü. 2002-2003'te Angers'ten Beauvais'ye geçti, oynadığı 24 maçta bir gol dahi atamayınca soluğu Angoulême'de aldı. Artık 26 yaşına gelmişti, üçüncü ligiden yukarı çıkamamış, futboldan geçimini sağlaması da mümkün olmamıştı. İdmandan önce çöp toplayarak, geceleri de barmenlik yaparak hayatını kazanıyordu. Kariyerindeki dönüm noktasıysa, 2004'te Valenciennes'e yaptığı bedava transferdi.

PARA DEĞİL, SAYGINLIK

Valenciennes de diğerlerinden farksızdı, o da bir üçüncü lig takımıydı. **Savidan** bu işten yine para kazanamamıştı, ama burada daha önemli bir şeyi kazanacaktı genç Fransız adam: Saygınlığını... 27 yaşındaki futbol emekçisi Steve, 2004-

2005 sezonunu üçüncü lig gol kralı olarak tamamladı. 2005-2006 sezonu da **Savidan** için harika geçti, 28 yaşında bu kez de kariyerine ikinci lig gol krallığını ekledi. Kaydettiği 16 gol **Valenciennes**'i şampiyon yaptı ve ismi **Marsilya** ile şike hadisesine karışan ve 1993'te amatör kümeye düşürülen bu şanssız kulüp 15 yıl aradan sonra Ligue 1'e geri döndü.

2006-2007'de, 28 yaşında hayatında ilk kez 1. ligue tanışan **Savidan**, buraya da yabancılık çekmedi, sezonu 13 golle **Pauleta**'nın ardından krallıkla ikinci sırada tamamladı. Eğer Şubat'ta **Pauleta**'nın 4 gol önünde lider götürdüğü krallık yarışını birinci sırada bitirebilseydi, Fransa futbol tarihinde her 3 ligi peş peşe kral tamamlayan tek oyuncu olacaktı. Artık şeytanın bacağına kırmış gibiydi **Savidan**... Ligue 1'de 4 gol birden attığı **Fabian Barthez**'in formasının duvarında asılı olduğu bir evi vardı artık... Daha önce barmenlik yaptığı restoranın patronu bile olmuştu. Restoranın ismini de K9 (Karısının ismi **Karen** ve forma numarası 9) koymuştu.

31 YAŞINDA MİLLİ FORMAYI GÖRDÜ

2008 ve 2009 da onun için harika geçti, iki sezonda Valenciennes ve Caen'de toplam 27 gol attı. Kasım 2008'de, 31 yaşında Uruguay önünde 18 dakikalığına milli formayı da sırtına geçirdi. Temmuz 2009'da bir rüyası daha gerçek oldu, **Monaco**, 5 milyon Euro'ya onu Caen'den transfer etti. 27 yaşında üçüncü ligde çöpcülük yaparak hayatını kazanan bu adam, 31'inde **Monaco**'nun 5 milyon Euro ödediği bir milli futbolcuydu artık...

Eğer **Monaco**'da 2009-2010 sezonunu da başarıyla geçirirse muhtemelen milli takımın da Dünya Kupası 2010 kadrosunda yer almak için büyük bir adım atacaktı **Steve**. 26 yaşında üçüncü ligde oynayan bir barmenken, 31 yaşında Monaco'nun milli santrforu olma yolundaydı ki... Sadece birkaç gün içinde, rüzgâr bir kez daha yön değiştirdi **Savidan**'ın hayatında... Büyük bir heyecanla gittiği **Monaco**'da rutin sağlık kontrolüne girdi, ama hiç ummadığı bir sonuçla karşılaştı: Kalbinde ritim problemi vardı. Büyük bir kulübün formasını giymeyi çok istiyordu, ama olmadı.

Sağlık kontrolünden kısa bir süre sonra, Angers doğumlu sporcu, barmen ve

çöpcü **Steve Savidan**, Temmuz 2009'da, 31 yaşında futbolu bıraktığını açıkladı.

Hayatında sadece 3 yıl birinci ligde oynama şansı bulabilen, 1 kez de milli olan **Savidan**, bugün 40 yaşında... Fransa Federasyonu'nun futbolu ülkenin en ücra noktalarına götürmesi projesine elçilik yapıyor. Bugünün gençlerinin rahatlıkla spor yapması için onun yaşadığı zorlukları yaşamaması umuduyla çalışıyor. Kim bilir, belki o da Angers'de ya da Valenciennes'te bir yerlerde yeni **Steve**'ler bulup kazandıracak dünya futboluna...

“

İDMAN
ÖNCESİ ÇÖP
TOPLAYARAK
GECELERİ DE
BARMENLİK
YAPIYORDU.
2004'TE
VALENCIENNES'E
BEDAVA
TRANSFER
OLARAK KADERİNİ
DEĞİŞTİRDİ.

”

“

FUTBOLA
ÇOK GEÇ BAŞLADI.
ÖNCE
3. LİG SONRA DA
2. LİGDE GOL
KRALI OLDU.
1. LİGDE
KRALLIĞI KIL PAYI
KAÇIRDI.
YOKSA
FRANSA'DA
ÜÇ LİGDE KRAL
OLAN TEK FUTBOLCU
OLACAKTI.

”

“ LIVERPOOL EFSANESİNİ YARATAN ADAM OLARAK TARİHE GEÇEN BILL SHANKLY, BİR MADEN İŞÇİSİ OLARAK HAYATA ATILDI. ‘İNSANİ SOSYALİZM’ DÜŞÜNCESİNE İNANAN BİRİYDİ. AMA O YİNE DE SİYASETTEN KAÇIP, FUTBOLA SİĞİNDİ. ”

“ SIRADAN BİR TAKIM OLAN LIVERPOOL’U BAŞTAN AŞAĞI DEĞİŞTİRDİ. DEĞİŞİMİN İLK AYAĞI, YAPISAL DEĞİL, ZİHİNSEL Dİ. GLENBUCK’TAKİ MADENCİLİK GÜNLERİNDE ALDIĞI DERSLERİ FUTBOL SAHASINA VE İNSAN İLİŞKİLERİNE AKTARDI. ”

Yerin ALTINDAN gelen adam: **BILL SHANKLY**

EMRE KIZILKAYA

MİLYONLARI bir topun peşinden sürükleyen gelmiş geçmiş en popüler spor olan futbolun tarihinde tek bir isim zikredecek

olsak, bu hiç kuşkusuz efsanevi İskoç teknik direktör **Bill Shankly** olurdu. Geçtiğimiz yılın Avrupa ligi şampiyonu Liverpool'u, 60'lı yıllarda sıradan bir kasaba takımı olarak alıp dünyanın zirvesine çıkaran **Shankly**, maden işçisi olarak başladığı hayatında, futbol dehası ve karizması sayesinde **'Sir'** unvanını kazanacak kadar büyük başarılarla ulaşmıştı. Liverpool denince bugün akla hemen iki isim geliyor: **Beatles** ve **Shankly**.

İngiltere'de 1959'da vasat bir takımın yönetimini devralıp 1974'e kadar bırakmayan çılgın bir İskoç, kendine özgü tarzıyla dünya futbol tarihini değiştirerek Liverpool'u bir efsane haline getirdi. Bu İskoç, sevenleri tarafından **'Shanks'** olarak tanınan **Bill Shankly**'den başkası değil.

Tam adıyla **William Shankly**, 2 Eylül 1913'te İskoçya'nın Glenbuck Köyü'nde doğdu. O dönemde, madencilikle geçimini sağlayan küçük köylerden oluşan Ayrshire bölgesinde yer alan Glenbuck'ta hayat zordu. **Küçük Bill**, ailenin geçimini sağlamakta güçlük çeken babasına yardım etmek üzere 14 yaşında bir madende çalışmaya başladı. Burada paydos düdüğü çaldıktan sonra vardiya arkadaşlarıyla sık sık futbol oynardı.

Ama İşçi Partisi'nin kurucularından **Keir Hardie**'nin de bu bölgedeki madenlerden çıkarak politikaya atıldığını bilen çevresi, **Shankly**'nin insanları ikna yeteneği ve motivasyon gücünü gördükçe, onun da bu yönde ilerleyeceğini düşünür olmuştu. Her ne kadar **'insani bir sosyalizm'** idealine yürekten inansa da, **Shankly** politikanın doğru cevap

olduğunu asla düşünmedi.

POLİTİKADAN KAÇIŞ: FUTBOL

Glenbuck'ta politikanın dışında, bir hayat iksiri olarak görülen tek kaçış alanı vardı: Futbol. **Shankly** de 19 yaşına geldiğinde, dört kardeşi ve 49 köylüsü gibi profesyonel futbol oynamaya karar verdi. 1932'de Carlisle United ile sözleşme imzaladı. O yıl gösterdiği başarı sonucu, İngiltere'nin ilk namağlup şampiyonu

başarıları onu Ada'nın kuzeyinde birçok kulübe, Grimsby, Workington ve sonunda Huddersfield'e taşıdı. Bu kulüpte daha sonra 110.000 sterline Manchester United'a transfer olarak İngiliz futboluna damga vuracak **Dennis Law**'ı henüz 16 yaşında keşfederek sürekli forma verdi. **Law**, United kariyerinde 236 gol atmasının yanında, daha sonra transfer olduğu Manchester City formasıyla aynı United'a kaydettiği sayıyla bu takımın küme düşmesine de neden olacaktı. **Shankly**'nin, tanınmamış kulüpleri futbola yeni

yıldızlar kazandıran parlak takımlar haline getirdiği bu dönemde sürekli ekip değiştirmiş olmasının altında, biraz da başarıya olan açlık ve inancı yatıyordu.

Gittiği her kulüpte belirli bir süre sonra yönetimlerle kavga ediyordu. Çünkü hiçbir yöneticinin, kendisini takıma onun kadar adamadığını görüyordu. Carlisle ve Grimsby'den, kulübün istikrar yolunda gerekli kararlılığı göstermediği gerekçe-

siyle istifa etmişti. Bu dönemde az, ama öz başarılarıyla iyice adını duyuran **Shankly**'nin serzenişleri, önemli birinin kulağına gitti.

GORDON MILNE İLK TRANSFERLERİNDENDİ

Liverpool futbol kulübünün başkanı **T.V Williams**, **Shankly**'nin başarı için duyduğu hırs ve coşkunun tam da aradıkları özellikler olduğunu inanıyordu. 1951'de,

kırmızı beyazlılar teknik direktör ararken **Shankly**'nin adı ilk kez ciddi olarak zikredilmiş, ancak tecrübesiz olduğu gerekçesiyle onu alma cesareti sergilene-memişti. Bundan 8 yıl

Preston North End'e transfer oldu.

Burada 1938'de takımıyla Federasyon Kupası finaline çıkacak, bir yıl sonra aynı kupayı almayı başaracaktı. İskoç milli takımında 7 kez forma giydikten sonra, 1939'da İkinci Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla kariyeri en parlak döneminde durakladı. Savaş bitip, yeniden futbola döndüğünde 8 yıl geçmiş, **Shankly** 33 yaşına gelmişti. Futbola doyamadan oyunculuk günlerinin sonuna geldiğini anlatan **Shankly**, aşık olduğu bu oyunu farklı bir mevkide sürdürme kararı aldı: Teknik direktör olacaktı.

Profesyonel menajerlik kariyeri, bir zamanlar formasını terlettiği Carlisle United'da başladı. Art arda kazandığı

sonra, 1959'da, bu kez ismi parlayan Shankly iken, önceki beş şampiyonluğuna rağmen Liverpool ikinci lige düşmüş ve sıradan bir takım haline gelmişti. Başkan **Williams, Shankly**'i başa getirmek için tam zamanı olduğuna karar verdi. İngiltere'nin en büyük işçi kentlerinden Liverpool, kendi ruhuna uygun bir hocaya sahip olacaktı. Liverpool FC, liman işçileri tarafından kurulan bir takımdı, **Shankly** ise eski bir maden işçisiydi. Sonunda, 1959 yılının aralık ayında bu ideal evlilik gerçekleşti ve **Shankly** resmen Liverpool teknik direktörü oldu.

İskoç menajer tam anlamıyla enkaz devralmıştı. Yeni takımının, çoğu işe yaramaz futbolculardan oluşan geniş ve hantal bir kadrosu, tel tel dökülen bir stadı, içler acısı halde antrenman tesisleri vardı. Tek avantajı, teknik yönetiminde **Bob Paisley, Joe Fagan** ve **Reuben Bennett** gibi tecrübeli ve yetenekli isimlere sahip olmasıydı. **Shankly**'nin katılımlıyla bu isimler aradıkları katalizörü buldular. Sıkı bir çalışma ve hem takım, hem de kulüp yapısında gidilen yeniden yapılanma sonucunda başarı yavaş yavaş, ama sağlam adımlarla geldi. Kulübün stadı Anfield, değişim rüzgârlarıyla birlikte hızla dolmaya, her hafta 40.000 kişiyi tribünlere çekmeye başladı.

Melwood'daki antrenman tesisleri yenilenerek modern bir görünüme kavuşturuldu ve dünyanın en iyi idman merkezlerinden biri haline geldi. 1962 yılında şampiyon olarak 1. Lig'e çıkma hakkı kazandılar. Bir dönem Beşiktaş'ı başarıdan başarıya koşturan **Gordon Milne, Shankly**'nin ilk transferlerinden biriydi. **Shankly**, Wigan Athletic'ten aldığı **Milne**'i orta sahanın değişmez oyuncusu yapmış ve 1966 Dünya Kupası kadrosuna çağrılmasını sağlamıştı.

LIVEPOOL TUTUNAMAZ DİYORLARDI

İnsanlar Liverpool'un güçlü takımlarla mücadele edeceği bu ligde tutunamayacağını düşünüyorlardı. **Shankly**, ilk yıl geleceğin iskeletini hazırlarken, takımı ligde tutmakla yetindi. Kentin daha çok taraftara sahip olan, daha ünlü takımı Everton'ın elinden bu unvanları alması gerektiğini biliyordu. 1964'te Liverpool'u şampiyon yaptığında, bu amacının ilk meyvelerini almaya başladı. 1. Lig'e çıktıktan sadece

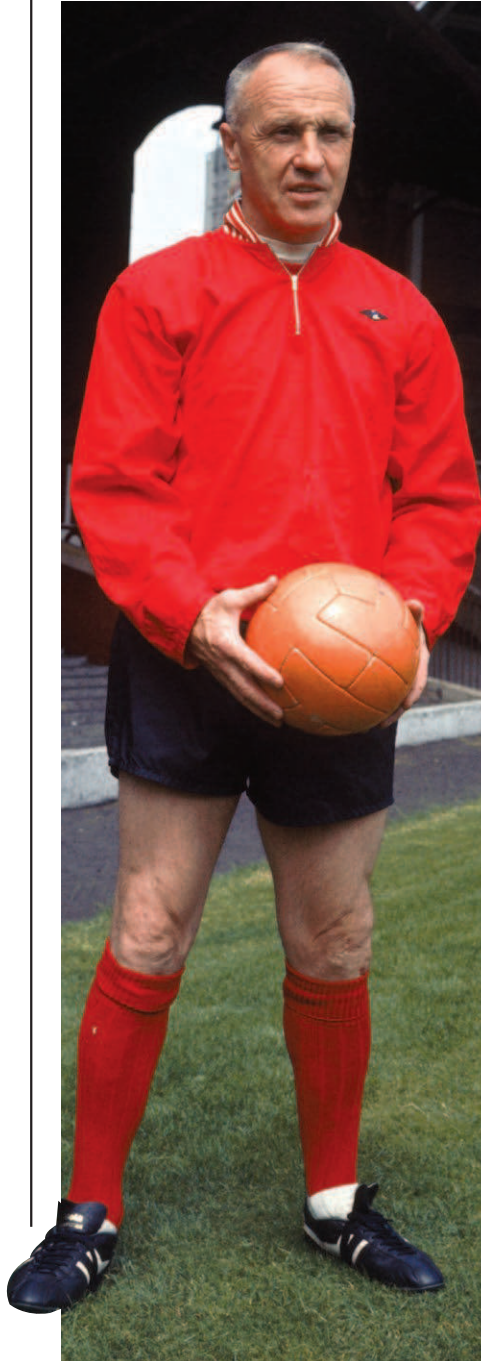
“

Hayata bakışını Liverpool ile birlikte sahaya da yansıtmaya çalışıyor ve şöyle diyordu: “Ben bir halk adamıyım. Halktan daha önemli hiçbir şey yoktur.”

”

2 yıl sonra takımını şampiyon yaparak bir ilke imza atan İskoç'un başarısı Everton taraftarlarını da etkilemişti.

Shankly, kulübü de, takımı da baştan aşağı değiştirdi. Değişimin ilk ayağı, yapısal değil, zihinsel. Glenbuck'taki maddencilik günlerinde aldığı dersleri futbol sahasına ve insan ilişkilerine aktardı. Ma-

denin girişindeki toprak sahada yaptıkları maçlarda, çamurdan adım atılmayacak hale gelen sahada top sürmek imkânsızlaştığı için, bol bol kısa pas vererek oynamak zorunda kalırlardı. En etkili oyunun bu şekilde oynanabileceğini düşünen **Shankly**, Liverpool'un da ayağa kısa paslar yapan, sürekli hareket eden ve olabildiğince basit oynayan bir takım olmasını sağladı. Öte yandan tandem olarak adlandırılan dörtlü çizgi defansı dünyaya ilk kez tanıtan teknik adam da **Shankly**'di. 1965 yılında Federasyon Kupası'nı ilk kez kazandıklarında, bu taktik anlayışının tüm Avrupa'da taklitleri türemeye başlamıştı.

Ama **Shankly**, kuru, soğuk ve şablon gibi taktikler üreterek başarı arayacak biri değildi. Kâğıt üzerinde mantıklı duran yaklaşımlar, hayat görüşünü sahaya yansıtmak isteyen samimi ve derin bir futbol felsefesi üzerinde temellenmişti. “Ben bir halk adamıyım” diyordu,

“Halktan daha önemli hiçbir şey yoktur.”

Emekçi geçmişinden hiçbir zaman uzaklaşmayarak, oyuncularının da sosyal bir bilinç ve ahlak geliştirmesini sağladı. Eğer bir oyuncu kötü oynuyorsa, bir başka arkadaşı onun açığını kapamalıydı. Tıpkı madende çalışan bir meslektaşınıza veya komşunuza yapmanız gerektiği gibi... Takımın geleceği, bireylerin geleceğinden önemliydi.

Anfield'i dolduran Liverpool taraftarı da bu dayanışmacı anlayışa hayran oldu. Genellikle liman işçilerinden oluşan en fanatik taraftarların yer aldığı Kop adlı kale arkası tribün, soyunma odalarından sahaya çıkan tünelin kapısı üzerine “**This is Anfield**” (**Burası Anfield**) yazdırın **Shankly**'ye adeta aşığı. **Shankly** de Kop tribününü maç içinde zaman zaman bir amigo gibi yönetir, bileğinin tek hareketiyle tüm statta ses seda kesilir, atkısını hafifçe sallamasıyla yeniden yer yerinden oynardı. İskoç teknik adam, taraftarın neler hissettiğini bilir, takımın başarısının onlar için nasıl bir gurur kaynağı olduğunu anlardı.

Bir defasında, Anfield Stadı'nda şampiyonluk turu atarken, parmaklıklar arkasından bir genç kendisine bir Liverpool atkısı atmış, ancak kırmızı-beyazlı yün kaşkol hemen önünde yere düşmüştü. Bunun üzerine teknik adam ve futbolcuları korumakla görevli bir polis, atkayı tekmeleyerek kenara atmak istedi. Ancak bunu gören **Shankly**, “Bu

senin için sadece bir atkı olabilir, ama o çocuk için hayatın ta kendisi” diyerek tribünlerden gelen bu hediyeyi boynuna sardı. **Shankly**’nin, boynunda o atkı, Kop tribününü selamlarken çekilen ünlü fotoğrafından esinlenilerek yapılmış heykeli, bugün Anfield’de sözkonusu tribünün önünde dikilidir. Heykelin altında şu söz yazar: **“O, insanları mutlu etti.”**

● Kop tribünü önündeki Shankly heykelinin altında, “O, insanları mutlu etti” sözü yer alıyor.

Shankly’nin antrenman tarzı da bambaşkaydı. Oyuncuları idmandan önce Anfield’da toplar, burada eşofmanlarını giydiren, ardından otobüsle antrenman tesislerine götürür, idmandan sonra da duş alıp toplu yemek yemek üzere tekrar Anfield’e bırakırdı. Böylece beraber yaşayan bir aile havası yaratmakla kalmıyor, oyuncuların düzgün ısınıp ısınmadıklarına kadar birçok konuda onların sakatlanmasını önleyecek bir mekanizmada da geliştirmiş oluyordu. Bu sayede, 1965-66 sezonunda sadece 14 oyuncu kullanarak şampiyon oldular. Üstelik bunlardan ikisinin oynadığı maç adedi, bir elin parmaklarını geçmiyordu.

BAYRAĞI PAISLEY'E BIRAKTI

Ancak 1960’ların başında fırtına gibi esen takım, bir noktada durdu. **Shankly** yeni bir takım kurma ve bu takımı 10-15 yıl kupadan kupaya koşacak bir yapıya kavuşturmaya karar verdi. Takımdan, yaşlanan **Hunt, St. John, Yeats ve Lawrence** gibi isimleri gönderilerek, genç **Hughes, Keegan, Heighway, Lloyd ve Clemence** monte edildi. Hızlı değişim, sancıları da beraberinde getirmişti. 6 yıl boyunca önemli bir başarı kazanamamalarına rağmen, taraftar ve yönetimin de gösterdiği sabırla gelişmeyi sürdürdüler.

1971’de Federasyon Kupası finalini, 72’de lig şampiyonluğunu kıl payı farkla kaybettiler. Fakat ondan sonraki sezon kimse Liverpool’u durduramadı. 1973’te

Almanları yenerek UEFA Kupası’nı, bir yıl sonra ise kömür madenleriyle ünlü Newcastle şehrinin takımını saf dışı bırakarak Federasyon Kupası’nı kazandılar.

Liverpool’da bir makine düzeni kuran ve artık kendisi olmasa da takımın yıllarca başarıdan başarıya koşacağına emin olan **Bill Shankly**, 1974 yazında, 60 yaşındayken istifa ederek emekliye ayrılma kararı verdi. Eşi **Ness** ve ailesiyle birlikte daha çok zaman geçirmek istiyordu. Üstelik yıllardır birlikte çalıştığı yardımcısı **Bob Paisley**’e görevi devretmesi durumunda, mirasının emin ellerde olacağından emindi. Zaten görevi devralan **Paisley**, kupa sayılarına bakıldığında **Shankly**’den bile başarılı bir iş çıkaracaktı. **Paisley**, kulübe daha da büyük zaferler getirse de, hiçbir zaman **Shankly** gibi taraftarın sevgilisi veya futbol dahisi olarak anılmadı.

Kimileri, **Shankly**’nin Liverpool macerası boyunca bu kadar başarılı olmasında, **Paisley**’nin soğukkanlı

“

Bir şampiyonluk kutlamasında taraftarın sahaya attığı atkıyı tekmeleyen polise de bir hayat dersi verir: “Bu senin için sadece bir atkı olabilir, ama o çocuk için hayatın ta kendisi.”

”

yummuştı. Cenazenin ardından Anfield’deki ilk maçta, tüm Kop tribününü kaplayan bir Liverpool bayrağının üzerinde şu yazıyordu: **“Shankly Sonsuza Kadar Yaşayacak.”**

Liverpool, hep büyük acıların ve büyük hüsrانların takımı oldu. Kulüple özdeşleşen o dünyanın en ünlü taraftar marşında olduğu gibi, her dönemde “You’ll Never Walk Alone” (Asla Yalnız Yürümeyeceksin) diyen sevenleri, 1950’nin karanlık günle-

“

Cenazesinin ardından Anfield’deki ilk maçta, tüm KOP tribününü kaplayan bir Liverpool bayrağının üzerinde şu yazıyordu: **Shankly Sonsuza Kadar Yaşayacak.”**

”

Avrupa’nın bir numaralı kupasına bir kez daha uzanarak muhteşem mazilerini hatırladılar. Bu muhteşem mazinin ölümsüz mimarı **Shankly**’nin ruhunu şadederek...

müdahaleleri ve oyun bilgisinin büyük rol oynadığını söyler. Ancak herkes, İskoç teknik adamın takımı harekete geçirme ve motive etme yeteneğini, bir de benzersiz karizmasını görmezden gelemeyiz. Onun inanç ve yetenekleri olmasa, **Paisley** belki de hiçbir zaman menajer olma fırsatını elde edemeyecekti.

1981’in Eylül ayında, Liverpool şehrini yasa boğan haber geldi. **Bill Shankly**, geçirdiği kalp krizi sonucunda hayata gözlerini

şu şekilde kapattı. Cenazenin ardından Anfield’deki ilk maçta, tüm Kop tribününü kaplayan bir Liverpool bayrağının üzerinde şu yazıyordu: **“Shankly Sonsuza Kadar Yaşayacak.”** Liverpool, hep büyük acıların ve büyük hüsrانların takımı oldu. Kulüple özdeşleşen o dünyanın en ünlü taraftar marşında olduğu gibi, her dönemde “You’ll Never Walk Alone” (Asla Yalnız Yürümeyeceksin) diyen sevenleri, 1950’nin karanlık günle- rinde sabrede- rek, 1990’lara kadar süren zaferlere kavuştular. Sonra bir 10 yıllık suskunluk daha girdi araya ve 2005’te İstanbul’daki unutulmaz finalde Milan’i penaltılarla yenip

ARSENAL'E İKİ GOL ATTİ
TÜM HAYATI BİR ANDA
DEĞİŞTİ...

MUCİZE

KAPIYI BİR KERE ÇALAR !

ERIC LICHAJ'IN ÖYKÜSÜ

“ ORHAN VELİ’NİN SÖZLERİYLE; NOTTINGHAM FOREST’Lİ ERIC LICHAJ İÇİN HER ŞEY BİRDEN BİRE OLDU... HAYATINDA İLK KEZ BİR MAÇTA 2 GOL ATTI, HEM DE ARSENAL’E SÖZ VERDİĞİ ÜZERE HAT-TRICK YAPMASA DA KARISI, BİR KÖPEK ARMAĞAN ETTİ. KULÜBÜ KONTRATINI 1 YIL DAHA UZATTI. 29 YAŞINDA DÜNYA ÇAPINDA ŞÖHRETİ YAKALADI!

DENİZ SATAR

YAKLAŞIK 1 ay önce Arsenal’e 2 gol birden atıp Premier Lig devini Federasyon Kupası yolculuğundan eden **Eric Lichaj** ismini, muhte-

melen siz de benim gibi, 7 Ocak gecesi ilk kez duy-dunuz. Arsenal, 21 yıllık **Arsene Wenger** döneminde hiçbir kupaya 3’üncü turda veda etmemiştir, ta ki o gece Nottingham’a karşı 4-2’lik şok bir yenilgi alana kadar...

O maçta 2 gol birden atan 29 yaşındaki **Eric Lichaj**, esasında bir bek oyuncusu... Illinois’ta doğuyor, futbola orada başlıyor ve büyük yetenekleriyle kısa sürede dikkat çekiyor. 17 yaş grubunda **Freddy Adu** ve **Michael Bradley** gibileriyle birlikte Amerika futbolunun geleceği olarak görülüyor. Ama çok genç yaşta ayağı kırıldığı için futbol hayatı büyük bir sekteye uğruyor.

Yaklaşık bir buçuk yıl süren sakatlık rehabilitasyonu sonrası nihayet hayali olan İngiliz futboluna Aston Villa Akademisi yoluyla adım atıyor. Bir süre 3’üncü ve 4’üncü küme takımlarına kiralandıktan sonra nihayet Fransız koç **Gerard Houllier** döneminde Aston Villa kadrosunda kendine yer buluyor. Ona çok güvenen **Houllier**, 2010 Aralık’ında ilk kez bir Premier Lig maçında şans verdiğinde, uluslararası kamuoyunun da dikkatini çekmeyi başarıyor: Sonradan bir dünya starı olacak **Gareth Bale**’i savunuyor ve hatta Galli oyuncunun onunla baş edemeyip kanat değiştirdiğini de yazmış o günkü yorumcular...

2013’e kadar süren Aston Villa hikayesi bit-

tiğinde kendini alt ligde, Nottingham Forest’ta buluyor **Lichaj**. O günden beri de gerek sağ, gerekse sol bekte istikrarlı işler çıkarıyor. Bir emekçi olarak yapıyor kariyerini. Aynı anda Amerika Milli Takımı’nda da hiç azımsanmayacak sayıda, 13 maça çıkıyor.

MANŞETLERDE

Futbol kariyerinde **Bale** savunması, Chelsea golü, 3 yıllık Premier Lig hikayesi de olmasına rağmen **Lichaj**’ı Amerika dışında gerçekten tanıtan olayla, 7 Ocak 2018 gecesi yaşanıyor: İngiltere ikinci liginde, yani Championship’te mücadele eden Nottingham Forest, Federasyon Kupası’nda Arsenal’i harika bir oyunla 4-2 mağlup ederken 2 gol atan **Lichaj**, bir anda manşetleri süsleyen adam oluyor. Bu iki gol, onun tüm futbol kariyerinde daha önce hiç başarmadığı bir şey. Üstelik de bunu, bir dünya devi Arsenal’e karşı yapıyor deneyimli oyuncu.

O gecenin olağanüstülüğü burada da bitmiyor, çünkü **Lichaj**’ın güzel futbol kariyeri, güzel eşi, iki güzel kızı dışında hayattan istediği bir şey daha var: O da bir köpek! Eşi **Kathryn** pek köpek aşığı sayılmayacağı için **Eric**’in önüne aşması çok zor bir engel koyuyor: **“Eğer bir gün bir maçta hat-trick yaparsan, o köpeğe sahip olabilirsin”**

Eric, Arsenal karşısın-

da 2 gol atıyor, hatta son dakikalarda hat-trick yapmaya da çok yaklaşıyor ama şanssızlığını aşamıyor. Bu şanssızlığını sosyal medyadan da sporseverlerle paylaşıyor: **“Eğer üçüncü golü atabilseydim, çok istediğim o köpeğe sahip olabilecektim.”**

Bu hikaye, İngiliz ve Amerikan kamuoyunda bomba gibi patlıyor ve sporseverler **Eric**’in eşi **Kate**’i ikna için büyük bir kampanya başlatıyorlar: **#GetEricADog (Eric’e bir köpek al)** başlıklı bu kampanya, günlerce dünya çapında üst sıralarda kalınca, **Kate**’in de direnci kırılıyor ve bu mutlu aileye yeni bir üye katılıyor: Gunner (Topçu). Yani Arsenal’in lakabına sahip harika bir köpek...

29’UNDA DÜNYA TANIDI

Nottingham’ın çalışkan ama sıradan sağ beki **Lichaj**’ın Ocak ayını şöyle bir özetleyelim isterseniz: Önce, takımı Federasyon Kupası’nda dev Arsenal’i elerken o kariyerinde ilk kez bir maçta 2 gol atıyor. Sonra, karısı ona çok istediği köpeği armağan ederken, bir yandan da 29 yaşında dünyanın tanıdığı futbolculardan biri oluyor. Bu arada Nottingham menajeri

değiştiriyor ve göreve İspanyol **Aitor Karanka** geliyor. **Lichaj**’dan çok memnun olan **Karanka**, kulüpten onun kontratını yenilemelerini istiyor... Ve kulübü Nottingham’ın onun kontratını uzatıp 1 yıl daha kulübe bağlaması geliyor Ocak’ın son güzel haberi olarak!

Lichaj’ın kapısını 29 yaşında çalan mucizenin, hepimizin kapısını bir gün çalması dileğiyle! Güzel bir ay diliyorum hepimize...

0
ANLAŞMANIN
ARKASINDA

45

MİLYON EURO'LUK
PAKET VAR

'3 TEMMUZ
KUMPASI'NDAN ÖTÜRÜ
İKİSİ DE BİRBİRİNE KIRGINDI
AMA UZLAŞMA SANATININ
GÜZEL BİR ÖRNEĞİNİ
SERGİLEYİP
45 MİLYON EURO'LUK BİR
ANLAŞMAYA
İMZA KOYDULAR

O FOTOĞRAFA büyük haksızlık edildi. Fenerbahçe Kulübü Başkanı **Aziz Yıldırım** ile Acıbadem Hastaneleri Yönetim Kurulu Başkanı **Mehmet Ali Aydınlar**'ın imza töreninde çektiği fotoğraftan söz ediyorum.

O gün gerek gazetelerde, gerek sosyal medyada yapılan bazı yorumlara bakınca içim burkuldu.

Bir Fenerbahçeli olarak da burkuldu...

Bir sporsever olarak da...

Bir vatandaş olarak da...

İŞTE O ANLAŞMANIN MADDE MADDE İÇERİĞİ

● Önce gazeteci olarak bakıp biraz bilgi vereyim.

Anlaşma ile ilgili bazı rakamlar verildi...

Doğru değildi...

★★★★

Bazı ayrıntılar verildi...

Çok eksikti...

★★★★

Ben birinci elden bilgileri vereyim.

1 Fenerbahçe Kulübü ile Acıbadem arasında imzalanan anlaşma yaklaşık 45 milyon Euro'luk bir paket.

★★★★

2 Herkes sadece forma üzerindeki ambleme konsantre oldu...

Oysa geride başka şeyler de var.

Mesela Fenerbahçe'nin bütün spor dallarının sağlık hizmetleri...

★★★★

3 Ayrıca Fenerbahçe Üniversitesi ve kampüsü için yapılacak yatırımlar da var.

Kampüsteki anfilerin, binaların tesislerin yapımına gidecek katkılar.

Bütün ayrıntıları ile belirlendi.

AZİZ YILDIRIM'IN ÜÇÜNCÜ VİZYON DEVRİMİ BAŞLADI

● **Aziz Yıldırım** Türk sporuna, stadyumların çağ atlmasını sağlayan isim olarak geçti.

Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadi'nin yapımı, bütün işletme fakülte-lerinde ders olarak okutulacak bir vizyon ve başarı hikayesidir.

O proje, Türkiye'de futbolu, basit

bir spor karşılaşması olmaktan çıkıp, dev bir eğlence sanayi haline getiren gelişmelerin başlangıcıdır.

★★★★

İkinci Büyük vizyon devrimini de Fenerbahçe basket takımı ve Ülker Arena ile yaptı.

Bugün, bırakın sadece Türkiye ligini, EuroLeague'in NBA seviyesine doğru gitmesinde bu anlayışın büyük katkısı oldu.

★★★★

Aziz Yıldırım şimdi de, üçüncü aşama olarak Fenerbahçe Üniversitesi'ne ağırlık veriyor...

Yeni vizyonunun yeni hareket noktası bu.

ANLAŞMANIN SÜRESİ 6.5 YILA ÇIKABİLİR

● Anlaşmanın süresi 3.5 yıl.

Ama büyük bir ihtimalle 6.5 yıla çıkarılacak.

Bunlar, bu anlaşmanın parasal boyutları.

Bana göre bu anlaşmanın asıl büyük önemi, bütün Türkiye'ye ispat ettiği bir duygu.

İKİSİNİN DE HUSUMETİ SÜRDÜRME NEDENİ VARDI

● Anlaşma dolayısıyla ikisinin de yaptığı açıklamaları dikkatle okudum.

Mehmet Ali Aydınlar'ın Fenerbahçe Kulübü başkanlığına adaylığını koyduğu günleri hatırlayın.

3 Temmuz Kumpası'nın en kritik günleriydi. **Aziz Yıldırım** cezaevindeydi.

Öyle bir durumda kulüp başkanlığını koruması hayati derecede önemliydi.

Yani **Aydınlar**'a karşı ağır bir kırılgınlığın olması normaldi.

★★★★

Mehmet Ali Aydınlar'ı da tanıyorum. Çok iyi bir Fenerbahçelidir, ama çok da duygusal bir insandır. Oğlunu kaybetmesinin verdiği acı onu daha da duygusallaştırdı.

O günlerde onun da hakkında söylenenlere ne kadar çok üzüldüğünü

biliyorum.

Yani ikisinin de birbirlerine karşı bu husumeti sürdürecektir kendince nedenleri vardı.

Ama bakın ikisi de bunu unutmayı bildiler.

BU ANLAŞMADA TÜRKİYE'YE GÜZEL BİR MESAJ DA VAR

● Söz konusu Fenerbahçe olunca bir araya geldiler...

Sadece anlaşma yapıp açıklayabilirlerdi.

Ama yan yana oturup o fotoğrafı da çektiler.

Sizce bundan bütün Türkiye adına alınacak güzel dersler yok mu...

Yok efendim birbirleri hakkında şunu dediler de şimdi nasıl bir araya geldiler...

Arkadaşlar anlaşma, uzlaşma dediğimiz şey, farklı düşünceleri, davranışları olan insanlar arasında yapılır.

Yani bu kadar kutuplaşmış bir Türkiye'nin bu fotoğrafta göreceği çok güzel bir şey yok mu?

ALTINDA SEÇİM İTTİFAKI MI VAR?

● Bu fotoğrafta Mayıs Kongresi'ne yönelik bir seçim ittifakı görebilirsiniz...

Doğru olsa da yadırganacak bir şey değil...

Ama bu anlaşmaya sadece bu gözle bakmak çok yanlış olur.

Bu anlaşmaya kulübün menfaatleri için **"Uzlaşma sanatının güzel bir örneği"** olarak bakmak daha iyi.

Neticede Mayıs'taki kongreyi kim kazanırsa kazansın, önünde Fenerbahçe için yapılmış 3.5 yıllık çok güzel bir anlaşmayı bulacak.

HEP

“Tane tane söylemek gerekirse, şapkayı öne koymanın zamanıdır. Önce futbolda ve basketbolda tribün ruhunu geri getirmeli taraftar. Sonuçtan bağımsız. Hoca prensiplerinden taviz vermese de, yıllarca içinde top koşturduğu, daha önce şampiyon yaptığı, ruhunu iliklerine kadar bildiği camiyi ayağa kaldıracak hamleyi yapmalı.”

● **ÖNCE dinle, önce dinle**”, diye başladılar küçük grup. Yeni besteyi söyler, sonra tüm tribünden katılmasını isterdi, **“Hep beraber, hep beraber”** çağrısıyla. Sokakları çınlatan o slogandaki gibi, ‘Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz’. Bir bütün olmadan olmaz çünkü. Ne sahada ne hayatta.

Fenerbahçe’yi Galatasaray’ın 4 yıl üst üste şampiyon olduğu 96-2000 sürecinden geri döndüren de bu kökenden çıkan bir slogandı. **Cüneyt Aytaç’ın** Fenerlist’ten camiaya yaydığı bir slogan; ‘Hep destek tam destek’.

KOCAMAN, YAŞAYAN BİR HEYKELDİ

● Zaman geçti sonra. Fenerbahçe iniş çıkışlara rağmen tribün anlamında hep güçlüydü 2010’lu yıllara kadar. 3 Temmuz sürecinde siyasetçisinden pašasına kadar herkese şapka çıkarttıran o direniş de böyle başladı. Topuk Yaylası’nda, Cadde’de, Çağlayan’da hep beraber. Başkan 10 Temmuz günü tutuklandığında adliyenin önünde, 2 sene önce tribüne çıkıp yakasına yapıştığı adamlar vardı. Fenerbahçe için oradaydılar. O direniş takımın

efsane golcüsünü de bir abideye dönüştürdü. **Aykut Kocaman** yaşayan bir heykeldi artık.

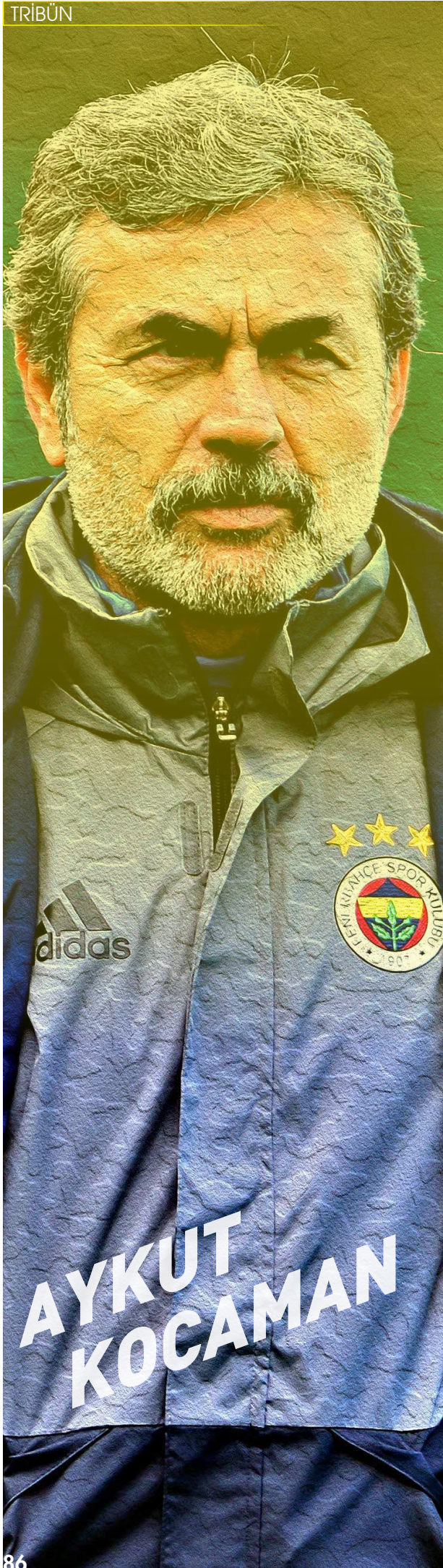
Sonra başkan çıktı, **“3 Temmuz öncesinde küstüğü, küstürdüğü herkesi yanına alır mı”** diye beklerken, tribünün kimyasıyla oynadı. Kombine kapısından çocuğuyla dönen babalar, salonda koltuğu elinden alınanlar, küslükler, GFB ile yönetim arasında bocalayıp tribünü bırakan ömrü deplasmanda geçmiş adamlar, kadınlar, taraftar grupları...

Sonra ekonomik girdap, Financial Fair Play, hatalı kararlar, **Zico’yu** yollamadan ders alınmadığı için **Ersun Yanal’ın** şampiyon hoca olarak gönderilmesi. Gele gele 2017-18 sezonunun başında değişmeyen film... Mayıs’ta transfer bitecek sözüne rağmen Ağustos’un santrforsuz bitmesi... Takımın sezonun ilk maçlarını altyapıdan gelen golcüyle oynaması. Hatalı transferler yüzünden gönderilemeyenler, vesaire...

RUHA UYMAYAN SAĞLAMCI OYUN

● Bugün dün değil, binlerce yıl önce kitabeye yazmış adam, **‘Türkler açken tokluğu, tokken açlığı hatırlamaz’**,

AYKUT
KOCAMAN

BERABER...

“İsme değil emeğe önem ver; havalimanında karşılar-ken değil, formayı terlettikten sonra giderken kalabalık ol, kırmızı görüp formayı öpene değil, formayı ahlakıyla giyip iyi oynayana değer ver, maç boyu takımına sahip çık, sonuç ne olursa olsun verilen emeği alkışla, rakibe saygılı ol ama sahada her saniye baskını hissettir.”

diye. Unutuldu hepsi. Kim sözünü tutmadı, kim adam almadı... Sonrasındaki her şey hocaya yazdı. Kaldıramadı. Gitti geldi, daha önce de yaptığı gibi. Puan farkı suni, diyen kendisiydi oysa. Son haftalarda üst üste kazanıp devreye az farkla girebileceğini hesaplayan da. Başkanın olmayan kredisi yüzünden zor bir yere geldiğini biliyordu ama tahammülsüzlük sandığından fazlaydı. Kimi zaman baskıyı kaldıramadı. Camiyanın ruhuna çok uymayan sağlamcı oyunu da zaten orada duruyordu.

Sonra üst üste kazandı takım. Savunmayı biraz ileri taşıyıp, slogandaki gibi ‘**hep beraber**’ oynamayı daha geniş zamana yayarak yaptılar bunu. Yaslanmadan. Tabela ülkesinde sonuçlar birçok şeyi değiştirdi. Tribüne daha fazla taraftar geldi. Umut arttı. Başarı en büyük gölgeliktir yakıcı güneşe karşı. Sonuç demek kredi demektir. Aldılar. Arada bir camiyanın alışık olduğu o basan, önde oynayan, ateşli oyunu da gösterince bir dalgalanma oldu. Rıdvan’ın sağdan aktığı günlerdeki gibi, Aziz Pierre’in aynı maç hem atıp hem çizgiden çıkarıp şampiyonluğu getirdiği yıl gibi, Deivid’in 30 metreden çatala gönderdiği sezondaki gibi.

DİĞER YANDAN BAŞKA BİR ADAM...

● **DİĞER** yanda aynı camiada başka bir hikâye yazılıyordu. Kişisel başarısı tüm ülkenin spor kariyerine bedel bir adam, basketbolun yaşayan en büyük ismi, ülkeye girmiş en keskin spor adamı, **Zeljko Obradovic** kendisi için sıradan Fenerbahçe için tarihi adımlar atıyordu. Önce **Final-Four**, sonra final ve sonra hayallerimizde bile inanmadığımız kupa.

Onun da sorunları vardı oysa. En iyi oyuncusu uzun süre sakattı, bir önceki finalde hakemler doğramıştı. Hiç bahane üretmedi, mazeret kabul etmedi, çalıştı, çalıştırdı, yaptı.

Kitabede yazdığı gibi oldu sonra. 10 yıldır Avrupa şampiyonuymuş ruh haline girdi taraftar. Finale kadar her Euroleague maçı sıradanmış gibi koltuğuna kuruldu izledi maçları. Hâlâ da öyle izliyor. Kendince derbi seviyesine çıkardığı **CSKA, Madrid** olmadıkça tarihin en çok şampiyon olan takımlarından daha egolu bir hal aldı salon. Sahaya etki yerlerde. Hep beraberin yerini üç-beş kişi aldı yine. Sarı tribün ve ona eşlik eden üç-beş.

**ZELJKO
OBRADOVIC**

Çünkü dibe de zirveye de hep oradaymış gibi çabuk alışıyor bu ülkenin insanı. Bin yıllardır böyle ayakta kalmış demek ki; alışarak. Oysa o kupayı 9 kez alan adam hâlâ herkesten daha motive, daha istekli, daha konsantre. Her maç ayakta alkışlayacağımıza örnek alsak, salonda da hayatta da başka olur her şey.

Dedim ya işte, **'hep beraber'**. Bir-iki kişiyle olacak iş değil. Berbat transferler sadece başkanın suçu değil misal. Yıldız alma baskısı yapan hepimizin, işi ehline bırakmayan yöneticinin, transfer şampiyonu olmayı maharet sanan, sosyal medyada hava atmaya her şeyin önüne koyan taraftarın, bilgisizlikten menajer vizyonundan öte gidemeyen yöneticinin, yapamayacağı sözler veren başkanın. Sadece bu renklerin sorunu da değil bu. Ama tek çaresi var işte. **'Kurtuluş yok tek başına'**. Bir zihin devrimi lazım. **Aziz Yıldırım**'ları kulübün sahibi gibi davranmaktan alıkoyacak bir zihin devrimi. Hocaların ya kaybedersek korkusundan elinin ayağının birbirine karışmayacağı bir devrim. Yıldızı sönmüş şöhretlerin Türkiye'yi emeklilik öncesi son piyango dükkânı olarak görmeyeceği bir devrim.

Tane tane söylemek gerekirse, şapkayı öne koymanın zamanıdır. Önce futbolda ve basketbolda tribün ruhunu geri getirmeli taraftar. Sonuçtan bağımsız. Hoca prensiplerinden taviz vermesede, yıllarca içinde top koşturduğu, daha önce şampiyon yaptığı, ruhunu iliklerine kadar bildiği camiayı ayağa kaldıracak hamleyi yapmalı. Başkan artık egosunu kulübün üzerinde taşımamalı. Bu formayı ayağa kaldıracak

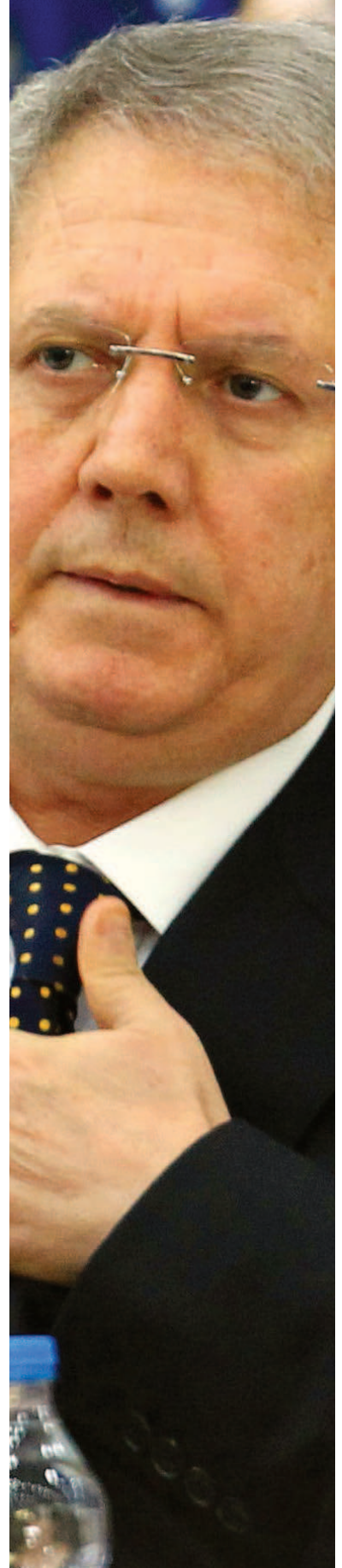
kudret, taştan kalede top oynayan çocukların sevgisindedir. Financial Fair Play engelini aşacak tek güç de o sevgidir. Önde basmalıdır artık Fenerbahçe. Sahada da tribünde de.

Örnek oradadır. **Jelko Obradović**. Mazeretsiz, çalışarak, hep daha iyiyi, hep daha yeniyi, hep daha yukarıyı aramak. Her şeyden önce kendine, takımına, oyuna saygı duymak. Topçusundan yöneticisine taraftarına herkesin yapması gereken budur. Ne stattaki kadar dipte ne salonda sandığımız kadar tepedeyiz.

FORMAYI ÖPENE DEĞİL AHLAKIYLA GİYENE

● **İSME** değil emeğe önem ver; havalımanında karşılarırken değil, formayı terlettikten sonra giderken kalabalık ol, kırmızı görüp formayı öpene değil, formayı ahlakıyla giyip iyi oynayana değer ver, maç boyu takımına sahip çık, sonuç ne olursa olsun verilen emeği alkışla, rakibe saygılı ol ama sahada her saniye baskını hissettir. İzleme dahil ol, ağlama değildir, şikâyet etme çaba harca. Hep beraber yapacağız. Hep beraber...

Mayıs'ta umarım yeni bir başkanı olacak Fenerbahçe'nin. O zamana kadar hepimiz bu formanın bir ucundan tutacağız. Elbet geri döneceğiz. Sami Yen'de o öğle vakti döndüğümüz gibi, Kadıköy'de **Rapaic**'in rakiplerinden birer birer sıyrıldığı gün gibi, dünyanın en güzel takımı CSKA'ya 20 sayıdan nasıl döndüyse, öyle. Düşmeden, böbürlenmeden; ne mağdur ne mağrur. Onurla, dirençle. Bobby'nin farkı üç sayıya indiren üçlüğünde **İhsan Bayülken**'in haykırdığı gibi; **"Neden olmasın ya, neden olmasın..."**

BİR 'LİSELİ' NİN

BENER ONAR

“ 2013’TE GALATASARAY FUTBOL TAKIMI’NİN MEDYA SORUMLUSU OLDUM. BİR YILIN ARDINDANSA GALATASARAY SPOR KULÜBÜ KURUMSAL İLETİŞİM SORUMLUSU... **2015 KASIM’INDA KENDİ İSTEĞİMLE AYRILDIM.** ”

“ YIL 2014... G.SARAY, BAŞAKŞEHİR’E DEPLASMANDA 4-0 YENİLMİŞ CENK ERGÜN, YENİ GÖREV YERİMİN STADYUM OLACAĞINI SÖYLÜYOR. “NEDEN?” ABDÜRRAHİM ALBAYRAK, BENİ FLORYA’DA İSTEMİYOR. AYNI SORUYU BİR KEZ DAHA SORUYORUM: “**NEDEN?**” BU KEZ YANIT YOK! ”

BU ADAM kim ve neden bu mec-rada yazıyor?" diyecek olanlara cevap niteliğinde bir özetle başlayalım (taniyanlara selam). Spor gazeteciliğine 2006 yılında Radikal Spor Servisi'nde başladım. 2011 yılında A Haber'in kuruluşunda yer aldım. O dönem Sabah Pazar ve Esquire'da yazmaya devam ettim. 2013'te Galatasaray Futbol Takımı'nın medya sorumlusu olarak göreve başladım. Bir yılın ardından Galatasaray Spor Kulübü Kurumsal İletişim Sorumlusu görevine atandım.

2015 Kasım'ında kendi isteğimle kulüpten ayrıldım. O günden bu yana profesyonel atletlerle ve markalarla çalışıyorum. Kendimi 'spor iletişimi profesyoneli' olarak tanımlıyorum. Geride kalan 12 yılın ardından hâlâ nasıl oluyorsa, sporu seviyorum. Sporun ve futbolun gelişmesi için yazı-çizi ekseninde üretmenin önemine inanıyorum. Bu derginin de nihai amacı yemek, kaba tabirle 'geçirmek' değil yol göstermek olmalı.

★★★

Şimdi filmi 1990 senesine sarıyorum. Yer Avşa Adası... Temmuz'un ilk haftası veya Haziran'ın sonu... 'İlkel zamanlar'... O sabah Anadolu Lisesi sınavlarının sonuçları gazeteden açıklanacak. Adaya gazeteler 11 civarı geldiği için, -bazen

gelmediği için- haberi İstanbul'dan almak durumundayız. Yazlıkta henüz telefon yok. Yanımızda bir motel var ve acil durumlarda oradan haber alıyoruz. Beklenen telefon geliyor, rahmetli gözleri dolarak bana sarılıyor ve "Kazandın" diyor. Üç tercihim var; 1 numarada Galatasaray Lisesi. İktal Hanım'ın gözlerindeki gururdan nereyi kazandığımı anlıyorum. Tam gün, çarşı-pa-

“

GÖREV YERİM, FLORYA'DAN STADYUMA DEĞİŞTİRİLİYOR. NEDEN? EVREKA! KADROLARI KIZ ARKADAŞIM VASITASIYLA LİG TV'YE VERİYORMUŞUM!

”

zar dolaşıyoruz ve "Torunum Galatasaray Lisesi'ni kazandı" turu atıyoruz!

24 yıl sonra bu kez Ekim sonları. Galatasaray, Başakşehir'e deplasmanda 4-0 yenilmiş ve Florya'da buz gibi bir hava hâkim. Kasımpaşa maçından bir gün önce sportif direktör Cenk Ergün, beni odasına çağırıyor ve yeni görev yerimin stadyum olacağını söylüyor. Böyle bir durumda ilk soracağınız soruyu soruyorum: "Neden?"

Ünal Aysal'ın istifası sonrası göreve gelen başkan Duygun Yarsuvat'ın, futbol şubesine atadığı Abdürrahim Albayrak, beni Florya'da istemiyor. Aynı soruyu bir kez daha soruyorum: "Neden?" Bu kez yanıt yok.

Konu başkana, danışmanlarına, yöneticilere, eski yöneticilere kadar gidiyor. Bu çok basit sorunun cevabı bir türlü ortaya çıkmıyor! İş başa düşüyor ve Albayrak'la yönetim kurulu bölümünde konuşuyorum. Konuşmanın ilk başı yine belirsizlikle geçince din kartımı oynuyorum: "Bu kararınızın nedenini öğrenmek istiyorum. Kul hakkı yemek günahıdır. Bunu en iyi siz bilirsiniz."

Evreka! Albayrak biraz mahcup bir şekilde "Kadroları kız arkadaşın vasıtasıyla Lig TV'ye veriyormuşsun" diyor. İşte o an kaynar sular başımdan aşağı dökülüyor. O dönem Florya'dan en başta bir sosyal medya hesabı olmak üzere, bazı 'sızınrlar' var ve günah keçisi olarak piyango bana vurmuş. Bunun doğru olmadığını söylüyorum ve yutkunarak ekliyorum: "Kişisel bir kırgınlığım yok. Aslolan Galatasaray. Bana ne zaman ihtiyacınız olursa telefonum açık." Çok korkunç bir iftira bu ama yine de kol kırılmalı ve yen içinde kalmalı.

★★★

Profesyonel ve özel hayatıma etki yapan bu olay birkaç gün zihnimi zorluyor. Asıl

zoruma giden bu olayın Galatasaray'da gerçekleşmesi. **'Galatasaray'da'** diyorum çünkü safça lise ve kulübün birbirinden ayrılmaz bir parça olduğuna inanıyorum o dönem. Aklıma anneannem geliyor. Acaba bu olayı ona anlatsam ne tepki verirdi diye düşünüyorum. Lisesine ayrı kulübüne ayrı saydırırdı büyük ihtimalle! Duygusallığı bir kenara bırakıp, yukarıdaki örneği bir incelersek eğer 2 seçenek var:

● **Futbol şube sorumlusunun iddiası eğer doğrudur etik dışı hareketim nedeniyle iş akdinin sonlandırılması gerekiyor.**

● **Futbol şube sorumlusunun iddiası eğer doğru değilse görevime geri dönmemliyorum.**

Bu iddianın doğru olup olmadığını bir sorsalar kanıtlayabilirim aslında. Kadroları erkenden veren hiçbir zaman Lig TV olmamış. Yayıncı kuruluşlar, UEFA ve TFF regülasyonu gereği kadrolara olabildiğince erken ulaşma konusunda istisna teşkil ediyor. Son olarak benim birine bir bilgi sızdırmak için aracıya ihtiyacım yok. Meşhur Florya'nın yeniden inşa edilme sürecinde benim statta çalışmam lazım. Hemen ara formül bulunuyor ve ilk paragraftaki o şaşalı unvana sahip oluyorum. Sezonun geri kalanında o kadroları sızdıran **'hain eleman'**, mağazacılık, pazarlama ve sponsorluk

işleri için haftada iki gün Florya'da; futbolcularla teknik heyetle iç içe.

Peki ben bu hikâyeyi neden anlattım? Bu hikâyeden neler çıkarmamız/ çıkarmamız gerekiyor? Galatasaray Spor Kulübü'nün **GSL** ekseninde yaşadığı sorunun üyelik konusundan daha derin olduğunu düşünüyorum. Günü kurtarmak adına alınan birçok karar, içinden çıkılan ve sürekli gurur duyulduğu vurgulanan kurumun tarihine zıt biçimde. Bu ülkeye sadece futbolu değil, sporu getiren **(bu konu ayrı bir yazı konusu)** camianın mensupları daha cesur ve vizyoner olmalı.

★★★★

Galatasaray Lisesi mezunlarının birbirlerini tuttuğu da koca bir yalan. Kulüp içerisinde yaşanan olumsuzluklarda abilik-kardeşlik anında çöpe atılabiliyor. Minicik bir fikir ayrılığında o kol kola girenler dünyanın en büyük

düşmanları haline dönüşüyor. Canınız ağabeyiniz/kardeşiniz kellenizi almak/ vermek için saniye düşünmüyor. Daha da kötüsü kişisel hesaplaşmalar kulübün yol haritasına etki edebiliyor.

Bu yazıya karşı argüman olarak aklıma sadece şu geliyor: **"Bu insanlar Galatasaray Lisesi değil de ülkenin ileri gelen okullarından birinden mezun olsalar yine aynısı yaşanırdı."** Kesinlikle doğru. Ancak bu yorum Galatasaray

Lisesi mezunu olup GSK'nın yönünü belirleyenlerin sorumluluğunu hiçbir zaman azaltamaz.

Galatasaray'ın kaderinin yakın dönemde GSL mezunlarının elinde olacağı aşikâr. Bu eleştirileri dinlemek, anlamak, yorumlamak, ders çıkarmak ve aksiyon almak zorundalar.

"Fikri hür vicdanı hür" yazmakla dükkân dönmüyor artık. Zaman fikir üretme, vicdanlı davranma zamanı...

● **Ujfalusi ile 'Tokat Hatırası'...** Gelecek ayki sayıda bu fotoğrafın öyküsünü; daha doğrusu Ujfalusi'nin neden sportif direktör olduğunu yazacağım...

KIRILMA NOKTASI

EYLÜL 2017'DE
AMERİKA
AÇIK'TAKİ TEK
ERKEKLER
ÇEYREK FİNAL
MAÇINDA
İSPANYOL
JUAN MARTİN
DEL POTRO,
AVUSTURYALI
DOMİNİC THİEM
KARŞISINDA
TARİHİN EN
MUHTEŞEM GERİ
DÖNÜŞLERİNDEN
BİRİNE İMZA
ATARKEN MAÇTA
BİRKÂÇ TANE
KIRILMA NOKTASI
VARDI.

KIRILMA noktası' veya 'kırılma anı', spor dünyası tarafından çabuk benimsenen, çığınca sevilen ve yoğun şekilde kullanılan ifadeler. Öncesi de muhakkak vardır fakat 'müsabaka okuma ve yorumlama sanatına' katkıları 2000'li yıllardan itibaren arttı. Bir oyuncu değişikliği, bir gol, yanlış veya doğru bir hakem kararı, bir tezahürat, bir kırmızı kart, bir erken çıkış, bir yanlış duruş, ani bir rüzgâr, bir çığlık, bir kişisel dram, bir büyük isyan...

Saydıklarım ve çok daha fazlasının bir 'kırılma noktası' olduğuna şahitlik etmişizdir hepimiz; futboldan biatlona, hentboldan de-katlona tüm sporlarda ve elbette genel olarak hayatta. **Mehmet Arslan**, 'yeni bir yayın için' bir şeyler yapmamı/yazmamı istediğinde "Kırılma anları üzerine mi kursak?" cevabını verirken zihnimde sadece bir maç vardı...

Bir tenis maçı...

Eylül 2017, Amerika Açık...

Kapılarını 2016'da açan Grandstand'de, tek erkeklerde çeyrek final için yol arıyor İspanyol **Juan Martin del Potro** ve Avusturyalı **Dominic Thiem**.

Thiem, yıldızı parlayan yükselişe geçen isimlerden, **del Potro** ise biraz ununu elemiş, eleğini duvara asmışlar tarafına doğru ilerlemekte kariyerinde.

İlk, tek biricik 'Grand Slam' apoletini 2009'da New York'ta, Amerika Açık'ta takmıştı **del Potro**. Efsanevi bir turnuvalıydı 2009 **del Potro** açısından. Yarı finalde **Nadal**'i, finalde ise ekselanslarını, **Roger Federer**'i yenerek kazanmıştı.

2009'daki mücadelesi sayesinde 'Amerika Açık'ın sevgilisi' konumuna yükselmışti, tribündeki 8 bin küsur seyircinin gönlü 1.98'lik sevimli dev **del Potro**'daydı.

Peki ya **Thiem**?

Genç, yakışıklı, hızlı, estetik ve sürprizler de barındıran bir vuruş potansiyeline sahip. 'Tenis dünyasının geleceği' gözüyle bakılıyor ki; 2016'da Londra'da izlediğimden çok etkilendiğim ben de bu yetenekten...

"ŞÖYLE BİR BAKARIM" DERKEN

Maçı seyretmeye başlarken "Şöyle bir bakarım" diye düşünmüştüm.

Olaylar 3.5 saat içinde bugüne dek izlediğimi en destansı 'geri dönüş' hikâyesini yazacak şekilde gelişecekmiş; nereden bileyim?.. **Del Potro** ve **Thiem** çeyrek final için kapışmadan önce, çok da zorlanmadan ilerlemişti turnuvada.

Ancak **del Potro** hastaydı. Ateşi vardı, öksürüyordu, halsizdi, kelimenin tam anlamıyla kendisini 'paçavraya' çeviren bir enfeksiyondan muzdarıptı...

Thiem, kortta hayalet gibi gezinen, o meşhur servislerini yollayacak gücü kalmamış

rakibine ilk oyundan itibaren yüklendi.

İlk sete **del Potro**'nun servisini kırarak başladı ve devam etti: 1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 5-0. İlk seti 6-1, ikinci seti 6-2 kazanan **Thiem** esip gülerken, **del Potro** cephesinde "Bitse de eve gidip bir ıhlamur içsem" havası hâkimdi...

"Aman ya, ne keyifsiz maç oluyor" diye uykuya geçmeye hazırlanırken **del Potro** bir anda, hem de hiç beklenmedik bir anda maça döndü. Hem de ne dönüş.

İlk kırılma noktası, "Çat!" diye kendini duyurarak geldi. Üçüncü setin ilk oyununda biraz direndi **Thiem** ama 1.98'lik uyuyan dev silkinmişti ve aynı tarifiyi uygulamaya karar vermişti rakibine.

KORTTA 'OLE OLE OLE' SESLERİ

6-1'le seti kazanıp maçı 2-1'e getirirken benim gibilerin uykusunu açmış, tribünden yükselen "Ole ole ole" tezahüratının cesaretini artırmış, sesleri gürleştirmişti.

Yıllarca unutulmayacak o dördüncü sete geldik. İki tenisçi de servis kullandıkları oyunları kazanarak sette durumu 2-2'ye getirdi önce.

Sonra **Thiem** gaza bastı, rakibin servisini kıldı ve durumu 5-2'ye getirdi. **Thiem**'in seti 5-2'ye getirdiği an "Bu iş burada biter" demeyen bir kişi bile yoktu herhalde. **Del Potro** savaşıyordu ama gücü buraya kadar yetmişti işte...

Fakat o da ne? İkinci bir "Çat!" sesi yükseldi New York'tan.

Del Potro önce 30-0 geri düştüğü servis oyununu kazandı, sonra yine 30-0 geri düştüğü oyunda **Thiem**'in servisini kıldı.

Thiem, çok iyi oynadığı bir maçta girdiği türbülanslı çıkmak için çok çabaladı. Hatta 6-5 öndeyken iki kez maç sayısı şansı da yakaladı.

Fakat dedik ya...

Dev uyanmıştı ve genç rakibinin kırılma noktasını hesaplamış, sallanan özgüveninin üstüne deneyimiyle gitmeye karar vermişti.

Thiem'in maç sayısı tehditlerini müthiş iki 'ace' ile aşip seti 'tie-break'e taşıdıktan sonra; 'tie-break'i de 7-1 kazandı.

1 saat süren ve maçı 2-2'ye getiren set sona erdiğinde "Ole ole ole, del Potro" sesleriyle bir futbol stadyumuna dönen Grandstand ayaktaydı...

KASLAR DEĞİL PSİKOLOJİ

Final setinde kaslardan çok psikolojiye

kuvet ilerleneceği belli olmuştur.

Bir tarafta seyirciyi ve geriden gelenin o kendine has iradeyi cebine koymuş olan **del Potro**, diğer tarafta "İlk saatin sonunda çantada keklikti bu maç; 2-0 öndeydim, hatta 2 kere maç sayısı kullanmıştım, ben ne ara bu noktaya geldim?" sorusunun altında ezilen **Thiem**...

1-0, 1-1, 2-1, 2-2...

İki taraf da kendi oyunlarını kazanarak ilerledi, son olarak **del Potro** servis oyununu kazanıp durumu 5-4'e getirdi.

Maçta kalmak için korttaydı artık **Thiem**...

Baskı arttı, arttı, arttı...

Karşılıklı puanlarla uzayan bir oyunun heyecan girdabına kapıldık...

Thiem oyunu kazanacak 'avantaj' servisi de kullandı ama yine o "Çat!" sesi yükseldi Grandstand'den...

Bünyesinde kalan son enerji kırıntılarını toplayan **del Potro** esnedi ama kırılmadı.

Yakaladığı 'avantajı' kaçırmayan taraf oldu ve 3 saat 25 dakika sonunda maçı 3-2 kazanarak, **Pat Cash** gibi efsanelere "Tenis tarihinin en müthiş geri dönüş hikâyesi" dedirterek, çeyrek finale yükseldi...

Kırılma noktası 2-0'ken devreye giren grip ilaçları mıydı, ilahi bir güç müydü bilmek mümkün değil?

Del Potro maçtan sonra "Sürünüyordum, tezahüratlar beni diriltti" derken, "Sadece bu maç için bence kupayı bana vermeliler" diye espri yapıyordu.

2000'Lİ YILLARDAN İTİBAREN SPOR DİLİNE PELESENK OLAN BİR İFADE: KIRILMA NOKTASI... YAKIN ZAMANDA EN BÜYÜK 'KIRILMA ANI'NA BİR TENİS MAÇINDA TANIKLIK ETTİM.

Amerika Açık'ta çeyrek finalde **Roger Federer** ile eşleşti 2009'un bir nevi rövanşında...

O maçı 3-1 kazandı ancak yarı finalde daha sonra finali de kazanacak olan **Nadal**'a yenilerek turnuvaya veda etti.

Mağlup fakat mağrur bir şekilde...

Alkışlarla, övgülerle...

Bu maçın ardından **Thiem** verdiği bir röportajda "Yıkılan özgüvenini onarmak için yol aradığımı" söylüyordu.

Del Potro'nun 'geri dönüş zaferinin' genç ve yükselmekte olan bir tenisçinin kariyerinde 'kırılma noktası' olduğunu söylemek elbette doğru değil...

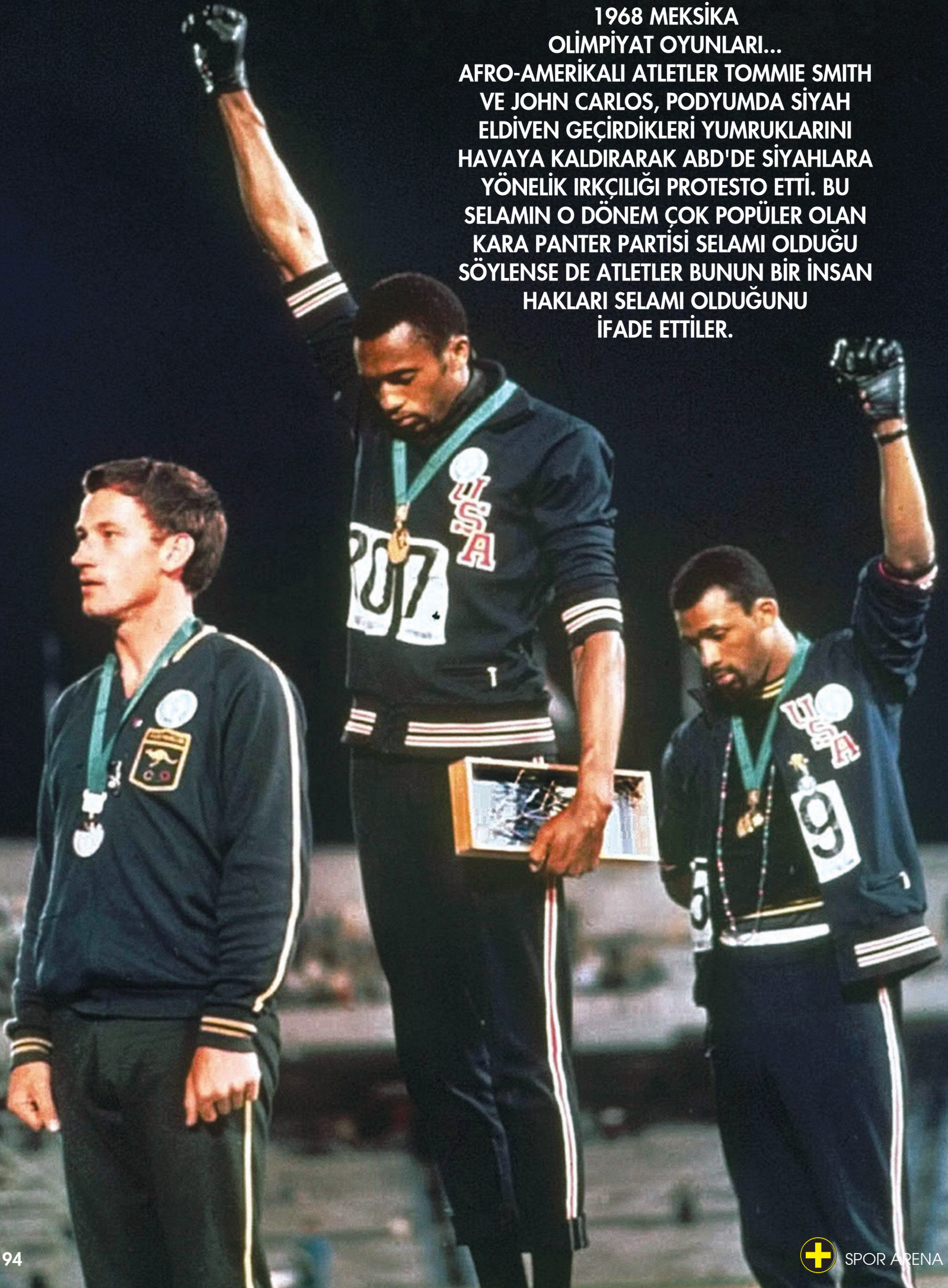
Ancak o günden beri **Thiem**'in bocaladığı, Doha'da **Monfils**'e kaybettiği yarı final dışında çeyrek final bile göremediği de gerçek.

Umarım seyir zevki yüksek bir oyun tarzı olan **Thiem** de 'lehine' bir kırılma noktası yakalar çok geçmeden...

1968 MEKSİKA
OLİMPİYAT OYUNLARI...

AFRO-AMERİKALI ATLETLER TOMMIE SMITH
VE JOHN CARLOS, PODYUMDA SİYAH
ELDİVEN GEÇİRDİKLERİ YUMRUKLARINI
HAVAYA KALDIRARAK ABD'DE SİYAHLARA
YÖNELİK IRKÇILIĞI PROTESTO ETTİ. BU
SELAMIN O DÖNEM ÇOK POPÜLER OLAN
KARA PANTER PARTİSİ SELAMI OLDUĞU
SÖYLENSE DE ATLETLER BUNUN BİR İNSAN
HAKLARI SELAMI OLDUĞUNU
İFADE ETTİLER.

**GERİDE KALAN YILDA BİRÇOK SPORCU VE KULÜP
SAYISIZ BAŞARIYA İMZA ATTI...
ANCAK BİR DE**

MADALYONUN ÖTEKİ YÜZÜ VAR

2017'yi

KONUMUZ; 2018 ÖNCESİNDE 'UMDUKLARI' İLE DEĞİL 'BULDUKLARI' İLE YETİNMEK, HATTA BAŞ ETMEK ZORUNDA KALANLAR...
DÜNYA ÇAPINDA ZOR BİR DÖNEM GEÇİRENLER ARASINDA **ATLETİZM PİSTLERİNDEN BASKETBOL PARKELERİNE, YEŞİL SAHALARDAN VOLEYBOL SALONLARINA** KADAR CİDDİ SORUNLAR YAŞAYAN PEK ÇOK ÜNLÜ YILDIZ VE SPOR KULÜBÜ MEVCUT...
HAYAT, 2017'DE ONLARA PEK DE 'NAZİK' DAVRANMADI.

UNUTMAK İSTİYORLAR!

FATİH SABOVIÇ

HEM takım sporları ve hem de bireysel sporlarda her antrenmanın, her maçın, her müsabakanın hatta her sezonun ayrı bir hikâyesi vardır. Kimi sporcu ve kulüplerin formu zirve yaparken, kimileri

sakatlıklar, maddi imkânsızlıklar, hastalıklar ya da çok sayıda farklı problemlerle karşılaşır.

Bu yazının konusu ise; 2017 yılında başarıların, şampiyonlukların, eşsiz sevinçlerin gölgesinde; yani madalyonun öteki yüzünde kalanlar...

TARAFTAR VE KULÜP ONU HATIRLAMAK DAHİ İSTEMİYOR

● ROBIN VAN PERSIE (FENERBAHÇE)

F.BAHÇE'ye geldiği 2015-16'da 48 maça çıkıp, 22 gol ve 3 asiste imza atan, sonraki sezonda 35 maça, 14 gol ve 4 asistlik performans sergileyen Hollandalı, 2017-18'de kulübün üzerine 'felaket' gibi çöktü. 34 yaşındaki **RvP** 4 maça, 200 dakika forma giydi. **Robin van Persie**; Demeçleri, sosyal medya paylaşımları, menajerinin Fenerbahçe'ye içi boş vaatleri ile sarı lacivertli taraftarların da çileden çıkmasına yol açtı. Feyenoord'a giden **RvP** için 2017 'unutulmak istenen' bir yıl mı oldu, yoksa 'uzun vadeli sözleşmesinin tadını çıkarma yılı' mı bilemeyiz ama tribünlerin onun bu sezonunu 'unutmak istediği' kesin...

DÜNYANIN EN HIZLI ADAMI BOLT SON YARIŞINDA GEÇİLDİ

● USAİN BOLT (JAMAİKALI REKORTMEN SPRINTER)

DİLE kolay, Dünya Atletizm Şampiyonları'nda 11 altın... **Bolt**, Ağustos 2017'de kariyerinin veda yarışına Londra'da çıktı. Dünya Atletizm Şampiyonası 100 metre finaliyle veda eden Jamaikalı, son yarışında bronz ile yetindi. **Bolt**, **Justin Gatlin** ve **Christian Coleman**'a geçildi ve üçüncülükte kaldı. Atletizm pistlerindeki tarihi anlardan biri de, o aradayışandı. **Bolt**'u geçip altın madalyaya uzanan **Gatlin**, **Bolt**'un önünde eğilip onu selamladı. Toplamda 8 tane de olimpiyat altını bulunan **Bolt**, en başından beri zirvesine çıktığı kürsüye vedasını ancak 3. basamakta yaptı. Dünyanın en hızlısı bir nevi, 'zirvede' bırakamadı.

'LOKOMOTİF'İN UMUDU ATAMAN'DA SAKLI...

● ANADOLU EFES

YETİŞTİRDİĞİ basketbolcular, Avrupa çapındaki başarıları ve kaldırdığı kupalarla Türk basketbolunun 'lokomotifi' olan Anadolu Efes için 2017 iyi başlasa da kötü sürdü. Lacivert beyazlılar, Nisan-Mayıs geçişinde THY EuroLeague çeyrek finalinde Olympiakos'a serisini talihsiz şekilde kaybetti. Haziran'da ise, Tahincioğlu Basketbol Ligi yarı final serisinde Beşiktaş'a elenen Efes, umutlarını yılın 2. yarısına bıraktı. Ancak sezon da, **Perasovic**'le iyi başlamadı. EuroLeague ve Türkiye Ligi'ndeki kötü sonuçlar sonrası dümene **Ergin Ataman** geçti. Neyse ki **Ataman**, 2018'de kulübü kalkındıracak birikime fazlasıyla sahip...

ECZACIBAŞI VİTRA'NIN ELLERİ BOMBOŞ KALDI

● ECZACIBAŞI VİTRA

EN son 2011-12 Vestel Venus Sultanlar Ligi'nde şampiyon olan Eczacıbaşı, o günden bu zamana kupayı kaldıramadı. 2016-17'de F.Bahçe zirvedeydi. Kupa Voley'de de sarı lacivertliler şampiyonluğu kaptırmadı. Türk voleybolunun önemli ekibi Eczacıbaşı ise finale dahi çıkamadı. 2017'de CEV Kadınlar Şampiyonlar Ligi Dörtlü Finali'nde de yer almayı başaran Eczacıbaşı, Rusya temsilcisi Dinamo Moskova'yı devirip üçüncü sıraya yerleşebildi. Temsilcimiz, 2015 yılında bu kupayı kazanmıştı. Eczacıbaşı'nın, 2017 senesini 'unutmadan' önce, önemli dersler alarak yoluna devam etmesi çok önemli.

NBA'DE EN DRAMATİK GALANIN KAHRAMANI HAYWARD

● GORDON HAYWARD (BOSTON CELTICS)

NBA'de yeni sezon öncesi heyecan doruğa ulaşmıştı. Herkes, Boston ile Cleveland arasındaki muhteşem galaya kilitlenmişti. Ancak ne **Gordon Hayward**, ne de basketbolseverler, 18 Ekim 2017'deki maçta oyuncunun kariyerindeki en dramatik anı yaşayacağını tahmin edemezdi. Karşılaşmanın ilk çeyreğinde ribaund mücadelesine çıkan 27 yaşındaki **Hayward**, sol ayak bileğinin üzerine ters düştü ve o anda bileği kırıldı. Kendisine büyük umutlar beslenen bir sezonda bu talihsiz sakatlığı yaşayan oyuncu da böylelikle 2017'yi unutmak isteyenler kervanına katıldı. Şimdi tek hedefi, sezon bitmeden parkeye dönmek...

İKİ ANA HEDEFİ DE RAKİPLERE KAPTIRDILAR

● BARCELONA

İSPANYOL devi, 2016-17 sezonunda müzesine yeni bir kupa götürdü. Ancak yıldızlar karması, İspanya La Liga ve Şampiyonlar Ligi'nde yani **'iki ana hedef'** olan turnuvada zirveye çıkamadı. Barça 2017'de yalnızca finalde Alaves'i 3-1 yenip İspanya Kupası'nı kaldırabilirdi. La Liga'da zafer **Ronaldo**'lu Real Madrid'in oldu. İspanya Ligi'nde Real Madrid 38 karşılaşmada 93 puan topladı. Barcelona ise, 28 galibiyet, 6 beraberlik ve 4 yenilgi ile 90 puanda kalarak ikincilikle yetindi. Şampiyonlar Ligi'nde çeyrek final gören Barça, evinde 0-0 berabere kaldığı Juve'ye İtalya'da 3-0 yenilerek Düşler Sahnesi'ne veda etti.

SAKATLIK YÜZÜNDEN AYLARCA FUTBOL OYNAYAMADI

● ZLATAN IBRAHIMOVIC (MANCHESTER UNITED)

MANCHESTER United'lı **Ibrahimovic**, 2017-18 sezonunda hiçbir maçta 90 dakika oynayamadan yeniden sakatlandı! **Ibra**, 20 Nisan 2017'deki Anderlecht mücadelesinde sağ dizinden çok kötü bir sakatlık geçirmişti. Golcünün sahalara dönmesi uzun sürdü. Ancak yine talihsizlik yaşadı. İsveçli, 2017-18'de sezonunda çıktığı 6 İngiltere Ligi mücadelesinde 107 dakika forma giyebildi. Şampiyonlar Ligi A Grubu'nda Basel karşısında 17 dakika görev yapan **Zlatan**, İngiltere Lig Kupası'nda da 69 dakika sahada kaldı. **Ibra**, 30 Aralık 2017'de takımının Southampton'la oynadığı mücadelede tekrar sakatlandı.

80 VE 90'LI
YILLARDA ÖZELLİKLE
TÜRKİYE'DE AMATÖR
KÜMELERDE DEVRE
ARALARINDA
FUTBOLCULARA LİMON
YEDİRİRLERDİ. BESİN
DEĞERİ YÜKSEK OLAN
LİMON AYNI ZAMANDA
SUSAMAYI DA
ÖNLERDİ. HATTA
FUTBOLCULAR
ÜŞÜMESİN DİYE DE
HELVA
YENİRDİ.

AMATÖR
KÜMENİN
DOPİNGİ
LİM

NDU!

İYİ AMA SUSAYAN FUTBOLCU SU İÇŞE NE OLURDU Kİ? ÖYLE DEMEYİN! O ZAMANLAR FUTBOLCULARIN SU İÇMESİ KESİNLİKLE YASAKTI. **SU İÇEN BİR FUTBOLCU KENDİNİ TAKIMA İHANET ETMİŞ** DERECEDE SUÇLU HİSSEDERDİ.

EFKAN BUCAK

SPOR müsabakalarının en bilindik tablolarından biri: Devre arası veya herhangi bir arada su veya enerji içeceği içen sporcular... 80 ve 90'lı yılların Türkiye'sinde amatör maçlarda bambaşka bir tablo vardı: Devre arasında sporculara limon yedirilirdi. Su içmekse kesinlikle yasaktı.

Limonun besin değeri tartışılmaz. Bu **'ufacık tefecik, içi dolu turşucuk'**un bir başka özelliği daha var: Az miktarda limon suyu susamayı engeller. Sade veya sodanın içine sıkılmış limon suyu içen biri çok sıcak havada bile uzun süre susuzluk çekmeden durabilir. Ayrıca kanın sulanması, nabızı düşürmesi gibi etkileri olduğu söylenmekte. Bu nedenle, 80'li ve 90'lı yıllarda Türk futbol kulüplerinde teknik adamlar, futbolcularına asla su içirmez, bunun yerine limon yedirirdi.

BÜYÜLÜ FORMÜL: ŞEKER VE LIMON

● O dönemin tanıklarından olan, şu sıralar İstanbul'da Bakırköy Gençlik Spor Kulübü'nde yöneticilik ve antrenörlük yapan **Orhan Bıçakçıoğlu**, **"Maçtan önce semtimizin büyükleri kesekağıdı içinde 1 kilo toz şeker, bol bol kesilmiş limon ile soyunma odasına gelirdi. Herkes önce limona saldırır, limonlarımızı toz şekere bandırarak yerdik. Limon ıslak olduğundan kesekağıdı yırtılır, şekerin bir kısmı yerlere dökülürdü. O yenilen şekerli limonun bize doping etkisi yapacağına inanırdık. Bize limon ve şeker getiren insanlar gözümüzde çok müstesna insanlardı"** dedi.

'AMAN SU İÇMEYİN'

● Çoğu spor adamı o günleri güler anarken, birçoğu şimdi o uygulamanın gereksiz olduğu görüşünde... Türkiye'nin UEFA lisanslı antrenörlerinden, Çamlıcaspor teknik patronu **Ahmet**

Yurtsever de futbolculuk döneminde devre arası limon yiyenlerden: "O dönemde **'Aman devre arası su içmeyin, dalağınız şişer koşamazsınız'** söylemleri çok popülerdi. Şimdiye suyun insan sağlığı için ne kadar önemli olduğu kanıtlandı. Limon kesinlikle çok faydalı ve her sporcu almalı ancak dudaklarımız kurumuş şekilde tozlu sahada koşuktan sonra limon emmenin mantığını kavramış değilim."

SU İÇMEK EŞİTTİR TAKIMA İHANET

ALTINI ÇİZELİM: O dönem birçok ekipte devre arası limon yemek bir seçenek değil, zorunluluktaki. Orhanlıspor'da teknik direktörlük yapan eski futbolcu **Yavuz Çimen**, **"Su içmek yasaktı, su içersek takıma ihanet etmiş gibi hissederdik. Kadro dışı bırakılma ihtimali bile vardı. Az sıvı, bol vitamin diye limon yerdik. O da bir şey mi, üşümeyelim diye bize helva bile yedirdiyorlardı"** diye konuştu.

Yine de yasağı delenler vardı elbette. Eski bir futbolcu olan **Mustafa Eren** de bunlardan biri: **"Susamayalım diye limon yedirirlerdi, su içmek yasaktı.**

Ben devre arasında tuvalete gidiyorum diye çıkıp duşa gider buradan su içtim. Üstüne bir de Marlboro içtim, iyice keyfim yerine gelirdi. İkinci yarıda rakipler benim gücümde korkardı!"

Her zaman kuru kuruya limon emilmezdi tabii, takımın bütçesine göre değişik formüller vardı: Kimi zaman soda içine limon sıkılırdı, kimi zaman da bardağın yarısına toz şeker koyulur bunun üzerine iki limon sıkılırdı. Genellikle yaz aylarında uygulanan bu formül dışında kışın sporculara limon çayı verilirdi.

'ACI' BİR MACERA!

● 80 ve 90'larda futbolculara limon vermek popüler olsa da zaman zaman sıra dışı örnekler de rastlanıyordu. Okmeydanı Fethiye Spor'u çalıştıran **Mut-talip Şimşek**, Kasımpaşa'da oynadığı dönemden bir anısını paylaşıyor: Kasımpaşa'da oynadığı dönem 1993'te Düzce'ye maça gitmiştik. Maçtan önce bize acı sivri biber yedirmişlerdi. Biberleri **Medyum Memiş'e** okutmuşlar. Ayrıca **'Hava soğuk biber iyi gelir'** demişlerdi. Başkan takımdaki herkese zorla yedirdi. Maça çıktı, 6-0 kaybettik!

İki kişiydiler ama aslında 2 KADIN 1 ERKEK!

GRETEL VE DORA...

İkisinden biri 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları'nda Nazi Almanyası'nı temsil edecekti. Naziler, Yahudi olan Gretel'in yerine çift cinsiyetli Dora'yı tercih etmişti! Dora'nın hem kadın hem erkek olduğu bir tren yolculuğu sırasındaki bilet kontrolünde ortaya çıktı.

● Dora çok utangaçtı. Soyunma odasında onu çıplak görmek mümkün değildi. Gretel ise onun erkeksi görünümünü çok spor yapmasına yoruyordu. Dora, 1936'da yüksek atlamada 4. oldu.

MERT AYDIN

1914 - LAUPHEIM-ALMANYA

● **EDWIN** için heyecanlı bekleyiş sürüyordu. Ameliyathaneden doktor ve hemşirelerin ne zaman çıkacağıyla ilgilaniyordu. Kapılar açıldı. Genç iş adamı, doktorun ve hemşirenin gülen yüzlerini gördü. “**Bir kızınız oldu Bay Bergmann**” dediler. **Edwin** güldü. **Gretel** doğmuştu. Eşinin yanında tebrikleri kabul etti. Sonra akşam arkadaşlarıyla buluşup **Gretel** için kadeh kaldırdı.

1918 ERICSHOF-ALMANYA

● **GENÇ** adam, kapının arkasından gelen bebek ağlamasıyla yerinden doğruldu. Tamam işte doğmuştu. Peki erkek miydi, kız mıydı? **Heinrich** için bir oğul çok ama çok önemliydi. Kapının tokmağı kıpırdadı ve ebe dışarı çıktı. “**Oğlun oldu**” dedi kadın gülümseyerek. **Heinrich** için bundan güzel haber olamazdı. Tam bütün kasabaya bunu haber vermek

için dışarı çıkıyordu ki yeniden ebenin sesi cınladı küçük evin içinde, “**Yok yok kızmış.**”

1919 ERICSHOF-ALMANYA

● **DOKTOR**, hasta bebeği enine boyuna muayene etti. Karşılaştığı şeyi daha önce de görmüştü; yıllar önce tıp fakültesinde okurken. Kızlarını ona getirmiş aileye bir baktı. Baba da anne de gözbebeklerinin iyileşmesini istiyordu. İyileşecekti. Korktukları gibi influenza (grip) değildi sorun. Birkaç güne kalmaz gültüçüklerle büyülerdi ailesini. Ne var ki başka bir sorun vardı. Küçük **Dora**, çift cinsiyetliydi! Erkeklik organı gelişmemişti. Bu nedenle onu kızları olarak görecekti ailesi. Ama ya sonra? Doktor durumu anlattı ve içinden gelmemesine rağmen, “**Fazla takılma-
yın. Olur böyle şeyler**” dedi.

1933 ULM-ALMANYA

● **GRETEL Bergmann**, gözlerine

inanamıyordu. Kulübün kapısına asılan bir kağıt, spor yaşamına nokta koymak zorunda olduğunu söylüyordu. O **Şarlo** bıyıklı adamın ve partisinin başlarına böyle işler açacağını düşünmemişti bile. Babasının bazı arkadaşları seçim gecesi yıkılmıştı. O ise sadece çalışmalarına odaklanmıştı. Dünyanın en iyi yüksek atlamacısı olmak istiyordu. Ama bu şekilde nasıl olacaktı?

1935 BERLİN-ALMANYA

● **GRETEL**, soyunma odasında antrenman sonrasında arkadaşlarıyla şakalaşıyordu. Çok ilginç bir yaşamı vardı doğrusu. 2 yıl önce **Naziler**, tüm Yahudilerin spor kulüplerinden atılmasına karar vermişti. Babası da onu İngiltere'ye yollamıştı. Orada başarısını sürdürmüştü. Derken bir gün bir haber gelmişti. Almanlar, **Uluslararası Olimpiyat Komitesi**'nin gözünü boyayabilmek ve insan hakları derneklerinin sesini

kesebilmek için bir grup Yahudi sporcu millî takımlara geri çağırılmıştı. 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları'na katılmalarına izin verilecekti. Şanslılardan biri de **Gretel**'di. Kampıta her şey iyi gidiyordu. Katıldığı yarışmalarda dünya rekorunu zorluyordu artık. Kampın dışında ülkede yaşanan korkunç olaylar sanki başka bir gezegen-deydi. Takımda rakiplerinden birisi dikkatini fazlasıyla çekmişti. 17 yaşındaki yetenekli **Dora Ratjen**. Yüksek atlamada Almanlar arasında onu en çok zorlayan isimdi.

Dora'nın erkekse bir görüntümü vardı. **"Fazla spor yapmanın etkisi"** diye düşünüyordu **Gretel**. Çok utangaçtı. Kimseyle gerekmedikçe konuşmuyor, soyunma odasına onu çıplak görmek mümkün olmuyordu. **"Daha çok küçük"** diyerek, geçiştiriyordu **Gretel**...

1936 BERLİN-ALMANYA

● **GRETEL Bergmann**, kapısının önünde bir zarf buldu. Almanya Olimpiyat Komitesi'nden geliyordu. İçinden güldü. Nihayet birkaç hafta içinde başlayacak Olimpiyat için davetiye yollamışlardı. Kapıdan içeri girdi. Kendisine mutfakta bir şeyler yaptı. Zarfın içinde ne olduğunu bildiğini düşünüyordu. Bundan dolayı acele etmedi. Yemeğini yedi. Ardından kendisini koltuğun üzerine bıraktı.

Zarfın içinden çıkan kağıdı okuması 20 saniye, hazmetmesi ise yıllar alacaktı. Özetle şöyle deniyordu duyuruda, **"Olimpiyat'a katılacak yeterlilikte bulunmadınız"**. Birkaç gün önce Almanya rekorunu kıran birine yollanabilecek en son mesaj buydu herhalde.

Birkaç hafta sonra yüksek atlama finalinde Almanya'yı **Dora Ratjen** temsil ediyordu. **Ratjen**, Olimpiyat dördüncüsü oluyordu. Madalya kazanamamıştı ama **Bergmann**'ın yokluğunda önü açıktı.

1937 NEW YORK-ABD

● **GRETEL**, New York'a geldiğinde üzgündü. Vatanını bir kez daha terk etmişti. Ve artık geri dönüşü olmayacaktı. İlerleyen günlerde tanıştığı genç doktor **Bruno Lambert**'la evlenecekti. Spora devam edecek, Amerika şampiyonlukları kazanacaktı. Ama yaşı ilerlediği için yeni ülkesi için hiçbir zaman Olimpiyat'a katılamayacaktı.

1938 MAGDEBURG-ALMANYA

● **VIYANA**-Köln ekspres treni Magdeburg'da durmuştu. Trenin içine üniformalı adamlar girdi. Aceleleri vardı. Trenin yoluna devam etmesi gerekiyordu. İkinci vagona köşede oturan genç kadının yanına gittiler. Ona baktıklarında kondüktörün haksız olmadığını fark ettiler. Acayip bir şeyler döndüyordu. Kadın kıyafetlerinin altında bir erkek vardı. Yolcu, trenden kibarca indirildi. Karakola gidildi. Sorgucu polis, **"Adınız?"** diye sordu. Yanıt, **"Dora Ratjen"**di. Saatlerce süren sorguda **Dora** tüm yaşamını özetledi. Daha yeni Avrupa şampiyonu olduğunu da. Tıbbi açıdan bir ikilemin içinde bulunduğunu belirtti. Doktor kontrolünde bu daha da netleşti. Raporda, **"Erkeklik üreme organları var. Ancak bunlar cinsel birleşmeye girebilecek gelişimi sağlayamamış"** deniliyordu.

Dora, sporu bırakma sözünü vererek, serbest kalabildi. Avrupa şampiyonluğu madalyasını ise geri göndermek zorunda kaldı.

1957 BREMEN-ALMANYA

● **GARSON**, müşterinin yanına geldiğinde karşısında bir Amerikalı gazetecinin bulunduğunu bilmiyordu. Gazeteci, garsona özel bir konuda görüşmek istediğini söyledi. İş çıkışı buluştular. Time Dergisi muhabiri, **"Siz Hermann Ratjen misiniz?"** diye sordu. **"Evet"** yanıtını aldı.

Birkaç dakika sonra her şey açıklığa kavuştu. **Hermann** aslında **Dora**'ydı! Artık erkek gibi yaşıyordu. Time muhabirinin iddiası ise asıl bombaydı. **Ratjen**, ona, "Naziler benim durumumu biliyordu. **Gretel** başarılı olmasın diye bana göz yumdular" demişti.

2008-ALMANYA

● **Dora Ratjen**, yaşamında büyük sırlar bırakarak 90 yaşında dünyaya veda etti. Naziler, ona bilerek mi göz yummuşlardı yoksa her şey bir tesadüf müydü? Bunu hiçbir zaman bilemeyeceğiz.

2017 NEW YORK-ABD

● **25 TEMMUZ** günü **Bergmann-Lambert** 103 yaşında öldü. Olimpiyat Oyunları içinde hep ukde olarak kaldı. **Dora** için neler düşündü acaba? Onun yüzünden gidemediğini düşündü mü? Onu affetti mi? Bu soruların yanıtlarını bilme şansımız kalmadı.

“1938'deki Viyana-Köln ekspresi Magdeburg'da durmuştu. Polis, bir kadından şüphe etmişti. O kadın Dora Ratjen'di. Trenden indirildi. Sonrasında doktor raporunda şu yazıldı: "Erkeklik üreme organları var ama cinsel birleşmeye girebilecek gelişimde değil!"

● Gretel Bergmann, ABD'ye göç etti. Burada bir çok şampiyonluk yaşadı, ancak yaşı ilerlediği için hiçbir zaman ülkesi adına Olimpiyat'a katılamadı.

ABD TARİHİNİN EN ÇOK TARTIŞILAN BAŞKANI DONALD TRUMP, KIŞ OLİMPİYATLARI'NA DA DAMGA VURACAK. LINDSEY VONN BAŞTA OLMAK ÜZERE BİRÇOK YILDIZIN TRUMP'I PROTESTO ETME İHTİMALİ SON DERECE YÜKSEK.

2018
KIŞ OLİMPİYAT OYUNLARI
9-25 ŞUBAT TARİHLERİ ARASINDA
GÜNEY KORE'DE YAPILACAK

KIŞ OLİMPİYATLARI'NDA DA

TRUMP

KONUŞULACAK

ONUR SALMAN

DÜNYANIN en önemli spor organizasyonlarından biri olarak değerlendirilen Kış Olimpiyat Oyunları'nın 23.'sü 9-25 Şubat 2018 tarihleri arasında Güney Kore'nin PyeongChang bölgesinde düzenlenecek. Sapporo 1972 Kış Olimpiyat Oyunları ve Nagano 1998 Kış Olimpiyat Oyunları'nın ardından Uzak

Doğu'da düzenlenecek üçüncü Kış Olimpiyatı olacak. PyeongChang ayrıca 1988 Seul'den 30 yıl sonra Kore'de düzenlenen ilk Olimpiyat Oyunları unvanına da sahip olacak. 'Tutku. Birliktelik' sloganı ile yola çıkan oyunlar, kış sporları tutkusunun herkesi birbirine bağladığını vurgulamak istiyor. Ve ikinci sloganları 'Yeni ufuklar' ile de bu tutkuyu Uzak Doğu'nun yeni

ufuklarında gerçekleştirmeyi vadeliyor.

17 gün sürecek oyunlar boyunca 13 farklı spor alanında sporcular tarih yazmaya çalışacak. Bu yılki Olimpiyat Oyunları'nda 4 farklı disiplin 'ilk' heyecanını yaşayacak. Bir kez İstanbul'da da düzenlenen Big Air ve Serbest Stil Kayak ilk kez Olimpiyat programına dahil edilirken sürat pateninde **'Toplu Çıkış' ve curling'de de 'Karşık Çiftler'** müsabakaları ilk kez Olimpiyat madalyası dağıtacak. Toplamda 15 disiplinde, 102 altın madalya 17 gün sonunda sahiplerini bulacak. Oyunlar için ise 259 madalya seti hazırlandı.

Oyunlar öncesinde çok da ilgi görmeyen biletler de 17 ila 776 dolardan satışa sunuldu. Açılış ve kapanış seremonileri için ise ayrıca bilet satımı yapıldı. Bu biletler ise 190 ila 1293 dolar arasında bir fiyatlandırma ile meraklıları için satışa çıkarıldı. 2018 Kış Olimpiyat Oyunları'nın açılış töreni 9 Şubat'ta 35 bin kişilik PyeongChang Olimpiyat Stadı'nda gerçekleştirilecek. Aynı stadyum 25 Şubat'taki kapanış seremonisine de ev sahipliği yapacak. Seremoniler için en önemli konu olan saat farkını düşünürsek, PyeongChang, İstanbul'dan 6 saat ileride. Yani 20.00'de başlayacak olan açılış seremonisini Türkiye'den izlemek isterseniz saat 14.00'te televizyon başına geçmeniz gerekecek.

İKİ MASKOTU VAR

Oyunların iki maskotu olacak. İlki Soohorang, ikincisi ise Bandabi. 2018 Kış Olimpiyatları'nın maskotlarından biri

olan beyaz kaplanın Güney Kore'yi koruduğuna inanılıyor. **"Sooho" Korece'de 'koruma' anlamına geliyor** ve sporcuları, izleyicileri ve diğer katılımcıları 2018 Oyunları'nda koruyacağı sembolize ediliyor. **"Rang" ise Korece'de 'kaplan' anlamına gelen "Ho-rang-i"nin orta hecesinden ve oyunların düzenleneceği şehir olan Gangwon'un geleneksel şarkısı "Jeong-seon A-ri-rang"ın son hecesinden geliyor.** Korece'de **"ban-dal-ga-seum-gom (göğsünde yarım ay şeklinde bir iz olan ayı)"** olarak ifade edilen Asya'ya özgü siyah ayı Kore kültüründe sağlam bir iradeyi ve cesareti temsil ediyor.

2018 Paralimpik Oyunlarının maskotu olan ayının adındaki **"Banda" Korece'de yarım ay anlamına gelen "ban-dal"ı; "Bi" ise oyunların kutlanmasını ifade ediyor.**

SADECE SAHA İÇİNE DEĞİL SAHA DIŞINA DA DİKKAT

2018 Kış Olimpiyat Oyunları'nda damgasını vurması beklenen tabii ki sporcuların performansları ancak bir de saha

dışı yaşanması muhtemel vakalar şimdiden gündemde yerini aldı. Kuzey Kore ile Güney Kore arasındaki gerginliğin

oyunları nasıl etkileyeceği bir soru işareti olarak

dursa da açıklamalar oyunlar süresinde ortamın

yumuşak olabileceğini gösteriyor.

TRUMP PROTESTOLARI OLABİLİR

Her büyük spor organizasyonunda olduğu gibi PyeongChang'de de ABD Başkanı **Donald Trump**'ın gerek ABD'li sporcular gerekse diğer sporcular tarafından protesto edilmesi muhtemel görülüyor. Zira NHL'de başlayan diz çökme protestosu, NBA'den gelen **Trump** karşıtı açıklamalar, ABD'nin en önemli kış sporları kadın figürlerinden biri olan Lindsey Vonn'un **"Ben Amerika'yı temsil edeceğim, Trump'ı değil"** açıklaması, olası protestoların da ilk sinyalleri olarak görülüyor. Çok spesifik olsa da NHL'in, yani dünyanın en önemli Buz Hokeyi Ligi'nin oyuncularını Olimpiyat Oyunları'na gönderme kararı da oyunlar süresince hayli konuşulacak gibi duruyor.

RUSYA YOK, RUS ATLETLER VAR

Ve tabii ki Rusya'nın bu oyunlara da katılmasının yasaklanması. Devlet eliyle organize doping yaptırdığı gerekçesiyle uluslararası organizasyonlardan men edilen Rusya, 2018 PyeongChang'de de yerini alamayacak. Aralık ayında İsviçre'nin Lozan kentindeki IOC İcra Kurulu toplantısının ardından yapılan açıklamada, Rusya hakkındaki kararın aynı şekilde devam ettirileceği belirtilirken, **'temiz' Rus sporcuların Olimpiyat Oyunları'na katılabileceği de vurgulandı.** Doping testleri temiz çıkan Rus sporcular, 'Rusya'dan katılan Olimpik atletler' adı altında bağımsız olarak mücadele edeceği bildirildi. **Rusya'nın Spordan Sorumlu Bakanı Vitaly Mutko ise yaklaşık 200 Rus sporcunun** Kore'de mücadele edeceğini duyurdu.

TÜRKİYE'NİN 2018 KAFİLESİ

● **SON** 10 Kış Olimpiyat Oyunları'na katılan, 2026'da da bu oyunların ev sahipliğini üstlenmek isteyen Türkiye, 2018 PyeongChang'daki organizasyona 8 sporcu ile katılacak. Fatih Arda İpcioğlu'nun tarih yazarak Türkiye'nin ilk kez Kayakla Atlama'da Olimpiyat Oyunları'nda temsil edilmesini sağladığı listede şu isimler var:

TÜRKİYE'NİN
8 SPORCUYLA KATILACAĞI
2018 KIŞ OLİMPİYATLARI BİR İLKE
SAHNE OLACAK.

ERKEK SPORCULAR

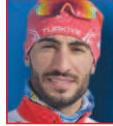
F. ARDA
İPCİOĞLU

● Kayakla atlama

HAMZA
DURSUN

● Kayaklı Koşu

ÖMER
AYÇİÇEK

● Kayaklı Koşu

SERDAR
DENİZ

● Alp Disiplini

ALPER
UÇAR

● Buz Dansı

KADIN SPORCULAR

AYŞENUR
DUMAN

● Kayaklı Koşu

ÖZLEM
ÇARIKÇIOĞLU

● Alp Disiplini

ALISA
AGAFONOVA

● Buz Dansı

TÜRKİYE'NİN KIŞ OLİMPİYAT OYUNLARI GEÇMİŞİ

Kelime ve Sebahattin 4'ER DEFA KATILDI

TÜRKİYE'nin Kış Olimpiyat Oyunları macerası Garmich-Partenkirchen'de başladı. 1936'dan bu yana 16 kez bu büyük organizasyonda ay-yıldızlı sporcular mücadele etti. Türkiye'nin en büyük kafiyle katıldığı Kış Olimpiyatları, 1968 Grenoble Kış Olimpiyat Oyunları oldu. **Muzaffer Demirhan, Sabahattin Oğlago ve Kelime Aydın Çetinkaya** 4'er defa mücadele ederek, Türkiye'nin en çok Kış Olimpiyat Oyunları'na katılan sporcuları olarak tarihe geçtiler.

Türkiye Kayak Federasyonu ilk olarak 1935 yılında "**Dağcılık ve Binicilik Federasyonu**" adı altında örgütlendi.

1936 yılında ise Kış Olimpiyatları'na

katılmak için kuruluşun adı "**Dağcılık ve Kış Sporları**" olarak değiştirdi. Yani Türkiye'nin Kış Olimpiyat Oyunları'na katılma hatta bu oyunlara ev sahipliği yapma arzusu daha ilk yıllardan ortaya konmuştu.

Türkiye için bu önemli oyunlarda ilk görece başarı 1956 yılında geldi. İtalya'nın kış sporlarıyla ünlü kasabası Cortina d'Ampezzo'daki organizasyonda **Muzaffer Demirhan'ın elde ettiği iniş 33.'lüğü, Türkiye için o ana kadar elde edilmiş en önemli başarı olarak kayıtlara geçti.** **Muzaffer Demirhan'ın** tarihe geçtiği oyunlar ise 1964 Innsbruck Oyunları oldu. 5 kişilik Türkiye kafiyesinin içinde yer alan **Muzaffer Demirhan**, ay-yıldızlı forma ile inişte ve dev slalomda mücadele ederken 4. kez Kış Olimpiyat Oyunları'na katılmanın mutluluğunu yaşadı.

EN YÜKSEK KATILIM 1968'DE

1968 Grenoble Kış Olimpiyat Oyunları, Türkiye tarihine en yüksek katılımlı oyunlar olarak geçmiştir. İlk kez 11 sporcu, ay-yıldızlı forma ile Kış Olimpiyat Oyunları'nda mücadele etti. Türkiye'nin kış oyunları tarihinin dönüm noktalarından biri de 1984 oldu. Sarayev'o'daki oyunlardan sonra Türkiye aralıksız olarak Kış Olimpiyat Oyunları'na 9 kez katıldı. PyeongChang ile bu sayı 10'a yükselecek.

1994 ve 1998 Kış Olimpiyat Oyunları, Türkiye'nin en sönük geçen oyunları oldu. Ay-yıldızlıların en düşük katılımlı Kış Olimpiyat Oyunları temsilcilerine sadece birer milli atlet katıldı.

Mithat Yıldırım, 1994'te ay-yıldızlı forma ile 10 km klasik kayaklı koşuda mücadele ederken 1998'de ise **Arif Alaftargil**, alp disiplini slalom yarışında mücadele etti.

SEBAHATTİN VE KELİME TARİHE ORTAK OLUYOR

2002 Salt Lake City Kış Olimpiyat Oyunları, Türkiye kış sporları tarihinin bir diğer kilometre taşıdır. İlk kez ay-yıldızlı bir kadın sporcu, dünyanın en önemli kış sporları organizasyonunda yer almayı başarmıştı.

Kelime Aydın, kayaklı koşu mücadelesinde yarışarak

Türkiye kış sporları tarihine adını yazdırmayı başardı. ABD'de yarışan bir diğer isim **Sabahattin Oğlago** ise başka bir tarihi başarıya imza attı. Kayaklı koşuda mücadele eden **Sabahattin**, 4 kez Olimpiyat Oyunları'nda mücadele ederek Türkiye rekoruna ortak olmayı başardı. **Kelime Aydın** da sonraki 3 organizasyona daha katıldı.

KELİME AYDIN

EN İYİ DERECE TUĞBA'DAN

2006 Torino Oyunları'na Türkiye ilk kez eşit sayıda erkek ve kadın sporcuyla katıldı. 3 kadın ve 3 erkek sporcu ay-yıldızlı formayla yarışırken, Türkiye başka bir ilki daha yaşadı. Türkiye ilk kez alp disiplini ve kayaklı koşu dışında bir disiplinde daha temsil edildi. **Tuğba Karademir**, artistik patinajda ay-yıldızlı forma ile mücadele etti. **Tuğba**, toplamda 21. olarak Türk spor tarihinde Kış Olimpiyat Oyunları'nda en iyi dereceyi elde eden sporcu unvanına sahip oldu.

2010 yılına gelindiğinde Türkiye kafiyesinde ilk kez kadın sporcu sayısı erkek sporcu sayısını geçti. 3 kadın, 2 erkek ay-yıldızlı sporcu Türkiye'yi temsil etti. 2014 Soçi'de düzenlenen son Kış Olimpiyat Oyunları'nda ise Türkiye ilk kez buz dansı çiftlerinde temsil edildi.

RAKAMLARLA KIŞ OLİMPİYAT OYUNLARI

1924

● Kış Olimpiyat Oyunları, ilk kez 1924 yılında yaz oyunlarından ayrılarak gerçekleşti. İlk bağımsız oyunlar Fransa'da Chamonix'te düzenlendi.

83

● Tarihin en yaşlı madalya sahibi, madalyasına 83 yaşında kavuştu. Bu sporcunun adı Anders Haugen'di. 1924 yılında yapılan kayakla atlama yarışında bir puanlama hatası yapıldı. Bu hata ancak 1974 yılında düzeltilebildi. Ve Haugen, 50 sene sonra 83 yaşında madalyasına kavuştu.

12

● Oyunlar tarihi boyunca 12 ülke Kış Olimpiyat Oyunları'nın her edisyonuna sporcu yolladı. Bu ülkeler Kanada, Finlandiya, Fransa, Britanya, Macaristan, İtalya, Norveç, Polonya, İsveç, İsviçre ve Amerika Birleşik Devletleri'dir.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

1

Suni kar ilk kez 1980 yılında Lake Placid'deki oyunlar sırasında kullanıldı.

2

Tarihte Kış Olimpiyat Oyunları'na ev sahipliği yapan en ufak yer **Albertville**'dir.

3

● Tarihteki ilk Kış Olimpiyat Oyunları altın madalyasını Amerikalı **Charles Jewtraw** kazandı.

4

● En son 1936 yılında yaz ve kış olimpiyat oyunları aynı ülkede düzenlendi. Bu ülke **Almanya**'dır.

LINDSEY VONN'UN HEDEFİ GERİ DÖNÜŞ ALTINI

KARİYERİNİN 4. Olimpiyat Oyunları için PyeongChang'de mücadele edecek olan Amerikalı kayakçı Lindsey Vonn, uzun sakatlık döneminden sonra bir kez daha Olimpiyat Altını'nı boynuna takmak istiyor. 2010 Vancouver'da, inişte şampiyon olup Super-G'de de bronz madalya kazanan, kariyerinde 77 FIS Dünya Kupası yarış zaferi bulunan, 20 Kristal Küre'ye sahip olan tecrübeli sporcu, yeniden zirvede olmak için piste çıkacak.

Amerika'nın ilk iniş şampiyonu olan **Vonn**, "Soçi'deki oyunları televizyondan seyretmek gerçekten çok zordu. Son sakatlığımdan bu yana çok sıkı çalıştım. Çalışmaya da devam ediyorum. Soçi'yi birkaç hafta ile kaçırmıştım. Bu kez öyle olmamasını umuyorum. PyeongChang'de pistteki yerimi alacağım" diye konuştu.

TARİHİ NİJERYA YAZACAK!

● 1988 yılında Jamaika Bobsleigh Takımı'nın, hafızalardaki yeri tazeyken 2018 Kış Olimpiyat Oyunları bir ilginç takıma daha ev sahipliği yapacak. Nijerya Kadın Bobsleigh Takımı, PyeongChang'deki oyunlara katılabilmek için vize aldı.

Ülkelerinde kar olmadığı için adını "The Maeflower" koydukları tahta bir sled'le çalışan Nijerya Takımı şu isimlerden oluşuyor:

- **Seun Adigun: Daha önce ülkesini Londra Yaz Olimpiyat Oyunları'nda 100 metre engellide temsil eden Adigun, Bobsleigh'e 2014 yılında başladı.**

- **Ngozi Onwumere: 2015 Afrika Oyunları'nda bir sprinter olarak altın ve gümüş madalyalar kazanan Onwumere, Bobsleigh ile 2016 yılında tanıştı.**

- **Akuoma Omeoga: Minnesota Üniversitesi Atletizm Takımı'nda sprinter olan Omeoga, 100 ve 200 metre yarışlarında yer aldı. PyeongChang 2018 ise onun ilk kez ülkesini temsil edeceği organizasyon olacak. Hem de çok farklı bir branşta.**

17 yaşındaki **Maame Biney**, Amerika Olimpiyat Tarihine adını yazdırdı. Sürat pateninde mücadele eden Gana doğumlu Amerikalı **Biney**, Aralık 2017'de yapılan Olimpiyat Seçmeleri'nde 500 metrede PyeongChang vizesini cebine koydu. 6 yaşında kayak derslerine başlayan genç sporcu, 2017 Dünya Gençler Şampiyonası'nda 500 metrede bronz madalyanın sahibi olmuştu.

'GAY' OLDUKLARINI AÇIKLAYAN KENWORTHY VE RIPPON DA KIŞ OLİMPİYATLARI'NDA

● AMERİKA'nın 2018 Kış Olimpiyat Oyunları kfilesinde yer alan iki sporcu aynı **Biney** gibi tarih yazdılar. **Gus Kenworthy** ve **Adam Rippon**, gay olduklarını açıklayan ve cinsel tercihleri bilinen Olimpiyat Oyunları'na mücadele edecek ilk sporcular olacaklar. Daha önce 2014 Olimpiyat Oyunları'nda da yer alan **Kenworthy** ülkesini serbest stil kayakta, ilk kez bu heyecanı yaşayacak olan **Rippon** ise artistik patinajda temsil edecek.

JOEL EMBIID
YOUTUBE
VİDEOLARINA KATKI
YAPIYOR VE ATTIĞI
HER ADIMLA
TWITTER İLE
INSTAGRAM
DÜNYASINDA OLAY
YARATILIYOR. ONA
BİR SOSYAL MEDYA
KAMPANYASI
GÖZÜYLE BAKABİLİR,
YAPTIKLARINI 'VİRAL'
PENCERESİNDEN
OKUYABİLİRSİNİZ.
AMA SÖZ KONUSU
EMBIID OLDUĞUNDA
UNUTMAMANIZ
GEREKEN BİR ŞEY VAR:
ONUN ÖYKÜSÜNDE
GERÇEK, KURGUDAN
DA İLGİNÇ
VE ÜSTÜN.

16 YAŞINA KADAR HiÇ BASKETBOL OYNAMAYAN JOEL EMBIID
AFRİKA'DAN NBA'YE UZANAN SIRA DIŞI BİR PORTRE...

BASKETBOLUN SİYAH FEDERER'i

KENDİSİNİ BASKETBOLUN 'SİYAH ROGER FEDERER'i OLARAK
TANIMLAYAN BİR YETENEK. İNTERNETTE SAĞA SOLA DALAŞMAYI
SEVİYOR. GEÇMİŞİYLE KİTAPLARA, DERGİLERE GÖZ KIRPIYOR; ATTİĞİ HER
ADIM TWITTER'DA, INSTAGRAM'DA OLAY YARATİYOR.

İNAN ÖZDEMİR

2 016-2017 NBA sezonunun başlamasına az bir süre kala **Joel Embiid**, Philadelphia sokaklarında koşarken görüntülendi.

Üzerinde Philadelphia 76ers forması vardı ve hayranlarının tezahüratlarıyla birlikte akşam karanlığında koşuyordu. Birkaç gün sonra bir caddenin kenarında tenis oynarken kameralara takıldı. Elbette ilgi gösterilmesiyle derdi yoktu, hatta bir gazeteciye “Ben siyah Roger Federer'im” diyecek kadar rahattı.

Zaten kameralar onu hiç rahatsız etmemişti. Canını sıkant şey başkaydı. 2014'te girdiği

NBA'deki ilk iki yılını ameliyatlar ve tedavi süreçleriyle geçiren, ilk kez sahaya çıkabildiği 2016-2017 sezonunda sadece 31 maç forma giyebilen Kamerunlu, oynamak istiyordu. Geçen sezonun sonunu sakat geçirmişti ve uzmanlar, ihtiyatlı davranıyordu. Sınırlamalardan, sağlığı hakkındaki endişelerden bıkan **Embiid** ise bir mesaj vermek istiyordu. Kimileri **Rocky Balboa**'nın aynı sokaklardaki koşusunu anımsatan bu performansa sosyal medya çalışması gözüyle baksa da **Embiid**'in niyeti farklıydı. Gücünü haykırmak, bunu da her zamanki gibi kendi yoluyla yapmak istiyordu.

EĞLENDİKÇE OYNAYACAK

● **Joel Embiid** her zaman farklıydı.

Kansas Jayhawks formasıyla NCAA parkelerine çıktığında da, Philadelphia ile NBA'e adım attığında da, sosyal medyaya giriş yaptığı da yeteneğini, açık sözlülüğünü, zekâsını göstermişti. Gücünü rekabetten alıyor, bu oyunla ilişkisini “Eğlenceli olduğu

sürece basketbol oynayacağım” diye açıklıyordu. **Peter Sagan**'ın bisikletle kurduğu ilişki, onun için sepet topunda geçerliydi. İşini ciddiye alıyordu ama bu ciddiyet, eğlenmesine engel değildi. Sadece artık kenarda beklemek, yeni tıbbi süreçlere dahil olmak istemiyordu. Neyse ki korkulan olmadı, **Embiid** sezona harika başladı. Geride kalan 29 maçta 23.8 sayı, 10.9 ribaunt, 3.4 asist ortalamaları tutturdu. O varken 76ers, ligin en iyi hücum yapan takımlarından biri oluyor ve play-off potasının zirvesine yaklaşıyor; yokken ise bir anda Doğu Konferansı'nın en sıradan ekiplerinden biri haline geliyorlar.

İNTERNETTE KAVGA EDİYOR

● **Embiid**'in tek farkı burada da değil.

O maçları daha oynamadan kazanmaya başlayan isimlerden biri. **Hassan Whiteside**, **Andre Drummond** gibi meslektaşlarıyla internette kavga ediyor, sahaya çıkmadan rakipleriyle oynuyor. Ligin en düşük çene-

'BASKETBOL' DEYİNCE
BABASININ CEVABI ŞU OLMUŞTU:

**"BASKETBOL MU? KİMSE
BURADA BASKETBOL
OYNAMAZ Kİ!"**

sine sahip olan **Draymond Green** ile dalga geçebilecek cesareti kendisinde buluyor. Bu kavgaları bazen parkeye de taşıyor, Oklahoma City Thunder ile oynadıkları maçta tartıştığı **Russell Westbrook**'la olan mücadelesindeki gibi...

Bütün bunları sadece şov için mi yapıyor? Biraz. Ama bir yandan da meselede köklerinin etkisi var. Sonuçta **Embiid**, futbol ve voleybol oynayarak Kamerun'da büyümüş biri ve ABD'ye geldiğinden beri gördüğü şeylerden biri muhtemelen Yeni Kıta'daki saha içi kavgaların daha sakin olduğu. **Westbrook** ile olan ağır dalaşından sonra **"Ben Afrika'dan geldim"** demesinin sebebi de bu. O hem ABD'ye çok iyi uyum sağlayan bir şovmen hem de köklerinden beslenen bir yabancı. Ve o yabancının öyküsü de sık sık hatırlanmayı hak ediyor.

Bugünlerde **Luc Mbah a Moute**'yi Houston Rockets formasıyla izliyorsunuz. Kamerun'un NBA'e yolladığı ilk isim olan **Mbah a Moute**, kendisine nitelikli bir kariyer inşa etti. Ama **Mbah a Moute** muhtemelen **"Embiid'i keşfeden adam"** olarak tarihe geçecek. Zira Kamerun'da kurduğu basketbol kampında 2010'da **Embiid**'i gören tecrübeli isim, vatandaşını

kanatları altına aldı ve büyük bir yıldıza dönüşmesinde emek verdi. Ama bu yolda tek önemli figür de değildi.

Embiid, 16 yaşına kadar hiç basketbol oynamamıştı ve amcasının önyak olmasıyla tanıştığı uluslararası gözlemci **Joe Toumou** olmasa muhtemelen o kampa ve seçmelere de gitmeyecekti. Lakin bu serüven hayatını belirledi. Genç isim, **Hakeem Olajuwon** kasetleriyle tanıştı, Nijeryalı efsanenin hareketlerini tek tek inceledi. Sonra pusulasını modern basketbola çevirdi, 2009 NBA finalleriyle birlikte tanıştığı bu yeni spor olayının her detayının takipçisi oldu. Günümüzde gazeteciler **Embiid**'in ligin en çok maç izleyen oyuncularından biri olduğunu belirtiyor.

PEŞİNDEKİ 'ŞÜPHE GÖLGESİ'

● Afrika'dan bugüne gelen yolculukta bir başka özellik de onun peşini bırakmadı: Şüpheler. **Embiid**, en başta babasından **"Basketbol mu? Kimse burada basketbol oynamaz ki?"**

cümlesini duymuştu, annesi oğlunun yeni ilgi alanını duyduğunda şaka yapıldığını düşünmüştü. Zira oğullarının voleybolcu olacağını düşünüyordular. **Embiid** de

kafa karışıklığıyla kariyerine başladı. Korkudan ilk seçimlerden kaçmış, evde konsol oyunu oynarken zorla ikinci seçmelere götürülmüştü. İkna edilip ABD'ye geldiğinde ise şüpheleri devam etti. **Embiid** yanındakilerin **"Sen büyük bir oyuncu olacaksın"** dediklerini duyuyor, sadece buna pek inanmıyordu. Oynadıkça ve ikinci dili İngilizce'de akıcılığı arttıkça işler değişti. NBA'e geldikten sonra da özgüveni iyice arttı. Üniversitedeyken böyle bir hücum gücü olacağını düşünmüyordu ama NBA'de parkeye çıktığında olacakları anlamıştı.

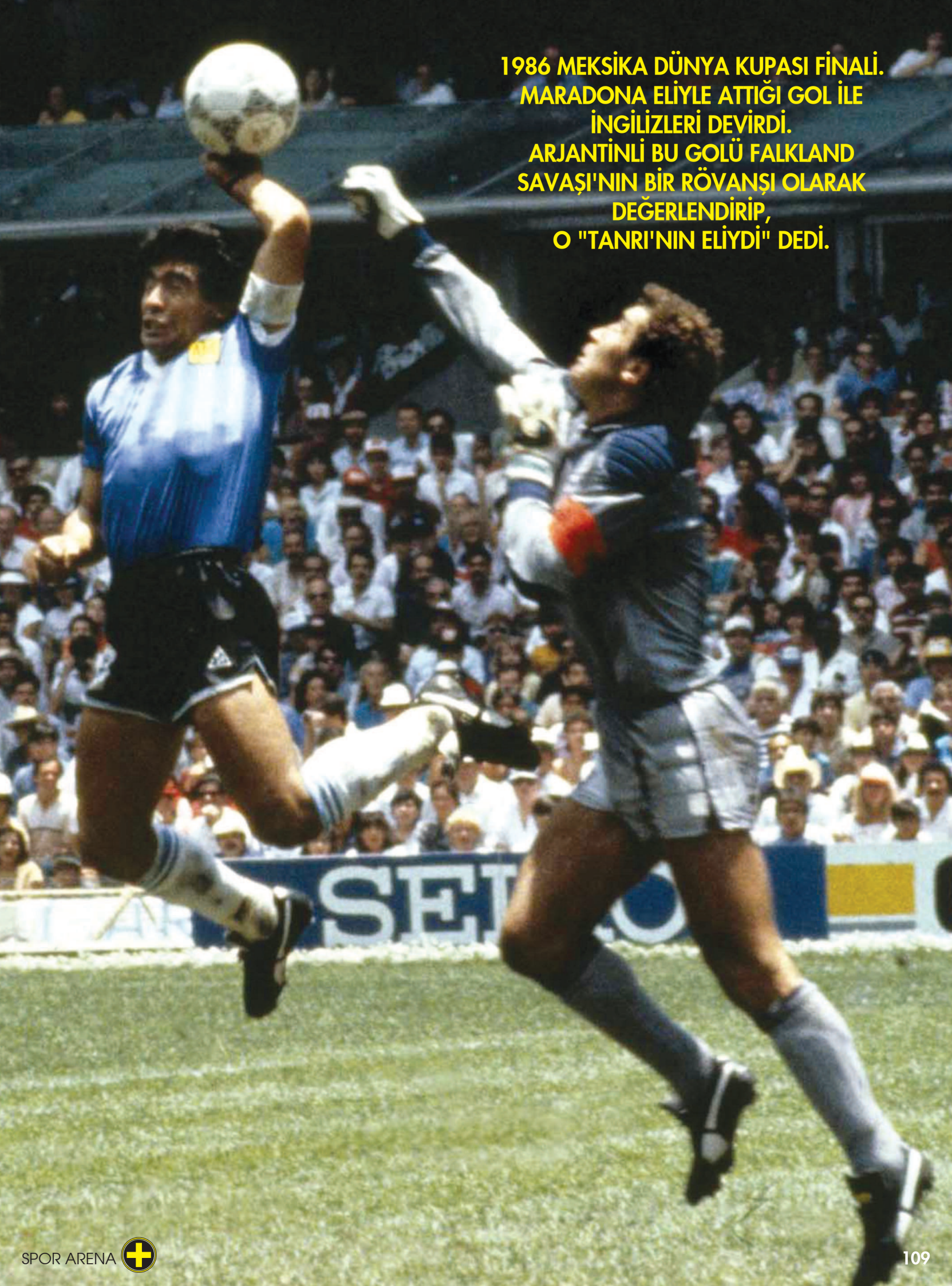
Joel Embiid bugün **Giannis Antetokounmpo** ile birlikte ligin en ilginç iki yıldızından biri. **Giannis** de Afrika çıkışlı, basketbola geç başlayan ve anında yeteneğini gösteren bir oyuncu. **Lakin Embiid**'in ondan farkı, internet için mükemmel bir sporcu olması. Kamerunlu basketbolcu geçmişle dergilere, kitaplara göz kırpmıyor; hareketleriyle hakkın da yapılan Youtube videolarına katkı yapıyor ve attığı her adımla Twitter ile Instagram dünyasında olay yaratıyor. Ona bir sosyal medya kampanyası gözüyle bakabilir, yaptıklarını **'viral'** penceresinden okuyabilirsiniz.

Ama söz konusu Embiid olduğunda unutmamanız gereken bir şey var:

Onun öyküsünde gerçek, kurgudan da ilginç ve üstün.

1986 MEKSİKA DÜNYA KUPASI FİNALİ.
MARADONA ELİYLE ATTIĞI GOL İLE
İNGİLİZLERİ DEVİRDİ.
ARJANTİNLİ BU GOLÜ FALKLAND
SAVAŞI'NIN BİR RÖVANŞI OLARAK
DEĞERLENDİRİP,
O "TANRI'NIN ELİYDİ" DEDİ.

SAAT: 13.00

FENERBAHÇE-ANADOLU EFES

● (Tahincioğlu Basketbol Ligi)

● **AVRUPA**'da ve Türkiye'de çetin bir rekabet halinde olan iki takımın mücadelesi her zaman olduğu gibi çekişmeli geçmeye aday. Basketbolseverlerin kesinlikle kaçırmaması gereken bir karşılaşma.

4

ŞUBAT PAZAR

SAAT: 17.00

VAKIFBANK-ECZACIBAŞI VİTRA

● (Voleybol Vestel Venus Sultanlar Ligi)

● **VAKIFBANK** her ne kadar kağıt üstünde favori gibi görünse de Eczacıbaşı VitrA, ezeli rakibi karşısında galip gelebilmek için tüm kozlarını oynayacak.

7

ŞUBAT ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

BEŞİKTAŞ-G.SARAY HDİ SİĞ.

● (Voleybol Efeler Ligi)

5

ŞUBAT PAZARTESİ

PHIL. EAGLES-N.E PATRIOTS

● (NFL Super Bowl)

● **DÜNYANIN** en görkemli spor organizasyonlarından biri olan NFL Super Bowl'da bu kez Philadelphia Eagles ile New England Patriots takımları karşı karşıya gelecek. Uykusuz kalmaya değer.

ŞUBAT'TA

9-25

ŞUBAT

SAAT: 13.00

2018 KIŞ OLİMPİYATLARI

SAAT: 17.00

ECZACIBAŞI VİTRA-F.BAHÇE

● (Vestel Venus Sultanlar Ligi)

11

ŞUBAT PAZAR

11

ŞUBAT PAZAR

SAAT: 19.00

M.BAŞAKŞEHİR-FENERBAHÇE

● (Süper Lig)

● **LİG** tarihinde şampiyonluk yaşamış Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray, Trabzonspor ve Bursaspor ile oynadığı son 24 maçta sadece 1 kez yenilen Medipol Başakşehir bakalım bu kez nasıl bir sonuç alacak!

SAAT: 22.45

REAL MADRID-PSG

• (UEFA Şampiyonlar Ligi)

● **KENDİ** liginde tel tel dökülen Real Madrid, Neymar ve Cavani'li Paris Saint Germain karşısında neler yapacak hep birlikte göreceğiz!

14

ŞUBAT ÇARŞAMBA

SAAT: 13.00

WTA KATAR OPEN

• (Kadınlar Tenis Turnuvası)

ATP ABN AMRO

• (Erkekler Tenis Turnuvası)

ATP ARJANTİN AÇIK

• (Erkekler Tenis Turnuvası)

12-18

ŞUBAT

18

ŞUBAT PAZAR

SAAT: 04.00

NBA ALL STAR
MAÇI

BUNLAR KAÇMAZ

15

ŞUBAT PERŞEMBE

SAAT: 21.00

DORTMUND-ATALANTA

SAAT: 23.05

LYON-VILLARREAL

• (UEFA Avrupa Ligi)

STANISLAS WAWRINKA

• (Kadınlar Tenis Turnuvası)

19-24

ŞUBAT

WTA DUBAİ DUTY FREE

19-25

ŞUBAT

ATP MARSİLYA AÇIK

• (Erkekler Tenis Turnuvası)

20

ŞUBAT SALI

CHELSEA-BARCELONA

• (UEFA Şampiyonlar Ligi)

SAAT: 22.45

20

ŞUBAT SALI

SAAT: 22.45

BAYERN MÜNİH-BEŞİKTAŞ

• (UEFA Şampiyonlar Ligi)

● **ŞAMPİYONLAR** Ligi'ndeki temsilcimiz Beşiktaş, tarihinin en önemli maçlarından birine çıkacak. Rakip her ne kadar yıldızlarla dolu olsa da, Kartal gü-nünde olduğu zaman her şeyi yapabileceğini daha önce defalarca gösterdi.

25

ŞUBAT PAZAR

SAAT: 19.00

BEŞİKTAŞ-FENERBAHÇE

• (Süper Lig)

● **BU** karşılaşma, ezeli rekabetin yeni bir halkası olmasının yanı sıra, lig şampiyonluğu yarışında da önemli bir viraj anlamına geliyor. Şurası kesin; 26 Şubat Pazartesi günü herkes bu maçı konuşacak...

MERVE TOY

NBA'İN DEĞİL SOKAĞIN YILDIZI

HER ŞEYİN süperine aşinayız artık. Marketinden yıldızına kadar, süper dolu bir hayatımız var. Sporu ele alırsak; süper yıldızları bir kalemde sayamayız bile. Aklımıza hızlıca **Messi, Ronaldo, Bolt, Serena, Jordan** gelir ama her birinin ardından bir diğerinin ismi zihninizde belirir ve liste uzar gider. Örneğin basketbol tarihinin en büyük yıldızı kabul edilir **Michael Jordan**. İtirazı olanı Allah çarpar, aksini iddia eden alay konusu olur! Net. Bence de öyle pek tabii, itiraz etmek ne haddimize. Yaşımız yetip vakıf olduğumuz, yetişemeyip teknolojinin nimetlerinden faydalanarak hayranlık duyduğumuz 'süper yıldızlar' hep sıra dışı hikâyelerin kahramanıdır.

ANNESİ ONA BAKAMAZ

Hiç ilgi duymadığımız branşların dahi 'en'lerine bu hikâyelerle tanıklık ederiz. Bir de ulaşamayıp yalnızca dinlediklerimiz var. Gerçekliğine çıplak gözlerle tanık olanların anlattıklarıyla inandıklarımız; hatta inanmakta dahi güçlük çektiğimiz...

Onlardan belki de en özeli **The Goat**, nam-ı diğer **The Greatest**. Basketbolla yakından ilgili olanlar bilir **Earl Manigault** efsanesini. Hakkında yazılanlara denk gelmediyseniz, **Rebound** filmi duymuşsunuzdur. Ama en çok da tarihin en büyük pivotu addedilen **Kareem Abdul Jabbar**'ın, "Sana göre tarihin en büyük basketbolcusu kim?" sorusuna, herkes **Jordan** ismini beklerken, verdiği **'The Goat'** yanıtıyla dikkat kesilmişsinizdir.

Yıllar önce basketbol hikâyelerini konu alan bir program hazırlarken tanıştım **Earl Manigault**'la. Daha çok detay öğrenme arzusuyla araştırdım. 1945'te pek

ARINMAK
İÇİN MÜCADELE ETTİ. BİR
UYUŞTURUCU SATICISINDAN
ALDIĞI PARAYLA
TEMİZLEDİĞİ PARKTA
ÇOCUKLARI BASKETBOLA
TEŞVİK ETTİ; KENDİ TRAJİK
ÖYKÜSÜNDEN UZAK
TUTMAYA
ÇALIŞTI...

THE GOAT

NBA EFSANESİ KAREEM ABDUL JABBAR İÇİN O, GELMİŞ GEÇMİŞ EN BÜYÜK BASKETBOL YILDIZIYDI 'THE GOAT' NAMLİ, **EARL MANIGUALT...**

NBA YERİNE HARLEM SOKAKLARINI TERCİH ETMİŞ BİR KAHRAMAN...
1.90'LIK BOYUNA RAĞMEN, 1.33 M SIĞRAYABİLEN BİR 'AIR MANIGUALT'...

çok yıldız sporcu gibi oldukça zorlu hayat şartlarına doğan **The Goat**, 9 çocuklu bir ailenin en küçüğüdür. Dünyaya geldiği şartlar öyle zordur ki ailesinin ona bakma imkânı ve hatta istediği yoktur. **7 yaşında , daha iyi -elektrik, su gibi- şartlarda yaşayabileceği Mary Manigault adlı Harlem'de yaşayan bir kadın tarafından sahiplenilir.** Okula ve okul arkadaşlarına uyum konusunda ciddi sıkıntılar çeken **The Goat**; içindeki basketbol aşkı ve olağanüstü yetenekleriyle kısa sürede okula ve yaşadığı yere namını salar.

Erken tanıştığı uyuşturucu belası liseden atılmasına neden olan **Earl**, üstün basketbol yeteneğinin yardımıyla Laurin Enstitüsü'nden zorla da olsa mezun olur. Giderek yayılan şöhretiyle **Kareem Abdul Jabbar, Wilt Chamberlain, Julius Erving** gibi NBA efsanelerinin, Harlem sokak basketbolcularıyla girdiği meydan okumaların adresi **Rucker Park**'ın da en popüleridir. 1.90'lık boyunu inkâr edersesine 1.33 m sığrayabilen **The Goat**, oldukça kötü bir öğrenci olmasına rağmen kendisine bahsedilen üstün kabiliyetle pek çok üniversiteden teklif alır. Ancak eğitim adına isteksizliği, yakasını kurtaramadığı uyuşturucu, gittiği mütevazı **Johnson Smith Koleji**'ndeki antrenörüyle yaşadığı çokça sorun talihsiz sonunun başlangıcını hazırlar.

NBA YERİNE HARLEM SOKAKLARI

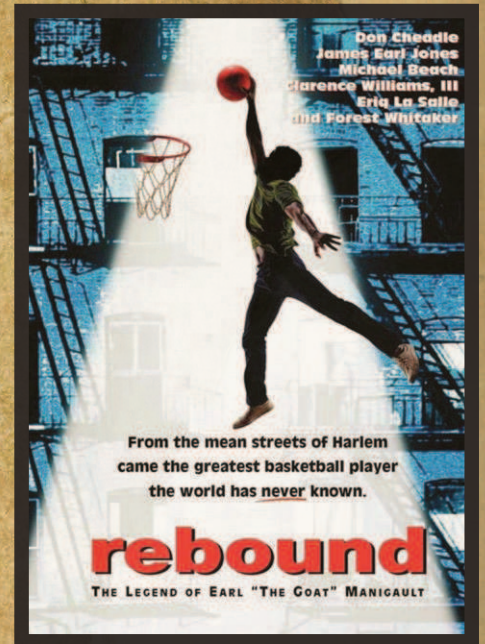
Kolejden ayrılıp **NBA** sahaları yerine Harlem sokaklarında devam eden kariyerinde tek hedefi uyuşturucu alabilmek için para kazanmaktır. Dünya üzerinde şanslı minik bir azınlığın izleme şansı bulduğu bu efsane, **yalnızca 60 dolar için art arda 36 kez ters smaç yapabilmesiyle rakipsiz olmuştur.** Kendi smacının ribaundunu alarak havadayken tekrar smaç yapabilmek **The Goat** sayesinde 'double dunk' olarak literatüre girmiştir.

Oynadığı her sahayı kimsenin yapamadığı hareketleri yapma zemini olarak kullanıp başarmıştır. Ama hayatının illeti eroin, yeteneklerinin önüne geçer ve artık para kazanmak için dahasını yapmak zorunda kalır. Hırsızlık yaparken yakalanan **Manigault**, **1.5 yıl kadar hapis yattıktan sonra** 25 yaşında bir fırsattan daha olur. Bu kez **ABA Ligi**'nde deneme şansı bulur ama bedenine verdiği zararlar gerekli performansı önler. Tarihin en büyük basketbolcusu olup , nesiller boyu eşsiz yeteneklerinden, kirdiği rekorlardan, kazandığı kupalardan bahsettireceksen, uyuşturucu batağına kurban ettiği hayatına böyle bir son vermek onun da içine sinmedi.

Kurtulmak ve en önemlisi başka gençleri kurtarmak adına, **yakın olduğu bir uyuşturucu tüccarından aldığı 10 bin dolarla, evinin yakınındaki parkı temizler. Çocuklara burada hem basketbol öğretir hem de uyuşturunun zararlarını anlatır.** Hatta gençler uyuşturucudan uzak dursun diye turnuvalar düzenler. İniş çıkışlar yaşadığı hayatı onu bir kez daha hapse gidecek şeyler yapmaya itse de çıkar çıkmaz aynı amaca hizmet etmeye devam eder. Hayatına verdiği zararlar ödediği ağır bedeller başka gençlerin yoluna ışık olur. Bir

kahramana yakışır sonla 19 Mayıs 1998'de hayata gözlerini yuman **The Goat**'ın parkını da umut ışığı yaktığı ailelerin sevgi mesajları ve çiçekleri doldurur. NBA fırsatı bulamayıp bizleri izlemekten mahrum bıraktığı yetenekleri, tüm dünyanın izlediği çok büyük yeteneklere bile nasip olmayacak bir hikâyeyi doğurdu. Ders niteliğindeki bu öykü ve acılarla bulduğu doğru, filmlere konu oldu. İzlediğimiz, büyük saygı duyduğumuz efsanelerimiz listesinin başına ayrı bir yere 'izleyemediğimiz en büyük efsane' olarak **The Goat** adı kondu....

60 DOLAR İÇİN
ART ARDA 36 KEZ
TERS SMAÇ YAPTI.
HIRSIZLIKTAN
TUTUKLANDI. VE
HAYATI FİLMLERE
KONU OLDU...

DÜNYANIN EN HIZLI
SPORCULARI **IVAN** VE **SIMONE**
ORIGONE KARDEŞLER

FERRARI VE PORSCHE'YE **KAFA TUTAN** KARDEŞLER

ADI; hız kayağı...

İNSANOĞLUNUN herhangi bir mekanik araç yardımı olmaksızın yaptığı en hızlı spor. Ulaşılan hızlar ise tek kelimeyle inanılmaz. En ufak bir hata ölüme götürüyor.

1930'lu yıllarda ortaya çıkan hız kayağı, en az 45 derece eğimli, ortalama 1 kilometre uzunluğundaki özel parkurlarda yapılıyor.

Sporcuların düz bir rotada ilerlediği pistin bittiği yerde, hızı azaltacak karşı eğim pistinin yer alması da şart.

KASKLARI SU DAMLASI GİBİ ELBİSELERİ İSE YANMAZ

1 kilometrelik parkurun ilk 400 metresi ana hıza ulaşan bölüm. Maksimum hız ise bundan sonraki 100 metrede gerçekleşiyor. 500 metre geçildikten sonra da yavaşlama başlıyor.

Hız kayağının en dikkat çeken özel-liklerinden biri sporcuların giydiği özel kıyafetler. Onbinlerce Euro'ya ulaşan maliyetiyle dikkat çeken kıyafetlerin özelliklerini şöyle sıralamak mümkün:

1- Ayakkabılar ve ayakkabıların kayağa tutunmasını sağlayan bağlamalar, yüksek hızlara dayanıklı madde-lerden üretiliyor.

2- Lateksten üretilen kıyafetin hayati özelliği yanmaması. Zira, saatte ortalama 200 km hızla ilerleyen sporcu kazara düşerse, sürtünmenin etkisiyle yanabilir.

3- Kullanılan batonların ağırlığı 907 gram.

4- Kask, su damlasına benziyor. Bu-
nun sebebi, hava direncini minimu-

ma indirmesi.

Hız kayağında dünya rekorunun sahibi **Ivan Origone**.

İtalyan sporcu, 2016 Mart'ında Fransa'nın La Foret Blanche kayak merkezinde saatte 254.958 km'ye ulaşarak, 'dünyanın en hızlı insanı' unvanını ele geçirdi. Bu unvanın bir önceki sahibinin, **Ivan**'ın ağabeyi **Simone** olması, rekoru daha da anlamlı hale getiriyor. İlk olarak 2006 yılında 251.4 km'lik hızıyla dünya rekoru kıran **Simone Origone**, 2014'te 252.454, 2015'te de 252.632 km'lik hızlara ulaşmıştı.

Hız kayağında kadınlarda dünya rekoru, saatte 242.59 km ile İsveçli **Sanna Tidstrand**'a ait.

Paralimpik sporcu Avustralyalı **Mic-hael Milton** ise, tek bacağıyla 193 km hızla ulaşmayı başardı.

• IVAN ORIGONE:

• SİMONE ORIGONE:

254.958 KM

252.632 KM

YILLARA GÖRE DÜNYANIN EN HIZLI SPORCULARI

YIL	SPORCU	KM/SAAT
1930	Gustav Lantschner (Avusturya)	105.675
1960	Luigi Di Marco (İtalya)	163.265
1970	Alessandro Casse (İtalya)	184.144
1978	Steve McKinney (ABD)	200.222
1992	Michael Prufer (Avusturya)	229.299
1995	Jouni Ojala (Finlandiya)	239.361
1995	Jeffrey Hamilton (ABD)	241.448
1997	Jeffrey Hamilton (ABD)	242.915
1997	Philippe Billy (Fransa)	243.902
1999	Harry Egger (Avusturya)	248.105
2006	Simone Origone (İtalya)	251.400
2014	Simone Origone (İtalya)	252.454
2015	Simone Origone (İtalya)	252.632
2016	Ivan Origone (İtalya)	254.958

• Hız kayağı, insanoğlunu herhangi bir mekanik araç yardımı olmaksızın en yüksek hıza ulaştıran bir spor. Saatte 252.632 km'lik hızla 2016'ya dek dünyanın en hızlı insanı olan **Simone Origone**, bu unvanını aynı yıl 254.958 km'ye ulaşan kardeşi **Ivan**'a kaptırdı.

ADİL DEMİRÇUBUK

FUTBOLDA MESSİ'NİN HAREKETLERİNE RONALDO'NUN YARI İNSAN YARI ROBOTA DÖNÜŞMESİNE HAYRAN OLURKEN BİSİKLETTE AKLI VE KALBI ÇELEN SÜRÜYLE FARKLI ÖYKÜ BULMAK ÇOK KOLAY.

ÖZETLE BİSİKLET HEYECAN HUZUR VE MUTLULUKTUR...

BİR İNSAN NİYE BİSİKLET

BİSİKLET, çocukluktan itibaren sevilen, araba ve motosikletten daha özel, sevimli ve farklı bir taşıt akla getirir. Bazen bir arzu nesnesi, bazen insanı geçmişe götüren bir zaman makinesi. Yanından geçen yüzlerce arabaya kimse dönüp bakmaz ama bir bisiklet ve sürücüsü sokaktakilerin bakışlarını yakalamakta kırmızı bir Ferrari kadar iddialıdır. Bu pozitif algıya rağmen, 'bisiklet yarışı' söz konusu olduğunda, ortalama tepki "Üç-dört saat pedal çeviren adamları/kadın-

ları seyretmekten insan ne anlar? Çok sıkıcı!" gibi farklı bir hale dönüşür. Tarihin en büyük buluşlarından biriyle yapılan bu spora yönelik olumsuz imaj ve söyleme, TV'de yol bisikleti yarışlarında yorumculuk yaptığım için, alışkınım. Fakat, böyle konuşanların çoğunun, zaman içinde sıkı birer bisiklet izleyicisine dönüştüğüne de şahit oldum.

ESAS 'DÜŞMAN'IN RAKİP DEĞİL, HAVADIR!

● Aslında izlemeye yeni başlayan-

lara hak vermiyorum değilim. Futbolun şaşaasından, basketbolun aksiyonundan uzak, Türk basın ve yayıncılığında pek yer bulamayan, uluslararası arenada çok az temsil edildiğimiz bir spor yol bisikleti. 1980'lerden sonra, diğer birçok dal gibi, Türk futbolunun ezici popülerliği altında gerilemiş, yatırım yapılmamış, neredeyse unutulmuş bir branş. Tenis gibi anlaşılması basit de değil ne yazık ki. İnceliklerine vakıf olmak için biraz emek gerektirir.

Lakin zaman ayırdıkça, kuralları, yarış taktiklerini öğrenip detayları fark

YARIŞI İZLER

SARPER GÜNSAL

ettikçe, rutin gözüken bisiklet yarışlarında gizli bir kapı açılır, içinden deste deste hikâye dökülmeye başlar.

Örneğin, aslında düşman rakip değil hava direncidir. Sonra, başka takımdan sporcularla yarışın son kısmına kadar mutlak bir ittifak yapma zorunluluğu bulunur. Ya da kendi egosunu ve şansını hiçe sayıp lideri için her yarış kendini feda eden, **'domestik'** olarak anılanların hikâyesi vardır. Yarış boyunca, takımın lideri için hizmetçi gibi çalışırlar. Yaptıkları işler arasında rüzgâra siper olmak, yemek taşımak, yağmurluk

getirip götürmek, gerekirse jantını veya bisikletini vermek bulunur. Hatta ihtiyaç gidermekte olan lider gruptan geri kalmasın diye sırtından itmek de iş tanımında yer alan hizmetlerdendir.

'KAÇIŞ GRUBU' VE 'PELTON GÜRUHU'

● Düz etaplarda genelde ilk kilometrelerde bir **'kaçış grubu'** oluşur, ana grupla zaman farkını açar. Yarışın sonları yaklaştıkça **'peloton'** denen arkadaki güruh, kaçaklarla farkı

kapamaya başlar. Son kilometrelerde, tüm gün rüzgâra beraber göğüs geren kaçaklar artık yorulmuşlardır. Peloton onları yakalar, geçer ve yarış boyu nadiren ekrana gelen biri de -çoğunlukla bir sprinter- kazanır. Son on dakikası hariç, izlemesi keyif vermez gibi görünen bir spordur yol bisikleti. Ama etabı kazanan sporcunun takım arkadaşlarının çabası, saatte 60 km hızla giden yüz küsur sporcu arasından sıyrılarak sprinterlerini en öne getirmeleri ve finiş 300 metre kala önünü açmalarına şahit olmak

SON 10 DAKİKASI
HARİÇ KEYİFSİZ
GÖRÜNEN YOL
BİSİKLETİ ASLINDA
ETABI KAZANAN
SPORCUYA,
ARKADAŞLARININ
FİNİŞE 300 METRE
KALA ÖNÜNÜ
AÇMALARINA ŞAHİT
OLMAK,
HEYECANLI BİR
FİLMİN FİNALİNİ
İZLEMEK GİBİDİR.

heyecanlı bir filmin
finalini izlemek gibidir.

YOL BİSİKLETİNİN ER MEYDANI YOKUŞTUR

● Dağlık, sert tırma-
nışlı etaplarda ise iş değişir.
Yol bisikletinin er meydanı yo-
kuştur (**aslında zamana karşı
yarışlarıdır ama yazıyı iyice
çığırından çıkarıp daha ilk
yazıdan kendimi kovdurmaya-
yım**). Yerçekimine karşı mücadele
ederken herkes tek başınadır. İşte
o zaman da dağ keçilerini izlemeye
başlarız. Düz yolda iri yarı arkadaşla-
rının arkasında rüzgârdan saklanan
incecik adamlar yokuşlarda birer
deve dönüşürler, denklem yine
değişir.

Bisiklet yarış taktiklerinin
temelinde hava direncinden
mümkün olduğu kadar sakınmak,
rüzgâra çıkmamak, grup içinde
saklanmak bulunur. Çünkü ana
grubun içinde yer alan bir sporcu,
önde giden meslektaşına oranla
yaklaşık yüzde 30 daha az enerji
harcar. Lakin 200 kişilik bir yarışta her-
kes böyle davranırsa yarış gerçekleşemez.
Bu nedenle, aralarından bazıları ana grubu terk
edip öne atak yapar. Çoğunlukla farklı takım
sporcularından oluşan bu küçük grup, zafer için
çok az şansı olduğunu bilir.

Yarışın son bölümünde yine düşman
olacaklarının farkında olmalarına karşın, uyum içinde

yükü paylaşarak çalışmak zorundadır.
Rakip sporcularla önce işbirliği
yapıp, sonra yine rakip haline
gelmenin zihinsel ve duygusal
cilvelerini anlayıp bundan keyif
almaya başlayan biri Temmuz
sıcığında televizyon
karşısında 3 hafta
geçirecek hale gelmiştir.

Futbolda **Messi**'nin
hareketlerine, **Ronal-
do**'nun yarı insan yarı
robota dönüşmesine
hayran olurken
bisiklette aklı ve
kalbi çelen sürüyle
farklı öykü bulmak
çok kolay.

BİSİKLET DOPİNGİ DE YENMEK İSTİYOR

● Yazı bitti

ama dopingden
bahsetmedik.

Kimyasallar 1960'lara
kadar bisiklet sporunun
ayrılmaz bir parçasıydı.

Ama yaygın bir hastalık olduğu
anlaşıldığından -anlaşıldığından
demeyelim- herkes tarafından
kabul edildiğinden beri temizleme
çalışmaları sürüyor. Fransa
Turu'nu 7 kez kazanan **Lance
Armstrong**'un unvanlarının elinden
alınması bile bu yönde atılmış bir
adım olarak görülebilir. Atletizmin
yeni yeni, futbolun hemen hiç
yüzleşmediği performans artırıcı
ilaçlar batağından kurtulmak için
bisiklet sporu ciddi mücadele etmekte.

Yol bisikletine binenlerin iyi bildiği
bir şey vardır. Bisiklete ne verirsən o
kadarını geri alırsın. Bisiklet, emeği
heba etmeyen, kuvvet, dayanıklılık
ve hız olarak size geri döndüren bir
disiplindir. Bisiklet yarışı seyretmeyi
de böyle tanımlayabilirim.

Hiçbir aksiyon olmayan bir
yarışta rakibe uzatılan bir matara,
güzel bir manzara veya spikerin
anlattığı ilginç bir anekdot kişinin
içinde farklı bir pencere açabilir. Spor
diye başına oturduğumuz şey dönüşür,
zenginleştiren bir deneyim haline gelir. Ona
zamanımızı verir, karşılığında huzur, heyecan ve
mutluluk alırız.

DIGITAL İNSAN

DIGITAL İNSAN

DIGITAL İNSAN

DIGITAL İNSAN

DIGITAL İNSAN

DIGITAL İNSAN

DIGITAL İNSAN

HAYATIMIZIN HER
ANINDA TEKNOLOJİDEN
FAYDALANMAK
MÜMKÜN.

ÖZELLİKLE DE
SPORDA KULLANILAN
TEKNOLOJİLER, AMATÖR
OLAN SPORSEVERLERİN
BİLE KISA ZAMANDA
PERFORMANSINI
ARTIRMASINI SAĞLIYOR.

NE KADAR EFOR
SARF EDİLDİĞİNDEN
YAPILAN VURUŞLARIN
DOĞRULUĞUNA KADAR
BİRÇOK FARKLI
PARAMETRE TEKNOLOJİ
SAYESİNDE ELDE
EDİLEBİLİYOR.

AHMET CAN

AKILLI SAAT - KOŞU

TEKNOLOJİNİN değmediği alan kalmadı. Hayatımızın neredeyse her anında teknolojiden faydalanmak mümkün. Ancak bazı alanlar var ki, bu alanlarda teknolojiyi kullanmak bize önemli katkılarda bulunuyor. Mesela spor gibi...

Spor, teknoloji şirketlerinin odaklandıkları en önemli alanların başında geliyor. Akıllı saatler ilk akla gelen örneği olabilir. Ama sporda teknoloji kullanımı bununla sınırlı değil. Birçok farklı alanda kullanılan teknolojik yenilikler sporcuların işini kolaylaştırıyor.

AMATÖRE PROFESYONEL OLANAK

● En önemlisi ise veri. Kullanılan cihazlarla elde edilen veri, sporcuların daha üst seviye bir performans ortaya koyabilmelerini sağlıyor. Ne zaman, ne kadarlık bir efor sarf edildiği veya yapılan vuruşların ne kadar doğru bir biçimde yapıldığı sporda teknoloji kullanımının en önemli örnekleri arasında yer alıyor. Bu sayede amatör bir sporcu bile, profesyonel sporcuların elde ettiği veriye sahip olarak, eksiklerini kapatabiliyor ve performansını hızla artırabiliyor.

Peki hangi branşlarda teknoloji kullanılabiliyor?

Biz de bu sorunun cevabını araştırdık. İşte sporda teknolojiyi kullanabileceğiniz cihazlar ve performansınızı artırabileceğiniz alanlar...

AKILLI SAAT OLMAZSA OLMAZ

● **SPOR** denilince ilk akla gelen teknolojik ürün artık akıllı saat ve bileklikler. Kullanıcıların **aktivitelerini ve nabız hareketlerini kolaylıkla ölçebilen bu cihazlar**, yazılım desteğiyle her geçen gün akıllanıyor. Kullanıcılar, taktıkları akıllı saatler üzerinden yaptıkları antrenmana göre seçeneklere basıp en uygun tempoyu yakalayabiliyor.

Bununla da kalmıyor. Artık akıllı saatler antrenman seçmeden bile sizin hangi antrenmana başladığınızı tahmin edebiliyor ve buna göre uyumlu olan seçeneği günlük aktivitenize ekliyor. Kısacası spor teknolojilerinin odak noktasında akıllı saatler yer alıyor.

Bu yüzden akıllı saatler, spor yapanların olmazsa olmazları arasında yer alıyor.

399 TL

ÇİPLİ AYAKKABI

● **AKILLI** telefonlar, akıllı saatler, akıllı bileklikler derken sıra ayakkabılara kadar geldi. Çin'in önemli teknoloji firmalarından biri olan Xiaomi, bir süredir üzerinde çalıştığı akıllı ayakkabısını satışa sundu. **'90 Fun Ultra'** adındaki akıllı ayakkabı modelinin içinde ufak bir çip bulunduruyor.

Xiaomi ve Intel'in ortaklaşa ürettiği bu çip, tüm hareketlerini kayıt ederek verilerinizi telefonunuzda bulunan uygulamaya aktarıyor. Şarjı ortalama olarak 60 gün giden bu ayakkabının içerisinde hava yastıkları, kaymayı önleyici kaplama ve antibakteriyel taban sistemi bulunuyor. Başka bir deyişle **Xiaomi** akıllı ayakkabı, akıllı olduğu kadar konforlu da.

GOLF - TENİS

499 TL

AKILLI ELDİVEN

● **TÜRKİYE**'de de her geçen yıl daha fazla meraklıya hitap etmeye başlayan golf için akıllı teknolojiler devrede. **Zepp Golf 2** adındaki cihaz, golf eldivenine yerleştiriliyor. Cihazdaki sensörlerden elde edilen veriler, vuruşları 3 boyutlu (3D) olarak analiz ediyor ve akıllı telefon uygulamasına gönderiliyor. Vuruşların daha iyi anlaşılması için sopa hızı, el hızı, sopa açısı, hız ve gerilme hareketinin uzunluğu gibi veriler görselleştiriliyor. Ardından gerçekleştirdiğiniz vuruşu grafik üzerinden izleyebiliyorsunuz. Ayrıca ürün, özel bir eğitim programı da sunarak ne kadar geliştiğinizi takip ediyor.

MESAFE ÖLÇEN DÜRBÜN

2.380 TL

● **GOLFTE** en önemli noktaların başında vuruş yapılacak mesafenin ölçülmesi geliyor. Bunun için teknolojik dürbünler devrede. **Bushnell**'in geliştirdiği **'Tour V2'** adındaki model, kızılötesi teknolojiyle çalışıyor. Dürbün üzerindeki lensin içinden bir kızılötesi ışın yollanıyor, daha sonra bunun yansımaya göre mesafe ölçülüyor. **Model, yaklaşık 5 metre ile 1 km arasında ölçüm yapıyor.** Belirlenen mesafe dürbün merceğinin içinde yer alan küçük ekran üzerinde belirtiliyor. 5 kat yaklaştırma özelliği bulunan modelin ağırlığı ise 187 gram.

YAPTIĞINIZ VURUŞLARI TAKİP EDİN

● **TENİSÇİLERİN** vuruşlarını takip edebilmesi önemlidir. **Zepp** şirketi **'Tennis 2'** adında bir sensör geliştirdi. Ürün, raketi her savurduğunuzda **vuruş türü, top hızı, top dönüşü, en iyi vuruş noktası** ve daha fazlasının bulunduğu temel performans ölçümlerinin takibini sağlıyor. **'Akıllı Oyun Serisi Kaydı'** adındaki özellikse her oyun serisini otomatik olarak kayıt ve inceleme sağlayan klipler oluşturuyor. Tüm veriler cepten izlenebiliyor.

ŞAHİN GÖZÜ TEKNOLOJİSİ

● **TENİSTE** topun çizgiyi geçip geçmediği itirazı sıkça olur. Amatör maçlarda bunu tespit etmek çok güç olabilir. Bunun için tenis kortlarına şahin gözü adında bir sensör teknolojisi kuruluyor. Futboldaki gol çizgisi teknolojiyi anımsatan bu teknoloji, özellikle tenis maçlarında topun çizgi içinde mi yoksa çizgi dışında mı olduğuna karar vermek için kullanılıyor.

459 TL

GOLF ELDİVENLERİNE YERLEŞTİRİLEN CİHAZLARDAKİ SENSÖRLER VURUŞLARI 3 BOYUTLU OLARAK ANALİZ EDİP, AKILLI CEP TELEFONLARINA GÖNDERİYOR. CİHAZ AYRICA ZAMANLA NE KADAR GELİŞİM KAYDETTİĞİNİZİ DE SİZE SUNUYOR.

BASKETBOL - FUTBOL

AKILLI TOP

700 TL

● ADIDAS'ın, yaklaşık 2 yıl önce satışa sunduğu akıllı futbol topu, 'miCoach Smart Ball'un içerisinde hareket sensörleri bulunuyor. Topun hızından aldığı ivmeye kadar bilgiyi kaydederek akıllı telefona gönderen model, size yapmak istediğiniz vuruşlar hakkında tüyolar da veriyor.

Örneğin; topu **Ronaldo** gibi barajın üstünden geçirmek istiyorsanız, ayağınızın hangi kemiğiyle, hangi açıyla ve topun neresine vurmanız gerektiği size şemalarla ve videolarla gösteriliyor. Uygulama sayesinde ayrıca, topa belli bir hızda vurma ya da falso verme gibi kategorilerde sınırlarınızı zorlayabileceksiniz ve sonuçları arkadaşlarınızla karşılaştırabileceksiniz.

550 TL

AKILLI TOP, ATIŞ PERFORMANSINIZI TAKİP EDİYOR

● PROFESYONEL spor ürünleri konusundaki uzman markalardan biri olan **Wilson**, basketbolseverlere yönelik akıllı bir top geliştirdi. 'Wilson X' adındaki topun içinde bir sensör bulunuyor. Atılan şutları, şut hızını, şutun hangi bölgeden atıldığını ve oyun süresi gibi veriler anında akıllı telefonlara gönderiliyor ve grafikler üzerinden takip edebilmenizi sağlıyor.

Topun içinde yer alan sensörün şarjı 300 gün ve 100 bin atışa kadar yetiyor. Daha sonra şarj ederek performansınızı takip etmeye devam edebilirsiniz.

AKILLI TOZLUK

459 TL

● ZEPP'in geliştirdiği 'Play Soccer' adındaki tozluğun içine bir sensör yerleştiriliyor. Performans ölçümleri yapan sensör, şutlar, kısa mesafe koşular, uzaklık ve maksimum hız başta olmak üzere birçok saha içi istatistiklerinizi kaydediyor. Daha sonra bu verileri akıllı telefon uygulamasına gönderen cihaz, tüm performansınızı video grafiğe çeviriyor ve takip etmenizi sağlıyor. Bireysel kullanımın yanı sıra takım halinde de kullanılabilen **Play Soccer**, birden çok oyuncunun verilerinin ve videolarının kolayca birleştirebilmesini sağlıyor.

BİSİKLET

İÇ MEKANDA ANTRENMAN

● **KIŞ** aylarının gelmesi bisiklet sporuyla uğraşanların ara vermesine neden oluyor. Ancak geliştirilen yeni teknolojiler, bisiklet antrenmanlarının evde yapılmasını sağlıyor. **Wahoo Fitness** şirketinin geliştirdiği '**KICKR SNAP**' adındaki antrenman platformu kullanıcıların evlerinin içinde bisiklete binebilmesini sağlarken akıllı özellikleri de sunuyor.

Bisiklet tekerine takılan akıllı egzersiz ağıtından oluşan model, yaptığınız iç mekan antrenmanlarınızda gerçekçi bir sürüş deneyimi sağlıyor.

Ayrıca, **iOS** ağıtınızdan direnci kontrol edebilme ve aktivite izleme kolaylığı sunuyor. **SNAP**'in gelişmiş volanı dış mekan tırmanış ve inişlerindeki direnci gerçekçi bir şekilde yansıtan teknolojilere sahip durumda.

2.799 TL

BİLGİSAYAR KULLANILIYOR

999 TL

● **ELEMNT GPS** adındaki bisiklet bilgisayarı, akıllı cihazlarınızın arayüzünden yararlanarak tüm bisikletçilik platformlarıyla uyumlu olarak çalışabiliyor. Kullanımı kolay ücretsiz yardımcı uygulaması sayesinde antrenman sayfalarınızı **Apple iOS** ağıtınızla

yapılandırabiliyorsunuz. Cihaz üzerinden veri alanlarınızı ayarlayabilir, profilleri özelleştirebilir, performansınızı takip edebilir ve sürüş verilerinizi kolayca paylaşabilirsiniz. Ayrıca model, neredeyse dünyanın tüm ülkelerine ait haritalarla ön yüklü olarak geliyor.

Tamamen özelleştirilebilir ekranı sayesinde sürüşünüzün her bileşenine özel bir sayfa sunan modelde, yeniden programlamaya gerek kalmadan 10 adede kadar veri alanını görmek mümkün.

YÜZME

PERFORMANS
ARTIRAN
MAYO

● **YÜZME** denilince akla fazla bir teknoloji gelmiyor. Ancak son dönemlerde teknolojinin eli mayolara değmeye başladı. Birçok şirketin geliştirdiği yeni kumaş dokuma teknolojisi, geliştirilen yeni nesil mayoları kullanan yüzücülerin performansını artırıyor. LZR şirketinin geliştirdiği yüzücü mayosu modeli de bunlardan biri. Sporcuların daha rahat hareket etmelerini sağlayan model, bununla kalmıyor ve yüzücülerin suyun içindeki sürtünmeden dolayı yavaşlamalarını minimuma indiriyor. Ayrıca kumaş yapısı bakımıyla kasların güç verme pozisyonunda hareket etmesine olumlu katkıda bulunuyor.

SPOR SALONU

AĞIRLIKLARA YENİ NESİL SEÇENEK

349 TL

● **SPOR** salonunda en çok kullanılan aletlerin başında dumbbell'lar geliyor. SBS'nin geliştirdiği yeni dumbbell modeli bu alanda yeni bir çağın kapısını aralıyor. Performans ve sağlık verilerinin anlık olarak izlenebilmesini ve bu verilerin akıllı telefonlara kaydedilmesini sağlayan bu ürün, spordan alınan keyfi de ikiye katlıyor. 700'er gram ağırlığında iki dumbbell'dan oluşan set, farklı kas gruplarını çalıştırmaya yönelik hareketlerini kayıt altına almak isteyenlere teknolojik bir çözüm sunuyor. Yakılan kalori miktarı ve antrenmanın etkililiği, Go Life uygulaması aracılığı ile akıllı telefonlardan görüntülenebiliyor. Ayrıca kullanıcılar, antrenman geçmişlerine ulaşabiliyor ve kendilerine kişiselleştirilmiş hedefler belirleyebiliyorlar.

NABIZ
ÖLÇEN
KULAKLIK

1099 TL

● **SPOR** kulaklıkları konusunda öne çıkan markaların başında Jabra geliyor. Markanın sunduğu 'Elite Sport' adındaki kulaklık sporseverlere birçok özellik sunuyor. Bu özelliklerin başında spor meraklılarının doğru ölçüm yapabilmesi için gereken nabız geliyor.

Kulaklığın içinde yer alan nabız sensörleri kullanıcıların anlık kalp ritmini ölçüyor ve bu sayede doğru kalori yakımını hesaplıyor. Buna ek olarak ses filtrelemeye de sahip olan model, 'Hear Trough' özelliği sayesinde kullanıcıların tek bir tuşa basarak gürültü engelleme özelliğini kapatabilmesini sağlıyor.

199 TL

İP
ATLARKEN
KALORİ HESAPLAYIN

● **YAĞ** yakmak için en etkin metotların başında ip atlamak geliyor. Dakika veya sayı ile yapılan hesaplamalarla takip edilen ip atlama performansı için akıllı bir çözüm geliştirildi. SBS'nin geliştirdiği 'Akıllı İp' adındaki ürünün tutma yerlerinde sensörler

bulunuyor. Bu sensörler sizin kaç kez, hangi hızda ve kaç dakika ip atladığınızı hesaplıyor. Bu verilerden kaç kalori yaktığınızı da ölçümleyen ürün, geliştirilen 'Go Life' adındaki özel uygulama üzerinden performansınızı takip etmenizi sağlıyor.

SAHA İÇİNDE DE, SAHA DIŞINDA DA BAŞKALARINA
BENZEMEYEN GERÇEK BİR EFSANE: ROGER FEDERER.

37 YAŞINDAKİ 'EKSELANSLARI', KORTLARA OLİMPİYAT ALTIN MADALYASI İLE VEDA ETMEK İSTESE DE SON SÖZÜ EŞİ SÖYLEYECEK

Mirka 'Bitti' demeden ROGER FEDERER bitmez

ENGİN KRATZER

Tenisi bırakma konusunu Mirka ile uzun uzun konuştuk. Mirka 'Sen oynadıkça ben mutlu oluyorum' deyince, devam ettim.

ADAM 37 yaşında... Melbourne'un çöl sıcaklığında Avustralya Açık Turnuvası'nın finaline set vermeden çıktı. Finalde, kendisinden 7 yaş küçük **Marin Cilic**'i 3-2 yenerken, son sette rakibini resmen ezdi. Şampiyonluk maçı öncesi birkaç saat uykuyu uyuyabilen Federer, yaklaşık 3 saat süren mücadele sonrasında, **"Kazandığıma inanamıyorum. Yorgunluğumu şimdi hissediyorum"** dedi. 1972 yılında 38 yaşında iken şampiyon olan Avustralyalı **Ken Rosewall**'dan sonra bu turnuvada zirveye çıkan en yaşlı ikinci sporcu oldu. Lakap takmakta zorlandığım bu fenomenin adı **Roger Federer...**

Avustralya Açık'ta 20. Grand Slam şampiyonluğunu kazanan **Federer**, maç sonrası, **"Bundan sonraki hedefin nedir?"** diye sorulduğunda, **"Olimpiyatlarda çiftler kategorisinde Stanislas Wawrinka ile İsviçre'ye altın madalya kazandırmıştık. Sağlıklı kalırsam 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda teklerde altın madalya için mücadele etmek istiyorum. Umarım en önemli rakiplerim Rafael Nadal, Novak Djokovic ve Andy Murray de olimpiyata katılırlar"** cevabını verdi.

'BU FEDERER ESKİ FEDERER'İ YENER!'

● **EVLİ** ve dört çocuk babası **Federer** eskiye göre daha iyi tenis oynuyor. Zaten arkadaşları da **'Bu Federer, eski Federer'i yener!'** diye ona takılıyorlar.

Efsane tenisçi ve yorumcu **John Mcenroe**, **Roger Federer** için şu yorumu yapıyor:

● Dokuz yıl önce evlenen Roger-Mirka Federer çiftinin dört çocuğu bulunuyor. Mirka, fırsat buldukça çocuklarıyla birlikte Roger'in maçlarına gidiyor.

"Tenisseverler, koltuğunuza yaslanın, biranızı yudumlayın ve olabildiğince Roger'i izleyin. Çünkü kendisi tenis bıraktığı zaman onun gibisini kolay kolay bulamazsınız."

En büyük rakibi 31 yaşındaki **Rafael Nadal** Avustralya Açık'ta **Marin Cilic** ile oynadığı çeyrek finalin 5. setinde dizindeki sakatlık nedeniyle maçı yarıda bırakmak zorunda kaldı. Servis atarken dirseğindeki ağrılardan şikayetçi olan **Novak Djokovic**'in de sakatlığı kronik hale geldi. Avustralya Açık'a katılmayı planlayan **Andy Murray**'nin kalçasındaki sakatlığın tedavisi ise beklenenden uzun sürdü.

TENİSİ BIRAKINCA POLİTİKACI OLACAK

● **FEDERER**, **"Daha ne kadar tenis oynamayı düşünüyorsunuz?"** sorusuna şöyle yanıt veriyor:

"Bu dönemde ailemle ve ekibimle beraber seyahat etmek bana huzur veriyor. Antrenman yapmaktan keyif alıyorum. Ekibim gerçekten çok iyi. Ailem benimle gurur duyuyor. Onların varlığı bana güç veriyorlar. Daha iyi oynuyorum. Bundan birkaç yıl önce eşim **Mirka** ile tenise ne kadar devam edeceğim konusunu

● Roger Federer, kendisinden 7 yaş küçük rakibi Marin Cilic'i, 3 saat süren mücadelenin sonunda 3-2 yenerek Avustralya Açık'ta şampiyon olduğu final maçı sonrası duygularını dile getirirken göz yaşlarına engel olamadı.

uzun uzun konuştuk. **Mirka**, 'Sen oynadıkça ben mutlu oluyorum' deyince turnuva oynamaya devam ettim. Eşimin desteği olmasaydı tenis bırakmıştım. **Mirka** çocuklara inanılmaz bir enerji sarf ediyor. Onlar tribünde beni seyrettiklerinde bu bana doping etkisi yapıyor."

Anlaşılan her şey eşine bağlı. **Mirka 'Bitti' demeden, Roger bitmeyecek!** Bugün 39 yaşında olan **Mirka** ile **Roger** bundan 9 yıl önce evlendiler. Slovak asıllı olan **Mirka** da profesyonel tenisçi idi. 2000 yılında ayağındaki sakatlık nedeniyle tenisi bırakmak zorunda kaldı.

Roger Federer, "Tenisi bırakınca ne yapmayı düşünüyorsunuz" sorusuna, "Politikaya atılabilirim" cevabını veriyor.

ASLA DİYET YAPMAZ İSTEDİĞİ YEMEĞİ YER

● **KORTLARDA** bu kadar genç oyuncu varken, Nadal, Murray, Djokovic ensesinde beklerken, 37 yaşındaki Federer çıkıyor 12 ayda 3 Grand Slam kazanıyor. Üstelik, bundan önceki 5 sene doğru dürüst turnuva bile kazanamamıştı... Peki, **Federer**'i bu yaşta hâlâ zirvede tutan, diğer tenisçilerden ayıran özelliği ne? Maddeler halinde anlatalım...

1 -) Federer çok titiz ve tüm ayrıntıları içeren yıllık bir turnuva programı belirliyor. Diğer rakipleri gibi yoğun bir program yapmıyor. Enerjisini ekonomik kullanıyor. Gerçekten kazanmayı çok istediği turnuvalara katılıyor.

2 -) Vücudunu çok iyi tanıyor. **Nadal** veya **Djokovic** gibi çok ağır kondisyon antrenmanları yapmıyor. Fitness koçu ile yılın sadece belirli dönemlerde çalışıyorlar. Antrenmanlarda kendisini yıpratmıyor.

3 -) Diyetisyenlerin verdiği yemek menülerine inanmıyor. Maç günleri arkadaşlarıyla birlikte güzel bir restoranda sevdiği yemekleri yiyor.

4 -) Maç öncesi heyecan yapıp antrenmanda yüzlerce kez topa vuracağına müze veya sergi gezmeyi tercih edebiliyor.

5 -) Oyun stili çok değişken. Her an her vuruşu yapabilecek özelliği var. Rakiplerin taktiksel planlarını kısa sürede dağıtabiliyor. Onları çaresiz bırakabiliyor. Ne zaman hangi vuruşu yapabileceğini kestirmek çok zor.

6 -) İnanılmaz bir özgüvene sahip. Buna yılların tecrübesi eklendiği zaman bana göre 40 yaşına kadar oynar. Zaten **Roger**'e göre yaş sadece bir rakam...

EN FAZLA GRAND SLAM KAZANAN TENİSÇİLER

1. ROGER FEDERER (İSVİÇRE)	20
2. RAFAEL NADAL (İSPANYA)	16
3. PETE SAMPRAS (ABD)	14
4. ROY EMERSON (AVUSTRALYA)	12
NOVAK DJOKOVİĆ (SİRBİSTAN)	12

ROGER FEDERER'İN GRAND SLAMZAFERLERİ

WIMBLEDON	8
AVUSTRALYA	6
ABD AÇIK	5
FRANSA AÇIK	1

Federer'in teklerdeki şampiyonluk sayısı:

96

A full-page photograph capturing the iconic moment from the 2006 FIFA World Cup final. Zinedine Zidane, in a white France jersey, is shown in mid-air, having just kicked Marco Materazzi, who is in a blue Italy jersey. Zidane's right leg is extended, and his head is turned away from the impact. Materazzi is being pushed back by another player. The background is a blurred stadium filled with spectators.

2006 DÜNYA
KUPASI FİNALI...
ZIDANE BİR ANDA
DÖNÜP MATERAZZI'YE
KAFA ATTİ VE KUPA
GİTTİ.
OYUNDAN ATILAN
FRANSIZ EFSANE,
İTALYAN OYUNCUNUN
ANNESİNE
KÜFRETTİĞİNİ
AÇIKLADI.
MATERAZZI İSE KIZ
KARDEŞİNE BİR ŞEY
SÖYLEDİĞİNİ İTİRAF
ETTİ.

HWA GAMING

TÜM GÖZLER

LEAGUE OF LEGENDS 'DA

ESPOR'DA BÜYÜK HEYECAN BAŞLADI

KORAY DURKAL

DÜNYADA olduğu gibi Türkiye'de de oldukça yaygınlaşan League of Legends Şampiyonluk Ligi'nde yeni sezon heyecanı başladı.

Yeni sezonla birlikte Türkiye'de League of Legends espor sahnesinin 5. yılını geride bıraktı. Profesyonel oyuncular, taraftarları, ligi ve tüm izleyicileri kapsayan 2018 yılı Şampiyonluk Ligi'nin teması **"Ebru Sanatı"** oldu. Çağdaş bir tarzla yorumlanan ebru sanatı, ligi oluşturan her takımın, kendine özgü motif ve renkleriyle esporun bütünü simgeliyor.

SEZON YENİ TAKIMLAR YENİ

2018 Sezonu, Şampiyonluk Ligi için geçtiğimiz sezona göre çok daha çekışmeli geçiyor. Hemen hemen her takım iddialı transferler yaparak kadrosunu güçlendirdi ve hedefini şampiyonluk olarak belirledi. Kış Mevsimi'nde tam 13 Koreli Vadi'ye indi.

“

BU SEZON ŞAMPİYONLUK LİGİ'NDE 13 KORELİ ESPORCU MÜCADELE EDECEK.

”

LİG tek maç üzerinden oynanacak: Bu sezon hem verimi hem de izlenimi artırmak amacıyla lig tek maç üzerinden oynanacak. Ayrıca fazla sayıda maçı yaşayabilmek adına her takımın birbiriyle 4'er kez karşılaşacağı dört devreli lig usulü sistemi tercih edildi.

LİG ARTIK 9 HAFTA SÜRECEK

Lig, 2018 sezonundan itibaren 9 haftalık bir programa yayılacak. Buradaki amaç izlenebilirliği artırmak ve ligin hikâye örgüsü içerisinde aniden bitme hissiyatını ortadan kaldırmak. Maçlar Cumartesi, Pazar ve

Pazartesi günü oynanacak.

Ligden düşme koşulları değişti:

Lig aşamasında ilk 6'da yer alan takımlar eskiden olduğu gibi mevsim finaline yükselcek ve bir sonraki mevsim ligde kalmayı garantileyecek. Ligi 7. bitiren takım Şampiyonluk Ligi elemelerinde mücadele ederken, son sıradaki takım Yükselme Ligi'ne düşecek.

Yükselme ligi offline olarak oynanacak:

Yükselme Ligi bundan sonra lig aşamasıyla birlikte Riot Games Türkiye ofisinde Şampiyonluk Ligi'yle aynı şartlarda oynanacak. Yükselme Ligi maçları özel oyuncu odalarında

oynanacak ve canlı olarak yayınlanacak.

FİNANSAL YAPI YENİDEN DÜZENLENDİ:

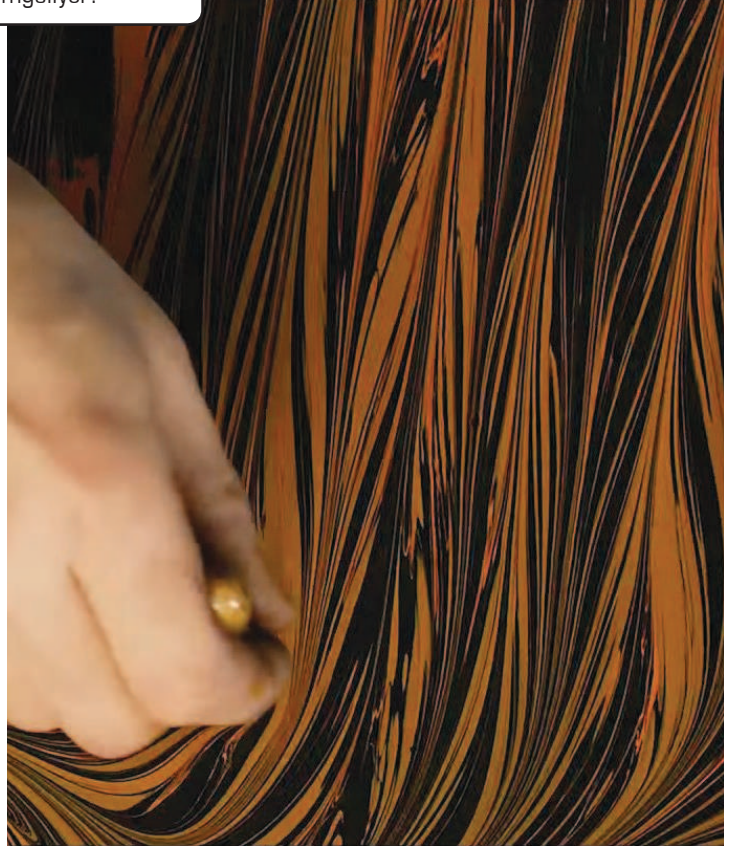
Yeni sezonla birlikte ligin ve ekosistemin sağlıklı şekilde büyümesine olanak verecek bir finansal yapı oluşturuldu. Takım ve oyunculara garanti ve aynı ödemelerin yapıldığı sistemden başarının ödüllendirildiği bir sisteme geçilecek.

Şampiyonluk Ligi eleme formatı yenilendi

Yakalanan eşleşmeye göre iyi gününde olan bir takımın 3 maçta lige yükselmesinin en iyi 8 takımı belirleme noktasında yetersiz kaldığının düşünülmesiyle birlikte turnuvanın formatı çift

● 2018 yılı Şampiyonluk Ligi'nin teması "**Ebru Sanatı**" oldu. Çağdaş bir tarzla yorumlanan ebru sanatı, ligi oluşturan her takımın, kendine özgü motif ve renkleriyle esporun bütününe simgeliyor.

eleme usulü olacak.

Kadrolar yeniden şekillendi:

Takımlar için 2 yedek oyuncu bulundurma zorunluluğu ortadan kalktı. Takımlar gelecek vaat eden ancak profesyonel seviyede yer almak için zamana ihtiyaç duyan oyuncular kadrosuna katabilecek. Zorunlu yedek sayısı da 1'e düşecek.

TÜM ZAMANLARIN EN KALİTELİ LİGİ OLACAK!

● Riot Games Türkiye Pazarlama İletişimi Direktörü Erdinç İyikul:

Bu sezon kurulan kadroların ve lig için yaptığımız yeni değişikliklerin bizleri çok daha çekişmeli bir ligin içine sürükleyeceğini düşünüyorum. Ebru sanatı ile betimlediğimiz yerel rekabetimizin Dünya Finallerine de büyük renk katacağına inanıyorum.

● Riot Games Türkiye Espor Stratejisti Kürşad Demirer:

Tüm zamanların en

rekabetçi ve kaliteli Şampiyonluk Ligi'ne hoş geldiniz! Özellikle Koreli transferlerin etrafında kurulan hikayesiyle, ligde şu anda değil şampiyonu tahmin edebilmek, mevsim çeyrek finallerinde mücadele edecek 4 takımı tahmin etmek dahi neredeyse imkansız.

● Riot Games Türkiye Espor İçerik Uzmanı Christopher Leo Kaan Willekens:

2018 Sezonu yeni bir devrin başlangıcı olacak. Dünya çapında üstünlüğü kanıtlanan Kore

bölgesinden hem tecrübeli oyuncuların hem de genç yeteneklerin ligimize katılmış olmasıyla yerli oyuncularımız da seviye atlayacak ve uluslararası turnuvalara büyük bir kozla çıkacak.

● LoL Espor Yorumcusu Kaan Kural:

Bu sezon takımlar net bir şekilde EU LCS'ten çok daha üst düzey transferler yaptı. Hatta Kuzey Amerika ve Çin hariç en dikkat çekici

transferleri yapan bölgeyiz. Şu ana kadar hiç olmamış seviyede oyuncuların toplandığı bir lig haline geldik. Bu kalitenin Vadi'ye de yansıtacağını ve harika mücadeleler izleyeceğimizi umuyorum.

● Riot Games Türkiye Yardımcı Yerelleştirme Yapımcısı Can Çaldıran:

Ülkemizdeki profesyonel LoL sahnesinin belki de en heyecanla beklenen mevsimi başlıyor.

Transferler müthiş, yeni lig yapısı heyecan verici ve tahmin yapmak çok güç. Muhteşem maçlar bizi bekliyor.

● Riot Games Türkiye Marka Yöneticisi İrem Şanda:

2018, 'Şampiyonluk Ligi' markasını stratejik olarak ele alıp, ekosistemin gücünü ve büyüklüğünü yansıtmak istediğimiz bir yıl. Rekabetin en üst seviyede yaşanacağı 2018 yılında espor, canlı yayınların dışında da hayatımızda daha çok yer kaplayacak."

2018 LEAGUE OF LEGENDS ŞAMPİYONLUK LİĞİ TAKIMLARI

• 1907 FENERBAHÇE ESPOR:

Son şampiyon yeni mevsime iki değişiklikle girdi. Takımın kurulduğu günden bu yana kadroda bulunan Japone'nin yerini Zergsting aldı. Move'un gidişinin ardından ormancı pozisyonunaysa Koreli Chaser geldi.

• BAUSUPERMASSIVE:

2017 finaiisti 5 yerli oyuncuyla geçirdiği sezonun ardından kadroyu yabancı oyuncularla güçlendirmeye karar verdi. Takım iki Koreli oyuncuyla anlaştı. Orta koridora GBM'i alan ekip, destek rolüne SnowFlower'ı transfer etti.

• DARK PASSAGE. DOMİNOS:

Radikal bir karar alan ekip üst koridor hariç tüm rolleri yeniledi. Orman için Koreli KaKAO'yu, orta koridora çaylak Koreli Lucete'i transfer etti. Takımın alt koridorundaysa Ruvelius ve Japone yer alacak.

• GALAKTİKOS:

Üç oyuncu değiştiren takım, ormancı - orta koridor rolleri için İsveçli Viking ve son olarak OHM'de oynayan Backlund'u tercih etti. Takımın yeni nişancı ise j1mmy.

• HWA GAMING:

Çekirdek kadrosunu koruyan takım, Brezilya'ya transfer olan Xico'nun yerine orta koridora son olarak Dark Passage'da gördüğümüz Ninja'yı transfer etti.

• ROYAL BANDITS:

Ormancı - orta koridor ikilisi olarak Koreli oyuncular Cepted ve Malrang'ı alan takım, nişancı pozisyonuna HolyPhoenix'i ve destek rolü için Dumbledoge'u kadroya kattı.

• TEAM AURORA:

PANKY ve Wisdom'ı kadroda tutup üç oyuncusunu değiştiren geçen yılın sürpriz ekibi, Naru'yu transfer etti. Alt koridora yine Rogu'yu alarak destek pozisyonunu dolduran ekip, nişancı olarak Koreli oyuncu Rain'i aldı.

• YOUTHCREW:

Bu yıl yeni bir isimle mücadele edecek olan takım, Newbee'nin Koreli orta koridor oyuncusu CoCo'yu transfer etti. Destek rolüne en son Longzhu Gaming'de oynayan Zzus'u alarak kadrosunu tamamladı.

TAVŞAN ATLETLER VE VALBUENA

“ATLETİZMDEKİ
TAVŞAN ATLETLERİ
BİLİR MİSİNİZ?
YARIŞMA TEMPOSUNU
ARTIRMAK İÇİN
KOŞARLAR. BİR SÜRE
SONRA YARIŞTAN
ÇEKİLİRLER VE ESAS
KOŞUCULAR SAHNEYE
ÇIKAR. İŞTE BEN DE
VALBUENA’NIN ESAS
AKTÖR OLMASINI
İSTİYORUM” DİYOR
KOCAMAN.

'ÖNCE TAVŞANLAR SAHAYA ÇIKIP RAKİBİ YIPRATAÇAKLAR. SONRA ESAS AKTÖRLERİM SAHNE ALACAK VE YARIŞI BİZE KAZANDIRACAK' DİYE DÜŞÜNEN AYKUT KOCAMAN, İKİNCİ YARILARDA YIPRANMAMIŞ VE GÜÇLÜ BİÇİMDE OYUNA GİREN BİR VALBUENA'NIN ÇOK DAHA ETKİLİ OLACAĞINA İNANIYOR. ANCAK GÖRÜNEN O Kİ FRANSIZ YILDIZI BU ROLE HENÜZ İKNA ETMİŞ DEĞİL.

AHMET ERCANLAR

A TLETİZMDEKİ tavşan atletleri bilir misiniz? Yarışın temposunu artırmak için koşarlar. Bir süre sonra yarıştan çekilirler ve esas aktörler sahneye çıkar. İşte ben de **Valbuena** ve **Soldado**'nun da benim esas koşucularım olmalarını istiyorum. Önce tavşanlar sahaya çıkıp rakibi yıpratacaklar. Sonra esas aktörlerim sahne alacak ve yarışı bize kazandıracak. **Valbuena** ve **Soldado**'yu bu role ikna edersem şampiyon oluruz."

Aykut Kocaman, Valbuena hakkında böyle düşünüyor. Onu esas aktörü olarak görüyor. Bir başrol oyuncu olarak değerlendiriyor. Ancak görünen o ki hala Fransız yıldızı ikna edebilmiş değil. Geçtiğimiz sezon Lyon'da 30 maçın 15'inde kulübeden gelen **Valbuena** 1533 dakika sahada kalmış ve 8 gol, 5 asistlik bir performansla imza atmıştı. **Kocaman**, Fransız yıldızından tam da bunu istiyor. Onu bir zamanlar Real Madrid'in **Santillana**, Manchester United'in **Solskjaer**'i kullandığı gibi değerlendirmek istiyor.

Valbuena ise aynı fikirde değil. Her futbolcu ilk 11'de oynamak ister. Kulübeden gelen oyuncu rolü bazı futbolcular için zor gelebilir. Belki de **Valbuena**, Türkiye Ligi'nin üzerinde bir

oyuncu olduğunu düşünüyor ve burada 90 dakikanın tamamında sahada olmak istiyor. Ama Türkiye Ligi görüldüğü kadar kolay bir lig değil. Hele ki bundan sonra maçlar daha da sertleşecek ve işler daha da zorlaşacak. İkinci yarılarında yıpranmamış ve güçlü biçimde oyuna giren bir **Valbuena**'nın çok daha etkili olacağını düşünen **Kocaman** oyuncusunu bu role ikna edebilirse başarının gelebileceğine inanıyor.

MESSİ İLE YARIŞIYOR

● BU sezon resmi maçlarda 6 gol 14 asist yapan **Valbuena**, Fenerbahçe'nin attığı gollerin yüzde 37'sine katkıda bulunmuş. **Messi**'nin Barcelona'nın bu sezon attığı 85 golün 38'ine katkı yaparak yüzde 45'lik bir oran yakaladığı düşünülürse **Valbuena**'nın ne derece iyi bir performans sergilediği ortaya çıkıyor. Bu performansını **Kocaman**'ın dediği gibi tavşan atletlerden sonra sahne alarak yaptığı düşünülürse performansının son derece etkili olduğunu anlatmaya gerek yok.

Öyleyse geriye tek bir şey kalıyor; İki tarafında birbirini anlaması. **Kocaman** bugüne kadar taktiksel anlamda ne söylediyse **Valbuena** onu dinledi, hak verdi ama sahada uygulamadı. Ya da uygulayamadı. Bu rolü de anlayabilecek

mi? Şimdilik şüpheli. Her şeye rağmen **Kocaman** onu çok beğeniyor. Şu sözlerle **Valbuena**'yı anlatıyor:

"Sokakta birlikte yürüyün. Top oynayan çocukları görse sizi unuttur ve onların yanına koşar. Futbolu bu kadar çok seven bir adam. O top onun her şeyi. Tutkuyla yapıyor işini."

Aslında **Kocaman, Valbuena**'da kendisini görüyor. Yıllardır Fenerbahçe'yi takip ediyorum. Bunun 4 yılı **Aykut Kocaman** ile geçti. **Kocaman**'ı en mutlu gördüğüm anlar antrenmanlarda takımla beraber 5'e 2 yaptığı ya da yardımcıları ile futbol oynadığı zamanlar. Futbol oynamaya aşık ve tutku ile seviyor işini. Bu sezon başında kendisi ile bu sevgisi üzerine ilgili kısa bir sohbet gerçekleştirdim. Başını öne eğdi ve şöyle dedi:

"Artık o tutkuyu yaşayamıyorum. Dizlerim izin vermiyor."

ALEX'İN GİTMESİNDE ONUN DA PAYI VAR!

● **VALBUENA** için bu mücadelede pes etmek mümkün değil. Onun kariyeri en dipten en tepeye bir başarı hikayesi. Bordeaux alt yapısından gönderildikten sonra 19 yaşında tezgahçılık yaparak

geçimini sağlayan ve amatör küme takımlarından Langon-Castet'ta futbol yaşamını sürdüren bir gençti. Oradan 3.ligdeki Libourne'ye gitti ve basamakları tırmanmaya devam etti. Buradaki başarısı sayesinde, sonraki yıllarda nefret-aşk ilişkisi yaşadığı Marsilya'nın yolunu tuttu ve üst düzey oyunculuk için ilk adımı atmış oldu. Burada Fransa Milli Takımı'na kadar yükseldi ve uluslararası üne sahip futbolcular arasına girdi.

Kadıköy'de Avrupa Ligi maçında Fenerbahçe'ye attığı gol **Alex**'in gidiş sürecinde pay sahibi oldu. Çünkü o maçta **Alex**'in oyundan çıkartılması ve Fenerbahçe'nin 2-0 öndeyken 2-2 berabere kalarak 2 puan vermesi camiayı karıştırdı. **Kocaman**'a ilk kez o gün sorun çıkartan **Valbuena** kaderin garip bir cilvesi bugün kulübede kalırken **Kocaman, Alex** üzerinden eleştiriliyor ve yetenekli oyuncular sevmediği iddia ediliyor.

Valbuena'nın kariyeri sonrası konumuza dönelim... Tutkulu iki adamın hikayesi bu. İkisinin futbola olan tutkuları bakalım birbirleri ile karşı karşıya gelmelerine mi neden olacak yoksa ortak noktada birleşebilecekler mi? İlerleyen süreçte bunu hep birlikte gözlemleyeceğiz. Ama şunu söyleyerek sözlerimi noktalayayım; bu iki adam da futbola aşık.

ŞANTAJ MAĞDURU

● **MATHIEU Valbuena**'nın kariyerinin en çarpıcı olayı Fransa Milli Takımı'nda **Karim Benzema**'nın seks kaseti şantajı ile karşı karşıya kalmış olmasıydı. Şantajı yapan **Benzema** bir süre tutuklu kalırken, milli takım kapıları kapandı. O güne kadar milli takımda 51 maçta 8 gol atıp 20 de asist yapan **Valbuena**'nın da, 'olaydaki mağdur taraf' olmasına rağmen bir daha milli takıma çağrılmaması da hiçkimsenin anlam veremediği bir durum oldu.

KOCAMAN VALBUENA'DAN NE İSTİYOR?

- 1 -) Daha az topla oynamalısın ve takım arkadaşlarına pozisyonlar hazırlamalısın.
- 2 -) Maçlara sonradan girmen hem senin hem de takım için çok daha iyi olacak.
- 3 -) Oyun disiplinine uymuyorsun. Tamam adam kovalama ama benim söylediklerimi uygula.
- 4 -) Tribün ile ilişkin bireysel değil takımla birlikte olsun. Takımdan farklı olduğunu hissettirme.
- 5 -) Bu takımın saha içinde ve dışında lideri ol. Benim yeni Kuyt'ım olmalısın.

VALBUENA KOCAMAN'DAN NE İSTİYOR?

- 1 -) Takımda yetenekli oyuncu az, bana ihtiyacınız var ve beni iyi kullanmalısınız
- 2 -) Sahada topla çok oynamama ve nerede olduğuma değil, oyuna etkiye ve skora katkımına bakın
- 3 -) Liderlik yapabilirim ama bunun için sahada olmam gerek. Kulübede lider olunmaz.
- 4 -) Ben sahada futbolu zevk alarak oynuyorum. Topa yakın noktalarda olmam sizi de mutlu etmeli.
- 5 -) Yerime oynayan oyuncular benim çok altımda performans sergiliyor. Hakkım olan formayı alamıyorum.

İNGİLTERE İLE İRLANDA ARASINDA KÜÇÜK BİR ADA DEVLETİ OLAN MAN ADASI'NDA DÜZENLENEN ISLE OF MAN TT, DÜNYANIN EN TEHLİKELİ MOTOSİKLET YARIŞI... **PİST YERİNE NORMAL KASABA VE KÖY YOLLARINDA YAPILAN YARIŞLARDA 1907 YILINDAN BU YANA YAKLAŞIK 250 KİŞİ YAŞAMINI YİTİRDİ, YÜZLERCE KİŞİ DE YARALANDI.**

**BU
YARIŞTA**

250

**KİŞİ
ÖLDÜ**

YARIŞ SIRASINDA DİYELİM Kİ YOLDAN ÇIKTINIZ; KUM HAVUZU YA DA LASTİK BARIYERLER GİBİ KORUYUCU ÖNLEMLER DE YOK. ARTIK DUVARA MI TOSLARSINIZ, KALDIRIMLARDA MI SÜRÜKLENİRSİNİZ, YA DA ONLARCA METRE HAVAYA MI UÇARSINIZ, ORASI SİZİN KISMETİNİZE KALMIŞ!

**ISLE OF MAN TT
BAĞIMLILIK YAPAR.
BİR KEZ İZLEMENİZ
YETER, SONRA
MUTLAKA YİNE
GELİRSİNİZ.**

ADİL DEMİRÇUBUK

Bir yarış ne kadar tehlikeli olabilirse, **Isle of Man TT** işte o kadar tehlikelidir. Motosiklet yarışlarının nirvanası olarak kabul edilen bu yarışta kaza geçirip yaralanmak da, ölmek de sıradan bir vaka. Bu yüzden ki, ilk yapıldığı 1907 yılından bu yana 250'yi aşkın hız tutkunu yaşamını yitirmiş, binlercesi yaralanmıştır. Hatta **'yarışı izleyeyim'** derken kazara yola çıkıp yaşamını yitirenler bile oldu.

Isle of Man TT'nin bu kadar ölümcül olmasının birinci nedeni; pistte değil normal kasaba ve köy yollarında yapıyor olması. Diyelim ki yoldan çıktınız; kum havuzu ya da lastik bariyerler gibi koruyucu önlemler de yok. Artık duvara mı tosarsınız, kaldırımlarda mı sürüklenirsiniz, ya da onlarca metre havaya mı uçarsınız, orası sizin kismetinize kalmış!

HIZ SINIRI YOK

Isle of Man TT, bunca tehlikesine rağmen dünyanın en çok ilgi gören motosiklet yarışı. Her yıl onbinlerce kişi sırf bu yarışları izlemek için İngiltere ile İrlanda arasındaki Man Adası'na akın ediyor.

"Peki neden bu kadar ilgi görüyor?" diye soracak olursanız, bunun cevabını 3 maddede anlatmak mümkün:

1 -) Hız sınırı yok. Kendinize ve motorunuza güveniyorsanız saatte 325 km sürati bile görebilirsiniz.

2 -) Sürücüler birbirleriyle değil parkurla yarışıyor. Yani, birilerini geçmeye değil, zamana karşı yarışyorsunuz.

3 -) Eğer bu yarış bir defa izlerseniz uyuşturucu gibi bir şey olduğunun farkına varırsınız ama iş işten geçmiştir! Sonra bir daha gidersiniz. Sonra bir daha...

BU YILKİ YARIŞLAR 26 MAYIS-8 HAZİRAN'DA

● **BÜYÜK** Britanya Motor Sporları Federasyonu tarafından organize edilen **Isle of Man TT**'nin 2018 yılı yarışları 26 Mayıs-8 Haziran tarihleri arasında yapılacak. İki hafta sürecek yarışların ilk haftasında antrenmanlarla geçiliyor. 5 farklı klasmandaki yarışlar ise son 5 günde koşuluyor.

Yaklaşık 60 kilometrelik parkurda yapılan **Isle of Man TT**'de en çok şampiyonluk yaşayan sporcu **Joey Dunlop**'tur. 1000 cc'lik motosikletlerle katıldığı bu yarışta 26 kez birinci olan **Dunlop**, ne ilginçtir ki, 2000 yılında Estonya'da yapılan 125 cc yarışlarında geçirdiği kaza sonu-

cu 48 yaşında hayatını kaybetti.

Motosiklet tutkunları için **Isle of Man TT**'ye sporcu olarak katılmak ya da seyirci olarak kenardan izlemenin değeri parayla pulla ölçülemez. Orada bulunmak bambaşka bir haz verir. Bu yüzden de yarışı kazananlara verilen para ödülleri 20 bin sterlin gibi komik düzeylerde.

FİLMİ BİLE ÇEKİLDİ

2011 yılında **Isle of Man TT**'yi konu alan son derece başarılı bir sinema filmi gösterime girdi. Filmin başrolünde yarışların en ünlü yarışçılarından biri olan **Guy Martin** oynuyor.

Filenin kraliçesi NERİMAN ÖZSOY

52 YIL SONRA TÜRKİYE
VOLEYBOLDA İLK DEFA OLİMPİYAT
OYUNLARI'NDA BOY GÖSTERİRKEN
NERİMAN ÖZSOY DA ADINI
ALTIN HARFLERLE YAZDIRANLAR
ARASINDAYDI.

KARİYERİ BOYUNCA
KARARLARINDA HİÇBİR ZAMAN
HAYAL KIRIKLIĞI YAŞAMADI.
KARARLARINI KENDİ ALDI VE TABİİ
Kİ HER KARARDA DA ALINAN BAZI
DERSLER OLDU.

ŞARTLAR NE OLURSA OLSUN
+KAYBETMEKTEN NEFRET EDEN,
HIRSLI VE ZAMAN ZAMAN AGRESİF
BİR NERİMAN, DÜNYA ÇAPINDA
İSTENİLEN VE ARANILAN SPORCU
OLMAYI BAŞARDI.

HER gün içimizden geçirdiğimiz 60 bin düşünceden biri olarak geçecek yanı başımızdan spor...

Ağları havalandırırken tribünleri de coşturan bir futbolcu, raketiyle çimde, toprakta mücadele eden bir tenisçi, vurduğu smaçla maçı kazandıran bir voleybolcu, özünde kendisiyle yarışan bir triatlet, son dakika basketiyle efsaneleşen bir basketbolcu, dansın ahengine kaptırmış buz üstündeki patenci...

Geçtiği anda yakalamak isteyeceğiz ucundan, köşesinden ya da en temelinden... Sonra, bir bakmışız, muhteşem bir potansiyelle doğan çocuklarımızın aynı yollardan geçmesi için çaba harcayacağız.

Amaçlarını eyleme dönüştürebilen insanlar çoğaldıkça da, ortalık, yaşama nedenini bilip o yaşamın her türlü nasılına katlanan bir nesil olup çıkacak. Geleceği düşleyip, yaşamının geri kalanında yeni anılar oluşturmaya çalışanlar artacak. Yolumuzu kaybettiğimiz anlarda olacak, tekrar kendini bulanlar da... Yağmur damlalarının sadece düşerek kayayı deldiğini bilip, sabırla vals edecek vücut, zihin ve duygular... İlkbahar, yaz, sonbahar, kış... Uzun ömre gazel okurken, mevsim değişimlerine kızmayacaklar. Deneyecek, yanılacak, tecrübe edecek, okuyacak, görececek, düşecek, kalkacak, gözlemleyecek, çalışacak daha çok çalışacak... **Aristoteles'in dediği gibi; "Defalarca ne yapıyorsak oyu. Bu yüzden mükemmellik bir eylem değil bir alışkanlıktır"** sözünü benimseyecek ruhlar.

Bireysel ya da takım sporlarında farklı ülkeler, farklı karakterler, farklı dinamikler işlerken; aslında hedefin hep aynı rotada gittiğini düşünürsek, pusula başarıya işaret eder. Çıktığımız yolun sonunda ulaşmak istediğimiz hedefin altında

yatar hep başarı...

İşte bu başarı yolunda göğsümüzü kabartan en özel karakterlerden biri eşlik ediyor bizlere... O, **'Voleybolun Kraliçesi' Neriman Özsoy...**

KÖKLER BULGARİSTAN'DA

Özsoy'ların kökleri Bulgaristan'a dayanıyor. Göç sıkıntıları da yaşayan hayat yolculuğu bir baktılar ki, kıtaları bile aşılıyor. Çok cesur, kararlı ve geri adım atmıyan **Nejat Özsoy** ile çalışkan, doğal ve esprili **Sebahat Özsoy**'ün ikinci yavruları olarak dünyaya geldi Neriman, nam-ı diğer **Neri...** 1988'de, forma numarası olarak uğur olarak da belirlendiği 13 Temmuz günü... Bu serüven aslında doğumundan sadece 11 ay sonra Türkiye'ye göçle başladı. Değişen ülke, değişen yaşam, sosyal çevre kolay değildi. Kızlarının daha bilinçli bir ortamda bulunması için Emlak Bank Spor Kulübü'nün kapısı çaldı ilk olarak. Voleybol, hayata girmiş oldu. Fedakâr ve yetenekli ablası **Nebahat Özsoy**'ün voleybol sahasıyla buluşmasıyla, **Neriman** da kendine göre hayaller kurmaya başladı. Zamanla büyüyüp bu düzenin parçası olması da kaçınılmazdı artık. Bu hayallerin ilk adımı ve ilk topa dokunuş, abla **Nebahat**'ın lise okul takımı antrenörü eski Rumen milli voleybolcu **Monica** sayesinde atıldı. Türkiye'ye voleybolda ilkleri yaşatan, mazisi şampiyonluklarla dolu, aile ortamının en sıcak haliyle hissedildiği Eczacıbaşı Spor Kulübü'nün kapıları açılmış oldu **Neriman**'a da.

İlk antrenman hiç bir zaman unutulmuyor tabi. Çok heyecanlıydı. Voleybolun hayatının anlamı olacağını belki o günden hissetmişti bile. İşin en dikkat çekici taraflarından biri de, ilk antrenmana çıktığı kadrodan bu zamana geldiğimizde sadece **Naz Aydemir Akyol**'un hâlâ başarıyla voleybol

sahasında olduğunu görüyoruz. Elenenler, bırakanlar, farklı yolculukları seçenler... Yetenek, sporda bambaşka.. Sebat etmek, bambaşka şey. Sanırım bu tarz sporcuları diğerlerinden ayıran en belirgin özellikler de bu olsa gerek.

Her zaman **"Kariyerime Eczacıbaşı'nda başlamak benim için çok büyük bir şanstı"** diyen **Neriman**, voleybolun alfabesini orada öğrendi. Profesyonel bir sporcu nasıl olunur, yine Eczacıbaşı salonunda gördü. Altyapı takım kategorilerinin hepsine yer aldı. Şimdi de Eczacıbaşı antrenörü olan **Motta** ile profesyonel voleybol kariyerinin ilk adımlarını attı.

18'İNDE RUSYA'YA GİTTİ

2006 Genç Milli Takım Dünya Şampiyonası oynarken, Rusya'nın efsane antrenörü **Karpol**'ün dikkatinden de kaçmadı **Neriman**... O zamanlar bir menajeri yoktu ve **Karpol** direkt babasını aradı. Aramayı yapan kişi Rusya'nın ekol ismi olunca zaten cevap hayır olamazdı. Çok heyecanlı ve gururluydu. 18 yaşında böyle bir teklifin olması inanılmaz bir şeydi. Avrupa kapısı aralandı böylece. **"Aralandı"** diyoruz çünkü önünde bir engel vardı. Bir kulübe bağlı olunca tek başına karar alınamıyor malesef. Yasa derki; altyapıdan yetişen oyuncular 22 yaşına kadar hiçbir yere izinsiz gidemez! Eczacıbaşı da bu yıllarda bünyesindeki oyuncuları kiralık oynatmak ya da dışarıya bırakmak yerine, kendi çatısı altında tutmayı istiyordu. Fakat genç bir sporcu için sahaya girmek, kendiden tecrübeli isimlerle özellikle de Eczacıbaşı gibi bir kulüpte çokta kolay değildi. Kenarda durmak yerine sahada olup, sorumluluk almayı tercih ediyordu. **Neriman** her şeye rağmen Karpol'ün takımı Uralochka'dan gelen teklifi kabul etti. İlk ayrılışı 18 yaşında Rusya'ya giderek yaşadı. Resmi müsabakalarda oynamasına izin verilmesi de o bu heyecanı ve tecrübeyi yaşamış oldu. Vizyonu gelişti. Duruşu, oyunu daha güvenilir seviyeye geldi. Sahada oyunculara karşı çok sert bir mizacı olan **Karpol**'ün aslında çok duygusal ve babacan olan karakterini de keşfetti. Ağzından çıkan her sözü dikkatle dinledi. Dünyanın en iyi antrenörlerinden biri olan **Karpol**, dışarıdan ne kadar antipatik gibi görünse de tavrı oyunculara ilham veriyordu. **Neriman**, uluslararası arenadaki ilk tecrübesinde, sahada sorumluluk almanın ne demek olduğunu öğrenmiş oldu.

Yarı sezonda Türkiye'ye geri döndü ama daha büyük bir özgüvenle... Sahada sorumluluk almayı öğrenen **Neriman** için yeni sayfa İzmir'de Karşıyaka ile açıldı. Çok özel günler yaşadı. Karşıyaka taraftarı ve atmosferi farklı bir ortam sağladı. Pasör efsane isim **Arzu Göllü** olunca da toplara vurmak daha kolay hale gelmişti. Üst düzey bir performansla Karşıyaka ligi 3. bitirerek Avrupa Kupasına gitmeye hak kazandı.

VE Milli TAKIM DAVETİ...

Ve başarı hiçbir zaman tesadüf değil.

Neriman bu süreçte ilk defa A Milli Takım kampına da davet edildi. O günden bu güne A Milli Takımda ay yıldızlı formayı gururla taşıyor.

22 yaşına geldiğinde resmi olarak ilk Avrupa macerası da başladı. Voleybolu çok seven ve sahiplenilen Polonya çağırıyordu bu kez de... Tüm hafta gazetelerde en çok voleybol haberlerinin yapıldığı, soğuk ülke olduğu için salon sporlarına ilgisi daha yoğun olan, her maç 4-5 bin seyirci, taraftarı eksik olmayan Polonya'da, Atom Trefl Sopot takımıyla o sezon ülke finali oynadı. Aldığı sorumluluk çok fazlaydı ama bu yükün üstesinden gelmekle birlikte 'winner' karakterini kazandı.

Hemen akabinde milli takım seviyesinde Avrupa Şampiyonası'ndan da bronz madalya ile taçlandı kariyeri.

2011'de Polonya takımı ile kontrat yeniledi ancak kulüpte yaşanan finansal sorunlar nedeniyle sezon ortasında yine Rusya yolu gözüktü.

ADLARINI TARİHE ALTIN HARFLERLE YAZDIRDILAR

Rus Milli Takımı antrenörü de olan **Sergey Ovchinnikov** istemişti **Neriman**'ı fakat o dönemde yaşadığı ailesel nedenlerden dolayı **Sergey** intihar edince senaryo da değişti. Rusya'da Krasnodar forması giydi. **Neriman**'ın Olimpiyat sezonunda Rusya'da top oynaması belki de farkında olmadan bir kilidin anahtarı olacaktı. Milli takıma da büyük avantaj sağlayacaktı. Sezon sonunda çok büyük başarı geliyordu. Ankara'da inanılmaz seyirci desteği, güzel ortamda oynanan Olimpiyat Oyunları elemesinde Rusya'nın **'Rüya Kadrosu'**na top göstermeyen ve tüm dünyayı şaşırtan A Milli Kadın Voleybol Takımımız, 2012 Londra Olimpiyat Oyunları'na gitmeye hak kazandı. 1960 Roma'da sonra elemeli sisteme geçildikten 52 yıl sonra Türkiye voleybolda ilk defa Olimpiyat Oyunları'nda boy gösterecektik. **Neriman** ve takım arkadaşları adlarını tarihe altın harflerle yazdırdı. Tüm Rus sporcular ile ligde yer alarak yakından bir sezon geçiren ve onların oynadığı sert ve yüksek voleybola hazır olan **Neriman**'ın bu başarıdaki emeği yadsınamaz. Rusların sahada isim isim ne yapabileceklerinin farkında olan **Neri**, o maçta bireysel olarak

da çok üst düzey bir performans sergiledi. O maç **Neriman**'ın kariyerinde de önemi ve yeri her zaman farklı olacak bir tat bıraktı.

Olimpiyat rüyası yaklaşıyordu. 2012 yaz sezonunda World Grand Prix bronz madalyası iyi bir motivasyon oldu Londra öncesi fakat Olimpiyat Oyunları'nda çeyrek finalin kapısından döndük. Zor gruptaydık. Gruptaki ABD ve Brezilya zaten final oynadılar. Belki eksik yaptığımız bir şey yoktu ama bir adım öteye gitmekten bahsediyorsak olimpiyat gibi organizasyonları sürekli oynamak, orada kalıcı olmak önemli. Bunun için de Türk gençlerinin sahada olması, aktif olarak oynaması gerektiğine inanıyor **Neriman** da... Kendi adına bunu yurt dışına açılarak başardı ama her Türk sporcusu bu kadar şanslı olmayabilir. **"Açıkçası şu anki yabancı kontenjanı ile bu kısıtlama arttı. Herkes o dönemde bunu eleştirse de bizim en başarılı dönemimiz 2 yabancı sistemde geldi. Rio döneminde daha çok ne yaptığımızı bilmeyen bir milli takım organizasyonu vardı. Bence daha tecrübeli bir ortamla orayı da sonuna kadar zorlayabilirdik"** diyor **Neriman**.

'BAŞBAKAN NERİMAN'

2012 normal sezonunda ise Türkiye'ye, Galatasaray transferiyle döndü. Sezon boyu yükselen grafik vardı. O süreçte iki yabancı sistemde, **Rosir Calderon** ile birlikte takımın skor yükünü üstlendi. Aynı sezon Türkiye ligini üçüncü sırada bitirerek sarı-kırmızılıları tekrar Avrupa kupalarına taşıdılar. Şampiyonlar Ligi'nde Final-Four oynadılar. Galatasaray taraftarı onu çok özel bir yere koydu hep ve **'Başbakan Neriman'** tezahüratıyla bağrına bastı 2 sene boyunca. Oynadığı her kulübün armasını ve renklerini benimseyen **Neriman**, hiçbir kulübün fanatığı değildi.

2 senelik Galatasaray kariyerinin ardından her zaman oynamayı hayal ettiği İtalya'da devam etmeye karar verdi. İtalyan takımlarından Imoco Volley Conegliano ile anlaştı.

Seyir zevki, mücadele gücü çok yüksek

ve birbirine denk takımların mücadele ettiği tartışmasız voleybolun kalbi denilebilecek bir ligdi. Takımı ile o sezon İtalya'da yarı final oynadı.

'Evim' dediği Eczacıbaşı Kulübü ile yolları tekrar birleşti. 1 sezon yine bir aile havası aldıktan tekrar İtalya Ligi'ni seçti. 2016 yılında İtalyanın Liu-Jo Nordmeccanica Modena takımına transfer oldu. Müthiş bir sezon geçirdi. Şampiyonlar Ligi çeyrek finali, Coppa Di Italia' ve ligde 2 ayrı finalde ter döktü. Bu istikrarlı yükselişle beraber birçok kıtadan farklı teklifler gelmeye başladı. Eskiden gıptaydı izlediği olmayı hayal ettiği ülkeler, takımlar artık **Neriman**'ın peşinden koşmaya başladı. Rusya, Brezilya, İtalya, Türkiye ve Japonya...

YENİ BİR ROTA: ASYA

Daha önce yapılmayı yapmak ve her zaman biraz daha zorunu istemek karakterinin en belirgin özelliklerinden biriydi. Bu duygular rotayı Asya kıtasına Japonya'ya sürükledi.

Tabi aynı zamanda Japonya'dan gelen astronomik teklifte karar sürecinde etkili oldu. Ülke değişikliklerine aslında alışık olan Neriman Özsoy, korkmadan, çekinmeden yepyeni bir maceraya yelken açmış oldu. Toyota Auto-Body Queenseis ile anlaştı. Japonları ekstra hoşgörülü, çok dürüst, kibar, çok pozitif bir o kadar da düşünceli olarak tanımlıyor **Neriman**. Kültürler farklı olsa da sizin gibi düşünmeye çalışıyorlar, sizi anlamaya ve mutlu etmeye çalışıyorlar hem de karşılığında hiçbir şey beklemeyen. Oyun olarak fiziksel handikaplarından dolayı onlar sayesinde daha hızlı oynamayı ve sahayı daha zeki kullanmayı öğrendi. Sistem de farklıydı. Maçlar da hafta sonu cumartesi-pazar olacak şekilde 2 maç üst üste oynanıyor. Aynı seviyede kalmak ve aynı konsantrasyonla hazırlanmak gerçekten kolay değil. Ayrıca ligde bir takımda tek yabancı oynayabiliyor. Tek yabancı demek, takımın kilit oyuncusu demek. Takımın skoreri demek. Bu zamana kadar tanısıyonu yüksek maçlarda oynaması ve sorumluluk almaya alışık olması ona yine özgüvenli bir duruş sağladı. Yolun henüz yarında olsalar da Empress Cup'ı (İmparatoriçe Kupası) kazanarak aslında hedef olarak gözlerinin ne kadar yuvarıka olduğunu da herkese göstermiş oldular. Ligde normal sezon tamamladı ve bireysel ödüller de dağıtıldı. Bu seneki emeğinin karşılığını da dünyanın en iyi yabancılarının oynadığı Japonya V-League sayı kraliçesi olarak aldı. Dile kolay **'580 sayı'** ile kraliçe seçildi. Şimdi final 6 ve play-off dönemi başlıyor Japonya'da. Yeni hedef ise Lig şampiyonu olarak Türk bayrağını seremonide gururla taşıyabilmek.

KENARDA OLMAKTANSA...

Türkiye Ligi'ne dışarıdan baktığında da; dünyanın en iyi liglerinden biri olduğumuz konusunda hemfikir. Başlı çeken kulüpler aynı ve final oynayacak takımları büyük bir olasılıkla tahmin etmek kolay. Dünyanın en iyi yabancıları 3 takımda yer alıyorlar ve bütün kurgu onların üzerine kurulmuş durumda. Kendi sözleriyle ligi değerlendirirken, **"Açıkçası benim Türkiye Ligi'yle ilgili dışarıdan gördüğüm en büyük problem, Türk sporcuların çoğunun piyon rolünü kabullenmeleridir"** diyor. Sürekli oynayabileceği takımları tercih eden ve bu sayede akıllı hamlelerle oyununu gün gün geliştiren ve üst seviyeye taşıyan **Neriman**, **"Kenarda oturup zaman harcamak olsaydı amacım bunu yapabileceğim birçok fırsat gelmişti önüme ama ben sahada olup sorumluluk alan kişi olmayı tercih ettim"** diyor.

350'in üzerinde Milli Takım forması giymiş olan **Neriman Özsoy**, son Avrupa Şampiyonası'nda kazanılan bronz madalya ile birlikte Milli formayı gençlere teslim etmeye karar verdiğini açıklamıştı. A Milli formayı teslim aldığı 18 yaşındaydı ve kesintisiz 11 sene boyunca gururla giydi. Bu yıl Eczacıbaşı Vitra

forması giyen ve Milli formayı bıraktığını açıklayan bir diğer isim **Güldeniz Önal** ile birlikte beach voley oynamaya karar verdiler. Dünya Şampiyonası senesi olan 2018 ve 2020 Tokyo hedefiyle çalışan Milli Takım da **Neriman**'ın yokluğu büyük kayıp olacak ama dengeler her an değişebilir.

Neriman Özsoy, spor hayatında verdiği kararlarda hiçbir zaman hayal kırıklığı yaşamadı. Kararlarını kendi aldı ve tabi ki her kararda da alınan bazı dersler ve tecrübeler oldu. Kaybetmekten nefret eden, hırslı ve zaman zaman agresif bir **Neriman**, dünya çapında istenilen ve aranılan sporcu olmayı başardı. Her zaman daha çok çalışarak, her zaman kendini geliştirerek. Bu uzun hikâyenin aslında özeti **"ettiğini biçmek çok güzel bir duygu"**... Spor dışında aile her zaman ilk sırada geliyor. Eşi **Deniz**, hayatına girdiği günden beri çok yardımcı oluyor ve pozitif yönde etkiliyor. Onun da bir spor adamı olması, birbirlerini anlama yolunda çok büyük avantaj sağlıyor. Çocukları çok seviyorlar ve doğru zamanda kısmetse çocuk sahibi olup, (hayalleri 2 çocuk) kariyerine devam etmek istiyor. Yolun her daim açık olsun Kraliçe... ..

AMPUTE MİLLİ
TAKIMI'NIN
AVRUPA
ŞAMPİYONLUĞU
KAPTANLARDAN
BARIŞ TELİ'NİN
BU MUAZZAM
SEVİNCİYLE
SEMBOLEŞTİ. O
ANİ HÜRRİYET'İN
DUAYEN FOTO
MUHABİRİ
SÜLEYMAN ARAT
ÖLÜMSÜZLEŞTİRDİ.